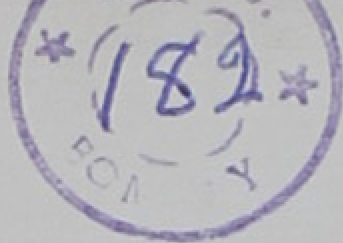


به فرمان

شاهنشاه آریامهر

بنیاد فرهنگ ایران

ریاست افتخاری

علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران

نیابت ریاست

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

دربارهٔ زبان‌شناسی ایرانی، با همهٔ تحقیقات و مطالعاتی که دانشمندان کرده‌اند، هنوز کار ناکرده بسیار است. بیش از یک قرن است که محققان غربی به تحقیق دربارهٔ آثار زبانهای ایران باستان پرداخته و بخش بزرگی از آنها را به زبانهای امروز ترجمه کرده و برای بعضی از متنها واژه‌نامه‌هائی ترتیب داده‌اند. در این بیست سی سالهٔ اخیر نیز دانشمندان ایرانی در این راه قدم نهاده و کوششها کرده‌اند. امّا هنوز ده یک این کار سترگ که برای تحقیق دربارهٔ تاریخ و فرهنگ و زبان ایران اهمیّت فراوان دارد به انجام نرسیده است.

دربارهٔ انواع گویشهای ایرانی هم، چه در مرحلهٔ میانه مانند سغدی و ختنی و خوارزمی، و چه در مرحلهٔ جدید از آسی و کردی و بلوچی تا گویشهای پراکنده‌ای که در سرزمین ایران امروز یا در بیرون مرزهای آن متداول است جای تحقیق و مطالعه باقی است؛ و باید که این کارهای لازم و مهم علمی با کوشش و همکاری دانشمندان ایرانی به پایان برسد.

یکی از وظایفی که بنیاد فرهنگ ایران بر عهده دارد کوشش در رفع این نقیصهٔ بزرگ در مطالعات ایران‌شناسی است. در سلسلهٔ انتشارات این دستگاه، زیر عنوان «زبان‌شناسی ایرانی»، یک رشته «واژه‌نامهٔ پهلوی» تدوین می‌شود، رشته‌ای دیگر به تحقیق در متنهای بازمانده از زبانهای ایرانی باستان و میانه جدید اختصاص می‌یابد، و یک رشته نیز به انتشار متون اصیل و منتشرنشدهٔ این زبانها، یا تهیهٔ متن کامل و انتقادی آنها تخصیص داده می‌شود. امیدواریم که رشتهٔ دیگری نیز دربارهٔ گویشهای امروزی زبانهای ایرانی، در داخل و خارج کشور منتشر کنیم.

با این کارهای علمی بنیاد فرهنگ ایران امیدوار است که خدمت خود را به زبان و فرهنگ ایران، چنانکه فرمان شاهنشاه آریامهرست، به سرپرستی و راهنمائی شهبانوی گرامی ایران به انجام برساند.

دبیر کل

پرویز ناتل خانلری

واژه نامه های پهلوی «۶»

واژه نامهٔ

مینوی خرد

تألیف

دکتر احمد تفضلی



از این کتاب

پیشگفتار

مینوی خرد کتابی است به زبان پهلوی شامل یك مقدمه و ۶۲ پرسش که هریك با سؤالی از «دانا» آغاز می‌شود و «مینوی خرد» (یاروح عقل) به آن پرسشها پاسخ می‌دهد. مفصل ترین فصل آن پرسش اول است که بیش ازنیمی از آن به سرنوشت روان پس ازمرگ اختصاص داده شده است. بیشتر کتاب مربوط به مطالب اخلاقی است و ازاین جهت می‌توان آن را در ردیف اندرزنامه‌های پهلوی قرار داد اما به موضوعات اساطیری یامطالب مربوط به آفرینش نیزجای جای اشاره رفته است. سبك کتاب ساده است وپیچیدگی بعضی ازکتابهای پهلوی مانند دینکرد یا نامه‌های منوچهر را ندارد و چنان می‌نماید که کتاب برای خوانندهٔ معمولی زردشتی نوشته شده است.

نام نویسنده وزمان تألیف کتاب را نمی‌دانیم. برخی ازدانشمندان حدس زده‌اند که محتملاً کتاب در زمان ساسانیان و شاید در دورهٔ سلطنت خسرو انوشروان تألیف یافته است، زیرا در کتاب کوچکترین اشاره‌ای به عرب یا اسلام‌نشده ولی از جنگ وستیزدائمی ترکان و رومیان باایرانیان سخن رفته است. با توجه به این نکته که در زمان انوشروان تألیف کتب رواج بسزائی داشته است بعید نمی‌نماید که کتاب در دورهٔ این پادشاه تألیف شده باشد.[۱]

1- E. W. West, *Mainyo-I-Khard*, *Introduction*, PP. x-xi; M. Boyce, *Handbuch der Orientalistik*, Abteilung I, Band IV *Iranistik*, II, Lieferung 1, Leiden-Köln 1968, P. 54.

از روی متن پهلوی دو تحریر پازند و سنسکریت محتملا در قرن ششم هجری توسط نریوسنگ انجام گرفته است . همچنین یك تحریر از آن به نثر و دو تحریر به شعر فارسی در دست است [۱] . متن کامل پهلوی کتاب یك بار در سال ۱۸۹۵ بوسیلهٔ سنجانا [۲] و بار دیگر همراه با متن پازند وسنسکریت به تصحیح تهمورث انکلساریا با مقدمهٔ مودی (Modi) منتشرشد [۳]. در ۱۹۱۳متن پازندکتاب را آنتیا در مجموعهٔ « متون پازند » چاپ‌کرده [۴] و وست براساس نسخه‌های‌مختلف آوانوشتی ازمتن پازند تهیه‌کرده و همراه با ترجمهٔ انگلیسی‌و واژه نامه و نکات دستوری درسال۱۸۷۱ منتشر کرده است [۵] . همین دانشمند باردیگر مینوی خرد را براساس نسخهٔ پهلوی در « متون پهلوی جلد سوم » ترجمه ومنتشرکرده است [۶] . فصول مختلفی‌ازمینوی‌خرد درکتابهای دانشمندان اخیر آوانویسی و ترجمه شده است .

قدیمترین ومعتبرترین نسخه‌ای‌که از مینوی خرد پهلوی در دست است نسخهٔ K 43 است که توسط مهرآبان پسر انوشك‌روان در۹۳۸ پس از بیستمین سال‌یزدگرد (۱۵۸۹میلادی) نوشته شده‌است. وی نسخهٔ‌خود را از

۱ـ درمورد تحریرهای‌فارسی رجوع شودبه رسالهٔ‌دکتری خانم‌ژالهٔ آموزگار
J. Amouzgar, *Etudes sur la langue et la littérature mazdéenne en persan, thèse*, Paris, 1967, pp. 50, 57, 67.

2– D. P. Sanjana, *The Dînâ î Maînû î Khrat*, Bombay, 1895.

3– T. D. Anklesaria (with an introduction by J.J. Modi), *Dânâk-u mainyô-i khard, Pahlavi, Pazand and Sanskrit Texts*, Bombay, 1913.
نسخه‌ای‌که ازاین‌کتاب دراختیار نگارنده بود مقدمهٔ مودی را نداشت . دکتر پشوتن انکلساریا (P. K. Anklesaria) مرا ازوجود این مقدمه مطلع‌کرد ولطفاً عکسی ازآن برایم تهیه‌کرد.

4– E. E. Antiâ. *Pâzend Texts*, Bombay, 1909, PP. 273–334.

5– E. W. West, *The Book of the Mainyo-I Khard*, Stuttgart–London, 1871.

6– E. W. West, *Sacred Books of the East*, vol. XXIV *(Pahlavi Texts III)*, 1885.

روی نسخهٔ قدیمتری استنساخ کرده است. متن عکسی این نسخه در کپنهاگ چاپ و منتشر شده است [۱] . اما این نسخه کامل نیست و این قسمتهای آن از دست رفته است : از بند ۱ تا بند ۲۷ مقدمه و از میان بند ۱ پرسش سیزدهم تا میان بند ۴۹ پرسش ۲۶ . تهمورث انکلساریا برای تصحیح مینوی خرد خود نسخهٔ دیگری در دست داشته که آن را TD_2 نامیده است . بنا به قول وی این نسخه فاقد مؤخره‌ای است که نام کاتب و تاریخ کتابت نسخه در آن ذکر شده باشد اما به گمان وی که مبتنی بر مقایسهٔ خط TD_2 با سایر نسخ پهلوی تاریخدار است ، این نسخه را دستور گشتاسب اردشیر در تاریخی میان ۱۷۲۶ و ۱۷۴۱ میلادی نوشته است [۲]. نسخه‌هایی که مورد استفادهٔ سنجانا بوده (بجز K_{43}) ارزش مستقلی ندارد، زیرا به احتمال قوی درقرون اخیر از روی متن پازند به پهلوی برگردانده شده است [۳] .

برای تهیهٔ این واژه نامه نخست متن تصحیح شدهٔ انتقادی لازم بود . بدین منظور نخست متن چاپی انکلساریا را برگزیدم اما در ضمن کار متوجه شدم که بسیاری از صورتهای صحیح نسخهٔ K_{43} را مصحح کتاب در زیرنویس وصورتهای TD_2 را اصل قرار داده است . بدین جهت برآن شدم که متن نسخهٔ عکسی K_{43} را با نسخهٔ چاپی انکلساریا مقابله کنم و براساس نسخهٔ K_{43} متنی فراهم آورم که اساس کار تهیهٔ این واژه نامه قرار گیرد . درمورد بخشهایی که در نسخهٔ K_{43} نیامده است بناچار از نسخهٔ چاپی انکلساریا استفاده کردم . امید است که در آینده متن پهلوی و ترجمهٔ آن نیز منتشر شود .

1- *Codices Avestici et Pahlavici Bibliothecae Universitatis Hafniensis, Vol. V : The Pahlavi Codex* K43 , Copenhagen, 1936.

2- T. Anklesaria, J. Modi, *op. cit., Introduction,* p. 6 f.

3- Sanjana, *op. cit., Introduction,* p. xi ; S. H. Nyberg, *A Manual of Pahlavi, Introduciton,* p. xix.

در تنظیم لغات نکات زیر مراعات شده است :

۱- کلمات به ترتیب زیر مرتب شده است :

۲- در خط پهلوی بعضی از حروف نمایندهٔ چند صدا است و نیز شکل حاصل از ترکیب دو یا چند حرف ممکن است با شکل حاصل از ترکیب دو یاچند حرف دیگر یکسان باشد. بنابراین برای این که به‌سهولت بتوان لغتی را یافت که محتملا مراجعه کننده قرائت آن را نمی داند اساس تنظیم لغات را برشکل حروف قرار دادیم. پیش ازمراجعه به واژه‌نامه لازم است به نکات زیر توجه شود .

۱) شکل که ممکن است ترکیبی از + (الف+الف وغیره) یا + + (ی+د+الف و غیره) باشد در ردیف + قرار گرفته است . مثلا کلمهٔ (zahr=z'hl) و (ziyān=zyd'n') دریك ردیف قرارگرفته است .

۲) شکل که ممکن است ترکیبی از + (الف+پ) یا + (الف+چ) باشد در ردیف + قرارگرفته است . مثلا کلمهٔ (āb='p') و (az='+c') دریك ردیف وپشت سرهم قرار گرفته است.

۳) شکل که ترکیبی از + (ی/گ/د +پ وغیره) یا + (ی/گ/ د+ چ وغیره) است درردیف + قرار گرفته است. مثلا (gazdom=gcdwm) و (dibīrīh=dpywryh) دریك ردیف آمده است .

۴) شکل پهلوی که ممکن است نمایندهٔ س یا ترکیب + (د + د یا گ + ی و غیره) باشد در ردیف س آمده است . مثلا (gilag=gylk') با (Salm=slm) دریك ردیف آمده است.

۵) شکل که ممکن است ترکیبی از + (س + ی/گ و غیره) یا + (د + س و غیره) باشد همیشه درردیف + قرار گرفته است. مثلا (sēr=sgl) و (dastōr=dstwbl) دریك ردیف آمده است .

۶) شکل 𐭮𐭫 که ممکن است ترکیبی از ‌ ‌+ ا (س+و/ ر / ن و غیره) ویا ترکیبی از د + ‌ + ا (د + ی + ن و غیره) باشد در ردیف ‌ + ا قرار گرفته‌است. مثلا کلمهٔ (sālār=srd'l) و کلمهٔ (dēn=dyn) دریك ردیف قرار گرفته است .

۳- در آخر (و به ندرت در وسط) کلمات پهلوی گاهی علامت ا افزوده می‌شود بدون این که تلفظ شود . در این واژه نامه این علامت پس از ‌ نوشته شده است (بجز در مورد بعضی از قیود مثل ‌ و بجز در مورد کلماتی که به ‌ یا ‌ ختم می‌شود) . در پایان هزوارشها این علامت زائد نوشته نشده است . دراین مورد از روش پروفسور نیبرگ پیروی کرده‌ام [۱] .

۴- هرواژهٔ پهلوی نخست حرف به حرف به لاتین برگردانده شده است (Transliteration). دراین مورد به املای سنتی پهلوی که در کتیبه های پهلوی و زبور پهلوی هم به‌کار رفته توجه شده است . هزوارشها به حرف بزرگ لاتین برگردانده شده است تا از کلمات پهلوی مشخص باشد. سپس هر واژه به لاتین آوانویسی (Transcription) شده است تا تلفظ نسبتاً دقیق کلمه روشن شود . درمورد آوانویسی توجه اساسی به متون فارسی میانهٔ مانوی ترفان بوده است، زیرا خط پهلوی خطی است که املاء تاریخی یا شبه تاریخی کلمات را نشان می دهد و نه صورت ملفوظ آنها را [۲] . درمورد آوانویسی از فارسی دری نیز که از نظر ساختمان دنبالهٔ زبان‌پهلوی است یاری‌گرفته‌ام . درصورتی که واژهٔ پهلوی معادلی درفارسی داشته آن معادل ذکر شده است .

۵- معادل پازند کلمات پهلوی براساس متن انکلساریا با توجه به نسخه بدلها ذکر شده است . درآوانویسی واژه های پازند از روش متداول پیروی کرده‌ام .

S. H. Nyberg, *A Manual of Pahlavi, Introduction*, p. ix.

۲ـ رجوع کنید :

D.N. Mackenzie, *Notes on the transcription of Pahlavi*, BSOAS, XXX (1967), pp 17‒29.

۶ـ به منظور این که املاء واژه‌های پهلوی بااملاء معادلهای آنها درفارسی میانهٔ ترفان مقایسه شود و توجیهی نیز برای آوانویسی خود کرده باشم این صورتها را ذکر کرده‌ام . لغات پهلوی کتیبه‌ای یا زبور پهلوی و پارتی وغیره یا ازجهت مقایسهٔ املاء آنها با املاء پهلوی کتابی یا ازجهت مقایسه برای وجه اشتقاق لغت ، همراه با ذکر مآخذ مورد استفاده آورده شده است .

۷ـ اگر یك واژهٔ پهلوی به املاءهای مختلف درکتاب آمده ، آن صورتها عیناً حفظ شده است.

۸ـ کلماتی که در نسخهٔ خطی کتاب غلط نوشته شده در واژه‌نامه به صورت اصلاح شده آمده است وبالای آنها علامت + گذاشته شده است .

۹ـ صورتهای جمع اسامی زیر صورت مفرد آمده است.

۱۰ـ اسامی مرکب به صورت مرکب‌آمده و اجزاء ترکیبی‌آنها نیز جداگانه یادداشت شده است .

۱۱ـ صورتهای صرفی وصیغه‌های افعال زیرمصدر وافعال مرکب زیرمشخص‌ترین کلمهٔ آنها یادداشت شده است.

۱۲ـ در این واژه نامه تمام فصول وبندهائی که واژه‌ای در آنها به کار رفته ذکر شده است بجز در مورد کلمات بسیار معمولی که درهربند وفصل تکرارمی‌شود. دراین‌موارد فقط چند مرجع ذکر شده است. اعداد درشت نشانهٔ شمارهٔ پرسشها و اعداد ریزتر نشانهٔ شمارهٔ بندهای هر پرسش است . واژه‌هایی که در مقدمهٔ کتاب آمده با علامت م و واژه‌هایی که در خاتمهٔ کتاب آمده است با علامت خ مشخص گردیده است . ذکر این نکته دراینجا لازم است که در ترجمه های مینوی خرد به زبانهای‌اروپائی معمولاًمقدمه راهم یك‌فصل جداگانه‌گرفته و پرسش‌یك رافصل دونامیده‌اند. بنابراین‌برای مطابقهٔ شماره‌های فصول مذکور دراین واژه‌نامه باشماره‌های فصول ترجمه‌های اروپائی باید یکی بر شماره‌های فصلهای مذکور در این واژه‌نامه افزود مثلا $۱_{۱۷}$ واژه‌نامه برابر با $۲_{۱۷}$ ترجمهٔ وست (West) و دیگران است .

۱۳ـ ارقام پهلوی چون مانند حروف نوشته می‌شود در ردیف حروف آورده شده ، ولی در پایان واژه نامه نیز جداگانه یادداشت شده است .

۱۴ـ فهرستهای مختلف درپایان کتاب افزوده شده است تا کسانی که با خط پهلوی آشنائی ندارند بتوانند از واژه‌نامه استفاده کنند. اعدادی که در برابر هر واژه در فهرستها آمده نشانهٔ شمارهٔ صفحه و سطر واژه نامه است . در فهرست آوانوشتهٔ واژه‌های پهلوی ترجمهٔ لغات به انگلیسی نیز ذکر شده تا خاورشناسانی که با خط فارسی آشنائی ندارند بتوانند ازاین‌لغات استفاده کنند .

* * *

در پایان لازم می‌دانم از جناب آقای دکتر پرویز ناتل خانلری مدیرعامل بنیاد فرهنگ ایران که نگارنده وهمکارانم را در تدوین واژه‌ـ نامه‌های پهلوی تشویق فرمودند سپاسگزاری کنم .

اکنون که این اثر را به پیشگاه متخصصان زبان پهلوی و دانش‌ـ پژوهان این‌رشته تقدیم می کنم فریضهٔ خود می‌دانم که از همه استادان‌پهلوی خود سپاسگزاری کنم: جناب آقای دکترصادق کیا (استاد دانشگاه تهران) ، پروفسور مری بویس (Professor M.Boyce) استاد دانشگاه لندن ، دکتر د. ن. مکنزی (Dr. D.N. Mackenzie) دانشیار دانشگاه لندن و پروفسور ژ. پ . دومناش (Professor J.P. de Menace) استاد سوربن . از دانش این دانشمندان عالیقدردرمراحل مختلف تحصیل بهره‌های فراوان برده‌ام .

از دوست وهمکار دانشمندم آقای دکتر مهرداد بهار سپاسگزارم که زحمت خواندن این واژه‌نامه را قبل از چاپ بر خود هموار کردند و اصلاحات و راهنمائیهای گرانبهائی کردند . همچنین ازهمکار فاضلم خانم دکتر ژالهٔ آموزگار که نگارنده را درتصحیح ومقابلهٔ نمونه‌های چاپی‌یاری کردندسپاسگزارم.

ازآقای هوشنگ رهنما فارغ التحصیل فوق‌لیسانس زبان شناسی دانشگاه تهران که با خط خوش و با دقت این‌کتاب‌را نوشتند سپاسگزارم.

احمد تفضلی

نشانه‌ها

برخی ازنشانه‌هایی که در بازگرداندن کلمات به‌کار رفته است:

ʾ : الف
ʾʾ : آ
(درنقل حروف پهلوی به خط‌لاتین «Transliteration» به کار رفته است)

ʿ : ع (معمولاً در هزوارشها)

a : آ

ạ : آ (معمولاً در پازند قبل از ن آمده است)

č/c : چ

δ : ذ

ə : کسره (درپازند)

ə̄ : کسره‌کشیده (درپازند)

ē : کسره‌کشیده (یای مجهول)

g : گ

γ : غ

Ḥ : ح (در هزوارشها به‌کار رفته است)

ī : ای (یای معروف)

ǰ : ج

ñ/n : ن (غنه)

ō : ضمه‌کشیده (واو مجهول)

ṣ : ص (در هزوارشها)

š : ش

ţ : تلفظی از ت . در پازند به جای د پهلوی در آخر کلمات به‌کار رفته است

θ : ث

ū : اوُ (واو معروف)

x : خ

ž : ژ

* * *

[ ] لغاتی که در متن پهلوی نبوده واز روی متن پازند بازسازی کرده‌اند.

( ) لغات پازندی که درمتن نبوده و ازروی متن پهلوی‌بازسازی کرده‌اند.

< > حروف یا لغاتی‌که درمتن نبوده و نگارندهٔ این واژه نامه از روی قرائن آنها را افزوده است .

+ در بالای واژه نشانه آن است که آن واژه تصحیح شده است .

نشانه‌های اختصاری

پا : پازند

پاتر: پارتی ترفان

ج : جمع

خ : خاتمهٔ کتاب

فامتر: فارسی میانه ترفان

م : مقدمهٔ کتاب

نك : نگاه کنید

Armen. Gram.	: H. Hübschmann, *Armenische Grammatik.*
BBB.	: W.B. Henning , *Ein Manichäisches Bet-una Beichtbuch.*
BSO(A)S.	: *Bulletin of the School of Oriental (and African) Studies.*
GGA.	: *Göttinger Gelehrte Anziegen.*
Hymn-cycles	: M Boyce, *Manichaean Hymn-Cycles.*
JRAS.	: *Journal of the Royal Asiatic Society.*
Man. Stud.	: Saleman, *Manichaeische Studien.*
Mir. Man.	: Andreas-Henning, *Mitteliranische Manichäica.*

OP. : *Old Persian.*
Pahl. Riv. : *Pahlavi Rivāyāt*
Ps. : *Pahlavi Psalter*
REV. : *Revue des études arménienne.*
ŠGV. : *Škand-gumānīg vizār*
ŠNŠ. : *Šāyist nē šāyist*
TPS. : *Transactions of the Philological Society.*
Verbum : Henning, *Das Verbum des Mittelpersischen der Turfanfragmente.*
Visp. : *Visparad*
Wb. : Bartholomae, *Altiranisches Wörterbuch.*
Yas. : *Yasna*
ZKMM. : Bartholomae, *Zur Kenntnis der Mitteliranischen Mundarten.*
Zor. Prob. : H. W. Bailey, *Zoroastrian Problems.*

منابع و مآخذ

F. Andreas und W. B. Henning, *Mitteliranische Manichäica aus Chinesisch-Turkestan* I–III, *SPAW*, Berlin, 1932.

F. Andreas und kaj Barr, *Bruchstücke einer Pehlevi-Übersetzung der Psalmen*, *SPAW*, Berlin, 1933.

H. W. Bailey, *Zoroastrian Problems in the Ninth-Century Books*, Oxford, 1943.
Iranian Studies, *BSOS* VI, VII.

C. Bartholomae, *Altiranisches Wörterbuch*, Strassburg, 1904.
Zur Kenntnis der Mitteliranischen Mundarten, I–VI, *SHAW*, Heidelberg. 1916-25.

M. Boyce, *Manichaean Hymn-Cycles in Parthian*, London, 1954.

B. N. Dhabhar, *Essays on Iranian Subjects*, Bombay, 1955.
The Pahlavi Rivâyat accompanying the Dâdistân-î Dînîk, Bombay, 1913.
Pahlavi Yasna and Visperad, Bombay, 1949.

I. Gershevitch, *The Avestan Hymn to Mithra*, Cambridge, 1959.

A. Ghilain, *Essai sur la langue parthe*, Louvain, 1939.

W. B Henning, See Andreas-Henning.
Das Verbum des Mittelpersischen der Turfanfragmente, *ZII*, 9, 1933. 158–253.
Ein manichäisches Bet-und Beichtbuch, *APAW*, 1937
A List of Middle-Persian and Parthian Words, *BSOS*, 9, 1937/39. 79-92.

Two Central Asian Words, TPS, 1945. 150-162.
Mitteliranisch, Handbuch der Orientalistik, I, 4, I, 20-130.

H. Hübschmann, *Armenische Grammatik*, Leipzig, 1897.

H. Junker, *Das Frahang i Pahlavīk*, Leipzig, 1955.

D. D. Kapadia, *Glossary of Pahlavi Vendidad*, Bombay, 1953.

R. G. Kent, *Old Persian*, New Haven, 1953.

J. Markwart and Messina, *A Catalogue of the Provincial Capitals of the Ērānšahr*, Roma, 1931.

de Menasce, P.J., *Škand-gumānīk Vičār*, Fribourg-en-Suisse, 1945.

F. W. K. Müller, *Ein Doppelblatt aus einem manichäischen Hymnenbuch, APAW*, 1912.
Beiträge zu Kritik und Erklärung des Mīnōīg Chrat. SS AW, CXXV, 1892 Bd. 1. pp. 1–42

H. S. Nyberg, *Hilfsbuch des Pehlevi*, Uppsala, 1928-31.
A Manual of Pahlavi, Part I, Wiesbaden, 1964.

C. Salemann, *Manichaeische Studien*, Saint-pétersbourg, 1908.

M. Sprengling, *Third Century Iran*, Chicago, 1953.

J. C. Tavadia, *Šāyast nē Šāyast*, Hamburg, 1930.

W. West, *The Book of the Mainyo-i Khard*, Stuttgart-London, 1871.
Sacred Books of the East, Vol. XXIV *(Pahlavi Texts*, III*)*, 1885.

R. C. Zaehner, *Zurvan, A Zoroastrian Dilemma*, Oxford, 1955.
The Teachings of the Magi, London, 1956.

ā : پس، آنگاه (اوستا āaṯ). با ضمیر متصل سوم شخص مفرد آمده است :

āš : پس + او ۲۶(۳۲) پا : aš

axtar : ʾhtl

۱- اختر (= ستارهٔ ثابت) ۴۸(۱۶،۲۰) پا : axtar ۵

۲- برج (در ستاره‌شناسی). با عدد ۱۲ به کار رفته است :

12 ʾhtl : duāzdah axtar :

دوازده برج ۷(۱۸،۲۱) ۱۱(۵) پا : duāzdah axtar

12 ʾhtlʾn : duāzdah axtarān :

دوازده برج ۱۱(۲) ۴۸(۱۹) پا : duāzdah axtarān ۱۰

ʾhycstnʾ : āxēzistan : خاستن

ʾhycytʾ : āxēzēd : خیزد ۱۵(۴۷،۵۹)

پا : āxēzōt / āxēzōt . زبور پهلوی : -ʾhyc ،ʾhsty (PS. 31)

56 QDM ʾhycytʾ : abar āxēzēd :

awar āxōzōt برخیزد ۹۱۳۸ پا:

+[Pahlavi] xāyagdēs : h'dkdys شبیه به تخم مرغ ۴۳۸ پا: ندارد .

فارسی: خایه دیس (برهان) . نسخهٔ K43 : [Pahlavi]

+[Pahlavi] xāyag : h'dk' تخم مرغ ۴۳ ۸،۹،۱۰،۱۱ پا: xāea فارسی: خایه

۵ (= تخم مرغ) . نسخهٔ K43 : [Pahlavi] .

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] : pas = 'HL

۱- پس (= عقب ، در مقابل پیش) ۱۲ ۱ پا: pas

۱۰ ۲- پس ، سپس م ۳۳ ۱۴۵،۱۵۰ ۱ پا: pas

[Pahlavi] : pas-iz : پس + نیز . نک : [Pahlavi] .

[Pahlavi] : 'hl'ptn' : ahrāftan : بالا رفتن

[Pahlavi] : 'hl'myt' : ahrāmēd : بالا رود ۱۴۵ ۱ پا:

ārāmōt . فاترز : 'hr'm-, 'hr'pt (Verbum, 190, 10)

۱۵ زبور پهلوی : 'hl'm . 'hl'pty (Ps. 31)

[Pahlavi] : 'hl'y : ahlāy : استکار (لقب سروش) ۱۱۵،۱۲۴،۱۴۳،۱۶۲ ۱ ۷۱۴

پا: ašō

[Pahlavi] : 'hl'dyh : ahlāyīh : پاکی . تقدس . پرهیزکاری ۹۶

۱۳۱۴ ۱۵۴۸ پا: ašahī

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] ([Pahlavi]) : hērbad : hylpt' : هیربد خ ۲

[Pahlavi] ahlamōγīh : ʾhlmwkyh : بدعت $۳۵_{۱۸}$ $۴۴_{۸}$

$۵۸_{۷}$ پا : āsmōī . سنج . فارسی : آسموغ (آشموغ)

۵ [Pahlavi] ahriman : ʾhlmn' : اهریمن ، اهرمن

$۱_{۸۹}$ $۷_{۲۶}$ $۹_{۲}$ $۱۴_{۵}$ $۲۳_{۸}$ $۲۶_{۱۵}$ $۲۷_{۹}$ $۳۹_{۱۲}$ $۵۶_{۲۴}$

پا : āharman

[Pahlavi] ahlavdād : ʾhlwbdʾt' : صدقه ، احسان $۱۴_{۷}$ $۲۰_{۳}$

پا : ašō-dāţ

۱۰ [Pahlavi] ahlav : ʾhlwb' : پرهیزگار ، مقدس $۱_{۱۱۵،۱۲۰،۱۴۱}$ $۴_{۴}$

$۵_{۵}$ $۲۲_{۱۲}$ $۳۵_{۶}$ پا : ašō . فارسی : اهلوب (اَهلوب*

که برگردانده از خط پهلوی است) . فامتر : ʾhlw (Mir.Man. II,45)

[Pahlavi] ahlavīh : ʾhlwbʾyh : پرهیزگاری ، تقدس $۳۹_{۱۶}$

پا : ašōī .

۱۵ [Pahlavi] hāmvār : hʾmwʾl : همواره (= همیشه) $۲۰_{۳۸}$ $۶۱_{۳۳}$ پا :

hamvār . فارسی : هموار . این واژه در $۶۱_{۳۳}$ در نسخهٔ K43 به

صورت [Pahlavi] تصحیف شده است .

[Pahlavi] hāmōyēn : hʾmwdyn' : همه $۱_{۱۸}$ $۲_{۱۵}$ $۱۱_{۵}$.

پا : hamōīn . در مورد خواندن و وجه اشتقاق این واژه ، نک :

(A. Pagliaro, Jackson Memorial Volume pp. 140-148)

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] 'hw'n' : axᵛān : جهان ، دنیا [م۵] ۱۴۹ پا: axąn

[Pahlavi] 'hwyšk'l : a-xᵛēškār : کسی که بوظیفه خود عمل نمی کند ۲۰ ۴،۱۸ پا: axᵛəškār

۵

[Pahlavi] 'hwš : a-hōš : بی مرگ ، جاودانی ۷ ۲۷ پا: axōš
فارسی : هوش (= مرگ).

[Pahlavi] 'hwk' :. āhōg : عیب ۱۵ ۴۹ ۵۸ ۲،۳،۴،۵،۸،۱۰ پا: āhō
فارسی : آهو (= عیب).

۱۰

[Pahlavi] 'hwm'n'k : a-homānāg : بی شباهت ۱۲ ۱۸ پا: ahumānā

[Pahlavi] 'HRN = anē : دیگر ۱ ۴۹ ۱۵ ۱۱ پا: han . فامتر: 'ny (Mir.Man.I, 35)

[Pahlavi] 'HRNc = anēg : دیگر + نیز ۲۶ ۴۰،۵۱،۵۶ پا: hanīča

۱۵

[Pahlavi] h'wnd : hāvand : برابر ۱ ۱۹ ۳۸ ۲۰،۴۵،۴۷ پا: havand

[Pahlavi] 'hwnsndyh : a-hunsandīh : ناخرسندی ، عدم قناعت ۱۷ ۵ ۳۵ ۲۰ ۴۰ ۱۱ پا: axᵛarsandī فامتر : hwnsnd (BBB. 111) سغدی : xwsndy'

(Gershevitch, Mithra, 179)

yaθā-: دعای اهونور (اوستا : ahunavar : ʾhw(n)wl

ahunavar : پا ۲۶۲۰ . (-ahu vairyō

[+]

۵ sō : پا ۲۶۲۰ ۱۵۱,۹۵,۱۱۴,۱۵۳ سه : se : 3

šaš : پا ۵۱۱۳ شش : šaš : 6

nuh : پا ۶۱۲۲,۲۹ ۴۸۱۵,۱۶ نُه : noh : 9

noh sad ud sīh ud hašt : 930 TWMNYʾ

(= ۹۳۸) خ ۱

۱۰ : پا ۵۱۳۱ ۲۱۱,۱۳ نه هزار : noh hazār : 9000

nuh-hazār

nahum : پا ۳۵۱۲ نُهم : nohom : 9-wm

šaš-sat : پا ۲۶۲۵ ششصد : šaš sad : 600

šašum : پا ۳۵۹ ششم : šašom : 6-wm

۱۵ : پا ۶۱۶,۲۱,۲۷ سه‌پا ، دارندهٔ سه‌پا : se-pāy : 3-pʾd

sō-pāe

panǰ : پا ۵۶۱۳ ۴۰۱۰ پنج : panǰ : 5

(Man.stud. 113) pnz[wm : مانتر

: پا ۶۱۳ بی درد ، بدون رنج ، بدون غم : a-bēš : ʾbyš

abōš

abīm : پا ۱۲ ۱ بی‌ترس . بی بیم : a-bīm : ʾbym

فامتر: a-uīn : پا ۱۵،۲۱،۴۷،۵۱ ۱ . تباه : vanē = ʾBDNʾ
آن را واژهٔ Nyberg . (Henning, List, 89) wny[bwt
ایرانی می داند و avīn می خواند (Hilfsbuch, II, 27) . ولی
B. Geiger آن را هزوارش می داند . نک :
Henning, Handbuch, 99, n. 1 .

پا: ۱۵۲ ۱ سه‌شبه : se-šabag : 3 špkʾ
sə-šawa .

به حالت ناخوشی (قید) : a-xᵛašīhā = ʾ BSYM ykʾ
axᵛašihā : پا ۱۵ ۵۹ .

sə-saț : پا ۱۸ ۶۱ ۲۵ ۴۳ سیصد : sesad : 300

پا : ۱۷۹ ۱ بدون احترام : a-burzišnīg : ʾbwlcšnyk
a-burzišnī

+	/

فامتر (فارسی باستان : uta) همیشه با ضمائر : و : u- = ʾP-
متصل می آید . نک : ، فامتر : ʾw- ʾ
(Man. Stud. 47)

abāxtar : سیاره ، با عدد هفت به کار رفته است : ʾpʾḫtl

7 abāxtar : هفت سیاره $۷_{۱۹,۲۱}$
haft awāxtar : پا : $۱۱_{۷}$ $۲۳_{۸}$ $۳۷_{۵}$

7 abāxtarān : هفت سیاره
haft awāxtaran : پا : $۷_{۲۰}$

ʾpyybym : abēbīm : بی‌بیم $۳۰_{۱۰}$ $۳۲_{۱۰}$
awəbīm : پا

ʾpyybymyh : abēbīmīh : بی‌بیمی، امنیت $۱۳_{۱۴}$ $۳۲_{۱۶}$
awəbīmī : پا

ʾpyybymyhʾ : abēbīmīhā : در حالت بی‌بیمی، در امنیت (قید) $۳۴_{۶}$
awəbīmihā : پا

ʾpyybl : abēbar : بی‌بر، بی‌سود

abēbartar : بی‌سودتر $۳۹_{۵-۱۸}$ پا : awəbartar

ʾpyybwtʾ : abēbūd : تفریط $۴۴_{۸}$ پا : awəbūt

ʾpʾthšʾ : a-pādixšā : بی‌قدرت $۱_{۱۰۵}$ $۷_{۹}$
awādašāh : پا

ʾpʾtʾnʾyh / ʾpʾtʾnyh : ābādānīh :
آبادانی $۳۰_{۱۱}$ $۵۶_{۱۷}$ پا : āwādānī

ʾpʾtʾnʾ : ābādān : آبادان، آباد $۴_{۱۰}$ $۵_{۱۲}$ $۱۴_{۱۶}$ $۳۰_{۱۲}$
āwādan : پا

ʾcʾtyh : āzādīh : سپاس . ۵۱٫۷ پا : (āwādīh)

فارسی : آزادی = شکر، سپاس

āzādīh guft : سپاسگزاری کرد

āzādī guft : پا : ۵۶٫۳

āzādīh kardārīh : سپاسگزاری کردن

āzādī kardārī : پا : ۱۸.

ʾpʾdšnyk : abāyišnīg : بایسته، شایسته

abāyišnīgtar : شایسته‌تر ۳۸٫۲,۹ ۴۰٫۱۴

پا : awāišnītar . فاتر : ʾbʾyšn (Mir.Man.II,43)

ʾpyygwmʾnyh : abēgumānīh : بیگمانی، عدم تردید

awəgumanī : پا ۵۱٫۶ ۳۶٫۱۰,۱۱

ʾpyygwmʾnyhʾ : abēgumānīhā : بیگمانانه، با بیگمانی

awəgumanihā : پا ۱۲٫۱۵ (قید)

ʾpyygwmʾnʾ : abēgumān : بیگمان، بدون تردید م ۴.

awəgumạn : پا ۵۱٫۱۵ ۳۶٫۹,۱۵,۲۷,۲۸

نک :

ʾpʾdytyh : (؟) : abāyīdīh : آرزو، میل ۳۵٫۲ پا :

ardastī . شاید این واژه همریشه با واژهٔ پهلوی abāyist (آرزو) باشد.

(نک : Zurvan, 465 , Yas.&Visp. Glossary, p.10)

: abāyīdan : ʾpʾdytnʾ

۱- خواستن ، آرزو کردن ۳ ۷ ، ۳۶ ۸ پا: awāyastan

۲- بایستن ، لازم بودن .

ʾpʾytʾ : abāyēd : باید م ۵۵ ، ۱ ۱۹۳٬۳۰ ، ۱٤ ۱۰ ، ۱۵ ۸

۵ پا: ۲۶ ۱۱٬۱۳ ، ۲۸ ۲ ، ۳٤ ۲ ، ۳۸ ۳۸ : awāyaẓ

ʾpʾdytʾ : abāyēd : باید ، لازم است . ٤۵ ۵

پا: (awāyast)

ʾphš : abaxš : پشیمان ۳۵ ۳۳ ، ۵۲ ۸ پا: awāxš

نک : (C. Bartholomae, ZKMM. II, 1917. pp. 41-42

۱۰ ʾphšʾdšnyh : abaxšāyišnīh : بخشایش م ۱۶

پا: awaxšāišnī . ناتر : ʾbxšʾy- (Verlum, 188, 31)

ʾpʾkyh : abāgīh : همراهی ۱ ۱۱۵٬۱۲٤ پا : awāgī

نک : .

نک : .

۱۵ ʾcʾlšnʾ : āzārišn : آزار ۳۵ ۳۱ پا : āzārišn

ʾpʾlwnyh : abārōnīh : بدی ، نادرستی ۱ ۱۷۷ (۲ ۳۲) ٤۹ ٤

پا: awārūnī

ʾpʾlwnyh hngycʾ :

abārōnīh-hangēz : بدی انگیز ، زشتی انگیز

awārūn : پا ١٥،٢١

abārōn : ʾpʾlwnʾ : نادرست ، بد ، زشت ١،٢٥ ١٣،١١ ١٤،١٧
awārūn : پا ٣٦،٢ . زبور پهلوی : ʾpʾlwny (PS. 34)

abārōn dranǰišnīh : ʾpʾlwnʾdlncšnyh :
بدگفتاری ، سخن بدگفتن ٥٨،١٠ پا : awārūn-dranǰišnī

āvām / ābām : ʾpʾm : وام ، قرض ١،٦٣ پا :
awąm . فاتر : ʾbʾmyh (Henning, List, 80) . فارسی :
بام ، وام (برهان)

abēmizag : ʾpyymckʾ : بیمزه ١،١٥،٢٦ پا : awəmīža

abēmust : ʾpyymwstʾ :
١- بی‌ستم ، آسوده از ستم و زور ١٤،١٦ ٣٢،١٠ پا : awōmust
٢- بی‌مُست ، بدون گله ، خشنود ٣٩،٢٢ پا : awōmust
فارسی : مُست (= گله)

abārīg : ʾpʾryk : دیگر م٥٢ ١،١٥٣ ٢٢،٩ ٢٦،٢٨ ، پا :
awarə . فاتر : ʾbʾryg (Mir.Man. I, 32)

abārīgān : دیگران ٤٣،٢٤ پا : awarəgąn

abārīg-iz : دیگر+نیز ١،١٨٣ ٧،٥،١٧ ٤١،٦ نک : ٩

abēvizand : ʾpyywznd : بی‌گزند

abēvizandtar : بی‌گزندتر ١٥،١٢ پا :

،Man.Stud. 43) ᵓbywzynd : فاتر. awāvazandtar
ᵓbywzyndyh , ᵓbywznd (Verbum, 247,9
(Mir.Man. II, 44)

(Mir.Man. I, 32) ᵓbᵓn : فاتر ۲ خ (ماه) آبان : ᵓbᵓn : ābān

۵ پا: ۶۱~۳۲~ ۵۶~۱۳~ ۴۳~۹~ ۱~۹۲~ زَبَر، بالا : azabar : hcpl
azwar

بدون آفت و بلا : a-petiyārag : ᵓptydᵓlk'
ptyᵓr فاتر: پتیاره . فارسی: سَنج . apatyāra پا: ۱~۱۴۹~
نک : (Man.Stud. 116, Verbum, 228,11)

۱۰ ۴۸~۱۵,۱۹,۲۰,۲۱~ ستارهٔ هفت اورنگ : haftōrang : hptᵓwlng
haptōiraṅg پا:

پا: ۳۶~۲۰~ هفدهم : haftdahom : hptdhwm
haftdahum

پا: ۵۶~۲۸~ ۱~۱۵,۴۱~ (ضمیر متصل، دوم شخص مفرد) و + ت : ut : ᵓp.t'
۱۵ (Man.Stud. 47) ᵓwt فاتر: vat

hapt پا: ۵۶~۱۳~ هفت : haft : hpt'

پا: ۴۴~۱۰~ ناتوانی : a-paltūdagīh : ᵓptwtkyh
ptᵓy- فاتر. سَنج apaeman-xᵛarəšnī
ptwd , ptᵓw- : پاتر (Verbum, 209, 17)

[Pahlavi] نک : [Pahlavi] (Ghilain, 77)

+[Pahlavi] ʾptwgyhʾ : a-pattūgīhā : بیتابانه ۱۶۵،۱ پا:
apatūihā . در K43 ، [Pahlavi] نوشته شده و Nyberg
(Manual, 146) آن را apatundihā* (ظاهراً apatvandihā
۵ خوانده است . نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] hptwm : haftom : هفتم ۳۸،۱۰ ۴،۱۰ ۵،۱۰ ۳۴،۱۹،۱۱ ۳۶،۱۰ پا:
haftum

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] ʾpcyhlkʾ : ābčihrag : دارنده گوهر آبی (صفت دسته‌ای
۱۰ از ستارگان) ۴۸،۷ پا: āw-čihara

[[Pahlavi]] ʾpd : afd : افد، شگفت ۱،۱۰ پا: awad .
[Pahlavi] (ج)

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] ʾpyyswtyh : abēsūdīh : بی سودی، بی فایده بودن ۵۲،۳
۱۵ پا: awǝsūdī

[Pahlavi] ʾpyyswtʾ : abēsūd : بی سود

[Pahlavi] abēsūdtar : بی سودتر ۴۰،۷ پا:
awǝsūẕtar

[Pahlavi] ʾpybl : abēbar : بی بر، بی فایده . ۲۱،۶ پا: awǝbar

ʾpyck' : avēzag / abēzag : پاک (صفت بهدین = آیین زردشتی) [۴۰م]. ۲۰۲۴ ۳۰۶ ۳۴۱۰ ۳۶۱۵ ۴۱۸ ۵۱۵ پا:
awīža . فامتر : ʾbycg (Man. Stud. 44) فارسی:
ویژه ، بیژه

ʾpytydʾlk' : a-petiyārag : بدون آفت و بلا ۵
٦۱۳ ۷۹،۱۶ ۱۱۱۱ ۲٦۲٦ $۳۹_{۳۰}$ ٤٣٦ پا: apatyāra . سنج .
فارسی : پتیاره . نک :

ʾpytʾk : a-paydāg : ناپیدا ٥٦۱۵ پا: apādā . فامتر: ʾbydʾg
(Mir. Man. I,32)

ʾpytʾkyh : a-paydāgīh : ناپیدائی $۳۹_{۲۹}$ ٤٤۱۰ پا: apādāī ۱۰
نک :

ʾpsyhyšn' : abesīhišn : نابودی ۱٤۳۸ پا: awasīnišn . TD :
ʾpsyhynytn : abesīhēnīdan : تباه کردن ، نابود کردن ۲٦۷۱
پا : awasihīnīdan . K43 :

ʾpsyhynšn' : abesīhēnišn : تباهی ، نابودی ٥٤٦ ۱۵
٥٦٦ (در این مورد K43 :) . پا: awasīnišn

ʾpsyhstn' : abesīhistan : نابود شدن

ʾpsyhyt' : abesīhēd : نابود شود ، تباه شود ٦۱۳٦
پا: awsihand ۲٦۲۸ پا: awasihāt . فامتر: ʾbysyh- (Verlum, 209)

[Pahlavi] ʾpdst' : ābdast (?) : نوعی سلاح که در دست می کرده اند (؟) ۴۲$_{۱۳}$

پا : aždast . نک : I. Gershevitch, Mithra, 220., n.

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] ʾpyk : ābīg : آبی ، مربوط به آب ۲۶$_{۵۰}$ ، ۳۵$_{۱}$ پا : āwī

۵ [Pahlavi] hcdl : azēr : زیر ۵$_{۹}$ ۶۱$_{۱۵}$ پا : azēr

[Pahlavi] ʾpyl : abēr : بسیار ۱۲$_{۱۸}$ ۲۶$_{۵}$ پا : awīr

[Pahlavi] abērtar : بیشتر ۳$_{۳۶}$ ۲۳$_{۸}$ ۴۲$_{۳}$ ۴۸$_{۲۷}$

awīrtar : پا ۵۷$_{۶}$ ۵۶$_{۶,۹,۱۱,۱۹,۲۰}$

[Pahlavi] HṢDLWN-tn' = drūdan : درو کردن

۱۰ [Pahlavi] HṢDLWN-d = dravēnd : درو کنند ۶۱$_{۲۱}$ پا : drūnənd

[Pahlavi] ʾpdwm : afdom/abdom : پایان ، انجام ، سرانجام ۱$_{۲۲,۱۱۱}$ ۲۶$_{۱۳}$

پا : awadum ، فاتر : ʾbdwm (Mir.Man.II,44)

فارسی : افدم (فرهنگ اسدی ، زیر : بافدم)

۱۵ [Pahlavi] ʾpdwmyh : afdomīh/abdomīh : انجام، پایان ۷$_{۱۵}$ پا : awadum

[Pahlavi] ʾpzʾyt' : نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] ʾpzʾdšn' : afzāyišn / abzāyišn : افزایش

۴۲$_{۵}$ ۴۸$_{۷,۸}$ پا : awazāišn نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] ʾpzʾdyt' : نک : [Pahlavi]

ʾpzʾl : afzār /abzār- : افزار [م۱۲] ۳۶۱۶ ۵۴۵
پا : awazār ۵۶۱۵

ʾpzʾlʾwmnd : afzārōmand /abzārōmand :
دارندهٔ افزار، نیرومند ۵۴۲،۴ پا : awazārmand

ʾpzwtnʾ : afzūdan /abzūdan : افزودن (متعدّی) ۵
پا : (awzudan) ۲۶۴۴

: afzāyēd /abzāyēd
۱- افزاید (متعدّی) ۱۵۴۰،۴۵
۲- افزاید، افزوده شود (لازم) ۲۱۶ پا : awazāet

۱۰ afzāyēd / abzāyēd : افزوده شود ۲۰۱۲
پا : awazāet . فاتر : ʾbzʾy- ، ʾbzw-
(Verbum, 185,37; 186,3)

ʾpzwnyk : afzōnīg / abzōnīg : مقدّس م۵
پا : awazūnyqn(ج)

۱۵ ʾcydhʾk : azidahāg : ضحاک ۳۶۳۴،۳۹ پا : azi-dahāk
نک :

ʾpsʾlʾnʾ : ābsālān : بهاران، هنگام بهار ۱ ۹۹ پا :
āwsārqn . فارسی : آبسالان . عربی : اُبسال، آبسال (= جشنی
که در آغاز بهار گرفته می شد) . پشتو : psarlai (بهار). ختنی : pasāla

(بهار) . نک به مقاله نگارنده در مجله انجمن فرهنگ ایران باستان ، شماره ۱ سال چهارم
ص ۴۲ ببعد . Nyberg در Hilfsbuch, II, 19 آن را
apiβārān خوانده و « طوفانی » معنی کرده و در Manual, 146 آن را
āp-sārān خوانده است .

[Pahlavi] abespārdan : ʾpspʾltnʾ : سپردن ۵

[Pahlavi] abespārēd : سپارد ، بسپرد ۱۴ ۲۱،۲۵ پا : awaspārəṯ

[Pahlavi] abespārēnd : سپارند ، بسپرند ۲ ۲۰ ۲۰ ۱۶،۴۳ پا :
awaspārənd سنج . پاتر : -ʾbyspʾr (Ghilain, 75)
ارمنی : apsparem (apasparem) (Armen. Gram. 106)

۱۰ [Pahlavi] abespārag : ʾpspʾlkʾ : سپرده

[Pahlavi] abespārag kardan : سپردن ۲۶ ۱۵
پا : awaspār kardan

[Pahlavi] ʾpstʾk : avistāg / abistāg : اوستا [م ۲۷] ۱۵ ۱۵
پا : awastā

۱۵ [Pahlavi] abestām : ʾpstʾm : اعتماد [م ۲۲] ۱ ۱۰۹ پا : awastąm
سنج . فارسی : اُستام (= معتمد و اعتمادی)

[Pahlavi] abestām kunēd : اعتماد کند ۳۵ ۱۴
پا : awastąm kunəṯ

[Pahlavi] نک : [Pahlavi] .

a-pasandišnīg : ʾpsndšnyk : ناپسند ، ناپسندیده

a-pasandišnīgtar : ناپسندیده‌تر ۲۹٫۳٫۶

پا: apasañdašnītar . K43 : ، و

afsōs : ʾpsws : مسخره ، استهزاء

afsōs kunēd : مسخره کند ، استهزاء کند

پا: ۱۵٫۳۱ awasōs kunət

afsōs kunēnd : مسخره کنند ، استهزاء کنند

پا: ۶٫۲۳ awsōš kunəñd : پا: ۱۸۴[1] awasōs kunəñd

فارسی : افسوس

afsōsīh : ʾpswsyh : مسخره

afsōsīh kunēd : مسخره کند ، استهزاء کند

پا: ۲۰٫۱۷ awasōsī kunət

afsōsgar : ʾpswsgl : مسخره کننده ، طعنه زننده ۳۰٫۳٫۱۱٫۱۶

پا: awasōsgar

abēgumān : ʾpygwmʾnʾ : بی گمان ، بی شک [م۱۰]

پا: ۶۲٫۷ awāgumąn

[1] uš = ʾp-š . این واژه ترکیبی است از : : u- : "و" + : -š : "ش" (ضمیر متصل سوم شخص مفرد) ، قیاس: ʾwš (Mir. Man. I, 33)

م۵۸ ۱۱۸,۲۲,۱۵۲ ۶۲۲ ۷۳ ۹۲,۵ ۲۰۳۱ ۲۶۴۴ پا: vaš

ʾp-šʾnʾ = ušān : و + شان (ضمیر متصل، سوم شخص

جمع) م۴۵ ۶۱۶ ۹۱۱ ۴۳۲۱ پا: vašąn

hcš : aziš :

۱- ازش، ازاو. این واژه مرکب است از: az : از (حرف اضافه)

+ -š : ش (ضمیر متصل سوم شخص مفرد) ۱۱۴۸ ۱۱۹ ۱۴۸,۹ ۱۵۶۲ ۲۶۵۶ ۳۹۱۰

۴۱۱۱ پا: azaš . زبور پهلوی : ʾcšy (PS. 35)

۲- از (حرف اضافهٔ مؤخر = postposition) ۱۱۵۱ ۲۶۴۴ پا: azaš

۱۱۵ پا: vaš (بجای azaš) فاتر: ʾzyš (Mir. Man. I, 33)

ʾc šDYʾ = āz dēv : دیو آز ۱۱۴ ۱۷۵ پا: āz dēv

نک :

hcškʾsʾnʾ : aziš-kehān : کهان، کهتران ۱۷۹ پا:

vaš-kəhąn

hcš ms : aziš-meh : مهتر، بزرگتر ۱۵ پا: vas mōh

ج :

hcš msʾnʾ : aziš-mehān : مهان، مهتران، بزرگتران

۱۷۸ پا: vaš-mōhąn

ʾpl : abr : ابر ۱۹۹ ۴۳۴,۱۷ ۵۵۵ ۵۶۱۴ پا: awar

ʾpl : appar : دزدی ۱۱۳۲ ۱۴۲۹ ۲۵۹ پا: apar

فاتر: ʾpr (Mir.Man.I,35;II,47) ؛ (Henning,BSOAS,XII,46)

ʾPLʾ = xāk : خاک [۲۲م] پا: xāxī

ʾplʾs : āfrāh : تعلیمات ۶۰م ، ۳۶۳۰ ، ۵۳۲ پا:

āfrāh فاتر: ʾʾprʾh (Man.Stud. 40). سنج.

پاتر: wyfrʾs (Mir.Man.III,63)

نک :

ʾcltnʾ : āzardan : آزردن

āzār : آزار (فعل امر) ۵۵۱ پا: āzār

āzārēd : آزارد ، آزار رساند ۳۸۲۲ پا: āzārəṯ

فاتر: ʾʾzyrd و ʾʾzʾr- (Verbum,216,3)

ʾpltnýh : abartanīh : تکبر ۵۸۰ پا: awar_tanī:

فارسی: برتنی . ارمنی: apartanēr، apartanakan (Armen.,Gram. 105)

ʾclm : āzarm : احترام ، مراعات ، ملاحظ ۱۰۶۱ پا:

āzarm · : āzarm nē dārēd

ملاحظ (کسی را) نمی کند ۱۲۱۱ پا: āzarm nə kunəṯ

ʾplmʾnd : abarmānd : ارث ، میراث . در ترکیب

به کار رفته است . نک به ترکیب مذکور .

ʾclmykyh : āzarmīgīh : احترام ۱۰۷۱ پا: āzarmī:

فارسی : آزرم (= عزت و حرمت)

ʾplwhtnʾ : afrōxtan / abrōxtan : افروختن

afrōzēd/abrōzēd : افروزد ۱۵$_{۴۲}$ پا : awarōzōt

ʾbrwxt, ʾbrwc- : فاتر (Verbum, 182, 30)

ʾplwcynd : afrōzēnd/abrōzēnd : افروزند، صیقل دهند

۵ awarōzənd : پا ۱۵$_{۲۶}$

ʾplnʾy : aburnāy : نابالغ ۲۸$_{۴}$ پا : awarnāe

۲۸$_{۳۲}$ پا : apurnāe . فارسی : بُرنا

نک :

HPLWN-tnʾ = kandan : کندن ۲۶$_{۱۱}$ پا : xandan

۱۰ kand : کَند ۲۶$_{۱۱}$ پا : (kand)

kand hād = HPLWN-tʾ HWHʾ-ʾt

کنده بود (سوم شخص مفرد ماضی شرطی) ۱۵$_{۱}$ پا : xat hāt

HPLWN-d = kanēnd : کَنَند ۸$_{۴}$ پا : xanənd

ʾpʾ : āb : آب ۸$_{۴}$ ۴۳$_{۸}$ ۴۸$_{۷،۱۱}$ پا : āw فاتر : ʾbʾ (Man. Stud. 41)

۱۵ ʾcʾ : āz : آز ۷$_{۱۴}$ ۱۴$_{۳۱}$ ۴۰$_{۱۱}$ ۴۳$_{[illegible]}$ ۵۷$_{۵}$ پا : āz . فاتر : ʾʾz

(Mir. Man. I, 32)

ʾpwhšʾdšnyk : abaxšāyišnīg : بخشاینده

awaxšāišnī : ۵۱$_{۱۲}$ پا . فاتر : ʾbxšʾy- (Verbum, 188, 31)

پاتر : ʾbxšʾh- (Ghilain, 70) زبور پهلوی : ʾphšʾdšny (PS. 34)

[Pahlavi]⁺ ʾpwhšnʾ : a-pōhišn : بدون تشنگی ۷۹ پا : apōišn
[Pahlavi] : TD₂ , K₄₃

[Pahlavi] ʾpryn' : āfrīn : ستایش ۷۸ پا : āfrīn فارسی: آفرین

[Pahlavi] ʾcwl : āzuar : حریص ۵۶۱ پا : āzūr فارسی: آزور

[Pahlavi] ʾcwlyh : āzuarīh : حرص ۴۴۸ پا : āzūrī ۵۸۷ پا :
āzūrī (5)

[Pahlavi box] ـد + ـم

[Pahlavi] HT = agar : اگر ۱۶۵ ۱۴۲۲ ۱۵۷ ۲۶۳۵ ۵۲۷ پا : agar
فامتر : ʾgr (Mir.Man.II,44)

[Pahlavi] ʾthš : ātaš : آتش ۶۲۸ ۲۰۱۰ ۱۴۱۸ ۲۶۷۲ پا : ātaš (10)
[Pahlavi] ātašān : آتشها (جمع) ۴۰ پا : ātašąn
[Pahlavi] ʾthš y ʾtlwk' : ātaš ī ādarōg : نوعی
آتش ۵۲۵ پا : ātaš i ādarō
[Pahlavi] ʾthš y wlhl'm : ātaš ī vahrām
نک : [Pahlavi] (15)
[Pahlavi] ʾthš y whl'm : ātaš ī vahrām
نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] نک به [Pahlavi]

[Pahlavi box] ـد + ـد/ـو

gandum : پا ۱۵ ۶۰ : گندم : gandom = H"

ۍ ’y : ē : ی (وحدت) ۴۸ پا : ā : فاتر ʿyw

(Mir.Man.II,62) . نک :

۲ ’y : ai : یعنی ۴۵۰ پا : ā

۵ ’y’pt’ : āyaft : احسان ، بخشش ۲۰ پا : ayāft

فارسی : آیفت

’y’pt’hwʾstʾlyh :

āyaft xᵛāstārīh : درخواستِ آیفت (= بخشش)

پا : ۲۳ ayāft-xᵛāstārī .

۱۰ ’y’ptn’ : ayāftan : یافتن ۱۲ ۴۸ پا : ayāftan :

فاتر : ’y’b- ، ’y’pt (Verbum,176,32)

[ ] ’d’tst’nyh : a-dādestānīh : عمل برخلاف شرع (یا قانون)

adāestąnī : پا ۲۰

’d’tst’n’ hwlšnyh : a-dādestān-xᵛarišnīh :

۱۵ برخلاف شرع (یا قانون) غذا خوردن ۲۰

adāestąn-xᵛarišnī : پا

’d’t’yh’ : a-dādīhā : برخلاف شرع (یا قانون) ۳۵

adāţihā : پا

hyhl : hixr : کثافت ۶۱ پا : hihir

: پا ۵۱۱۷ ۵۰۶ نادانی : a-dānīh : 'd'nyh
adānī/adąnī

haft : پا ۲۶۲۲ ۲۳۸ ۱۱۷ ۷۱۹ هفت : haft : 7

haftąn : پا ۷۱۷ (هفتان (هفت سیاره : haftān : 7-'n'

۵ haftum : پا ۳۵۱۰ هفتم : haftom : 7-wm

haštum : پا ۳۵۱۱ هشتم : haštom : 8-wm

: پا ۱۷۴ (متجاوز (لقب اهریمن : ēvgad : 'ybgt'
aibigaṭ

: ۴۱۹ ۴۱۳ ۳۱ ۱۶۴,۱۳۱,۱۷۲ پرستش : ēzišn : 'ycšn'

۱۰ yz- : فامتر : پا ۵۱۲ ۳۰ ۲۳۵,۴۱ yazišn
(Verbum,170,18)

۶۱۳۱ پرستش : ēzišngarīh : 'ycšn'glyh
yazišngarī : پا

۴۱۹ ۳۸۲۲ ۱۲۱۷ ۹۸ ۷۹ ۱۹۸,۹۹ هیچ : hēč : hyc'

۱۵ hәča, hәči, hәč : پا ۶۲۸

hastī : پا ۶۲۷ ۳۶۲۸ هستی : hastīh = 'YTyh

hast : پا ۱۴۲۲ ۶۲۷ است ، هست : ast/hast = 'YT'

. . . گاهی . . . گاهی : (h)ast ... (h)ast : ...

hast.... hast : پا ۵۵۴,۵ بعضی . . . بعضی . . . ۴۱۱۱

hastača : پا $۲۶_{۰}$: گاهی نیز : (h)ast-iž = ʾyT-c

(h)ast ī ka : ممکن است که...

hast i ka : پا : $۳۱_{۸}$ $۲۰_{۲۳}$

ēdōn : ʾytwnʾ : ایدون، چنین $م_{۴}$ $۱_{۴۵}$ $۷_{۲۸}$ $۱۱_{۲}$ پا :

ōdum

ēdōn homānāg čeōn : مانندِ

ōdum humānā čūñ : پا $۱۵_{۲۶}$ $۶_{۳۱}$ $۱_{۴۹,۹۹}$ $م_{۳۱}$

ēdōn čeōn : مانندِ، همانطورکه، چنانکه

ōdum...čūñ : پا : $۵۳_{۴}$ $۳۹_{۳۲}$ $۲۲_{۸}$ $۱۱_{۴}$ $۸_{۸}$ $۷_{۱۱}$ $۹_{۲۷,۲۹}$

ayād : ʾdybʾtʾ : یاد $۱_{۸۹}$ $۶۲_{۶}$ $۳۸_{۴۴}$ $۱۵_{۴۳}$ پا : ayāṯ : زبور پهلوی : ʾbyʾt (PS,29)

پاتر : ʾyʾd ، پاتر : ʾbyʾd (Verbum,224,26)

andar ayād dāštan :

اندر یاد داشتن، به یاد داشتن $۱_{۸۹}$ $۶۲_{۶}$

andar ayāṯ dāštan : پا :

andar ayād dārišn :

andar ayāṯ dārišn : پا : $۳۸_{۴۴}$ باید به یاد داشت

ayād kunēd : یاد کند $۱۵_{۴۳}$ پا :

ayāṯ kunāṯ

ayāsīdan : ʾdybʾsytnʾ : به یاد آوردن

ʾyk-t ʾdybʾsyt' : ku-t … ayāsīd : که به یاد

آوردی $۱_{۱۸۵}$ $۶_{۳۴}$ پا : aiw yāsīž : فاتر : ʾyʾst ،

ʾyʾs- (Verbum, 176, 22) : پاتر : ʾbyʾs- (Ghilain, 83)

hdybʾl : hayyār : یار $۳۲_{۱۱}$ $۳۴_{۸،۱۷}$ $۳۶_{۳۱}$ $۵۰_{۵}$

۵ پا : ayār . فاتر : hyʾr (Man. Stud. 83) پاتر :

ʾdyʾwr (Mir. Man. III, 48) اصفهانی : heyyār

hdybʾlʾwmndyh : hayyārōmandīh : یاری

پا : ayārmandī $۱۴_{۲۰}$

hdybʾlyh : hayyārīh : یاری $۱_{۶۶}$ $۲۶_{۱۳}$ $۳۹_{۲۸}$

۱۰ پا : ayārī $۵۶_{۷}$ $۴۸_{۱۹}$

[ʾscšnyk⁺ : a-sazišnīg : ناگذران . جاودان . $۲_{۱۳}$

پا : asōzišnī

ʾsycʾ : a-sēz : بدون خطر $۱_{۱۴۹}$ پا : asōz

اوستا : -a-ioyajah (Wb. 66) فارسی : بیج ، سیز

۱۵ ʾystšnʾ : ēstišn : جای ایستادن . جایگاه $۴۷_{۹}$ پا :

ōstišn

ʾyš = kas : کس $۱_{۱۳۲}$ $۱۴_{۶،۲۲}$ $۳۹_{۱۹}$ پا : kas

ʾyš ʾnʾ : kasān : کسان . دیگران $۱_{۴۶}$ $۱۴_{۴}$

پا : kasąn $۳۶_{۲۰}$ $۳۵_{۲۲}$

[Pahlavi] kas-iz = ʾYŠ-c : هیچ کس (در جمله منفی) ۳۹،۱۰

پا: θis-ica

[Pahlavi] : har kas = KRʾ ʾYŠ : هر کس، هر کسی

پا: ۱،۷۱ har kas

۵ [Pahlavi] : kū : ʾYK : که

۱- که (حرف ربط) در آغاز بند ۲ همهٔ پرسشها آمده است.

۲- کجا ۱،۵۹ ۴۲،۴ پا: ku

۳- (جائی که) ۶،۱۱ پا: ku

۴- که (پس از صفت تفضیلی) ۱،۱ پا: ku

۱۰ ۵- تا اینکه ۱،۹،۲۴ پا: ku

[Pahlavi] ... [Pahlavi] : ēdōn...kū : آنچنان...که ۷،۲۵ ۱۳،۵ پا: ōdum...ku.

[Pahlavi] : نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] : hyl : xīr : چیز، دارائی ۱۴،۲۵ پا: xīr هزوارش

۱۵ این واژه [Pahlavi] است. فا متر: xyr (Man. Stud. 93)

پا تر: ᶜyr (Mir. Man. III, 51) ارمنی: ir (Benveniste, REA. I. P. 11)

[Pahlavi] : ēraxtan : ʾdlhtnʾ : سرزنش کردن، تحقیر کردن

[Pahlavi] : ēranǰēnd : ʾdlncynd : تحقیر کنند ۵۴،۰ پا: airōžinənd

فا متر: ʾyrnz-, ᶜyrxt (Verbum, 199. 91)

سنج. پاتر: ʾndrxtn (Mir.Man.III,49)

ʾylʾn štrʾ : ērānšahr : ایران‌شهر، کشور ایران $۲۶_{۴۴}$

پا: ērąnšahr

ʾylʾnkʾ : ērānag : ایرانی

ērānagān : ایرانیان $۲۰_{۲۵}$ پا: ērąnagąn

ʾylʾnwycʾ : ērānvēǰ : ایرانویج (سرزمینی که ایرانیان از آنجا آمده‌اند)

پا: ērąnvēž $۶۱_{۱۴,۱۵,۳۱}$ $۴۳_{۱۷,۱۹,۲۴}$

ʾylcʾ : ēraǰ : ایرج (پسر فریدون) $۲۰_{۲۵}$ $۲۶_{۴۲}$ پا: ēraz

ʾdltʾ : a-dard : بی‌درد، بدون درد $۷_{۹}$ $۲۶_{۲۶}$ پا: adard

ʾdltnʾ : ērtan: فروتن $۱_{۷}$ پا: ērtan سنج. فاتر ʾyr (= زیر) (Mir.Man.II,46). پاتر: ʾdr (Hymn.cycles,181).

ʾdltnyh : ērtanīh : فروتنی $۱_{۷۸}$ پا: ērtanī

نک: .

hym : xēm : خیم، خوی $۳۸_{۴,۲۴}$ $۵۶_{۲۲,۲۶}$ پا: xīm

ʾdmytʾ : ēmēd : اُمید $۳۹_{۱۷}$ پا: ōmāt

hʾmwdynʾ : hāmōyēn : همه $۱_{۱۱۲,۱۴۷,۱۶۰}$ $۱۴_{۲۴}$ $۲۵_{۹}$

پا: hamōīn $۶۱_{۲۷}$ $۵۶_{۳۱}$ $۴۸_{۶}$ $۴۶_{۶}$ $۴۵_{۴}$ $۴۳_{۱۲}$ $۲۶_{۱۰}$

در نسخهٔ K43 معمولاً به صورت نوشته شده است. گاهی نیز به صورت

[Pahlavi] آمده است. نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] ē mōg : ʾy mwkʾ : یک لنگه کفش برپای (داشتن) ۱،۳۷ پا: ə mōk

[Pahlavi] virravistan = ḤYMNN-stnʾ : گرویدن

[Pahlavi] virravēd = ḤYMNNytʾ : گرود ۲۹،۶ ۳۵،۱۲ پا: ۴۱،۹ garōēt̰

[Pahlavi] ēvāz : ʾdwʾcʾ : آواز ۲۶،۷ پا: ōvāz̆

[Pahlavi] ēvārag : ʾdwʾlkʾ : دور ۵۱،۱۸ پا: به غلط awāz̆. فارسی: آوار (دکتر مهدی محقق، تحلیل اشعار ناصرخسرو، ص ۱۲۶)

[Pahlavi] ayāb : ʾywpʾ : یا ۸،۲ ۹،۲ ۱۰،۲ ۱۴،۲ ۱۸،۲ ۲۱،۲ ۲۳،۲ پا: ayā̆. فامتر: ʾyʾb (Mir.Man.I,34) کتیبهٔ کرتیر نقش رجب س ۲۱: ʾywp

[Pahlavi] ēvtāg : ʾywtʾkʾ : یکتا، یگانه ۱۲،۱۵ پا: ōwdā

[Pahlavi] (+[Pahlavi]) : یکتا، تنها ۴۵،۵ پا: به غلط ōwāz̆

[Pahlavi] نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] ēnyā : ʾynyʾ : بجز، به طریق دیگر ۲۷،۹ ۵۱،۱۵ (همیشه پس از حرف اضافهٔ [Pahlavi] آمده است). نک: [Pahlavi]. گاهی این واژه به اشتباه به صورت [Pahlavi] نیز نوشته شده است. نک: [Pahlavi]. پا: ainā

[Pahlavi] ēvēnag : ʾdwynkʾ : آئین، روش م ۵۱ ۱،۵۵،۱۹۳ ۷،۲ ۸،۱ ۹،۸ ۱۲،۱۶ ۱۴،۲۶ ۴۲،۱۱ ۶۱،۱۶ پا: āina. فامتر:

(PS.29) ʾdwyny : زبور پهلوی (Mir. Man, II, 46) ʾywyn

ʾywkʾ : ēk : یک م ۳۲ ، ۱۹ ۵ ، ۳٤ ۵ ، ۳۹ ۱۱ ، ٤۱ ۵

پا: yak

ēk ēk : یک یک ۱۲ ۲ پا:

yak yak

ēk andar did : یکی با دیگری م ۳۷,۳۸

پا: yak andar dit

ēk abāg did : یکی با دیگری ۹ ۲,۱۱

پا: yak awā dit

ʾywkhšwstʾ : ayōxšust : فلز ۲۶ ۱۸

پا: ayōxšust . فارسی : ایخشت به جای ایخشست (برهان)

ʾywkʾnkʾ : ēvgānag : یگانه ، متفق ۶ ۱ پا: ōvgāna

ēvgānagān (جمع) ۸۵ ۱ پا: ōvgānagān

ʾywkʾnkyh : ēvgānagīh : اتفاق ۸٤ ۱ پا:

ōvgānaī

ʾdwl : ēvar : بی شک ، محققاً ، مسلماً م ۳۲,۳۳ پا: ōwar

ʾdwlyhʾ : ēvarīhā : معتقدانه ۱۲ ۱۵ پا: awāharihā

ʾgwmʾnʾ : a-gumān : بی گمان ، بدون تردید ۱۲ ۱۶ پا: agumān

[Pahlavi] ʾzbʾdšnʾ : azbāyišn : پرستش ، عبادت
(از ریشهٔ اوستائی √zbā/zav) ۲۴ ۱ ۳۵,۳۶ ۲۰ ۵ ۳۰

پا : azbāišn

[Pahlavi] ʾzlmʾnʾ : a-zarmān : بدون پیری ۶ ۱۳ ۷ ۹ ۳۹ ۳۰ پا :

۵ azarmąn . فارسی : زرمان

[Pahlavi]

[Pahlavi] may = HS : می ، شراب ۱۵ ۲۰,۲۴,۳۰ پا : mae

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

۱۰ [Pahlavi] ʾsʾnyh / ʾsʾnʾyh : āsānīh : آسایش ۲۸ ۲۲ ۲۶

āsānī : پا ۵۶ ۱۷,۱۸

[Pahlavi] ʾsʾnyh ⁺mynšnʾyh : āsānīh menišnīh :
اندیشیدن برای آسایش (دیگران) ۷۶ ۱ پا : āsānī-manišnī

K43 : [Pahlavi]

۱۵ [Pahlavi] ʾspʾndʾl : aspāndār : نام یکی از نساخ کتاب مینوی خرد
اخ

[Pahlavi] ʾdypʾlkʾ : ēvārag : عصر ۵۲ ۵ پا : ōwāra

فارسی : ایوار ، ایواره

[Pahlavi] ʾspʾ : asp : اسب ۶۰ ۲,۱۰ پا : asp

[Pahlavi] ʾspnc : aspanǰ : مهانی ۱۳۳,۱۷۴ ۱ ۳۶ پا: aspanǰ . فارسی: سپنج . ارمنی: aspnǰakan .
سریانی: ʾšpzʾ (Nyberg. Hilfsbuch, II, 23)
[Pahlavi] .... [Pahlavi] : aspanǰ .... kunišn : مهانی ... باید کرد ۳۱ ۲۰ :

۵

[Pahlavi] ʾsthʾnʾ : astaxān : استخوان ۲۹ ۶ پا: astuxąn

[Pahlavi] ʾstʾl : āstār : گناه ۳۱,۳۸ ۱ پا: āstār فامتر: ʾstʾr (Man.Stud. 56)

[Pahlavi] ʾstʾnkʾ : āstānag : بلا، مصیبت ۳۲ ۱۲ پا: astāna

[Pahlavi] ʾstkʾ : astag : استخوان ۱ ۱۱۳ پا: ast فامتر: ʾstg (Mir.Man.I,35). در نسخه K43 [Pahlavi] آمده است.

۱۰

[Pahlavi] ʾstwydʾtʾ : astvihād / astvidād : دیومرگ ۱ ۴۵,۱۱۷,۱۵۳ پا: astvahāṯ

[Pahlavi] ʾstwbʾnʾ : āstvān : مقر، معتقد ۶۰ ۶ پا: āstvąn سنج . فارسی: جستوان، خستو . فامتر: ʾʾstwʾn (Mir.Man.II,43)

۱۵

[Pahlavi] HZYTWN-tnʾ : dīdan : دیدن ۲۶ ۴۸ پا: vīnastan
[Pahlavi] dīd ۲۷ ۴ پا: diṯ
[Pahlavi] .... [Pahlavi] tō ... dīd : بوسیلهٔ تو دیده شد (تو دیدی) ۱۳۱ ۱ پا: diṯ

.... ۱۳ -m...dīd : بوسیلهٔ من دیده شد (= من دیدم)

پا: ۱,۱۲۸ : dīt̰

vēnēd = HZYTWN-yt' : بیند ۳۱,۳ ۴۷,۷ پا: vīnət̰

vēnē = HZYTWN-yy : بینی (دوم شخص مفرد)

۵ vīnaē : پا: ۶,۲۵ ۱,۱۸۶

'gyštk' : āgištag / āγištag : آغشته ۱۲,۱۸

پا: xasašta . Nyberg آن را a-dištak/a-sištak? خوانده است (Manual, ۱۴۵)

90 : navad : نود (= ۹۰) ۶۱,۲۳,۲۹ پا: navat̰

۱۰ 'sl : asar : بی‌آغاز ۱,۱۴۶ پا: asar

'SLWN-stn' = bastan : بستن ۲۶,۳۹ پا: bastan

لو .... ۱۳ LK ... 'SLWN-t' = tō bast : بوسیلهٔ تو بسته شد، توبستی ۱,۱۷۵

'SLWN-yt' = banded : بندد ۱,۱۱۱ پا:

۱۵ bandət̰

'slwn' : āsrōn : پیشوای دینی ۳۰,۲,٤ ۵۸,۲,۷ پا: āsrūn

'sm'n' : āsmān : آسمان ۸,۲,۷ ۳۶,۹ ٤۳,۲ ٤۸,۵

پا: ۵۶,۱۳ : āsmąn

'DYN = ēg : پس م۳۸ ۱,۹۵,۱۳۱,۱۴۳,۱۶۳ ۲۳,۶ ۲۵,۶ ۲۶,۶,۳۵

۳۶۱۶ پا: aigin . فامتر: ʾyg (Mir.Man.II,45)

ʾDYN tʾ = ēg-it : پس + ت (= ضمیر متصل دوم شخص مفرد)
۱۷۹۱ پا: aigit . نک:

ʾDYN c = ēg-iz : پس + نیز ۱۷۲،۱۷۲،۱۷۳ پا: aiginča
نک: ۹

ʾDYN c š = ēg-iz-iš : پس + نیز + ش (= ضمیر متصل سوم شخص مفرد) ۳۱۸ پا: aigin-ča-š . نک: ۹ و

ʾDYN š = ēg-iš : پس + ش (= ضمیر متصل سوم شخص مفرد)
۱۷۱ ۱۱۱۵ ۲۰۲ پا: aigiš

ʾDYN šʾnʾ = ēg-išān : پس + شان (ضمیر متصل سوم شخص جمع)
۱۳۵ ۴۸۲ پا: aigišąn

a-sōhišn : ʾswhšnʾ : بدون گرسنگی ۷۹ پا: asōišn
Bailey این واژه را uncorrupting (تباه‌نشدنی) (نک: JRAS,1930, PP. 12-13) و Nyberg آن را ohne Hunger (بدون گرسنگی) معنی کرده است (نک: Hilfsbuch, II, 23) . در بندهشن (ص ۴۹ سطر ۳) واژهٔ (sōg) به معنی «گرسنگی» در برابر (tišn) به معنی تشنگی آمده است . به نظر می‌رسد که دو واژهٔ apōhišn, asōhišn که در برابر یکدیگر آمده به معنی «بی گرسنگی» و «بی تشنگی» باشد . واژهٔ a-sōhišn همریشهٔ واژهٔ اوستائی šud (گرسنگی) و فامتر: swyg (گرسنه)

(Man.Stud.103) است .

āsūdan : ʾswtnʾ : آسودن

āsāyihēd : ʾsʾyhytʾ : آسوده شود ۲۰,۱۱

āsāihǝt̰ : پا

۵ āsāyēd : ʾsʾdytʾ : آساید ۱۵۳,۱ پا:

āsānǝt̰ سنج : زبور پهلوی : ʾsʾdšny (PS.34)

ēnyā : ʾynyʾ : بجز . معمولاً با ۲ ... آمده است.

aina : پا ۶,۱۹ ۸,۶ ۴۱,۱۲ . ... املا نادرست ... است.

(نک به این واژه)

۱۰ āsn xrad : ʾsnʾhltʾ : خرد غریزی م۲۹ ۱,۱۹۵ ۵۶,۱,۵ پا:

āsn-xard

نک : ... و ...

āšiyān : ʾšydʾnʾ : آشیان ۶۱,۱۰,۳۷ پا : āšišn

۱۵ سنج . پارت : ʾhyʾng (Mir.Man.III,48)

hašāgird : hšʾkltʾ : شاگرد ۳۲,۱۱ پا : ašāgard

فاتر : hšʾgyrd (Mir.Man.II,56)

āštīh : ʾštyh : آشتی ۹,۳,۱۱ ۱۵,۲۵ ۳۸,۲۴ پا : āštī

فاتر : ʾʾšt (Mir.Man.II,43)

[Pahlavi] hštdhwm : hašdahom : هیجدهم ۳۶۲۱ پا: haštdahum

[Pahlavi] hštwm : haštom : هشتم ۴ ۱۱ ۵ ۱۱ ۳۶ ۱۱ پا: haštum

+[Pahlavi] ʾsghʾnyh : asgahānīh : تن پروری تنبلی ۲۰ ۳۳ ۳۶ ۲۶ ۵۰ ۵ پا: asgāhanī. در دو نسخه بصورت [Pahlavi] و [Pahlavi] آمده است. نک به واژهٔ بعدی

[Pahlavi] ʾsghʾnʾ : asgahān : تن پرور، تنبل ۲۰ ۶،۲۷،۲۹،۳۰،۳۲ ۲۲ ۲ ۵۰ ۲،۵ . در بعضی موارد در دو نسخه به صورت [Pahlavi] یا [Pahlavi] تصحیف شده است.

پا: asgāhan . فاتر: ʾgʾhyny (Henning, GGA, 1935. I, 14) فارسی: ازگان، ازگهان، ازگهن

[Pahlavi] نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] ʾškʾlkʾ : āškārag : آشکار، آشکاره ۱ ۱۶۳ پا: āškārā

[Pahlavi] HŠKHWN-tnʾ : vindīdan : یافتن

[Pahlavi] = vindīd : یافت ۲۶ ۳ ۵۶ ۲۱ فاتر: wynd-

(Verbum, 199, 35)

[Pahlavi] ʾškwm : aškom : شکم ۲۶ ۳۳ ۵۶ ۱۱ پا: aškum

[Pahlavi] hšm : xašm : خشم ۱ ۱۷،۱۸ ۷ ۱۴ ۹ ۵ ۱۵ ۲۱ ۲۶ ۲۶ ۳۶ ۲۴ ۳۸ ۲۲ ۴۰ ۱۱ پا: xašm . فاتر: xyšm (Mir.Man. I,42)

[Pahlavi] املای متأخر [Pahlavi] است.

[Pahlavi] hšm kʾmkyhʾ : xašm-kāmagīhā : از روی خشم،

خشمگینانه ۱۶۴،۱ پا : xašm-kāmihā

hšmnyh : xašmanīh : خشمگینی ۱،۱۶ پا: xašmgīnī

hšmn' : xašman : خشمگین ۴۴،۱۲ پا: xašmgin

۳۸،۲۶ پا : ندارد . فارسی : خشمن . جمع :

۵ ʾšnʾkʾ : āšnāg : شناخته ، واضح ، معلوم [م ۱۶] ۷،۲۸

: āšnāgtar : شناخته تر ۵۹،۲،۴،۵ پا : āšnā

ل + و

ʾkʾs : āgāh : آگاه [م ۳۱،۲۴] ۲۶،۹ پا : āgāh . مانتر :

ʾg (Man.Stud. 45) سنج . پاتر : ʾgs (Mir.Man.III,48)

۱۰ ʾkʾsynytn' : āgāhēnīdan : آگاهاندن ، آگاه کردن ۳۰،۷

پا : āgāhinīdan

ʾkʾl : a-kār : ناکرده ، انجام داده نشده ۳۱،۸ پا : agār

ʾkwmndyhʾ : akōmandīhā : به طریق بد ، به طور بد

۱۶۶،۱ پا : anaomədi hā

۱۵ hklcʾ : hagarz : هرگز ۱۳۸،۱۴۲،۱۴۹،۱ ۷،۲۲ پا: hargižita . فارسی : هرگز

ʾkʾlyhytʾ : akārīhēd : بی نیرو شود ۷،۱۳ پا: asārīhət

به جای agārīhət

ʾknʾlkʾ : a-kanārag : بی کناره ، بی کرانه ، بی انتها (صفت

زروان) ۷،۸،۱۵ پا : akanāra

[Pahlavi] ʾkrtʾ : a-kard : ناکرده . انجام نیافته ۱۰/۳۰ ۱۵/۵۸

پا: akard . سنج . فامتر: ʾgyrd (کشت نشده ، زراعت نشده)

(Verbum, 202, 21)

[Pahlavi] ʾknynʾ : āgnēn : باهم ۱۴/۱۱ ۵۲/۴ پا: agnīn فامتر:

ʾʾgnyn , ʾgnyn (Mir.Man. I,33) زبور پهلوی: ʾknyn (PS.33) ۵

[Pahlavi + [Pahlavi]]

[Pahlavi] ʾL : ma = مه . مَ (حرف نهی) ۸٫۳۷٫۱۵۱/۱ پا: ma

[Pahlavi] / [Pahlavi] نک: [Pahlavi] [Pahlavi]

[Pahlavi] ʾlʾdšnʾ : ārāyišn : ترتیب امور ، تهیه ۲۸/۱ (در این مورد در نسخهٔ

K43 [Pahlavi] آمده است) . ۱۴/۳۵ پا: ārāišn ۱۰

[Pahlavi] ʾlʾstnʾ : ārāstan : ترتیب دادن (امور)

[Pahlavi] ʾlyt' : ārāyēd : آراید ۲۹/۶ پا: āraēt

[Pahlavi] [Pahlavi] LʾWHL ʾlʾdynd = abāz ārāyēnd :

بازآرایند ، دوباره مرتب کند ۳۶/۳۱ پا: awāž ārāend

[Pahlavi] ʾLBʾ = čahār : چهار ۱۲/۹ ۱۲/۲ پا: čihār ۱۵

[Pahlavi] ʾlbwlcʾ : alburz : البرز ۴۳/۱۶ ۴۸/۲۰ ۵۵/۷ ۵۶/۱۲ پا:

harburz / alburz / arburz

[Pahlavi] ʾlcʾnyk : arzānīg : ارزانی (= مستحق)

[Pahlavi] arzānīgān : ارزانیان (= مستحقان) ۴/۱۲ ۱۴/۲۴

$۲۳_{۸}$ $۲۶_{۷۳}$ پا: arzanyan . سغ . فاتر: ʾrzʾn (Mir.Man. II, 47)

ʾlcʾnykyh : arzānīgīh : شایستگی، لیاقت $۲۳_{۲}$ $۳۲_{۲,۶}$

پا: arzanī

ʾlcʾwmnd : arzōmand : ارجمند

ʾlcʾwmndtl : arzōmandtar : ارجمندتر $۱۵_{۲,۱۱}$ $۲۶_{۵۱}$ $۴۸_{۵}$

۵ [$۶۲_{۸}$] پا: arzmandtar

ʾlcʾwmndyh : arzōmandīh : ارجمندی $م_{۵۱}$ پا:

arzmandī

hlpstl : xrafstar : حشرات و خزندگان $۱_{۱۹۱}$ $۴_{۸}$ $۵_{۱۰}$ $۶_{۲۹}$ $۱۵_{۶۵}$

۱۰ $۶۱_{۲۰,۳۵,۳۶}$ در $۴_{۸}$ و $۵_{۱۰}$ و $۶_{۲۹}$ در K43 آمده است.

پا: xarwastar . فارسی: خراستر، خستر . فاتر:

frystr (Mir.Man.I,45)

hltʾwmnd : xradōmand : خردمند $۳۳_{۴}$ پا: xardmand

ʾltyštʾl : artēštār : جنگجو، نظامی

۱۵ artēštārān (ج) $۳۰_{۲,۹}$ $۵۸_{۳,۸}$ پا:

artištāran /aratištāran

hltʾ : xrad : خرد $م_{[۸]}$ $۱_{۶۶}$ $۲_{۳,۷}$ $۱۰_{۲,۴}$ $۱۵_{۲۱,۵۰}$ $۲۲_{۲,۴}$

$۳۸_{۲۳}$ $۳۹_{۲۲}$ پا: xard

hltʾ hwʾstʾlyh : xrad-xᵛāstārīh :

خردخواستاری ،طلب خرد ۳۵م پا : xard-xᵛāstārī

ʾlyšk' : arešk : رشک ،حسد ۲۵ ۳۶ پا : arəšk فاستر :
(PS.33) ʾlšk :زبور پهلوی ، (Mir.Man. I,35) ʾryšk

... : arešk ma bar
رشک مبر ،حسادت مکن ۲۵

: arešk nē barēd
رشک نبرد ،حسادت نورزد ۳۶

ʾlyškn' : areškan : حسود ۳۸ پا : aršgin
فارسی : رشکن

hlgwš : xargōš : خرگوش ۶۰ پا : xargōš

ʾlzh : arzah : ارزه (نام یکی از کشورهای هفتگانه) ۴۳ ۶۱
پا : arzahi . اوستا : -arəzahī (Wb.202)

ʾlzhy : arzahi : ارزه (نام یکی از کشورهای هفتگانه) ۱۵ پا :
arzahi . نک :

ʾlzwl : arzūr : نام دیوی است که به دست کیومرث کشته شده است.
۲۶ پا : ārzūr . اوستا : -arəzūra (Wb.202)

نک :

hlkyh : halagīh : هرزگی (=حماقت) ۵۰ ۵۷ پا : halaī

ʾlksndl : aliksandr : اسکندر ۷ پا : araksañdari

hlk' : halag : احمق، نادان ۱$_{۱۱}$ پا: hala سنج. فارسی : هرزه .

HLKWN-tn' : baxtan :

۱- تقسیم کردن، توزیع کردن، بخش کردن، بخشیدن

HLKWN-t'YKʿYMWN-yt' : baxt ēstēd : تقسیم شده است ۱۱$_{۲}$ پا: baxt əstəţ

HLKWN-yt' = baxšēd : بخشد، عطا کند: بخش کند ۱۴$_{۲۴}$ ۲۳$_{۸}$ پا: baxšəţ

HLKWN-d = baxšēnd : توزیع کند، بخشند. ۸$_{۱۱}$ ۳۲$_{۲،۴}$ پا: baxšənd

۲- مقدّر کردن

HLKWN-t'YKʿYMWN-yt' baxt ēstēd : مقدر شده است.

۷$_{۶}$ ۲۳$_{۶}$ ۲۶$_{۱۱}$ ۵۶$_{۱۲،۱۳}$ پا: baxt əstəţ

HLKWN-d = baxšēnd : مقدر کند ۲۳$_{۲،۴،۷}$ پا: baxšənd

HLKWN-šn' = baxšišn :

۱- بخشش، عطا ۲۳$_{۸}$ پا: baxšišn

۲- تقسیم، انشعاب ۵۶$_{۱۱}$ پا: baxšišn

ʾlmʾst' : almāst : الماس (فولاد) ۸$_{۷}$ پا: almāst

فا متر: ʾrmʾs (Henning, BSOAS, XII, P.45; List, P.80)

'lmyšt' : armēšt : بیچاره ۳۶$_{۳۶}$ ، ۳۸$_{۴۰}$ ، ۵۰$_{۷}$ پا:
armāšt . اوستا : -armaēšta : آب ساکن (wb. 197)

'lmyštwm : armēšttom : بیچاره ترین.
پا: ۱۴$_{۶}$ armāštum .

نک : .

۵

HLMWN-tn' = xᵛaftan : خفتن، خوابیدن .

HLMWN-yt' = xᵛābēd : خوابد ۱۵$_{۴۲،۵۹}$ پا:
xᵛaftāt

HLMWN-d = xᵛābēnd : خوابند ۴$_{۶}$ پا:
xᵛaspənd

۱۰

'lwdšnyk : ārōyišnīg : رویدنی ۴۸$_{۲۳}$ پا: (به غلط)
azāišnī . از ریشهٔ اوستائی √road : رُستن، نموکردن . سنج :
فاتر: 'rwy (رُستنی، گیاه) (Mir.Man. I,35)
نک : (H.W.Bailey, BSOS, VII, P.84)

۱۵

نک : .

hlwsp' : harvisp : همه [م ٦] ۱$_{۱۵۷}$ ، ۷$_{۲۰}$
پا: harvisp ۱۱$_{۱}$ ، ۲۶$_{۷۲}$ فاتر: hrwysp (Mir.Man. I,40)

hlwspyn' : harvispīn : همه (ج) ۴۸$_{۲۵،۲۶}$
پا: harvistīn ۶۱$_{۴۲}$

کاملا: harvisp-pēsīd : hlwsp' pysyt'

harvisp-pāsīt : پا: ۱۵۶،۱۵۴ تزیین شده

نک : . املای نادرست است .

رومی : hrōmāyīg : hlwm'yk

۵ arūmāigąn : پا: ۲۰،۲۵ رومیان : hrōmāyīgān

صورت . alōs : پا: ۶۰،۱۰ تیز رونده : arvand : 'lwnd

پازند نشان می دهد که در نسخه ای بجای واژهٔ (arūs : سفید)

بوده است . صفت (اوستا- auruša) برای اسب در اوستا

و پهلوی به کار رفته است . نک : " Wb. 190,191

۱۰

ham : پا: ۲۶،۱۲ هم ، همان : ham : hm

K43 : ۳۲،۴ ،۱۵ هم .... هم : (ham...ham)

این : im : ym

۱۵ پا: ۱۲،۱۱ م ۱۴ به این دلیل : im čim rāy⁺

(Mir.Man. I,44) ᶜym نامتر . ham čim rā

hamayār : پا: ۱۰،۷۷ همال : hamahl : hm'hl

پا: ۶۰،۶،۷ ۱۵،۲۷،۳۱ همالان : hamahlān

. آمده است : ۱،۲ K43 در نسخهٔ . ham-ayārąn

hm'y : hamē : ۱- همی (پیشوند فعلی) $۱۴_{۶}$ ، $۲۰_{۲۶}$ پا: hamā

۲- همیشه $۳۹_{۹}$ پا: hamā فاتر:

hmyw (Mir.Man. II,56)

hm'y lwbšn'yh' :

hamē-ravišnīhā : جاودانه ، تاابد $۱۵۷_{۱}$ پا:

hamā-ravišnihā .

:

tā hamē ud hamē ravišnīh : جاودانه ، تاابد $۱۵۳_{۱}$ $۶_{۱۷}$

$۷_{۹}$ $۳۹_{۳۰،۳۱}$ پا: andā hamā u hamā ravišnī

hm'k : hamāg : همه م $_{۴۱،۵۴}$ $۱_{۹۱،۱۴۰،۱۴۶}$ $۳_{۵}$ $۷_{۱۶}$ $۳۶_{۱۰}$ پا:

hamā . فاتر: hm'g (Mir.Man. II,55)

[،] hm'k w hm'k lwbšnyh' :

+hamē ud +hamē ravišnīhā : جاودانه ، تاابد م $_{۱۳}$ پا:

hamā u hamā ravišnihā

۱ 'm'l : āmār : آمار (=حساب) $۱۲_{۳}$ $۳۶_{۲۸}$ $۴_{۴،۱۳}$ $۴۱_{۱۶}$

$۶۲_{۷}$ پا: āmār

'm'l ʿBYDWN-d = āmār kunēnd :

به‌حساب رسیدگی کنند $۱۱_{۱۲}$ پا: āmār kunənd

۲ 'm'l : a-mār : بیشمار $۴۸_{۲۲}$ پا: amar

ʾmʾlyg : āmārīg : از روی حساب ۳۷$_{۵}$ پا:

hamvār . نک :

ʾmhrspnd : amahraspand : اهرسپند ، اشاسپند

amahraspandān : امشاسپندان (ج)

۵ م ۵۱ ۱$_{۳٤,۱٤۷,۱۸۵}$ ٦$_{۱۲}$ ۷$_{۳}$ ۱۱$_{۱۱}$ ۵٦$_{۳}$ پا: amәšāspәndan

فاتر : ʾmhrʾspnd (Mir.Man. I,34)

ʾmʾwnd : amāvand : نیرومند ۱$_{۱۱۵}$ پا: amāvant

hmbʾg : hambāɣ : انباز ۱$_{۵٦}$ پا: ham-bāe

فاتر : hmbʾw (Man.Stud. 84) پاتر: ʾmbʾg (Mir.Man. III,49)

۱۰ hmbʾl : hambār : انبار م۳۳ پا: anbār ۱$_{۹٦}$ پا : به غلط

hamvār . سنج . فاتر : hmbʾr- (Verbum, 193,10)

نک : ،

hmpwrskyh : ham-pursagīh : مصاحبت ۱۹$_{٤,۵}$

hampursaī پا: ۳۸$_{۱٤,۳٦}$

۱۵ ʾMT : ka :

که (= که در نتیجه) ٦$_{۲٤}$

هنگامی که ، چون م۳۷ ۱$_{۱۷,۱۳۱,۱۵۸,۱۷۲}$ ۷$_{۲٤}$ ۳۱$_{۸}$

اگر ۲٦$_{۳٦}$

اگرچه ۱$_{۱۳۷}$

تا اینکه ۶[۲۵]

حتی اگر ، اگرچه ۱۴[۲] پا : ka

𐭧𐭬𐭲 : 𐭧𐭬 + 𐭲

𐭧𐭬𐭲𐭪 hamtāg : hmtʾk : همتا . برابر ۱[٤] ۱٤[۲٦,۳۹] پا : hamtāk

۵

𐭧𐭬𐭲𐭥𐭧𐭬𐭪 hamtōxmag : hmtwhmkʾ : خویشاوند

hamtōxmagān : خویشاوندان ۱[۸۱] پا : hamtuxmagan

𐭧𐭬𐭲𐭥𐭰𐭩𐭪 hamtōzīg : hmtwcyk : مشترک در پرداخت تاوان (یا کفاره) ۱[٦۰] پا : hamθōǰī . سنج . فارسی : توختن ، توزیدن .

۱۰

ʾmd : نام رونویسگر نسخهٔ L (پازند) مینوی خرد خ ۲

𐭬𐭲𐭫 mādar : ʾMY-tl : مادر ۱۵[۰] پا : māt

نک : ...

𐭧𐭬𐭩𐭮𐭲𐭫 hamēstār : hmystʾl : دشمن . مخالف ۱[۱۱٦] پا : hamōstār

۱۵

𐭧𐭬𐭩𐭮𐭲𐭫𐭩𐭧 hamēstārīh : hmystʾlyh : مخالفت ، دشمنی ۱[۱۱۵,۱٦۲] ٤۸[۱٦] پا : hamōstārī

𐭧𐭬𐭩𐭮𐭲𐭪𐭭 hamēstagān : hmystkʾnʾ : برزخ ٦[۳,۷,۱۸] ۱۱[۱٤] پا : hamōstagan

hmyšk' : hamēšag : همیشه : پا ۳۸₄₄ : hamōša

hmym'l : hamēmāl : دشمن، مخالف، رقیب م ۳۶₃₁، ۲۷

پا : ۵۴₀ ۵۰₆ : hamōmāl

hmgwhl : hamgōhr : دارای جوهر مشترک ۴۸₂₃ پا :

ham-gōhar

۵

hmyn' : hamīn : تابستان ۴۳₁₉، ۴۸₂₆ پا : hāmīn

در برهان قاطع «همین» آمده که تحریفی از «همین» است . فامر : hmyn (Mir.Man. I,39)

hmgwnk' : hamgōnag : همین گونه، چنین ۱₉₁ ۴۸₁₉ ۵۲₅ پا :

ham-gūna

۱۰

hmk'l : hamkār : همکار، مشترک در کار، شریک ۱₆₀ پا : hamkār

'ml : a-mar : بی شمار ۶۱₃₅،₃₆ پا : amar

'mlg : a-marg : بی مرگ ، بدون مرگ ۶₁₃ ۷₉ ۳۹₃₀

پا : amarg

'mlgyh : a-margīh : بی مرگی، جاودانگی ۲۱₂₅ پا :

amargī

۱۵

HMR' = xar : خر ۶۱₆،₂₆،₂₇ پا : xar

'mwht'lyh : āmōxtārīh : آموختاری (= یاددادن)

پا : ۱₆₄ : āmōxtārī

'mwhtn' : āmōxtan : آموختن (= یاددادن) ۵۳₂ پا :

āmōxtan

ʾmwcynd : āmōzēnd : آموزند (= یاد دهند)

۲۵٫۶ پا : āmōzənd . فامتر : hmwxt , hmwc-

(Verbum, 170.6) . پازند : ʾmwc- (Ghilain, 63)

۵ hmwʾl : hamvār : همیشه ۳۱٫۶ ۳۲٫۶۱ پا : hamvār

فارسی : هموار ، همواره

نک :

ʾmwcšnʾ : āmōzišn : آموزش ، تعلیم ۱۲٫۱۳ ۵۶٫۸ پا :

āmōžišn

۱۰ : ʾmwcšnʾ ʿḤDWN-ytʾ :

amōzišn gīrēd : تعلیم بیند ، تربیت شود ۲۵٫۵ پا :

āmōžišn kunōṯ

ō āmōzišn kunēnd : ... اُ

: به ... آموخته کنند ، عادت دهند ۱۵٫۷ پا : ō...āmōžišn kunənd

۱۵ āmōzišn barēnd : تعلیم دهند .

یاد دهند ۱۳ پا : āmōžišn barənd

ʾmwlcytnʾ : āmurzīdan : آمرزیدن

ʾmwlcym : āmurzēm : آمرزیم ۱۸۶٫۱ ۲۵٫۶ پا :

(Verbum, 168,37) ʾmwrz- : فامتر . āmurzōm

amurdād : ʾmwrdtʾ : امرداد (= اشاسپندی که حافظ گیاهان است) ۳۴ ۵۶ ۱۵ پا : amərdāt

ʾn : نک :

۲ ēd = HNʾ : این ۱۵،۱۹۶ ۱ چنین ۲۰،۱۷ پا : ə

۵

ēd rāy : بدین جهت ، برای این ۹ ۱۱ ۲۳ ۸

پا : ə rā

ēd-iz rāy : نیز بدین جهت ۱۲ ۸ پا : əča-rā

نک :

ēd rāy čē : زیرا که ، به این دلیل که ۱۵ ۱۵

۱۰

پا : ərāči ۲۶ ۳۲ ۲۰ ۲۳

۳ ē = HNʾ : ی (= یک) ۱ ۱۲۳ پا : ə . این واژه به جای واژهٔ به کار رفته است . اصولاً هزوارش است برای واژهٔ ēd : این (نک :

hwʾhlyh : xᵛāhrīh : خوشی ۳۶ ۲۸ ۵۶ ۱۳ پا : xᵛārī

۱۵

ʾnʾpʾtʾn : an-ābādān : ناآبادان ، خراب ۴ ۷

پا : anāwādan

ʾnʾpzʾl : an-afzār /an-abzār : بی قدرت ، بی افزار

پا : ۵۴ ۲ anawazār . نک :

hwʾplyh : xᵛābarīh : نیکوکاری ۳۷ ۴ ۵۶ ۱۴ پا : xāwarī

فاستر: xw'br (Mir. Man. II,58) اوستا: x̌āpara-
. (Wb. 1877)

an-āzarm : 'n'clm : بی‌حرمت، خوار ۳۸,۱۸,۴۳ پا: anāzarm
فارسی: آزرم (= عزت و احترام) (برهان). نک: [ ]

an-āzarmīh : 'n'clmyh : بی احترامی ۱۹۰ پا: anāzarmī

an-āzarmīhā : 'n'clmyh' : به بی‌حرمتی (قید) ۱۱۶۴ پا: anāzarmihā

an-āzarmīg : 'n'clmyk : بی حرمت ۱۷۵,۱۸۰ پا: anāzarmī

an-abaxšāyāvandīh : 'n'pwhš'd'wndyh : عدم بخشایش ۵۸۸ پا: anāwaxšišnmandī

hūxt : hwht'
۱. گفتار نیک ۱۱۳۶ پا: hūxt
۲. نام یکی از طبقات بهشت ۱۱۴۵ ۶,۱۲ پا: hūxt

hūxt-gāh : هوخت‌گاه، جای گفتار نیک (نام یکی از طبقات بهشت) ۵۶,۱۲ پا: hūxt-gāh

نک: [ ]

an-ērang : 'n'dlng : بی‌عیب ۱۷۳ پا: an-ērang

سنج. مانتر: ʾyrnz- ، ʿyrxt (Verbum, 199 8-9)

hwhym : huxēm : خوب خیم، خوش‌اخلاق ۱۳۱۲ ۶۰۷

پا: hū-xīm / hū-hīm

hwʾdwʾcyh : huēvāzīh : ادب در سخن گفتن، بالحن درست

سخن گفتن ۱۷۹۱ پا: hū-āvāzī . سنج. : آواز .

۵

hwʾstkʾ : xᵛāstag : خواسته (= دارائی) ۴۶,۵۱,۱۰۲,۱۳۲۱ و

۱۳۶,۱۳ ۱۴۷,۲۴ ۱۶۴ ۲۱۲ ۲۳۸ ۵۷۶ پا: xᵛāsta

ʾnʾstʾ : anhast /anāst : دروغ ۳۵۲۹ ۳۶۲۳ پا:

anāst (D. Pahlan, Jackson Memorial, Vol, PP. 165-170)

۱۰ hwʾdyšnʾ : xᵛāhišn : خواهش، التماس ۱۶۵۱ پا: xᵛāhišn

ʾnʾštyh : an-āštīh : قهر، دشمنی ۹۵ ۱۵۳۵ ۳۶۲۲ ۳۸۳۵

۴۴۹ . پا: anāštī . نک:

[ ] ʾnʾkʾsyhʾ : an-āgāhīhā : ناآگاهانه، از روی بی اطلاعی ۲۵,۲۶م پا:

anāgāhihā

۱۵ ʾnʾkyh : anāgīh : رنج، عذاب ۱۹۳۱ ۶۶ ۲۰,۲۲

۳۶۱۰,۲۸ ۴۱۶ پا: anāī . مانتر: ʾnʾgyh

(Mir. Man. II, 46)

: anāgīh vēnēd : عذاب

کشد ۲۷۹ پا: anāī vīnəṯ

anāgīh kard : عذاب کرد ۱۲۹ پا:
anāī kard

anāgīh kunēm : عذاب کنیم
anāī kunōm : پا ۶۲۵ ، ۱۱۸۶

anāgīh kunēnd : عذاب کنند
anāī kunənd : پا ۶۲۶

anāgīh-kāmag : ʾnʾkyh kʾmkʾ : بدخواه ۷۲۳ پا:
anā kāma

anāg-kāmagīh : ʾnʾk kʾmkʾyh : بدخواهی
anā kāmaī : پا ۱۱۱۷

anāg-kardār : ʾnʾk krtʾl : بدکار ، زشت‌کار
anā kardārī : پا ۱۱۱۵

anāg-kunišn : ʾnʾk kwnšnʾ : بدکار ۳۹۲۷ پا:
man kunišn

anā-kardār : ʾnʾ krtʾl : بدکار ۵۸ پا: anā kardār
املاء جدید است .

an-arzānīg : ʾnʾlcʾnyk : ناارزانی (= ناشایسته ، غیرمستحق)

an-arzānīgān : اشخاص ناشایسته ، غیرمستحق

anarzanyan : پا: $۴۰_{۱۶}$ $۲۳_{۸}$

an-arzānīgtom : ʾnʾlcʾnyktwm

anarzanītum : پا: $۲۰_{۲۷}$ ناشایسته‌ترین

xᵛārīh : hwʾlyh : خوشی $۱۴۶_{۱}$ پا: xᵛārī . فامتر: xwʾryy

نک : (Mir.Man. II,58)

۵ hannām : hnʾm : اندام $۵۶_{۱۱}$ پا: andam فامتر:

(Mir.Man. III,55) hndʾm : پاتر . (Mir.Man. I,40) hnʾm

huxᵛadāy : hwhwtʾy : حکمران نیک

hu-xᵛadāyān : hwhwtʾdʾnʾ (جمع) $م_{۱}$ نک :

۱۰ an-angōšīdag : ʾnʾngwšytkʾ : بی‌مثال، بی‌مانند

پا: $م_{۱۰}$. فامتر: hū angōsīda : ʾngwšydg (امثال، مانند)

(Mir.Man. II, 46)

an-ušmār : ʾnʾwšmʾl : بی‌شمار $۴۸_{۲۲}$ پا:

anaxušmār

۱۵ ōhrmazd : ʾwhrmzd : اورمزد $م_{۱۹،۵۱}$ $۱_{۸۹،۱۵۰،۱۸۵}$ $۶_{۱۱،۲۴}$ $۲_{۱۵،۲۲،۲۴}$

hōrmazd : پا: $۲۶_{۱۲}$

an-ōmēd : ʾnʾwmytʾ : ناامید

an-ōmēdtar : ناامیدتر $۲۷_{۶،۱۳}$ پا:

anaomēṭtar

hambārišn : hnbʾlšn' : انبار ۴۳،۱۴ پا:
anbārišn . فارسی: hmbʾr- (Verbum, 193,10)

āvām : ʾwbʾm : زمانه ۲۶،۱۱ پا: ōgam : زبور پهلوی: ʾwbʾm (PS.29)

<an-> āvāmīh : <ʾn-> ʾwbʾmyh : بی رنجی

۵ ōgamī . پا: ۳۲،۱۶ این واژه تاکنون خوانده و معنی نشده است.
نگارنده آن را با واژهٔ ʾwʾm (āvām) به معنی «رنج، زحمت» که در یکی از
متنهای فارسی میانه تورفان (M.I. 216
(F.W. Müller, Ein Doppelblatt aus einem Manichäische Hymnenbuch., S.17)
مترادف با «رنج» به کار رفته، مرتبط می داند.

۱۰ āvāmīg : ʾwbʾmyk : مردم زمانه
āvāmīgān : مردم زمانه ۵۶،۸ پا: ōgamān:

hambasānīg : hnbsʾnyk : متضاد، ضد
anbasan : پا: ۳۸م

hambasān : hnbsʾn' : متضاد، ضد م ۳۷
۱۵ anbasan . فارسی: انبسان (در لغت فرس اسدی چاپ آقای
دبیرسیاقی ص ۱۴۸ به صورت انیسان تصحیف شده است). برای شواهد پهلوی
بیشتر نک: ŠGV., Glossaire, 275

aviš : ʾwbš
«بهش، به او، به آن». این واژه مرکب است از : ō به معنی «به»

(نک به [Pahlavi]) + [Pahlavi] : ش (ضمیر متصل سوم شخص مفرد) ۵۷٫۵۸م
havaš : پا: ۵۶۲۰ ۳۱۵ ۲۰۳۷ ۱۵۳۷ ۱۷۳٫۹۰٫۱۱۵، ۱۵۲
۲- به (حرف اضافهٔ متوخر) ۱۹٫۱۵۳٫۱۹۶ پا: havaš فاتر:
(PS.29) ʾwbšy : زبور پهلوی (Mir.Man. II,44) ʾwyš

۵ [Pahlavi] hwbwd : hubōy : خوشبو ۱۴۲٫۱۴۴٫۱۸۵ ۶۱۴٫۱۵٫۲۴ ۴۲۳٫۴
پا: hūbōi

[Pahlavi] huboytar : خوشبوتر ۱۱۴۰ پا: hū bōitar
سنج. فاتر : bwy (Mir.Man. II,48)، پاتر : bwd[yst'n]
(Mir.Man. III,52) . فاتر : hwmbwy- (Mir.Man. II,55)

۱۰ فاتر و پاتر : xwmbwyg (Mir.Man. II,58 ; III, 64)
[Pahlavi] hwbwdyh : hubōyih : عطر ۱۱۴۰ ۶۱۵ ۵۹۱۰ پا: hūbōī
نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] hwpʾthšʾ : hupādixšā : حکمران نیک، صاحب قدرت
نیک ۱۴۲۶ پا: hū-pādašāh . نک : [Pahlavi]

۱۵ [Pahlavi] hwpʾthšʾyh : hupādixšāyih : حکومت نیک،
قدرت نیک ۱۴۱۳٫۱۴٫۱۶ پا: hū-pādašāhī نک:
[Pahlavi]

[Pahlavi] ʾwpʾltn : ōbārdan : اوباردن، بلعیدن
[Pahlavi] [Pahlavi] ōbārd estād : اوبارده بود، بلعیده بود

hupārd əstāṯ : پا: ۲۶۳۳

ōbārēd : ʾwpʾlyt' : اوبارد. بلعد ۱۱۷۱

(Verbum, 193, 12) ʾwbʾrd : فامتر: hupārəṯ : پا:

xūbihā : hwpyhʾ : xūbīhā : به‌خوبی (قید) ۱۹۶۱ پا:

۵ hwp' : xūb : خوب: [م ۱۸] ۱٤۱۸ ۲٦٤۷,٦۵ ۳۰٤,۵ ۳۱٦ پا:

xūb

xūbtar : خوبتر: ۳۸۵,۲۵ پا: xūbtar فامتر:

(Man, Stud. 91) xwb

hwp' dlncšnyh : xūb-dranǰišnīh : خوب:

سخن گفتن ۱۷۵ پا: xūb-drənǰišnī

۱۰ hwtʾy : xᵛadāy : خدا (= پادشاه. حکمران) م۵۱

۱٤,٦,۷۵,۱۲۰,۱۲۲,۱۵۰,۱۸۵ ۱۱۱۱ ۲٦۲ ۳۲۲ ۳۸٤۱ ۵٦۳۱ پا:

xᵛadāe فامتر: xwdʾy (Mir. Man. II, 58) سنج.

فامتر: xwdʾwn (ibid.)

۱۵ hwtʾdyh : xᵛadāyīh : پادشاهی. سلطنت. حکومت

۱۳۱٤ ۲٦٤۵,٦۵ ۵٦۲٤ پا: xᵛadāī سنج. فامتر: xwdʾwy

(Mir. Man. I, 41)

[hwt]dwšyh : xᵛad-dōšīh : خودخواهی ۳٦۳۲

پا: xᵛaṯ-dōšī

hwtwhš : hutuxš : صنعتگر

hutuxšān : صنعتگران ۳۱۲ ، ۵۸۵،۱۰ پا :
hū-tuxšąn

۹۳ نک :

۵ ʾwctnʾ : ōzadan : کُشتن پا: ۲۶ ۱۵،۶۰ : awazadan

فاتر: ʾwzd ، ʾwzn- (Verbum,172,16) پاتر:

ʾwjd ، ʾwjn- (Hymn Cycles,183)

نک :

hwcyhl : hučihr : زیبا پا: ۶۰۷ : hū-čihar

۱۰ فارسی: چهر

hučihrtar : زیباتر پا: ۱۲۶،۱۲۸ ۱ : hū-čihartar

ʾwcytʾ : uzīd : گذشته، آنچه گذشته است ۳۶۲۳ پا :

xᵛazīt . فاتر: ʾwzyd ، ʾwzyh- (Verbum,167,36؛168,2)

ʾwcdys plstʾ : uzdēs-parast : بت پرست

۱۵ uzdēs-parastān : بت پرستان

ʾwzdys فاتر: uzdəst parastąn: پا ۱۹۵

ʾwzdysprysṭ. (Verbum,225,15 ; Man.Stud.II,49)

(PS.30) ʾwzdysy : زبور پهلوی (Mir.Man.II,45)

بخش نخست این ترکیب به صورت نیز آمده است .

ʾwcdyscʾl : uzdēszār : بتکده ۱۹۵ پا: uzdōzār
فامتر: ʾwzdyscʾr (Mir. Man. II,45). این واژه به صورت
هم آمده است.

ʾwcynkʾ : uzēnag : هزینه $۱۴_{۷}$ $۱۲_{۳,۸}$ پا: /xᵛazīna
xuzīna ۵

ʾwcynʾ : uzēn : هزینه $۱۲_{۳}$ پا: xᵛazīna

hwčšm : hučašm : نیک چشم، بی حد $۱_{۷}$ $۳۶_{۱۶,۱۷}$ پا:
hu-čašm

hwčšmyh : hučašmīh : نیک چشمی، بی حد بودن $۳_{۸}$ $۳۶_{۱۷}$
پا: hūčašmī ۱۰

hncmnʾ : hanǰaman : انجمن $۱_{۷۵}$ $۵۶_{۳۰}$
پا: hanǰaman : فامتر: hnzmn (Man. Stud. 85)
پاتر: ʾnjmn (Mir. Man. III,49) سریانی: hanzaman
(Iran. Sem. kult., 94) عربی: هنزمن (ادی شیر،
الفاظ الفارسیة المعرّبة. ص ۱۵۸) زبور پهلوی: ʾncwmnykʾy (PS. 34) ۱۵

ʾnd : and : اند، چند $۱۵_{۳۷,۴۹}$ $۳۴_{٤,۱۲}$ پا: and

hndʾčšnʾ : handāzišn : میل، توجه $۱٤_{۳٤}$ پا: andāzišn:
فارسی: انداز (= میل، قصد). فامتر: hndʾc-. زبور پهلوی: ʾndʾc-
(Verbum, 186 27-28) سنج. عربی: هنداز (= اندازه) (ادی شیر،

الفاظ الفارسیّة المعرّبه. ص ۱۵۸) .

hudāg : hwdʾg : نیکوکار م۱

(جمع) . پا : ندارد

hangārdan : hngʾltnʾ : انگاردن (= تصوّر کردن، به حساب آوردن)

۵

hangārd : hngʾltʾ : انگارد (= تصوّر کرد)

پا: ۵۶ ۳۰ angārd

hangārēnd : hngʾlynd : انگارند (= تصوّر کنند، به حساب آورند) ۵۷۶ پا: angārənd

۱۰

hangārag : hngʾlkʾ : حساب ۴۸۳۶ پا: angāra

فارسی : انگاره . سنج . فامتر: -hngʾr (شمردن، حساب کردن)

(Verbum, 192.12)

andčand : ʾndcnd : اندچند، هرچند، هرچه (بیشتر)

پا: ۱۵۳۶ and-čand

۱۵

hangadīh : hngtyh : دارائی، ثروت ۱۳۸ ۱۴۳۶

پا: angidaī . نک : Hilfsbuch, II, 101

xᵛēdōdah : hwytwkdʾtʾ : ازدواج با خویشان نزدیک ۳۵۷ ۳۶۱۲ پا: xᵛaētvōdaθ

نک :

hwytwkds : xᵛēdōdāh : ازدواج باخویشان

نزدیک ۳۴ پا: xᵛaētvōdaθ . کتیبهٔ کرتیر کعبهٔ زردشت (خط ۱۴) :

hwytwdʾhy (M.Sprenging, Third Century Iran, P. 48)

YDʿYTWN-st' = dānist : دانست (مصدر مرخم) ، دانستن

پا: ۱۲ ۱۲،۱۵ dānistan

YDʿYTWN-stn' = dānistan : دانستن ۱۲ ۳،۱۷ ۴۸ ۲۶ پا:

dānistan

YDʿYTWN = dān : دان (فعل امر) ۲۶ ۹ پا: dan

پا: ۵۹ ۱۱ sazǝt-dānistan

YDʿYTWN-yt' = dānēd : داند ۱ ۱۱۷ ۳۱ ۸

پا: ۴۷ ۷ ۳۹ ۱۹ dānǝt

dānēd : دانید (فعل امر) ۳۹ ۲۷ پا: ندارد

dānist : دانست م ۳۸،۵۴ پا: dānǝst

hwyšʾwnd : xᵛēšāvand : خویشاوند ۱۵ ۶ ۳۲ ۵،۱۳ پا:

xᵛǝšāvand

hwyš hlt'yh : xᵛēš-xradīhā : خودسرانه ، باخودرائی

(قید) ۴۱ ۱۰ پا: xᵛǝš-xardaihā

hwyšyh : xᵛēšīh : ملکیت ، اختیار پا: xᵛǝšī

ō x^vēšīh ī rasēd : به ملکیت ... در آید ۴،۱۱ ۵،۱۱

پا : ō x^vəšī .... rasət

[illegible] :

ō x^vēšīh ī āvard : به ملکیت ... در آورد ۲۶،۴۴

۵ پا : ō x^vəšī .... āward

[ ] hwyšynyt'lyh : x^vēšēnīdārīh : تصاحب، ملکیت ۸م پا : x^vəšīnīdārī

hwyšk'lyh : x^vēškārīh : وظیفه ۱،۴۵،۷۴،۹۲ ۷۹

پا : ۳۱۴ ۳۰۴،۱۱ x^vəš kārī

۱۰ 'ndk' : andak : اندک ۲۰۴ ۵۱۷ پا : ãndak

'ndlcynytn' : andarzēnīdan : اندرزدادن

:

um aviš andarzēnīd hē : به تو اندرز دادم

(بوسیلهٔ من به تو اندرز داده شد) ۱۱۹۶ پا : ãndarzinīt hae ...

۱۵ سنج. مانتری، پاتر: (Mir.Man. III,49) 'ndrz : زبور پهلوی : 'ndlcy (PS.33)

'wgl'y : ōgrāy (؟) : متمایل ۱۱۲۰ پا : arāst سنج.

فارسی : گرائیدن

'nyl'nyh : an-ērānīh : غیرایرانی بودن، بیگانه بودن.

پا : ۲۰۲۵ anərī صورت پازند نشان می‌دهد که این واژه در نسخه‌ای یا

بوده است .

¹ ʾnylʾnʾ : an-ērān : غیرایرانی ، بیگانه ۵۶$_{۱۶}$ پا : anērạn

² ʾwylʾnʾ : avērān : ویران ۴$_{۱۰}$ ۵$_{۱۲}$ پا : avīrạn

ʾndlwʾy : andarvāy : جَو ۵۶$_{۱۱}$ پا : añdarwāe

فارسی : اندروا . پاتر : ʾndrwʾž (Man.Stud. 55) ۵

ʾndlwnʾ : andarōn : اندرون ۴۳$_{۸}$ پا : añdarūn

hndwhtnʾ : handōxtan : اندوختن

handōxt : اندوخت ۱۳۲$_{۱}$ پا : añdōxtan

handōxt ēstēd : اندوخته است

۱۳$_{۱۳}$ ۱۴$_{۹}$ ۱۶$_{۴}$ پا : añdōxt əstə̄ṱ ۱۰

hndwcytʾ : handōzēd : اندوزد ۱۵$_{۵۱}$ پا : añdōžəṱ

hwgwbšnʾ : hugōvišn : نیک گفتار ۱۳۰،۱۴۹$_{۱}$ پا : hū gavišn

نک : ۱۵

ʾngwstʾ : angust : انگشت ۴۷$_{۸}$ پا : añgušt

ʾngwšytkʾ : angōšīdag : مانند ، شبیه

۱۹۴$_{۱}$ ۴۳$_{۱۰}$ پا : añgōšīda پاتر : ʾngwšydg

(Mir.Man. II, 46)

ʾndwškyhʾ : a-niyōšagīhā : بدون حرف شنوائی ،
خودسرانه ۴۱,۱۰ پا: xᵘat-dōšaihā . درنسخهٔ K43 به صورت
آمده است . نک : .

ʾwynšnʾ : avvēnišn : سرزنش ۱۸۷ پا: ajīhašnī :
۵ ۱۴۲۷ پا: avīnišn پاژ: ʾbwyn- (Mir. Man. III,48)
این واژه در عربی «ذمّ» ترجمه شده است (نک: Henning. Handbuch, P.99.n.1)

hndwkʾnʾ : hindūgān : هندوستان خ

ʾngwl : angūr : انگور ۱۵,۱۸ پا: aṅgūr

ʾwgwn : āōn : این گونه، چنین ۱۲,۱۸ پا: awaq
۱۰ [م ۱۲] پا: a-vīn فاتر: ʾʾwn (Mir. Man, II,43) . پاژ:
ʾwʾgwn (Mir. Man. III,50) . زبور پهلوی: ʾwgwn (PS. 30)

ʾwzdys : uzdēs : بت ۳۵,۱۱ پا: uzdōst درنسخهٔ
K43 به صورت آمده است . این واژه با املای نیز آمده است
نک : .

۱۵ ʾwzdys plstšnʾyh : uzdēs parastišnīh :
بت پرستی ۱۹۳ پا: uzdōst parastišnī . نک :
.

ʾwzdys cʾl : uzdēszār : بتکده ۵,۷ پا: uzdōzār :
۲۶,۱۱ پا: uzdōzār . درنسخهٔ K43 به صورت

آمده است. این واژه به صورت 𐭠𐭥𐭮𐭠𐭭𐭩𐭲 هم آمده است.

𐭠𐭥𐭦𐭬𐭠𐭣𐭱𐭭 ʾwzmʾdšnʾ : uzmāyišn : آزمایش ۵۹،۱۴ پا: añzāmišn

𐭠𐭥𐭦𐭥𐭠𐭭 ʾwzwʾnʾ : uzvān : زبان ۱۵،۴۵،۵۵ ۳۴،۹،۱۸ پا: hizvąn

مانتر: ʿzwʾn (Mir.Man. II,62) ; زبور پهلوی: ʾwzwʾn (PS. 30)

𐭧𐭭𐭢𐭩𐭧𐭲𐭠𐭫 hngyḫtʾl : hangēxtār : انگیزنده

انگیزنده باد : 𐭥𐭠𐭲 𐭧𐭭𐭢𐭩𐭧𐭲𐭠𐭫 vād hangēxtār

vāṱ anasaxtār : (به غلط) پا ۵۵،۴

𐭠𐭥𐭮𐭠𐭭𐭩𐭲𐭭 ʾwsʾnytnʾ : ōsānīdan : پائین آوردن، دور کردن، خارج کردن

𐭠𐭥𐭮𐭠𐭭𐭩𐭲 ōsānēd : پائین می آورد ۶۱،۳۹،۴۱ پا:

xusānāṱ . مانتر: -ʾwsʾn . در مورد خواندن و معنی این واژه نک:

(R.C. Zaehner, BSOS, IX.P. 892; ibid, X, P. 613) سنج. پارتی: -sʾn

(بالا بردن) (Mir.Man.III,61) ʾwsnyndyft. (ibid., 50)

فارسی: اوسانیدن:

خوبی و جوانی و توانائی   زین شهره درخت تو بیوساند.

(دکتر مهدی محقق، تحلیل اشعار ناصر خسرو ص ۱۳۱)

[1] 𐭠𐭭𐭮𐭯𐭠𐭮 ʾnspʾs : an-aspās : ناسپاس ۲۶،۴،۵ ۳۲،۱۱ [۴۰،۱۶]

anaspās : پا ۵۶،۲۱

[2] 𐭧𐭥𐭮𐭯𐭠𐭮 hwspʾs : huspās : خوب سپاسگزار ۶۰،۶ پا: hū-spās

𐭠𐭭𐭮𐭯𐭠𐭮𐭩𐭧 ʾnspʾsyh : an-aspāsīh : ناسپاسی ۳۵،۲۸ ۵۸،۱۰ پا:

۵

۱۰

۱۵

anaspāsī

an-aspāsīhā : ʾnspʾsyhʾ : ناسپاسانه، به ناسپاسی (قید) ۳۵$_{۱۵}$ پا: anaspāsihā

ōstād : ʾwstʾtʼ : استاد ۳۸$_{۴۰،۴۱}$ پا: ōstāt . جمع: ōstādan

ōstām : ʾwstʾm : جایگاه ۵۵$_{۵}$ پا: hustam

فارسی: استان فامتر، پاژر : ʾwystʾm (Mir.Man. II,45; III,50)

ōstuār : ʾwstbʾl :

۱- معتمد، قابل اطمینان ۳۸$_{۱۱،۳۲}$ ۶۰$_{۷}$ پا: x^{v}astuār

۲- محکم، ثابت قدم ۳۸$_{۴،۲۴}$ پا: x^{v}astuār . فارسی: استوار

ōstuārīh : ʾwstbʾlyh : اعتماد ۱$_{۷۱}$ پا: x^{v}astuārī ; فارسی: استوار (= معتمد)

hustēvān-gōvišnīh : hwstywʾn gwbšnʾyh : از روی اعتقاد سخن گفتن . شاید به معنی «شهادت» «گواهی» باشد . ۱$_{۶۹}$ پا: ōstyangavišnī . سغ. فامتر: hwstygʾn (محکم، استوار) (Mir.Man. I,40) . زبور پهلوی ʾwstyknyhy (PS. 30)

(نک : H.W. Bailey. Iranian Studies, II, BSOS, 7, P. 76)

نک :

hndyšytnʾ : handēšīdan : اندیشیدن

handēšed : اندیشد ۲۴۷ ۴۱۱۶ پا: andēšēt̰

hwslwbyh : xusravīh : نیکنامی ۱۳۱۴ ۱۵۴۸ ۵۶۱۰ ۵۹۴
پا: xusrūbī

hwslwbʾ : xusrav : نیکنام ۳۴۹ ۶۰۷ پا: xusrūb

xusravtar : نیکنام‌تر ۱۳۲ پا: xusrūbtar ۵

hwslwyšh : xusrōyšāh : نام جدّ yazdayyār خ

[1] hwš : xᵘaš : خوش ۱۵۴۷ ۳۰۱۸ ۲۵۱۰ پا: xᵘaš

[2] hwš : hōš : هوش، شعور، فهم ۱۵۴۰،۵۰ ۳۹۲۱ ۴۷۲،۴،۵،۷ پا:
hōš مانتر: ʾbyʾwš (Man.Stud. 51) اوستا: uš- (wb. 414)

hwšydʾl : hōšiyār : هوشیار ۱۵۳۶ پا: hōšyār ۱۰

hwšʾng : hōšang : هوشنگ (پادشاه پیشدادی) ۲۶۲،۱۹ پا:
haošyang

ʾwšʾstl : ušastar : مشرق ۶۱۱۳ پا:
hōšastar . اوستا: ušastara- (wb. 415)

ʾwšbʾm : uš-bām : بامداد ، سپیده‌دم ۱۱۱۵ پا: ۱۵
hōšbąm . مانتر: ʾwšybʾm (Mir. Man. I, 33) اوستا:
uš(ah) + bām نک: (Nyberg, Hilfsbuch, II, 110)

ʾwštʾptnʾ : ōštāftan : شتافتن

ʾwštʾpytʾ : ōštābēd : شتابد ۱۵۲۲،۲۳،۲۴

پا: xuštāwōt̰ . فامتر: -ʾwyštʾb (Verbum,190,2)

hwšyh : xᵘašīh : خوشی ۱ ۱۵ پا: xᵘašī

hwšytl : hušēdar : هوشیدر (نخستین موعود زردشتی، پسر زردشت)

پا: ۱ ۹۵ : husədar

hwšytlmʾh : hušēdarmāh : هوشیدرماه (دومین موعود زردشتی، پسر زردشت)

پا: ۱ ۹۵ : husədarmāh

ʾNŠWTʾ = mardōm : مردم ۱ ۱۳۲ ، ۱۴ ۳۲ ، ۴۱ ۵ پا:

mardum فامتر: mrdwhm (Mir. Man. II, 60)

mardōmān : مردمان م ۱۷,۴۱ ، ۱ ۲۸,۲۹ ، ۱۲ ۱۲ پا:

marduman̨ نک :

ʾNŠWTʾ-yh = mardōmīh : مردمی، انسان بودن

پا: ۱۲ ۲ mardumī نک :

hwšnwtyh : xušnūdīh : خشنودی، رضایت

پا: م ۵۵,۶۱ xᵘašnūdī

hwšnwtkyh : xušnūdagīh : خشنودی، رضایت

پا: ۳۹ ۲۵ xᵘašnūdī

hwšnwtkʾ : xušnūdag : خشنود، راضی ۳۱ ۸

پا: xᵘašnūda

hwšnwtʾ : xušnūd : خشنود، راضی ۱۵ ۱۲

hwšnwd : فامتر . xᵛašnūda :پا $۳۹_{۹,۱۰,۲۲,۲۳}$
(Man.Stud.83)

۱۹۳ xōg : hwk' : خوی (= خصلت) $۵۶_{۲۳}$ پا (به غلط):
nōk . این واژه را به پیروی از انکلساریا به اشتباه به صورت Nyberg
۱۹۲۱ تصحیح کرده است (Manual,90)

۵

xᵛaršēd : hwlhšyt' : خورشید $۴۳_{۱۴}$ $۴۸_{۳,۱۴,۲۴,۲۷}$ $۵۲_{۶,۸}$
:پا $۵۶_{۱۳,۱۷}$ xᵛaršēt . فامتر : xwrxšyd (Mir.Man.II,59)
در $۴۳_{۱۳}$ در K43 آمده است. احتمال دارد اشتباه کاتب باشد
چون در همهٔ موارد دیگر این واژه به صورت بالا آمده است . xᵛaršēd
صورت تحول یافتهٔ جدید xᵛarxšēd است .

۱۰

hurām : hwl'm : رامش بخش $۱۸۵_{۱}$:پا hūram
:پا $۶_{۱۴}$ xūram $۶_{۲۴}$ $۴۲_{۲,۵}$:پا hūrām

a-varzīd : 'wlcyt' : زراعت نشده ، نامزروع $۴_{۷}$:پا
avarzīt . نج . فارسی : ورزیدن ، برزگر

xurdagtom : hwltk'twm : خردترین ، کوچکترین $۱۲۲_{۱}$

۱۵

:پا xurdatum

xurdag-nigerišnīh : hwltk'nkdlšnyh :
تنگ نظری $۵۸_{۷}$:پا xūrdak nigirišnī . فارسی : خرده نگرش ،
خرده نگرشنی :

خرده نگرش نیست که خرده نگرشی — در کار بزرگان همه ذل است و هوانست «منوچهری»

ūrəšlim پا: ۲۶۶۶ اورشلیم : urišlim : ʾwlyšlym

دارای نیزهٔ خونین (صفت خشم) : xūrdrūš : hwldlwš

، xruī-drav- : اوستا . xruī-draoš پا: ۱۱۵،۱۱۷

(Wb. 540) (حالت فاعلی) xruīdruš-

۵

xᵛaršəṭ پا: ۴۳۱۳ خورشید : xᵛaršēd : hwlšyt'

نک : .

خورشید پایه : xᵛaršēd-pāyag : hwlšyt' pʾdk'

xᵛaršəṭ (pāya) پا: ۶۱۰،۱۱ (= سپهر خورشید)

نک : .

۱۰

xᵛarišnī پا: ۶۱۲۱ خوردنی : xᵛarišnīg : hwlšnyk

۲۰۳۲ ۱۵۲،۳۸ ۱۱۵۲،۱۹۰ خوراک ، غذا : xᵛarišn : hwlšn'

xᵛarišn پا: ۴۴۶،۱۰

خوب رمه ، دارای رمهٔ خوب : huramag : hwlmk'

(صفت جمشید) ۲۶۲۴ پا: hūrama . این صفت ترجمهٔ واژهٔ اوستائی

۱۵

است . (Wb. 1857) huqθwa

زیبا (صفت تهمورث) ۲۶۲۱ پا: hurust : hwlwst'

hu-raoδa- . این صفت ترجمهٔ واژهٔ اوستائی hūraost

به معنی «خوب رسته ، خوب روئیده شده» است . (Wb. 1836)

'wlwl : urvar : گیاه $۴۳_{۲۰}$ $۴۸_{۹,۱۱}$ $۵۶_{۱۲}$ $۶۱_{۲۱}$

پا: urvar . فاتر: 'wrwr (Mir.Man. I,33)

'wlwlcyhlk' : urvar-čihrag : گیاه‌چهره (ستارگانی که گوهر آنها گیاهی است) $۴۸_{۹}$ پا: urvar-čihara

درمتن پازند hurvāxm آمده است. بنابراین شاید در اصل در متن پهلوی ۵
'wlw'hmyh : urvāhmīh بوده است: خوشی، شادی. $۱۵_{۳۴}$ xᵛaran به معنی «مهمانی» است. نک به واژهٔ بعد

hwln' : xᵛaran : مهمانی $۵_{۶}$ پا:
handurun فاتر: xwrn (M3, BSOAS. P 949)

hwm : hōm : هوم (= گیاهی که شیرهٔ آن را در مراسم دینی بکار ۱۰
می‌برده‌اند) $۵۶_{۲۸}$ $۶۱_{۷,۲۸}$ پا: hūm

hwm'n'k : homānāg : مانند $۱_{۱۳۳,۱۶۷}$ $۶_{۱۵}$ $۴۱_{۱۲}$ پا:
humānā . نک: زیر

hwm'n'yh : humānīh : نیک‌اندیشی $۱_{۸۱}$ پا: humatī

hwmt g's : humat-gāh : جای «اندیشهٔ نیک» ۱۵
(نام یکی از طبقات بهشت) $۵۶_{۱۳}$ پا: humat gāh

hwmt' : humat : اندیشهٔ نیک $۱_{۱۳۶,۱۴۵}$ $۶_{۱۲}$ $۳۸_{۳۶}$ پا:
humat / hūmat

hwmynšn' : humenišn : نیک‌اندیش $۱_{۱۳۰,۱۴۹}$ پا:

hū-manišn

۱ ʾNH = an : من (فقط در حالت فاعلی به کار می رود) ۱۳۰¹
پا: (به غلط) hōm ۱۳۶¹ پا: (به غلط) oman ۱۷۸¹ پا:
(به غلط) aoman . فاتر : ʾn (Mir.Man.II,46). پاتر:
۵ ʾz (Mir.Man. III,50)

۲ ḤWH/ḤWHʾ = h- (شاخهٔ زمان حال)

hēm/ham = ḤWHʾ-m / ḤWH-m
۱. ام (= هستم) ۱۳۰، ۱۳۶¹ پا: hōm
۲. فعل معین ۱۳۷،۱۷۹،۱۸۰¹ پا: hōm

۱۰ hē = ḤWHʾ-yy / ḤWH-yy
۱. ای (= هستی) ۱۲۸¹ (در این مورد در نسخهٔ K43 آمده است).
پا: hāt ۱۶۹¹ پا: haē
۲. فعل معین ۱۳۱،۱۳۵¹ پا: hae / haē

hād : ḤWHʾ-ʾt : سوم شخص مفرد مضارع التزامی. با اسم
۱۵ مفعول به کار می رود و ماضی شرطی می سازد :
ḤPLWN-tʾ ḤWHʾ-ʾtʾ = kand hād :
کنده بود، خراب کرده بود (ماضی شرطی) ۹۵¹ پا: xat hāt
mtʾ ḤWHʾ-ʾtʾ = āmad hād : آمده بود
پا: ۲۶ ۳۵ mat haē

[Pahlavi] š'dyt' ḤWH-'t' : šāyīd hād :
ممکن نمی‌شدی. ۲۶ ۳۶ پا: šāyast hət

[Pahlavi] / [Pahlavi] ḤWH'-d / ḤWH-d = hēnd :
۱. اند (= هستند) ۶ ۷ ، ۱۱ پا: hənd
۲. فعل معین ۴۲ م پا: hənd

[Pahlavi] نک زیر: [Pahlavi]

[Pahlavi] نک زیر: [Pahlavi]

[Pahlavi] نک زیر: [Pahlavi]

[Pahlavi] نک زیر: [Pahlavi]

[Pahlavi] نک زیر: [Pahlavi]

[Pahlavi] نک زیر: [Pahlavi]

[Pahlavi] [Pahlavi] : ō : به (حرف اضافه) ۹۸ پا: ō . این واژه وقتی که جداگانه به کار می‌رود معمولاً به صورت هزوارش [Pahlavi] نوشته می‌شود ولی در ترکیب با ضمیر متصل سوم شخص ([Pahlavi]) به صورت [Pahlavi] نوشته می‌شود.

[Pahlavi] hw'ht' : hūxt : گفتار نیک ۳۶ ۳۸ پا: hūxt

[Pahlavi] 'wn's : a-vināh : بی‌گناه ۵ پا: awāgunāh
پا ۵۷ : a-gunāh

[Pahlavi] hwn'syri : xᵛanāhen : فلز درخشان ۸۷
پا: xūn-āhin . شاید با واژهٔ «خاهن» فارسی مرتبط باشد.

hwrdt' : xōrdād : خرداد (امشاسپندی که پاسبان آب است)

awərdāt̰ : پا: ۱۳٤ ۱۵۵٦

hwnyls : xᵛaniras/xᵛanirah : هنیره، خونیرس، خونیرث، خنرث، خنرس، خنیرث. (کشور میانی از هفت کشور) ٤۰ ۳٦ ۳۱ ٦۱ پا: xᵛaniras

نک : .

hwnšk' : hunušag : زادهٔ اهریمنی ۷۲۹ پا: anōša

اوستا : hunav- (Wb. 1831)

'nwšk'yh : anōšagīh : جاودانگی ۱۳م پا: anōšaī

'nwšk'lwb'n' : anōšag-ravān : انوشروان

(نام پدر کاتب نسخهٔ K43) خ

hwnsnd : hunsand : خرسند (= قانع)

hwnsnd : فاتر xᵛarsand : پا ۳٤۷ ۳۳٤ ۲٤٤,٦

نک : (Man.Stud. 83)

hwnsndyh : hunsandīh : خرسندی

xᵛarsandī : پا: ٤۲۷ ۳٦۷ ۲٤,۸ ۱۸۱ (= قناعت)

نک :

hwnsndyh' : hunsandīhā : باخرسندی، با رضایت (قید)

xᵛarsandihā : پا: ۳۸۳۱

hwnl : hunar : هنر: ۱۲۸ ۱۰۲,۵ ۳۲۱۱ ۳٦۱٦ ۳۹۲۰

پا: ۵۴$_{۵}$ ۵۰$_{۷}$ xunar

hunarāvandīh: hwnlʾwndyh : هنرمندی ۵۷$_{۲}$ پا: xunarmandī

hvaršt : hwwlšt' : کردار نیک ۱۳۶،۱۴۵$_{۱}$ ۶$_{۱۲}$
پا: hvarəšt ۳۸$_{۳۱}$ پا: hvaršt

۵

hvaršt-gāh: hwwlšt'gʾs : جای کردار نیک
(نام یکی از طبقات بهشت) ۵۶$_{۱۳}$ پا: hvaršt-gāh

xūn : hwn' : خون ۸$_{۸}$ ۱۵$_{٤٠}$ پا: xūn . اوستا:
vohunī- (Wb. 1434) . نک :

I = ē : ی وحدت (پس از اسمها آمده است) .۱۳۱,۱۴۰ ۱

۱۴ ۱۳ ۴۳ ۳۱,۳۲ پا: ō . فا متر: ᶜyw (Mir.Man.I,44)

b'hl : bahr : بهر، بخش، قسمت ۱۴ ۶,۲۴ ۲۶ ۳۰ ۵۶ ۱۹,۳۰ پا:

۵ bahar . فا متر: bhr (Mir.Man.I,36)

bahr kun : تقسیم کن، بهره رسان

پا: ۴۴ ۱ bahar kun

bahr kunēnd : تقسیم کند، بهره رساند

پا: ۴ ۱۲ bahar kunənd

۱۰ ۲ bh'l : bahār : بهار ۴۸ ۲۶ پا: vahār . فا متر:

(Mir.Man.I,38) wh'r

b'hlk' : bahrag : جهت، علت، خاطر

ān bahrag rāy : بدان جهت، بدان علت

پا: ۲۰ ۳۶ ۱۵ ۴۸,۶۰ an bahara rā

az ān bahrag : از آن جهت، بدان علت

əž anbahara :پا ۵۴₀

پا: ۵۶₁₉,₂₁ بهره وری، تمتع : bahrvarīh : bʾhlwlyh
baharvarī

vahāna :پا ۳۶₂ بهانه، سبب : bahān : bhʾnʾ

۵ پا: ۲۳₈ ۲۲₈ بهانه، سبب، وسیله : bahānag : bhʾnkʾ
vahāna نک: ...

baxtagīh : bhtkyh : بخت، اقبال ۶۲₈ پا: ندارد

baxt :پا ۴۶₇ ۲۳₅,₆ ۷₁₅ بخت : baxt : bhtʾ

۷₁₅ مقدرشده بوسیلهٔ بغان : baɣōbaxt : bʾgwbhtʾ

۱۰ پا: baɣō baxt . در K43 آمده است .

مقدرشده بوسیلهٔ بغان : baɣō baxt : bʾgwk bʾhtʾ
baɣō-baxt :پا ۲۳₅,₇

bār :پا ۲۰₁₂ بار، دفعه : bār : bʾl

bālīn :پا ۱₁₄ بالین : bālēn : bʾlynʾ

۱۵ پا: ۱۵₄۷ بستر : bālišn-gāh : bʾlšnʾ gʾs
xᵛaftangāh . فارسی: بالش

فارسی: . bāra :پا ۲۶₂₂ اسب : bārag : bʾlkʾ
باره (= اسب)

vārinda :پا ۵۵₀ بارنده : bārandag : bʾlndkʾ

[Pahlavi] bāmdād : bʾmdʾtʾ : بامداد ۵۲٫ پا: bąmdāṯ

[Pahlavi] grīstan = BKYWN-stnʾ : گریستن

[Pahlavi] griyēd = BKYWN-ytʾ : گرید ۱٫۱۵۸,۱۶۵ پا:

vąnginōṯ . فاتر : gryy - , gryyst (Verbum, 204, 30, 31)

۵ [ب + ب]

[Pahlavi] dar = BBʾ : در ۱٫۵۸,۱۷۵ ۲۶٫۲۹ ۳۸٫۴۳ ۴۸٫۱۳,۱۵ پا: dar

[Pahlavi] darīhā : درها (جمع) ۴۸٫۱۲ پا: darīhā

[ب + پ]

[Pahlavi] bplkʾ : babrag : سگ آبی ۳۵٫۱۰ پا: bawra

۱۰ فارسی: ببر، ویبر. اوستا: bawra– (Wb. 925)

[ب + ج]

[Pahlavi] bckʾ : bazag : بزه، گناه ۱٫۱۸,۱۳۲,۱۶۰ ۱۱٫۱۵ ۱۳٫۵ ۱۶٫۴ پا:

baza . فاتر . سغ : bzg (= گناهکار) (Mir. Man. I, 35; II, 48)

[ب + و/د]

۱۵ [Pahlavi] bgʾnʾ : baγān / bagān / bayān : بغان، خدایان ۱٫۱۶۶ پا:

vōhan فاتر : by (Mir. Man. I. 36) پاتر : bg

(Mir. Man. III, 52) نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] byt(?) : میوه(؟) ۴٫۱۲ پا : bīṯ - būṯ

[Pahlavi] byš : bēš : غم، اندوه، رنج ۱۵٫۴۱ پا: bōš اوستا :

(Wb. 814) ṯbaēšah-/dvaēšah-

۳۶$_{۲۳}$ غم نخورد : bēš nē barēd

۱$_{۲۰}$ غم مخور : bēš ma bar

bāš-burdār: ۲۱$_{۱}$ پا غم خورنده : bēš burdār : byš bwltʾl

۵ bāšīṯtar : پا: ۵$_{۴}$ رنجیده تر : bišttar : byštl

(Wb. 814, v. ṯbaēš) ṯbišta- : اوستا

آزاررساندن : bištan : byštnʼ

پا: ۳۵$_{۲۴}$ ۱۵$_{۲۳,۵۶}$ ۱$_{۱۳۲}$ آزاررساند : bēšēd

bōšōṯ نج . و

۱۰ ۲$_{۹}$ شفابخش ترین : bēšazgartom : byšzgltwm [ ]

(Wb. 914) baēšaza- نج . اوستا bāšazgartum : پا:

bāšišn : پا: ۲۶$_{۷۶}$ آزار : bēšišn : byššnʼ

۳۸$_{۲۳}$ ۳۴$_{۱۵}$ ۳۰$_{۸}$ ۲۹$_{۵}$ ۱۸$_{۲,۴,۶}$ ۱۷$_{۳}$ بیم : bīm : bym

bīm : پا: ۶۰$_{۷}$

۱۵ پا: ۱$_{۱۴۹}$ ترسناک : bīmōmand : bymʾwmnd

bīmmand

فارسی: بیمگن bīmgin : پا: ۱$_{۱۵۱}$ ترسناک : bīmgan : bymknʼ

bīmgintar : پا: ۴۰$_{۳,۱۲}$ ترسناک تر : bīmgantar

māh : پا: خ ۴۳$_{۱۹,۲۰}$ ماه (=برج) : māh = BYRḤ

bywl : bēvar : بیور (=ده هزار) پا: ۴۸$_{۱۵}$: baevar

byw l ʾsp' : bēvarasp : بیوراسپ (لقب ضحاک)

baevarāsp : پا: ۲۹$_{۷}$ ۲۶$_{۲۴,۲۵,۲۹}$

bymnmwtʾlyh : bīm-nimūdārīh : بیم نموداری، بیم نمودن

۵ bīm-namūdārī : پا: ۸۵$_{۱}$

[ب + و]

BSYM = x^{v}aš : خوش

BSYM-tl = x^{v}aštar : خوشتر ۶$_{۱۵}$ ۱۳$_{۳}$

x^{v}aštar : پا: ۴۰$_{۵,۱۴}$

۱۰ BSYM-twm = x^{v}aštom : خوشترین ۱$_{۱۵۲,۱۵۶}$

x^{v}aštum : پا:

BSYM-yh = x^{v}ašīh : خوشی : پا: ۱۸$_{۵,۶}$ x^{v}ašī

[ب + و]

bkʾnʾ bayān/bagān/bayān : بغان. نک. به ۱۳۷

۱۵ bagan : پا: ۲۶$_{۷۰}$

[ب + ل]

bl : bar :

۱- میوه پا: ۴$_{۱۲}$ bar

۲- سود، فایده پا: ۲۶$_{۷}$ bar

brāṯ : پا: $۱۳_{۱۰}$ برادر : brād : bl'tʼ

گریه کردن : brāmīdan : bl'mytnʼ

vārāmōṯ : پا: $۱_{۱۶۵}$ گریه کند : brāmēd

$۵۰_{۵,۶}$ $۴۲_{۱۳}$ $۳۴_{۸,۱۷}$ $۲۶_{۱۰}$ $۲۲_{۲,۴}$ تقدیر، قَدَر : brēh : blyh

broh : پا

۵

کسی که سرنوشتها را تعیین می کند. : brēhēnāg : blyhyn'k

barhinā : پا: $۲_{۲۱}$

: brēhēnīdan : blyhynytnʼ

۱- آفریدن

۱۰ brōhiniṯ : پا: $۳۶_{۱۸,۵}$ $۷_{۸,۱۶}$ آفرید : brēhēnīd

آفریده شد: brēhēnīhist : blyhynyhstʼ

. : K43 نسخهٔ brōhinihost : پا: $۲۶_{۶۷}$

۲- مقدّر کردن

brōhinīṯ : پا: $۲۰_{۲۹}$ مقدّر کرد : brēhēnīd

۱۵ مقدّر کرده است : brēhēnīd ēstēd

brōhinīṯ āstāṯ : پا: $۲۲_{۸}$ $۲۱_{۱,۵}$

brihīnišn : پا: $۲_{۱۸}$ تقدیر : brēhēnišn : blyhynšnʼ

(barōhinišn) : پا: $۲۵_{۱۰}$ brōhinišn : پا: $۲۲_{۵}$

barīn : پا: $۲۶_{۱۰}$ تقدیر، سرنوشت : brīn : blynʼ

barsom : blswm : بَرسُم (شاخه های بریده درختی که آنها را دسته می کردند و در مراسم دینی به کار می بردند) ۵۶ ۲۸ پا: barsum

ب + ا

: ba / be / bē = BR'

۱- به (پیشوند فعلی) ۱ ۱۸،۹۵ ۲ ۱۴ ۱۱ ۱۰ پا: bō فاتر: b'
(Verbum, 247, 18)

۲- بلکه ۱ ۲۸،٤۹،۱۳۰،۱۷۱،۱۹۰ پا: bō

۳- ولی . اما ۱ ۱۸،۹۵ ۷ ۲۵ ۱۵ ۳٦ ۳۷ ۵ ٤۵ ۵ پا: bō فاتر: b'
(Mir. Man. II, 47)

۴- دور، خارج . با افعال ... و ... به کار رفته است
نک : زیر این دو مصدر .
فاتر : b' (Mir. Man. I, 35)

bōxtārīh : bwht'lyh : نجات : ۲ ۱ ۶۱ م پا:
bōxtārī . نج . فاتر : bwxt'r (Verbum, 215, 34)

bōxtan : bwhtn' : نجات دادن ۱ ۶۷ ۳۸ ۲۳ ٤۲ ۱٤ ۵٦ ۹
پا: bōxtan فاتر: bwxtn (Verbum, 183, 2)

xᵛad = BNPŠH : خود ۲٦ ۱۰ ۳٦ ۱۷،۲۰ پا: xᵛaẕ

būdan : bwtn' : بودن ۱ ۵۱ پا: būdan

: būt ēstēd : بوده است

būṭ āstāṭ   پا: ۱۳,۱۲

bōzišn :پا ۱۹۶,۱۹۸ ۱ م ۴۴ نجات : bōzišn : bwcšn'

(Ghilain, 63) bwj- :پاتر .(Verbum,183,1) bwz- :فاتر

buzust : bwcwst' : پژوهش کرد، پژوهید م ۳۶ پا:

vajōst . نک :

bōi :پا ۵۶,۱۲ ۶,۱۵ بو : bōy : bwd

band : bnd : بند . در معانی زیر:

۱. دلبستگی، علاقه ۴۰,۵,۱۴ پا: band

۲. قیود و رسوم ۳۰,۶ پا: ندارد

۳. ارتباط ۵۶,۲ پا: band. نیج. فاتر: bn (= بند، زندان)

(Mir.Man. II,48) bnd . (Mir.Man. I,36)

xᵛāstan :پا ۵۶,۱۰ ۳۶,۲۵ خواستن : xᵛāstan = BʿYHWN-stn'

۳۰,۳۷,۴۲ ۱,۶۵ خواهد : xᵛāhēd = BʿYHWN-yt'

xᵛāhāṭ :پا ۳۶,۱۷,۱۸

پا: ۳۱,۷ خواهند : xᵛāhēnd = BʿYHWN-d

xᵛāhand

xᵛāh :پا م ۶۰ خواه (فعل امر) : xᵛāh = BʿYHWN

(مصدر مرخم) خواست : xᵛāst = BʿYHWN-st'

wxšt: پاتر . xwʾh-, xwʾst : فاتر xᵛāstan :پا ۲,۱

(Verbum,187,4-5) wxʾz-

نک :

bndkʾ : bandag : بنده ۱۸۵ ۱۵۲۲ (در این مورد در متن آمده است) پا: bañda . جمع :

bwšʾspʾ : būšāsp : خواب پا: būšyāsp فارسی: بوشاسب .

bwšʾspʾ kʾmkʾ :būšāsp-kāmag: میل به خواب پا: būšyāsp kāma

būšāsp kāmag varzēd: تمایل به خواب (مفرط) داشته باشد ۱۵۵۷ ۳۶۲۶

būšāsp ma varz : تمایل به خواب مداشته باش ۱۲۹ پا: būšyāsp mā varz

bwlcʾwndyhʾ : burzāvandīhā : به بلندی ، با (صدای) بلند (قید) ۱۱۶۵ پا: burzāvañdihā

bwlcytnʾ : burzīdan : احترام کردن ۵۱۳۲ پا: burzīdan

bwlcgwš : burzgōš : بلندگوش ، دارنده گوش دراز ۶۰۸ پا: burz-gōš

bwlcšnyk : burzišnīg : محترم ۱۱۳۷ پا: burzišnī

bwlcšnʾ : burzišn : احترام ۱۴۳۶ پا: burzišn

burzišn پا: ۵۶$_{۳۲}$ ۵۰$_{۲}$

burdārī :پا ۳۸$_{۱۰،۳۱}$ تحمّل : burdārīh : bwlt'lyh

bulañd :پا ۱$_{۱۵}$ بلند : buland : bwlnd

vīmañd :پا ۳$_{۱۰}$ بوم ، سرزمین : būm : bwm

bun : bwn

۱- اصل ، ریشه ۲۰$_{۲۵}$ ۴۱$_{۷}$ ۵۱$_{۶}$ پا: bun

۲- آغاز ، اول ، ابتدا ۱۳$_{۱۸}$ ۲۶$_{۴۴}$ پا: bun

۳- ذمّه ، عهده ، مسئولیت

:

pad bun ī ōy bavēd : برذمّه او بود ، به حساب او محسوب می شود ۲۶م

ō bun bavēd : برذمّه اوست ، به حساب او محسوب می شود . ۳۱$_{۸}$

ō bun kard : به عهده ... سپرد ۱۱$_{۵}$

bun-xān : bwn h'n' : سرچشمه ۴م پا: bun-xąnī

bundahišnīh : bwndhšn'yh : آغاز آفرینش ۱۱$_{۴}$

bundahišn :پا ۱۲$_{۵}$ bundahišnī

bavandag : bwndk' : کامل ۷$_{۱۲}$ ۳۴$_{۵}$ ۴۵$_{۵}$ پا:

bunda د، ۱۵$_{۳۳}$ به غلط آمده است .

bavandagtar : کامل‌تر ۳۸،۳،۲۲ پا: buñdatar

bwndk'mynšnyh : bavandag-menišnīh : کامل فکری

پا: ۴۲،۱۰ (در این مورد در متن آمده است) ۲،۸ ، ۱۶۸

buñdamanišnī

bwnk' : bunag : جای، منزل

: bunag dārēd : منزل دارد، جای

دارد ۴۴،۱۱ پا: buna dārēṯ فارسی: بُنه (خانه، مکان، منزل)

p + h

p'hlyht'l : pahrēxtār : پرهیزکننده ، دوری جوینده ۱ ۵۰ پا: paharāxtār

p'hlyhtn' : pahrēxtan : پرهیزکردن ۱ ۸۸ پا: paharāxtan

۵

p'hlycyt' : pahrēzēd : پرهیزد ، دوری کند پا: ۳۶ ۲۹،۳۲ paharīžəṯ

pahrēz : پرهیزکن ۱ ۹۳ پا: paharāž

فارسی: پرهیز ، پرهیختن

نگاه کنید به واژهٔ ۱

۱۰

نک :

p'hlyc' ¹ : pahrēz : پرهیز ، دوری ۳۰۸ پا: paharāž

pahrēz kunēd : پرهیزکند ۳۶ ۲۵ پا: paharāž kunəṯ . نک :

p'hlyc' ² : pahrēz : مواظبت ، توجه ۵۱ ۱۴ پا:

paharōz : نخ. فاتر : phryz- (Verbum. 177,33)

p'ẖlwm : pahlom : برترین م$_{59}$ 14_{10} 56_{13}
پا: pahalum

pahlomtar : برتر م$_{44}$ 14_{11} پا:
pahalumtar

pahlomtom : برترین 46_{2} پا:
pahalumtum 56_{15} پا: pahalum . فاتر: phlwm
(Man. Stud. 111)

p'hn'y : pahnāy : پهنا 1_{123} پا: pahanāe

p'tyd'wnd : pādiyāvand : نیرومند

pādiyāvandtar : نیرومندتر 12_{12} پا:
pādyāvandatar

p't'pl'y : pādafrā : پادافراه، عقوبت. نک: واژهٔ بعدی

p't'pl's : pādafrāh : پادافراه، عقوبت 1_{193} $13_{5,7}$
$20_{10,16,17,12}$ $39_{31,32}$ پا: pādafrāh زبور پهلوی: p'twpl'sy
(PS. 57) . در 1_{193} و $39_{31,32}$ در K43 این واژه به صورت
آمده است . در 20_{16} در TD2 این واژه به صورت
و در 20_{17} به صورت نوشته شده است .

p'thš' : pādixšā :

۱- نیرومند، حاکم، مسلّط ۲۶،۱۰ ۳۴،۱۶ ۴۶،۳،۷ پا: pādašāh

pādixšātar : مسلّطتر، نیرومندتر ۴۳،۵،۱۷

پا: pādašāhtar : زبور پهلوی : p'thš'dy (PS. 57)

۲- پادشاه. جمع: pādixšāyān :

پادشاهان ۱۵۸،۷۵ ۱۹،۲،۴ پا: pādašāhan

۳ p'thš' : pādixšā (+ مصدر) : می‌توان

pādixšā xᵛardan : می‌توان

خورد ۱۵،۱۸ پا: pādašāh

p'thš'yh : pādixšāyīh : قدرت، پادشاهی، تسلّط

فاتر: ۱،۲۸،۱۴ ۱۲،۱۳،۱۴ ۴۳،۳۰ ۵۶،۲۲ پا: pādašāhī

p'dyxš'yy (Mir.Man. II,63) زبور پهلوی : p'thš'dyhy

(PS. 57)

p't'wzw'nyh : pāduzvānīh : نگاهداری زبان ۹۲،۱

پا: pāt-huzvanī

p'tpl'y : pādafrā : پادافراه، عقوبت ۲۶،۱

پا: pādafrāh . در TD_2 آمده است.

نک. و .

p'tyc' : pādēz / pāyēz : پاییز ۴۸،۳۶ پا: pādāz

فاتر : p'dyz (Mir. Man. I,44)

p'td'šn' : pādāšin : پاداش ۱۲۰ پا: pādāišn

pādašinīhā : پاداشها (جمع) ۸م

p'd'šyn: فاتر . پاداشن ، پاداش : فارسی pādabaxšnihā :پا

(Mir.Man.II,63) سنج . ارمنی : dašn (اتحاد ، پیمان) . نک :

۵

(H.W. Bailey, BSOS, VI, P. 600)

p'tkws : pāygōs : ناحیه ۳۵م پا: paṭkōs

فاتر : p'ygws (Mir.Man,II,63) . پاتر: p'dgws

(Mir.Man,III,59)

p'dd'šn' : pādāšin : پاداش ۸۷۱ پا: pādāišn

۱۰

املای جدید .

p'dk' : pāyag : پایه ، مقام ۳۸ ۴۵،۲۰،۱۹ پا: pāya

p'lk' : pārag : رشوه ۱۷۶۱ ۳۸ ۲۵ پا: pāra فارسی:

پاره

pāragstānišnīh :

۱۵

رشوه ستاندن ۱۳۵۱ پا: pāra stānišnī

p'ncdhwm : pānzdahom : پانزدهم ۳۶ ۱۸ پا:

pazdahum

p'nkyh : pānagīh : حمایت ، حفاظت ۵۶ ۹ ۶۱ ۲۳،۲۹ پا:

pānāī

pānagīh kardārīh : محافظت کردن

pānāī kardārī : پا: $۵۵_{۷}$ $۱٤_{۱٤}$

p'nk' : pānag : پاینده، مورد حمایت

۵ pānagtar : بیشتر مورد حمایت $۲۸_{۲}$ پا: pānatar

p + t

ptyd'lk' : petiyārag : دشمن، مخالف $۹۵_{۱}$ پا: patyāra

نک : .

ptyhwyh : padēxʷīh : نیکبختی، سعادت $۱_{۲}$ $٤۸_{٦}$ پا: padīxʷī ۱۰

ptyhwynytn' : padēxʷēnīdan : سعادت بخشیدن $۳_{۱۲}$ پا: padīxʷīnīdan

+ptyšhw'lgl : padišxʷārgar : پدشخوارگر (نام سرزمینی است) $۲٦_{٤٤}$ پا: padašxʷārgar . در متن آمده است. ۱۵

ptglpt'lyh : padīriftārīh : پذیرائی $۱_{۱۳۳,۱۷٤}$ پا: padīraftārī نک :

ptylk' : padīrag : به سوی، به طرف، در برابر $۵۲_{٤}$

: ō padīrag āyēd

به استقبال آید ۱۶۷، ۱۴۰، ۱۳۵ ، $۱۵_{۶}$ پا: ō padīra āeṱ

: ō padīrag āyēnd

به استقبال آیند $۱_{۱۴۷}$ پا: ō padīra āeñd

فارسی: پذیره . پا: padīra

۵

pt$\check{s}$: padiš (= حرف اضافه که هزوارش آن است

+ ضمیر متصل، سوم شخص مفرد) :

۱. بهش، بدو، بدان $۱_{۷۱}$ $۵_{۶}$ $۲_{۸}$ $۳۲_{۱۲}$ $۴۳_{۲۲}$ پا: padaš

فامتر: pdyš (Mir. Man. I, 44)

۲. به (حرف اضافهٔ مؤخر: Post-position) :

۱۰

uš ...... padiš : به او $۱_{۱۸۴}$

uš .... padiš : بدان $۱۶_{۴}$

ēgiš .... padiš : پس ... بدو، در مورد او $۱۴_{۳۲}$

kēš ..... padiš : که ... بدان، در آن $۴_{۴}$ $۱۲_{۱۷}$

۱۵

tāšān .... padiš : تا به ایشان $۱۲_{۳}$

kat ..... padiš : تا اینکه ... به تو $۱_{۱۸۶}$

[Pahlavi] ptk'l : paykār : پیکار ۶۱,۱ پا: patkār

فاتر : phyk''r (Mir.Man. II,64) پاتر : -pdk'r

(Ghilain,73)

[Pahlavi] ptkptn' : paykaftan : فرود آمدن

۵ [Pahlavi] paykafēd : فرود آید ۵۹,۱۰ پا:

patkōwōt فاتر: -phykf (Verbum,173,3)

سنج. زبور پهلوی : phk'pty (PS. 57)

[Pahlavi] ptm'nyk : paymānīg : میانه رو، معتدل ۴۲,۱ پا:

paēmānī : نک : [Pahlavi]

۱۰ [Pahlavi] ptm'nyk hwlšn'yh : paymānīg-xᵛarišnīh :

میانه روی در غذا خوردن ۸۲,۱ پا: paēmqnīxᵛarišnī

[Pahlavi] ptm'nykyh' : paymānīgīhā : به اندازه، برحسب

اندازه (قید) ۵۶,۱۴ پا: paemanaihā

[Pahlavi] ptm'n' : paymān :

۱۵ ۱- اندازه، پیمانه، میانه روی ۳۰,۳۶,۳۷ ،۱۵ ۲۶ ۳۳، ۴۲ ۱۲ پا: paemqn

[Pahlavi] : frāy az paymān

بیش از اندازه ۱۵,۴۹ فاتر: pym'n : اندازه (Mir.Man. I,45)

پاتر : pdm'n : اندازه (Mir.Man. III,59)

۲- پیمان، عهد، عهدنامه ۲۶ ۴۴ ۵۶ ۳۰

paymān kard : پیمان بست

۷

paymān-gōvišnīh : ptm'n' gwbšn'yh :

paēman-gavišnī : پا: ۱۷۳،۷۵ میانه روی در گفتار ، به اندازه سخن گفتن

نک :

۵

paymōxtan : ptmwhtn' : پوشیدن

paymōzēnd : ptmwcynd : پوشند،

padmōzənd : پا: ۴۲۷ ۱۵۲ می پوشند پا: ۱۵۱۴

pymwxt ، pymwc- : فاتر: patmōzənd

(Ghilain, 62) pdmwc- : پاتر: (Verbum, 182 , ۱۹)

۱۰

(PS. 58) ptmwc- : زبور پهلوی

نک :

paymōzan : ptmwcn' : جامه ، لباس ۱۵۱۴ پا:

pymwcn : فاتر: padmōzan /patmōzan

(Mir. Man. III,59) pdmwcn : پاتر: (Mir. Man. I,45)

۱۵

pid : pt' : پدر ۳۸۱. ۶۰۷ پا: pit̰

payvāxtan : ptw'htn' : پاسخ دادن

payvāzēd : ptw'cyt' : پاسخ دهد ۱۲۹،۱۴۳ ۱

پا: padvāzət̰ فاتر: (= پاسخ) فارسی: پیواز pyw'z-

(Ghilain, 68) pdw'c- :پاتر (Verbum,186,22)

ptwkyh : pattūgīh : استقامت ۱۵ ۰۳ سنج. فامتر:

ptwd , pt'w- پاتر (Verbum,209,17) pt'y-

(Ghilain, 77) نک :

ptwstn' : payvastan

۱- پیوسته بودن، ادامه یافتن

ptwndyt' : payvandēd : پیوسته باشد،

ادامه یابد. ۲۰ ۲۳،۲۶ پا: paevandōṯ

ptwst' : payvast : پیوست متصل شده است

۵۶ ۲ پا: paevast

۲- پیوستگی داشتن، ارتباط داشتن

payvandēd : پیوستگی داشته باشد، ارتباط داشته باشد

۵۹ ۷،۸ پا: paevandōṯ فامتر : pywst (Verbum,171,35)

ptwnd : payvand :

۱- تبار. خانواده ۱ ۱۰،۸ ۲۰ ۲۰،۲۲ ۲۶ ۱۳،۴۸ ۳۴ ۱۹ ۳۸ ۴۰ پا: paevand

۲- ارتباط. پیوستگی

payvand ma kun :

پیوند مکن. ارتباط مداشته باش ۱ ۵۹ پا: paevand فارسی:

پیوند. فامتر : pywn (Mir.Man. I.45)

pačēn : pcyn' : نسخه خ

pēčīdag : pycytk' : پیچیده ، غامض $۱۲_{۱۸}$ پا:
pēčīda

petiyāragīh : pytyd'lkyh : دشمنی ، مخالفت $۱۱_{۷}$
patyārai : پا: $۲۶_{۴۳}$

petiyārag : pytyd'lk' : دشمن ، مخالف ، ضد $۱۴_{۱۵}$ $۲۶_{۵۲}$
نک . آفت . بلا $۱_{۲۴}$ $۶_{۱۹}$ $۳۶_{۱۰}$ $۴۳_{۳۱,۳۲}$. patyāra : پا:

petiyārag burdan .... : آزار رساندن
patyāra... burdan : پا: $۳۳_{۳,۴}$

paydāg : pyt'k : پیدا ، آشکار [م $_{۱۴,۲۷}$] $۱_{۹۴,۱۰۰}$ $۷_{۲۷,۳۰}$
pādā : پا: $۲۶_{۱۲}$ $۲۰_{۲۴}$ $۱۵_{۹,۴۹}$

paydāgīh : pyt'kyh : آشکاری ، وضوح ، برهان م$_{۴۵}$ $۱۵_{۲۰}$
pādāī : پا:

ō paydāgīh āvard : آشکار کرد ، ظاهر کرد
ō pādāī āward : پا: $۲۶_{۳۳}$

paydāgīhēd : pyt'kyhyt' : روشن شود $۱۲_{۱۶}$ پا:

pədāyəhəṯ

pyt'kynytn' : paydāgēnīdan : نشان دادن ۵۶,۱۳ پا؛
pədāinīdan

paydāgēnīd : نشان داد، آشکار کرد ۵۷,۴ پا؛
pədāinīṯ

pyt'kynd : paydāgēnēnd : به ظهور می رسانند، آشکار می کنند ۲۳,۸ پا؛ pədạinənd

pytytyk : petītīg : توبه کننده ۵۱,۱۶ پا؛ patitī

pytytykyh : petītīgīh : توبه ۵۱,۳ پا؛ patitī

pytyt' : petīt : توبه، استغفار ۵۱,۱۷ ۵۲,۸ پا؛ patit . فارسی: پتت . اوستا: paitita- (Wb.829)

: pad petīt būdan : توبه کردن

نک :

pyš'lwl : pēšārvār : ادرار ۳۹,۱ پا؛ pəšyār : فارسی: پیشیار .

pyš'nsy : pēšānsi : نام دشتی است ۶۱,۳۰ پا؛
pušt-guštāspan

pyšd't' : pēšdād : پیشداد (لقب هوشنگ) ۲۶,۲،۱۹ پا؛ pəš-dāṯ

pyšynyk'n' : pēšēnīgān : پیشینیان $۲۶_{۱۲}$ پا: pōšīnīgan

pyšk'l : pēškār : خدمتکار، مزدور $۳۱_{۲،٤}$

pōšagāran: پا (جمع) ، فارسی: پیشکار

۵ pyšk' : pēšag : پیشه $۵۶_{۸}$ پا: pōša

pyl¹ : pīr : پیر $۳٤_{۱۹}$ $٤۷_{۷}$ پا: pīr

pyl² : pīl(?) : پیل (؟) $۲۶_{۳۳}$ پا: pīr ، نک: Pahl.Riv.P.102

pyl'mwn' : pērāmōn : پیرامون $٤۸_{۱۷}$ $۵۶_{۱۳}$ $۶۱_{۱۰}$ پا: pōrāmūn

۱۰ pylyh : pīrīh : پیری $٤۷_{۶}$ پا: pīrī

pylwcyh : pērōzīh : پیروزی $۲_{۲۶}$ پا: pōrōzgarī

فاتر: pyrwzyh (Mir.Man. II, 65) سغ. پاتر : prywj /

prywg (Mir.Man. III, 60)

pylwcgl : pērōzgar : پیروزگر (لقب سوشیانس) $۲۶_{۱۳}$

۱۵ پا: pīrōzgar

pym : pēm : شیر (خوردنی) $۱۵_{۱۰،۱۲}$ پا: pīm اوستا:

paēma[vant-, paēman- (Wb. 817)

[+ 5]

pz'mynytn' : pazāmēnīdan : رسیده کردن،

رشد دادن ۴۸‚۲۵ پا: pažāmīnīdan . این واژه در بندهش (۱۱۴‚۱۲ ۱۱۴₅ ، ۱۳۵₁₄ ، ۱۶۰₆ ، ۱۶۵₁₀) به کار رفته است . نک : Hilfsbuch, II, 184 و Verbum, 197, 9

pž'mšn' : pažāmišn : رسیده شدن ، رشد ، نمو

۵۶₁₁ پا : pažāmišn . نک :

۵

psḫw' : pasox : پاسخ ، جواب ۱۲۹,۱۷۰ پا : pāsux

فامتر : pswx (Verbum, 229, 13)

pasox kard : پاسخ کرد ، جواب داد ۱۳

۳۲ در آغاز همهٔ پرسش‌ها آمده است . پا : pāsux kard

۱۰ نک : ... زیر ...

psnd : pasand : پسند ۵۲₁ ۱۵₄۸ پا : pasand

psndšnyk : pasandišnīg : مورد پسند ، پسندیده

pasandišnīgtar : پسندیده‌تر ۳۸₁₀ پا : pasandašnītar

۱۵ psndytn' : pasandīdan : پسندیدن

pasandēd : پسندد ۹₉ پا : pasandēt

PSKWN-tn' = brīdan : بریدن ، قطع کردن ۴۸₁₄ پا : barīdan

نک :

نک :

pšym'nyh : pašēmānīh : پشیمانی ۱۲۴ پا:
pašəmąnī

pšym'n' : pašēmān : پشیمان ۵۲۸ پا: pašəmąn
در نسخهٔ K43 آمده است .

pašēmāntar : پشیمان تر ۴۰ ۶,۱۵ ۲۷ ۱۳
(در این مورد در نسخهٔ K43 آمده است) پا: pašəmąntar

pšn' : pašan : نام گرگی است ۲۶۵ پا: pōhan
در نسخهٔ K43 به صورت آمده است . نک :

Markwart-Messina, A Catalogue of the Provincial Capitals of Ērānshahr, P. 6

plyd·t' : friyād : فریاد (= کمک ، یاری) پا: fryāt

اط = ʿL plyd·t' YHMTWN-yt'

ō friyād rasēd : به فریاد رسد ۱ ۹۷,۱۶۶ ۲۱ ۶ نک:

plyd·tytn' : friyādīdan : به فریاد رسیدن . یاری کردن

friyādēd : یاری کند . به فریاد رسد ۱ ۱۰۷ پا:
frydādəṯ فاتر : pry'd- (Verbum, 214, 8)

[Pahlavi] frahang : plh'ng : فرهنگ [م۳] ۳۹۲۰ ۵۳۲ ۵۶۸
پا: farhang
[[Pahlavi]] : فرهنگها (ج)
[Pahlavi] frahang kardan : تربیت کردن ۶۴۱ پا:
farhang kardan
۵
[Pahlavi] fray : pl'y : بیشتر ۱۵۳۰،۴۹ پا: frāh فاتر:
pr'y (Mir. Man. II,65) زبور پهلوی : pl'y (PS.57)
[Pahlavi] frābūd : pl'bwt' : افراط ۴۴۸ پا: frāhbūt
[Pahlavi] frāz : pl'c : فراز م۳۰ پا: frāz
[Pahlavi] frāzāmad : فرازآمد، پیش آمد ۱۷۴۱
۱۰
[Pahlavi] az nūn frāz : ازحالا به بعد م۳۰
[Pahlavi] نک : [Pahlavi]
[[Pahlavi]] frahist : plhyst' : بیشتر، بیشترین [م۱۸]
پا: frāhəst
۱۵
[Pahlavi] frāsiyāg : pl'sydˀk : افراسیاب ۲۹ ۳۶۳۱،۳۵،۴۴،۶۰
پا: frāsyāk در پرسش ۲۶ بندهای ۳۵، ۴۴ و ۶۰ : [Pahlavi]
[Pahlavi] frahist : plhst' : بیشترین، بیش از هرچیز، بیشتر، به فراوانی (قید) [م۱۷] ۲۶۴،۲۸ ۶۱۲۵
پا: frāhəst

… : نک …

plʾlwnyh : frārōnīh : نیکوکاری . نیکی ، درستکاری

پا: $۳۴_{۸}$ $۱۳_{۱۳}$ $۱۴_{۴،۷}$ $۱_{۱۳۴،۱۳۵}$ $م_{۱۶،۳۹}$ frārūnī

plʾlwnʾ : frārōn : نیک ، خوب . درست $م_{۵۴}$

۵ پا: $۴۹_{۴}$ $۳۶_{۱۴}$ $۲۶_{۷۴}$ $۱۴_{۶}$ $۱_{۴۳،۴۲،۴۹}$ frārūn . فارسی : فرارون

frārōntar : نیکتر ، خوبتر : پا $۱۵_{۲۷}$: frārūntar

plhwʾ : farrox : فرخ : پا $۴۹_{۳،۴}$: frōx

سغ . فامتر : prwxyy / prwxyh (Mir. Man. II, 65)

plcʾm : frāǰām : فرجام $۱_{۱۰۳،۱۰۵}$ $۷_{۲۶}$

۱۰ پا: $۳۹_{۵،۱۳،۱۹،۲۱}$ $۳۰_{۲}$ $۱۲_{۱۰،۸}$ farǰam

سغ . فامتر : prʒʾpt (verbum, 191.1)

[…] plcʾmglyh : frāǰāmgarīh : فرجام $م_{۲۲}$ پا: farǰamgārī

plcʾmynytnʾ : frāǰāmēnīdan : به فرجام رسانیدن ، به پایان رساندن

۱۵

frāǰāmēnīd : به پایان رسانید ، به فرجام رسانید

خ

plcʾnkʾlyh : frāǰāmgārīh : به فرجام رساندن ، عمل به فرجام رساندن پا: $۷_{۲۵}$ farǰamgārī

plcpt' : frajaft : فرجامید . پایان یافت خ

نک :

pld'čsnyh : pardāzišnīh :

توجه . پرداختن (به چیزی) ۲۷ پا: pardāzišnī

pltwm : fratom : نخست . نخستین ۱۰۱،۱۵،۱۸۲ ۶۹ ۲۶۱۵

پا: fradum : فامتر prtwm (Mir.Man. I,45)

pltwmyh : fratomīh : آغاز . ابتدا ۲۳۶ ۴۷۸

پا: fradumī

plddpš : fradadafš : فرددفش (نام یکی از هفت کشور)

پا: ۱۵۱۰ fradadafš اوستا: -fradaδafšū (wb. 982)

pldhtn' : pardaxtan : توجه کردن . (به چیزی) پرداختن

pardaz : پرداز . توجه کن ۱۹۷۱ پا: frīz

pldptk' : frēftag : فریفته ۵۱۳۶ پا: frāfta

pldptn' : frēftan : فریفتن

pldpyt' : frēbēd : فریبد ۱۱۴ ۲،۸ ۴۴ پا:
frāwāt

pldpynd : frēbēnd : فریبند ۵۶۲۲ پا:
frōwinənd . ازریشه √dab : فریفتن . (نک : Verbum,173,22)

pldpsn' : frēbišn : فریب ۵۷۵ پا: frōwišn

plḍp' : frēb : فریب ۳۶ ۳۲ ۳۸ ۲٤ پا: frāw نک،

نک :

plytwn' : frēdōn : فریدون ۳۸ ۲۷ ۷ ۳۶ ۳۱ ۵۶ پا: frādūn

۵ ۱ pldst' : frīst : دانسته، معلوم (است) ۱۹٤ ۱ پا: frāhāst

۲ plgst' : pargast : خدای ناکرده، معاذالله ۵۲ ۲ پا: pargast

۳۶ ۶۱ پا: frāhāst . فارسی: پرگست، پرغست، پرگس

plyk : parīg : پری

parīgān : پریان ۱۶ ،۱۳ ،٤۸ ۲۸ ۵۶ پا: faryan

۱۰ plgntn' : pargandan : پراگندن

plgnyt' : pargand : پراگند، پراگنده کند ٤۱ ۶۱

پا: (بغلط) frīnōẓ فاتر : prgn- (Verbum, 172,23)

نک :

plgndk' : pargandag : پراگنده پا: pargañda

۱۵ pargandag kard : پراگنده کرد ۶۶ ۲۶

نک :

plzyšt' : frazišt : نام دیوی است ۱۱۵ ۱ پا: frāhzišt

plst'l : parastār : پرستار ۱۵ ۲۳ پا: parastār

نک :

plstytn' : parastīdan : پرستیدن ۳۵ ۱۲ پا: parastīdan

parastēd : پَرستَد ۳۵ ۱۱ پا: parastāt

... ut parastīd : پرستیدی

پا: ۱۷۲ ۱ parastīdan

۵ plstšn' : parastišn : پرستش م ۵۳ ۱ ۱۷ ۲۰ ۳۵ ۳۸ ۳۸ پا: parastišn

plsng : frasang : فرسنگ ۱۲۲ ۱ پا: farsang

plškrt' : frašgard : فرشگرد، جهان کامل در آخر زمان

پا: ۵۶ ۶,۳۱ ۲۰ ۲۲,۲۶ frašōgard

۱۰ plškrt' krt'l : frašgard-kardār : فرشگرد کننده

frašgard-kardārān : فرشگرد کنندگان

پا: ۲۶ ۱۷ frašōgard kardārān . نک :

نک :

۱۵ plm'n'bwlt'l : framān-burdār : فرمانبردار

پا: ۳۸ ۱۶,۳۸,۴۱ farmanburdār در ۳۸ ۱۶ در نسخهٔ K43 آمده است.

plm'n' bwld'l : framān-burdār : فرمانبردار ۱ ۶

پا: farmanburdār . نک :

plmwtn' : framūdan : فرمودن ١٤$_{١٦,٢٢}$

plm'dyt' : framāyēd : فرماید ١٤$_{١٦,٢٢}$ پا:
farmāeṭ فامتر: prm'y- ، پهلوی کتیبه‌ای: plm't
(Verbum, 203, 18, 23)

۵ plmwš : framōš : فراموش ١$_{١٧}$ پا: farmōš
فامتر: pr'mwš فراموشکار، pr'mwšyy: فراموشی (Verbum, 185, 16)

plmwšt' : framušt : فراموش شده ١٥$_{٤٤,٥٤}$ پا:
farmōšt فامتر: pr'mwšt ، سنج. زبور پهلوی: plmwšyt
(Verbum, 185, 18, 19)

۱۰ plmwšyt'lyh : framōšīdārīh : فراموشکاری ٥٨$_{٧}$
پا: farmōšīdārī

plw'hl : fravahr : فروهر، فروشی ٢٦$_{١٧}$ ٣٩$_{٣٠}$
پا: fravaš ٤٨$_{١٥,٢٢,٢٣}$ ٦١$_{٢٣,٢٩}$

plw'ltn' : parvārdan : پروردن

۱۵ parvārd ēstēd : پرورده شده است
پا: ١$_{١٩.}$ parvārd āstāṭ فامتر: prwrd و prwr-
(Verbum, 175, 6, 9)

plw'lšn' : parvārišn : پرورش ١٥$_{٥,٦٣}$ پا:
farvarišn/parvarišn

plwʾnkyh : parvānagīh : راهنمائی ۸۶ پا: farvạnaī
فاتر: prwʾng : راهنما، رهبر (Mir. Man. II. 65) خ.
فارسی: پروانه (= اجازه)، عربی: فروانق (برهان قاطع. حاشیه)

plnptnʾ : franaftan : وارد شدن، داخل شدن
franaft : داخل شد، وارد شد ۳۵ پا: farnaft. فاتر:
۵
prnm-, prnpt (Verbum, 173, 30, 31)

plwtmʾnd : frōdmānd : خطا، قصور ۵۲ پا:
frōẓmand

plwtʾ : frōd : فرود ۴۳ پا: frōt

plnydʾnʾ : parniyān : پرنیان ۱۵ پا:
۱۰
farnyāk . فاتر: prngʾn . عربی: برکان. نک:
(Henning, Two Central Asian Words, TPS, 1945, P.P. 150-157)

plwltykʾnʾ : fravardīgān : فروردگان
panj gāh ī fravardīgān: خمسهٔ مسترقه پا: ۵۶ farvardyan
۱۵

ل + 6

pmbkʾ : pambag : پنبه ۱۵ پا: pañba

ل + ۱

pnʾh : panāh : پناه ۱۳ ۳۹ ۴۸ پا: panāh

:pad panāh gīrēm

pa panāh kunōm :پا ۱۵۹ ۱ بپناه‌گیرم

:pad panāh gīrēnd

pa panāh kunənd :پا ۴۲ ۱۳ بپناه‌گیرند

5 panāhī :پا ۵۲ م :پناه panāhīh : pn'hyh

frāz : pr'c : فراز

az .... frāz : از آن فراز، از آن پس.

əz ... frāz :پا ۵۶ م

frāztar :پا ۱۳ ۱۴ فرازتر، برتر، بالاتر : frāztar

10 نک :

frāztum :پا ۱۳ ۷ فرازترین، بالاترین : frāztom

نک : زیر

:گزیننده، انتخاب‌کننده frāz - vizīdār : pr'c wcyt'l [ ]

frāz vazīdār :پا م ۴

15 puhal :پا ۵۶ ۱۳ ۱ ۱۱۵،۱۲۳،۱۶۲ : پل : puhl : pwhl ۱

:پا ۱۵۳ ۱ ۲۰ ۱۹ ۳۹ ۳۱ پادافراه، عقوبت : puhl : pwhl ۲

puhal

۳۵ ۸ ۳۴ ۹ ۳ ۶ پنجم : panǰom : pncwm

(Man.Stud. 113) pnzwm : ناتر panǰum :پا ۳۶ ۸

pwt' : pūd (؟) : پوسیده، فاسد ۱۹۴,۱ پا: pūt

pwtyk : pūdīg : نام دریائی است ۴۳,۱۴,۱۵ پا: puitīk

prznd : frazand : فرزند ۳۶,۱ ۱۳,۱۱ ۱۵,۲۰,۲۳,۲۸,۱۲ ۳۲,۲,۱۵ ۳۴,۱۹ ۴۰,۴ ۴۳,۳۲ ۴۵,۴ ۶۱,۱۷ پا: farzand . زبور پهلوی: plcndy (PS. 58)

(جمع) ۱۰

5

pwšt' : pušt : پُشت ۴۸,۳۰ پا: (به غلط) pa dast

pwštyp'nkyh pustēbānagīh : پشتیبانی پا: ۴۲,۶ pušt-pānaī

10

pwl : purr : پُر

purrtar : پُرتر ۳۹,۴,۱۷ پا: purtar

pwl 'dmytyh : purr-ēmēdīh : پُرامیدی پا: ۲۶,۲۳ pur ōmādī در K43 آمده است

[ ] pwl 's'n' purr-āsān : پُرآسایش، آسایش‌بخش ۲,۷ پا: pur-āsąn

15

pwlhltyh : purr-xradīh : پُرخردی ۵۶,۳۶ پا: pur-xardī

pwl GDH : purr-xᵛarrah/farrah : پُرفرّ ۶,۱۴ ۳۹,۳۰ پا: pur-xᵛarəh

pōryōtkēšīh : pwlywtkysyh : کیش پیروان نخستین
paoiryō-dkaešī : پا ۴۳$_{۳۲}$

purr-rāmišn : pwl l'mšn' : پرازخوشی ، دارای خوشی بسیار
pur-rāmišn : پا ۶$_{۱۴}$

purr-nēkīh : pwl nywkyh : پرنیکی ، دارای نیکی فراوان
pur-nākī : پا ۶$_{۱۴}$

dahān = PWMH : دهان : پا ۲۰$_{۳۸}$: dahan

pad = PWN : به (حرف اضافه) . در معانی زیر به کار رفته است :
به ، از راه (در مورد علت و سبب) ۱$_{۲۸}$
با ، بوسیلهٔ ۱$_{۱۲۰}$
از جهت ، از نظر ۲۹$_{۳،۶}$
نسبت به ۱$_{۷۶}$
به عنوان ، بصورت ۲۶$_{۳۲}$
برای ، بخاطر ۱$_{۷۲}$ ۴۸$_{۱۶}$ پا : pa . مانتر : pd (Mir. Man. I. 44)

padgōhr = PWNgwhl : باگوهر ، از نژاد خوب
pa gōhar : پا ۱$_{۲۱}$

pad nērōg : PWNnylwk' : نیرومند
pa nīrōtar. : پا ۲۷$_{۱۰}$

pursīdārīh : pwrsyt'lyh : پرسیدن ۴$_{۲۲}$ پا : pursīdārī

pwrsytn : pursīdan : پُرسیدن

pursīd : پُرسید م۳۶,۴۳ ,۱ در آغاز همهٔ پرسشها آمده است . پا: pursīt

pursēd : پُرسد ، می‌پُرسد ۱,۴۱ پا: pursət

pursēd : پُرسید (فعل امر) ۱۸۸,۱۵۱,۱ پا: pursīt ۵

pwrsyy : pursē : پُرسی ۲۶,۹ پا: pursaē

pwrsynd : pursēnd : پُرسند ۱,۱۴۸ پا: pursənd

نک : زیر ۱۰

نک : زیر

-t : -t : ت (ضمیر متّصل، دوم شخص مفرد)

ʾDYNʾ-t : ēgit : پس + ت $۱_{۱۷۹}$

ʾMT-t : ka-t : تا اینکه + ت $۶_{۲۵}$

ʾYK-t : kū-t : که + ت $۶_{۲۴}$ $۱_{۱۴}$ $م_{۶۱}$

ZY-t : ī-t : که + ت $۱_{۱۳۶}$

پا: -t

tʾpstʾnʾ : tābestān : تابستان : پا $۴۳_{۲۰}$: tāwastạn

سغ. پاز. : tʾbʾn : تابستان (Henning, List, 88)

tʾšytnʾ : tāšīdan : آفریدن

tʾšytʾ : tāšīd : آفرید $۷_{۳}$ پا: tāšīṯ

tʾkʾ : tāg : تا. تار (مو) $_{۱۳۱}$ پا: tāk

tʾkʾ : tāg : شاخه $۶۱_{۲۸،۳۹}$ پا: tāk

tʾlyk : tārīk : $۱_{۱۸۵}$ $۶_{۲۴}$ $۴۲_{۲۰۵}$ پا: tārīk

مانتر: tʾryg (Mir. Man. II,68)

[Pahlavi] tārīktar : تاریکتر ۳۹$_{۲,۱۶}$ پا: tārīktar

[Pahlavi] tārīktom : تاریکترین ۶$_{۳۱}$ پا: tārīktum

[Pahlavi] نک زیر [Pahlavi]

[Pahlavi] t'lykyh : tārīkīh : تاریکی ۶$_{۳۱}$ پا: tārīkī

[Pahlavi] thmwlyt' : tahmurit : تهمورث ۲۶$_{۳۱}$ پا: tahmuraf

اوستا: taxma urupay- (wb. 1532) . [Pahlavi] املای معمول است

بجای [Pahlavi] (taxmurip)

[Pahlavi]

[Pahlavi] TBLWN-stn : škastan : شکستن، قطع کردن ۴۸$_{۱۴}$ پا: škandan

[Pahlavi] TBLWN-yt' : škanēd :

۱. شکند ۶۱$_{۳۹}$ پا: škanōţ

۲. برهم زند ۳۵$_{۸}$ پا: škanōţ

[Pahlavi]

[Pahlavi] tp'h : tabāh : تباه ۳۱$_{۸}$ ۴۵$_{۰}$ پا: tawāh

[Pahlavi] tp'hyhyt' : tabāhīhēd : تباه شود ۲۰ پا: tawāhihōţ

[Pahlavi]

[Pahlavi] Tg = xurmā/armāv : خرما ۱۵$_{۱۲,۱۸}$ پا: xurmā

[Pahlavi] tyc : tēz : تیز ۵۱$_{۱۹}$ پا: tēž

tēztar : تیزتر $۲۷_{۴،۱۱}$ پا: tōztar

tyštl : tištar : تیشتر (شعرای یمانی) $۴۸_{۵،۶}$ $۶۱_{۴۱،۴۲}$
پا: tištar

tyšnkyh : tišnagīh : تشنگی $۵۶_{۱۱}$ پا: tišnaī

5 tgl : tīr / tigr : تیر $۴۲_{۱۱}$ پا: tīr . پهلوی کتیبه‌ای: tgl
(کتیبهٔ شاپور در حاجی آباد، س ۱)

tym'l : tīmār : تیمار، اندوه

tīmār barēd : تیمار بَرَد ، اندوه خورد $۲۴_{۵}$
پا: tīmār barēt

10 **t + k**

tkyk : tagīg : دلیر

tkyktl : tagīgtar : دلیرتر $۴۰_{۲،۹}$ پا:
θagītar

tkykyh : tagīgīh : دلیری ، نیرومندی $۲۲_{۴}$ $۵۶_{۵}$ پا:
15 θagī $۵۶_{۲۱}$ پا: tuqngarī

t + l

tl : tar : خوار

tō ..... tar kard : تو

.... خوارکردی $۱۷۵_{۱}$ پا: tar kard

tar kard : خوارکرد ۱$_{۳۲}$ پا: tar kard

tar kunēd : خوارکند ۱۵$_{۳۲}$

پا: tar kunōṯ

tl'cynyt'lyh : tarāzēnīdārīh : باترازوسنجیدن ۱$_{۱۱۹}$

پا: tarāzinīdārī

tl'cwk' : tarāzūg : ترازو ۱$_{۱۳۰}$ ۲۱$_{۶}$ پا: tarāza

TLT' = se : سه ۴۱$_{۴}$ پا: sō

TLYN = dō : دو (=۲) ۲$_{۳۱}$ پا: du

tlm'nyh : tarmānīh : تحقیر ۲۰$_{۴۱}$ پا: tarmanišnī

tlmynšnyh : tar-menišnīh : تحقیر ۲۰$_{۴۳,۴۴}$ ۲۵$_{۲۶}$ ۵۸$_{۸}$

پا: tar manišnī

tlmynšn' : tar-menišn : تحقیرکننده ۲۰$_{۸,۴۰}$

پا: tarmanišn

tlwynytn' : tarvēnīdan : مغلوب کردن

tarvēnēnd : مغلوب می کنند ۷$_{۲۰}$ پا: tarvinonṉd

فامتر: trw- (Verbum, 169, 29)

در K43 ... آمده است.

6 + ۳

TMH = anōh : آنجا ۱$_{۱۶۰,۱۹۴}$ ۴۳$_{۱۳}$ ۶۱$_{۱۶,۴۱}$ پا: ānō

فاتر : 'nwh (Mir. Man. I,34) سغ. پاتر : 'wwd

(Mir. Man. III,50)

tuhīg : تهی : twhyk

۵ tuhīg-tar : تهی‌تر، خالی‌تر پا: ۳۹$_{۴,۱۷}$: tangītar

فاتر: twhyg (Mir. Man. II, 69) پاتر : twsyg

(M 741. 7. a., BSOAS, XIII, 912)

tuxšāg : twhš'k : کوشا م$_{۵۵}$ ۱$_{۴۲,۶۴,۸۸,۹۶}$ ۲۲$_{۲}$ پا:

tuxšā . در ۱$_{۴۲}$ بصورت ... آمده است .

۱۰ tuxšāgtar : کوشاتر م$_{۴۲,۵۶}$ پا: tuxšātar

tuxšāgīh : twhš'kyh : کوشایی، سعی ۱$_{۴۷,۴۹,۷۰}$ ۱۴$_{۹}$ ۳۱$_{۳,۴,۵,۶}$

۳۶$_{۱۴}$ ۴۲$_{۱۳}$ ۴۹$_{۴}$ ۵۰$_{۵}$ در K43 ... آمده است. پا: tuxšāī

tuxšīdan : twhšytn' : کوشیدن، کوشش کردن ۵۱$_{۱۴}$ پا:

tuxšət

۱۵ tuxšēd : کوشش کند ۳۹$_{۲۵}$ پا: tuxšət

tōxm : twhm : تخم، نطفه ۴۷$_{۴,۵}$ پا: tuxm فاتر:

(Mir. Man. II, 69) twhm (Man. Stud., 127) twxm

tōxmag : twhmk' : تخمه، نژاد ۱$_{۱۰۸}$ ۲۶$_{۴۸}$ پا: tuxma

tavānīg : twb'nyk : توانگر . غنی

tavānīgān : ثروتمندان : پا ٢٤$_{٢}$: tuąngarąn

tavāngar : twb'ngl : توانگر ١٤$_{٧}$، ٣٤$_{٢}$، ٤٩$_{٢}$، ٥٧$_{٧}$
پا: tuąngar : مانتر: tw'ngr (Man. Stud. 127)

tavāngarān : توانگران (جمع) ٢٤$_{٤}$ پا: tuąngarąn

tavāngartar : توانگرتر : ٢٤$_{٢،٦}$ پا: tuąngartar

tavāngarīh : twb'nglyh : توانگری ١٤$_{٢،٤}$ ٣٤$_{١١}$ ٤٩$_{٤}$
tuąngarī : پا: ٥٧$_{٦}$ ٥٦$_{٣٢}$

tavān : twb'n' :
١- توان، نیرو ١١$_{٩}$ پا: tuąn : مانتر : tw'n (Mir. Man. II, 69)
٢- توان (فعل غیرشخصی که تابع آن مصدر است) ٧$_{٩،٢٤،٢٥}$ ١٢$_{٣}$ ٣٩$_{٢٠}$ پا:
tuąn : مانتر : tw'n (Verbum, 250.2-7)

tavān-sāmānīhā : twb'n' s'm'nyh' :
تا سامان توانائی، تا سرحد امکان (قید) ٣٠$_{١٢}$ پا: tuąn-sāmānaihā

tūž : twc : تور، توج (پسر فریدون) ٢٦$_{٤٢}$ پا : θōž

did = TWB̲ : دیگر، دیگری ٣٧،٣٨ م ٩$_{٢،١١}$ پا: diž

did-iž = TWB̲ yc : دوباره ٢٣$_{٢،٧}$ پا: diž-iča

tūr : twl : تور، تورانی (لقب افراسیاب) ٢٦$_{٣٤}$ پا: tūr

turk : twlk : ترک

turkān : ترکان ٢٠$_{٢٥}$ پا: turūkąn

tōm : twm

۱- تخم (گیاه) ۶۱ ۳۹,۴۱,۴۲ پا: oūm / tum

۲- نژاد، نوع ۶۱ ۱۶ پا: oūm

۳- نطفه ۱۵ ۴۰,۵۰ ۴۷ ۲ ۵۶ ۱۱ پا: oūm / tuxm زبور پهلوی:

۵ twmy (PS.62) نک :

hašt = TWMNY' : هشت (=۸) خ

tan : tn' : تن ۵۲ م ۱۵۱ و ۱۱۴, ۵۱, ۲۲, ۲ ۱ ۸ ۸ ۱۴ ۲۵ ۱۷ ۲ ۲۶ ۱۸

پا: tan

: tan ī pasēn : tn' Y psyn'

۱۰ تن پسین ، زندگی مادی واپسین پس از رستاخیز . ۹۵,۱۹۳ ۱ ۳۶,۵۳,۶۳ ۲۶

tan i pasīn :پا ۶۱ ۲ ۵۶ ۲,۳۱ ۴۱ ۶ ۳۶ ۱۱

gāv = TWR' : گاو ۴ ۶ ۱۲ ۲ ۱۵ ۱۰ ۴۳ ۲۶ ۵۶ ۱۷ پا: gāv

tanōmandīh: tn'wmndyh : دارای تن بودن . وجود خارجی داشتن ۲۶ ۳۷ ۴۵ ۵ پا: tanōmandī

۱۵ tundīh : twndyh : تندی، خشونت ۵۸ ۱۰ پا: oundī

tandrīstīh : tn'drwdstyh : تندرستی ۸۲ ۱ ۵۶ ۱۸

پا: tan-durustī ۱۳ ۲۴ پا: tan-durāstī

tandrīst : tn'drwdst' : تندرست ۳۲ ۳۹

پا: tan-durāst سخ . فامتر : drystِ : تندرست

(Mir. Man. II,51) پاز : drwšt (Mir. Man. III,54)

[illegible] tandrīsttar : تندرست تر ۱۵ ۱۲

پا: tan-durāsttar

۹

۹° -c : iz- : نیز، همچنین، هیچ (در جملهٔ منفی)، همیشه به واژهٔ پیشین خود متصل می‌شود :

paz-iz = ʾḤL-c : پس-نیز $۲۲_{۴}$ پا: -ča/iča

abārīg-iz : دیگر-نیز $۱_{۱۸۳}$ $۷_{۱۷}$

ēg-iz = ʾDYN-c : پس-نیز $۱_{۱۷۲,۱۷۷}$

ēdiz rāy : برای این-نیز $۱۲_{۸}$

nē-z = Lʾ-c : نه-همچنین $۱_{۱۲۰}$

az-iz = MN-c : نیز-از $۲_{۳۰}$

tis-iz/čiš-iz = MNDʿM-c : هیچ چیز (در جملهٔ منفی)

نک :

pad hēč mar-iz : بهیچوجه نک :

۹+ـ

čahār-pāy : chʾl pʾd : چارپا

čahār-pāyān : چارپایان (جمع) $۱_{۳۶}$

پا: čihār wāeạn : نک : سنج. نامتر : tsbʾy :

چارپا (Mir.Man. I,47) پاتر : cwhrbʾd (Hymn-Cycles,186)

ch'ldhwm : čahārdahom : چهاردهم ٣٦۱۷

پا : čihārdahum

ch'lwm : čahārom : چهارم ۱۱۸۳،۱۶۱،۱۴۶،۱۱۵ ٦۲۱ ٣٦۷

پا : čihārum

٥

سغ. فاتر : tswm (Mir.Man. II,69) پاتر : cwhrm

(Mir.Man. III,53) ، cwhrwm (Man.Stud. 120)

c'štn' : čāštan : یاددادن

čāšt : یادداد ٥٦۲۸ پا : čāšīt

۱۰

c'ššn' : čāšišn : تعلیم ٥٦۱٥ پا : čāšišn

c'l : čār : چاره ، فایده ، کمک ۱۱٦٦ پا : čāra

c'lp'd : čārpāy : چارپای ۱٥۰ پا : čihār-wāe

نک :

c'lk' : čārag : چاره ، وسیله ۹۸ پا : čāra

۱٥

xīr = CBW : چیز ، دارائی م۱۸ ۱۱۵،۱۰۲ ۱۱۲،۱۱،۱۰ ۱۲۱۲،۱۷ ۱٤٤،۱۳۰ ۱٥٦٦

۲۱۲ پا : xīr . نک :

cyhl'p' : čihrāb : شاید نوعی باز باشد . نک ٦۹ : ŠNŠ

پا : čihrāw

نک :

cycst' : čēčast : چیچست (= دریاچهٔ رضائیه) $۱_{۹۵}$

۵ پا : $۲۶_{۱۱}$ čaēčist

cytn' : čīdan : چیدن ، گرد آوری کردن

cynyt' : čīnēd : چید . گرد آورد $۶۱_{۴۱}$ پا : čīnāt

cygwn : čeōn : چون . درمعانی زیر به کار رفته است :

چگونه ، چطور (ادات استفهام) $۱_{۲}$ $۶_{۲}$ $۷_{۲}$ $۸_{۴}$

۱۰ ک $۲۶_{۴۴}$

چون که ، زیرا که $۱_{۱۵۵}$ $۷_{۲۱}$ $م_{۱۰}$

: نک به

: نک به پا : čūn

مانتر : c'wn (Mir.Man. II,66) پاتر : cw'gwn

۱۵ (Mir.Man. III,53)

cygwnyh : čeōnīh : چگونگی $۵۶_{۱۴}$ پا : čūnī

مانتر : c'wnyh (Mir.Man. II,66)

cylyh : čērīh : چیری ، چیرگی $۱۵_{۳۱}$ پا : čārī

cym : čim : چم ، دلیل $م_{۴۱}$ پا : čim

[Pahlavi] : *im čim rāy* : به این دلیل ۱۲ م ۱۲ ۱۱

پا : *ham čim rā*

[Pahlavi - Pahlavi] *cymyk wlcšn'* : *čimīg-varzišn* : کسی که از روی منطق رفتار می کند م ۲ پا : *čimī-varzišnąn*

[Pahlavi] *cyn'mlwš* : *čināmrōš* : نام مرغی است افسانه ای

در بندهش ۱۵۳ ، ۱۵۴ ، ۶۱ ۴۰ نام این مرغ به صورت [Pahlavi] [Pahlavi] آمده است .

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] *cynwl* : *čīnvar* : چینوَرپل، پل صراط ۱۱۵،۱۶۲ ۱ ۴۰ ۱۲ ۵۶ ۱۳ پا : *čandōr*

[Pahlavi + Pahlavi]

[Pahlavi] *cšm* : *čašm* : چشم ۱۶۰ ۱ ۱۵ ۴۵،۵۵ ۳۴ ۹،۱۸ ۵۷ ۷ پا : *čašm*

[Pahlavi] *cšm 'lyškn'yh* : *čašm-areškanīh* : رشک با چشم ۳۶ ۲۹ پا : *čašm aršginī* ۵۸ ۹ پا : *čašm-aršakaī*

[Pahlavi] *cšmk'd'n'* : *čašmgāyān* : رسوایان ، بدشناخته شدگان ، مردم بدنام ۱۸۱ ۱ پا : *čašm-xāhišn* . این واژه جمع واژهٔ [Pahlavi] است .

[Pahlavi] *cšmk's* : *čašmgāh* : رسوا ، بدنام

[Pahlavi] *čašmgāhtar* : رسواتر ۱۸۱ ۱

پا : *čašm-xāhišntar*

clpyh : čarbīh : چربی ۱۷۸ پا: čarwī

clp' : čarb : چرب، چرب زبان ۱۷ پا: čarw

čarbtar : چربتر، چرب زبان تر ۱۵ ۲۸ پا: čarwtar

۵

cnd : čand : چند (از ادات استفهام) ۶۲ ۳۴۲ ۳۶۲

۴۱۲ پا: čand̃

به اندازهٔ ۱۲۱ پا: čand̃

چند، تا آنجا که پا: čand̃

۱۰

čand-išān : چند (تا آنجا که) ... ایشان (را)

۹۱۱ پا: čand-ašąn

نک:

ŞWLH = grīv : گردن ۲۰،۲۱ ۳۸ پا: ōča-ōi سنج. فامتر:

gryw : خود (Mir.Man.I, 36)

د / و

د Y = ī :
۱- کسرهٔ اضافه . در اکثر بندها آمده است
۲- که $۱_{۳۰}$ $٦_{۱۵}$ $۱۳_{۱۳}$ پا: i . مانتر : y / yg
(Mir. Man. I,44)

ـد . 10 : dah : (۱۰=) ده : $٤۳_{۱۹,۳۱}$ پا: dah

۵

د + ـد

dhʾkʾ : dahāk : ضحاک : $٥٦_{۲۵}$ پا: dahāk
dʾhwm : dahom : دهم : $۳٦_{۱۳}$ پا: dahum
yzdʾn : yazdān : ایزدان : $۱_{۱۷,۲۸,٤٤,٦٤,۱۳۱,۱٤۲}$ $۳_{۷}$ $۸_{٦}$ $۱۱_{۱۱}$
$۱٤_{۲۳,۲٤}$ $۲۳_{۸}$ $٥۱_{٦}$ $۲۱_{٦}$ (در نسخهٔ TD2 zmān آمده است) .

۱۰

پا : yazdan . مفرد این واژه به صورت نوشته می شود .
yazdān ī gētīyān : ایزدان گیتی ، ایزدانی
که امور مادّی و دنیوی را برعهده دارند . $٥۲_{۲}$ پا : yazdan i gaēyan
yazdān ī mēnōgān : ایزدان مینو ، ایزدانی
که امور معنوی برعهدهٔ آنان است . $٥۲_{۲}$ پا: yazdan i mainyuan

۱۵

nōǰdahum : پا ۳۵ ۲۲ نوزدهم : nōzdahom : 19-wm

šaǰdahum : پا ۳۵ ۱۹ شانزدهم : šānzdahom : 16-wm

sāǰdahum : پا ۳۵ ۱۶ سیزدهم : sēzdahom : 13-wm

dādan = YHBWN-tn'

۱- دادن

۵

داده بودی ، : dād hē = YHBWN-t' HWH'-yy

می داد (ماضی التزامی) ۲۶ ۳۵ پا : dāt haē

۴۰ ۱۶ ۲۰ ۳۷,۴۲ ۱ ۱۹۲ دهند : dahēnd = YHBWN-d

پا : dahənd

۱۰

۲۰ ۳۰ بایدداد : dahišn = YHBWN-šn'

پا : dahišn

۲- آفریدن

۴۳ ۲۴ ۲۶ ۱۷,۱۸ ۷ ۳,۱۶ [م ۱۱] آفرید : dād = YHBWN-t'

پا : dāt

۱۵

: dād hēnd = YHBWN-t' HWH'-d

آفریده شده اند ۷ ۲۲ ۲۶ ۶ پا : dāt hənd

: YHBWN-t' YKc YMWN-yt'

۱۵ ٤ م ٤٩ . آفریده شده است : dād ēstēd

پا : dāt əstət

نک : زیر : اَزادن

dādār : d't'l : آفریدگار $۶_{۱۱}$ $۷_{۸}$ $۱۱_{۵}$ $۳۳_{۲}$ $۴۸_{۲۳}$ $۵۵_{۷}$

پا : $۵۶_{۵}$: dādār

dādārīh : d't'lyh : آفریدگاری $۱_{۸۹}$ $۴۱_{۶}$ $۶۲_{۶}$

پا : dādārī

نک : ۱۹۲

dādīhā : d'tyh' : عادلانه ، برطبق قانون $۱۴_{۶}$

پا : dādīhā پا : $۳۱_{۷}$ dātihā

dādestān : d'tst'n' : قانون $۳۰_{۶}$ پا : dāestan

فانتر : d'dyst'n (Mir.Man. II,49)

jādag-gōvīh : y'tkgwbyh : حمایت ، دفاع

پا : $۱۴_{۲۰}$ jādangōī

jādaggōv : y'tkgwb' : مدافع $۳۲_{۱۱}$

پا : jādangō : نک : J. de Menasce. Mélanges Massé, p. 282.

dād : d't' : داد ، قانون $م_{۲۹}$ $۱_{۴۰}$ $۱۴_{۱۶,۱۷}$ $۴۳_{۳۳}$ پا : dāt

yazd : yzdt' : ایزد $۱۳_{۹}$ پا : yazat . جمع این واژه

است . زبور پهلوی : yzdty (PS. 44)

jādvānag barišnīhā : y'tw'nk blšnyh' : اجرای

مدافعه ، انجام مدافعه (از کسی) $۱_{۶۹}$ پا : jādangō-barišnihā

سنج. . در مورد قرائت این واژه نک:

H.W. Bailey. Iranian Studies, II, BSOS, 7, P.77.

در نسخهٔ K43 آمده است. جزء اول این واژه را می‌توان به صورت

+ تصحیح کرد و *ništvānag خواند. سنج. ارمنی: nštvn':

(ništavān) (= فتوی، رای). آسی: nystuán/nistáuæn (توصیه، وصیت)

نک: Nyberg, Hilfsbuch, II, 161 و Bailey. ibid., P. 76

d'twbl : dādvar : داور، قاضی ۳۸۱۵

پا: dāvar

d'twblyh : dādvarīh : داوری. قضاوت ۱۳۵,۱۷۶ ۱

پا: ۳۸۱۵ dāvarī

y'twkyh : jādūgīh : جادوگری ۱۱۱ ۳۵۱۷

پا: jāduī

y'twk' : jādūg : جادوگر

jādūgān : جادوگران ۴۸۱۶ ۵۶۲۸

پا: jāduan

در ۷۱۰ شاید واژهٔ تصحیفی از :

(+višūdagān: فرزندان اهریمنی) باشد. سنج. پا: vašūdagan

yzdt" hdyb'l : yazd-ayyār : یکی از کاتبان مینوی خرد خ

Y'TWN-tn' : āmadan : آمدن ۴۸۱۸

پا: āmadan

آید : āyēd : Y'TWN-yt' $۱_{۹۵,۹۹,۱۲۵,۱۶۱}$ $۳۹_{۲۵}$

پا: āēṯ

آیند : āyēnd : Y'TWN-d $۱_{۱۴۷}$ $۲۶_{۳۰}$

پا: āend

: andar āyēd : B̲YN Y'TWN-yt'

اندرآید، داخل شود $۲۲_{۸}$ $۴۸_{۲۰}$ پا: andar āēṯ / āeṯ

برآید : ul āyēd $۴۳_{۱۳}$

پا: val/ūl/aval āeṯ

هجدهم : haštdahom : 18-wm $۳۵_{۲۱}$

پا: haštdahum

چهاردهم : čahārdahom : 14-wm $۳۵_{۱۷}$

پا: čihārdahum

آوردن : āvardan : YḤYTYWN-tn'

آورد : āvarēd = YḤYTYWN-yt'

پا: āwarəṯ $۵۹_{۸,۹}$

آورند : āvarēnd = YḤYTYWN-d $۱_{۱۹۱}$

پا: āwarənd $۴_{۷}$

: L'WḤL YḤYTYWN-t'

abāz āvard : بازآورد $۲۶_{۳۳}$

پا: awāz āward

abāz āvarēd : بازآورد، بازمی‌آورد

$۱۴_{۳۳}$ پا: awāz āvarāṯ

: ʿL hwyšyh Y...YḤYTYWN-t'

ō xᵛēšīhī...āvard : به ملکیت .... درآورد $۲۶_{۴۴}$

:ō paydāgīh āvard: ʿL pyt'kyh YḤYTYWN-t'

آشکار کرد، ظاهر کرد $۲۶_{۳۳}$

نک :

dhywpt' : dehbad : حکمران $۱_{۱۲۰،۱۲۲}$ $۲۶_{۲}$ $۵۶_{۲۵}$

پا: dahiwaṯ / dōhwad / dahōwaṯ

g'ywmlt' : gayōmard : گیومرث $۲۶_{۲،۱۴}$ $۵۶_{۲۰}$

پا: gayōmard

g's : gāh : گاه، جای، مکان $۱_{۱۸،۱}$ $۱۱_{۱۳،۱۴}$ $۴۷_{۴}$

پا: gāh . فاتر: g'h (Mir.Man. I,36) نک :

: gāh gīrēd : g's ʿḤDWN-yt'

جای‌گیرد $۱۵_{۴۴}$ پا : gāh gīrēt

g'S : gāh : گاه، زمان : $۱^{۸۸}$ $۶_{۱۴،۱۵}$ $۵۴_{۴}$ $۵۶_{۱۳}$ پا: gāh

har gāh : همیشه

g'S : gāh : گاه، تخت $۱_{۱۵۴،۱۵۶}$ پا : gāh مانتر:

۵ g'h (Mir. Man. II, 49)

g'S'nb'l : gāhānbār : گاهنبار $۳_{۵}$ $۵۶_{۱۳}$

پا: gahanbār

YHSNN-tn' : dāstan : داشتن، نگاهداشتن، پنداشتن

YHSNN-yt' : dārēd :

۱۰ ۱- دارد، نگاه دارد $۱_{۴۹}$ $۱۳_{۱۳}$ $۱۴_{۹،۱۶،۳۱}$ $۱۵_{۲۲}$ $۴۸_{۱۸}$ $۵۶_{۵}$

۲- پندارد $۱۵_{۳۰}$ پا: dārēt

YHSNN-šn' : dārišn : باید داشت

پا: dārišn $۵۹_{۱۴}$ $۳۸_{۱۳،۳۵،۳۶}$

abāz dārēd : بازدارد $۱۴_{۲۲}$ $۶۱_{۳۰}$

۱۵ پا: awāz dārēt

نک :

نک :

نک :

... = PWN ..... YHSNN-yt'

pad....dārēd : پندارد ، درنظرگیرد ۱۲$_{۱۲}$ ۴۵$_{۲}$ پا: pa...dārəṯ

: PWN....YḤSNN : pad...dār :

پندار ، درنظربگیر ۱$_{۰}$ پا: pa...dār

PWN....YḤSNN-šn' :pad.....dārišn :

۵ باید درنظرگرفت ، باید پنداشت ۱$_{۴}$ ۲۵$_{۵}$ ۳۴$_{۱۲}$ ۳۸$_{۱۱,۳۳}$ ۴۹$_{۲,۴}$

پا: pa--dārišn

: PWN ḤN' YḤSNN-yt' :

pad ēd dārēd : پندارد ۴۵$_{۴,۵}$ پا: pa ō dārəṯ

: PWN k'l YḤSNN :

۱۰ pad kār dār : اجراکن ، به کاربر ۱$_{۱۹۷}$ پا: pa kār dār

: PWN lwb'k YḤSNN-yt' :

pad ravāg dārēd : اجراکند ۱۴$_{۱۹}$ پا:

pa ravā dārəṯ

: B̲YN k'l YḤSNN-yt' :

۱۵ andar kār dārēd : اعمال کند ۱۴$_{۲۹}$

پا: añdar kār āwarəṯ

: YḤSNN-šn' = dārišn :

۱- تقویت ۳$_{۱۱}$ پا: dārišn نک :

۲- نک :

[Pahlavi] د ؟ vahī/ǰahī : پا: ۵۸$_{۸}$

[Pahlavi] d'št'l : dāštār : نگاه دارنده ۵۵$_{۶}$ پا: dāštār

[[Pahlavi]] d'št'lyh : dāštārīh : داشتن ۲$_{۱۳}$

پا: dāštārī نک: ۱۲۱ و [Pahlavi] ، ۱۹۲ [Pahlavi]

۵ [Pahlavi] d'štn' : dāštan : داشتن ، نگاه داشتن ۱۷$_{۳}$ ۳۰$_{۱۰،۱۲}$

پا: dāštan ۵۶$_{۱۱}$ ۳۲$_{۱۰}$

[Pahlavi] ... [Pahlavi] PWN...d'štn' : pad...dāštan :

پنداشتن ، درنظر گرفتن ۱۴$_{۱۰}$ ۲۸$_{۲،٤}$ ۳٤$_{۲}$ پا: pa...dāštan

[Pahlavi] pad kār dāštan : به کار واداشتن ۱$_{۸۳}$

۱۰ پا: pa kār dāštan

[Pahlavi] abāz dāštan : بازداشتن ۴۸$_{۱۶}$

[Pahlavi] abāz dāšt : بازداشت ۲۶$_{٤۳،۵۲}$

پا: awāz dāšt

[Pahlavi] : tō abāz dāšt : تو بازداشتی

۱۵ پا: ۱$_{۱۳۲}$ θō awāz dāšt

[Pahlavi] [Pahlavi] : نک به [Pahlavi]

[Pahlavi] dārišn : باید نگاه داشت ، باید حفظ کرد ۳۸$_{۱٤}$

پا: dārišn

[Pahlavi] dhšk' : daxšag : یاد ، فکر ۱۷$_{۲}$ پا: daša

[1] dhšn' : dahišn : آفریده ، مخلوق ، مخلوقات (غالباً همراه با واژهٔ
می آید) م۳۸ ۷۲,۸,۱۵,۲۰ ۱۱۵ ۴۸۲۲ ۵۵۶ پا: dahišn
dahišnān : آفریدگان (ج) [م۲] ۵۱۵
پا: dahišnqn

۵ [2] d'šn' : dāšin : بخشش ، هدیه ۱۱۳۳,۱۷۴,۱۷۵ ۲۰۳۰,۴۱
۴۰۷,۱۶ پا: dahišn فارسی: داشن . مانتر: d'šyn
(Mir.Man.II,50) زبور پهلوی: d'šny (PS. 37)
نک :

[3] ghšn' : jahišn : تقدیر م۱ پا: dahišn
۱۰ ۶۶۱ پا: zahišn

yzdkrt' : yazdgird : یزدگرد (آخرین پادشاه ساسانی) خ

[1] d'lšn' : dārišn : نگاهداری ، تقویت م۶۱ ۱۲,۱۹۶,۱۹۸
پا: dārišn

[2] : نک به

۱۵ d'lwk' : dārūg : دارو ۵۶۱۸ پا: dārū سج. مانتر:
d'rwg : درخت (Man.Stud.65)

[1] d'm : dām : آفریده ، آفریدگان (غالباً همراه با واژهٔ
می آید) م۴۹ ۷۲,۸,۱۵,۲۰ ۱۱۵,۷ ۲۶۲۵ ۵۶۱۱ پا: dqm
dāmān : آفریدگان (ج) ۱۴۱۴ ۲۶۱۲ پا: dāmqn

[2] g'm : gām : گام $۱_{۱۴۵,۱۴۶,۱۸۲}$ $۶_{۲۱}$ پا: gam

YHMTWN-ytn' = rasīdan : رسیدن

YHMTWN-yt' = rasēd : رسد ، می رسد

پا: rasēt $۱_{۲۴,۳۶,۹۷,۱۶۶}$ $۴_{۱۱}$ $۱۵_{۳۷,۴۸}$ $۲۰_{۱۸}$ $۲۱_{۵}$

frāz rasēd : فراز رسد ، فرا رسد

پا: frāz rasēt $۲۲_{۵}$

abar rasēd : بر رسد ، وارد شود

پا: awar rasēt $۱_{۱۴۶}$ $۲۶_{۱۱}$

YHMTWN-šn' = rasišn : رسیدن ، برخورد $۴_{۹}$ $۴۴_{۵,۱۲}$

پا: rasišn

y'mk' : jāmag : جام $۱۵_{۲۶}$ پا: jāma

: نک

y'n 'ptw'gyh' : نک به دو واژهٔ ، و

d'n'kyh : dānāgīh : دانائی $۲۲_{۲,۴}$ $۳۹_{۱۹}$ $۵۳_{۴}$ $۵۷_{۲}$

پا: dānāī

d'n'k' : dānāg : دانا $م_{۵۷}$ $۱_{۱,۱۹۵}$ $۱۲_{۵}$ $۱۹_{۴}$ $۲۲_{۵}$

پا: dānā . این واژه در آغاز همهٔ پرسش‌ها آمده است .

yhwt' : jahūd/yahūd : یهود

jahūdān / yahūdān : یهودان ، جهودان $۲۶_{۱۱}$

پا: yahūtan

appurdan = YḤNṢLWN-tn' : دزدیدن ، ربودن ،

غصب کردن ۳۹ [۷،۲۰] پا: apurdan

ma appur = ʾL YḤNṢLWN' : مدزد

(فعل نهی) ۱ [۴۶] پا: apar

appurēd = YḤNṢLWN-yt' : دزدد ، غارت

کند ۲۳ [۸] ۴۵ [۴،۵] پا: apurāt

=YḤNṢLWN-t' YKᶜ YMWN-yt'

appurd ēstēd : دزدیده است ، ربوده است ۱۴ [۸]

پا: apurd āstāt

appurēnd : YḤNṢLWN-d : دزدند ۱۱ [۹]

پا: aparənd . نامتر : ʾpwrd , ʾpwr- (Verbum, 175, 10, 14)

سنج . مرطا

appurišn = YḤNṢLWNšn' : دزدی ، غارت ۳۷ [۵]

پا: aparišn : نک :

dānišnōmand : d'nšn'wmnd : دانشمند ، دانا ۱۲ [۲]

پا: dqnišnmand

dānišn : d'nšn' : دانش ۱۲ [۲] ۵۶ [۸] پا: dānišn

dānišn-šnāsīh : d'nšn' šn'syh : شناسائی دانش

dānišn(šnāsaī) : پا $۲۵_{۶}$

dahum : پا $۵_{۱۳}$ دُهُم : dahom : dhwm

jān : پا $۱۴_{۲۱}$ $۱_{۱۶۵}$ جان: jān/gyān: y'n'

جان‌سپار، فداکار: gyān/jān-abespār : y'n' 'psp'l

jān-awaspār : پا $۱_{۱۴}$

۵

جمع : . $۵۱_{۱۸}$ جانور: gyānvar/jānvar: y'nwl

jānvarān : پا

$۵۶_{۲۹}$ $۴۱_{۶}$ $۲۴_{۵}$ $۶_{۱۶}$ $۱_{۸۸}$ بودن، بُدن : būdan = YHWWN-tn'

būdan : پا

۱۰

بودم: būd-hēm : YHWWN-t' HWH-m

būt : پا $م_{۵۶}$

: būd = YHWWN-t'

būt : پا [$م_{۱۵}$] ۱- بود (فعل ماضی)

būdan : پا $۹_{۱۱}$ ۲- بودن (مصدر مرخم)

۱۵

bōm : پا $م_{۶۱}$ ، باشم : bavēm = YHWWN-m

baē : پا $۱_{۱۰}$: باشی : bavē = YHWWN-yy

$۱_{۱۵,۳۱}$ باشد، بُوَد : bavēd = YHWWN-yt'

bahōt : پا $۷_{۱۶}$

bāš : پا $۱_{۱,۱۵}$ باش : bāš = YHWWN-š

[م۲۴] بایدبود : bavišn = YHWWN-šn'

bavišn :پا ۳۸۴۱ (دراین مورد نیز درست است) ۱۶

د + ل

du :پا ۴۳۱۹،۲۰ ۲۶۲۰ (۲=) دو : dō : 2

۵۱۱۹ گیاهچه، گیاه کوچک : giyāhīzag : gbyd'kyck'

پا: gayā : زبور پهلوی : gby' (PS. 37)

du-axānī :پا م۹ دوجهانی : dō-axʷānīg : 2-'hw'nyk

دوسخن، دورو : dō-saxon 2-shwn'

۱۹۵ دوسخنان، کسانی که دورو هستند : dō-saxonān

پا: dō-saxunąn

du-pāe :پا ۴۱۱۲ (=آدمی) دوپا : dō-pāy = 2-LGLH

پا: ۴۳۳۱ ۳۵۶ ۱۴۷ ۵۵ ۱۱۷،۵۴ مَرد : mard = GBR'

مانتر : mard : myrd (Mir.Man. I,42)

۳۶۱۴ ۳۵۱۴ یازدهم : yāzdahom : 11-wm

پا: yāzdahum

د + ص

: nišast = YTYBWN-st'

nišastan :پا ۱۱۸ ۱- نشست (مصدر مرخم) = نشستن

nišīnišn :پا ۴۹ ۲- اقامت، جایگزینی

YTYBWN-stn' : nišastan : نشستن

nišīnēd : نشیند ۱۱۴,۱ ، ۴۳,۴ ، ۶۱,۱۱ پا: nišīnəṯ

YTYBWN-st' ḤWH-m :

nišast hēm : نشستم ۱۸۱,۱ پا: nišast-hōm

YTYBWN-st' ḤWH-yy : ۵

nišast hē : نشستی ۱۳۱,۱۳۵,۱ پا: nišast haē

QDM YTYBWN-yt' : abar nišīnēd :

برنشیند ، در بالا نشیند ۶,۱۱ پا: awar nišīnəṯ

YTYBWN-ynd : nišānēnd : نشانند ۱۵۶,۱

پا: nišīnənd ۱۰

dtykl : didīgar : دودیگر ، دوّم ۱۴۵,۱ ۵,۴ ۵,۵ ۳۰,۶ ۲۱,۱۶,۲۷

پا: dadīgar . نخ : فامتر: dwdyg (Man. Stud. 66)

dt' : dad : دُد

dadān : ددان (ج) ۶۰,۴,۱۱ پا: dadąn

ـد + ی ۱۵

-yc : -iz : نیز ۲۱,۶ پا: -iča : نک : ۹

YṢBHN-stn' : kāmistan : خواستن

YṢBHN-yt' : kāmēd : بخواهد ۷,۲۴

پا: kāmōṯ فامتر: k'm-, k'myst (Verbum, 177, 12, 18)

gcystk' : gijistag : گجسته ، ملعون ۱۲۹ ۲۶۲۲،۳۴،۳۵ ۳۶۱۰

gajasta : پا : ۵۱۲۱

gcdwm : gazdom : گژدم ۱۱۹۱

gazdum : پا

dpywryh : dibīrīh : دبیری ۲۶۲۲ پا : diwārī ۵

و + ک

YD̲(B̲)LWN-tn' : nīdan : کشیدن ، رهبری کردن

YD̲(B̲)LWN-yt' : nayēd : می کشد ، رهبری می کند

پا : nīeẕ ۱۱۶۲ ۴۴۲

YD̲(B̲)LWN-d : nayēnd : می کشند ، رهبری می کنند ۱۰

پا : ۶۲۲ ۵۶۲۲ : niyənd فاتر : ny- ، nyyd

(Verbum, 181, 29, 30)

و + ود

syc'wmnd : sēzōmand : پرخطر ، خطرناک ۱۱۴۹

پا : səẕmand فارسی : سیج بسیزگی . اوستا : -iəyejah ، ۱۵

iəyajah- (wb. 799)

sycdhwm : sēzdahom : سیزدهم ۳۶۱۶

پا : səẕdahum

jstn' : jastan : اتفاق افتادن ، سرزدن

: ǰast : سرزده (است) ، اتفاق افتاده (است) ۵۲$_{۷}$

پا : ǰast əstəṯ

jhyt' : ǰahēd : سرزند ، اتفاق بیفتد ۱$_{۳۴}$

۵۱$_{۱۰،۱۷}$ پا : ǰahəṯ

dstwbl : dastōr : دستور (= پیشوای دینی) م$_{۴۳}$ ۳۸$_{۴۰}$.

۵۱$_{۱۷}$ خ پا : dastūr

sgl : sēr : سیر (از خوردن غذا) ۴۳$_{۳۱}$ پا : sər

sglyh : sērīh : ۱. سیری (از خوردن غذا) ۱$_{۱۱۷}$ ۶$_{۱۶}$ ۳۹$_{۶،۱۹}$

۲. وازدگی ۶$_{۱۶}$ ۳۹$_{۶،۱۹}$ پا : sərī !

د + ش

dšt'n' : daštān : حیض ۶۱$_{۲۷}$ پا : daštạn

فارسی : دشتان

۱ dšt' : dašt : دشت ۵۱$_{۱۹}$ ۶۱$_{۲۰،۲۱}$ پا : dašt

۲ yšt' : yašt : عبادت ، پرستش ۱$_{۶۴}$ پا : yašt

yštn' : yaštan : ستایش کردن ، دعا خواندن ۱۵$_{۱۷}$

۲۶$_{۶۹}$ پا : yaštan

yšt' : yašt : دعا خوانده شده ۱۵$_{۱۸}$

پا : yašt

د + و

YKTYBWN-tn' : nibištan : نوشتن

YKTYBWN-ym = nibēsēm : نویسم م۱

YKTLWN-tn' : ōzadan : کُشتن $۲۰_{۲۵}$

پا: awazadan

ōzad : کُشت $۲۶_{۲۰،۵۰}$ پا: awazaţ

ōzanēnd : بکشند ۵۰ پا: awzanənd

فاتر: 'wzn- ، 'wzd (Verbum,172,16) پاتر: 'wjn-

و 'wjd (Ghilain,55) فارسی: اوژن (در ترکیب: شیراوژن)

DKY' = pāk : پاک $۶۱_{۲۷}$ پا: pāk

pāktar : پاکتر $۱۵_{۲۱}$ پا: pāktar

فاتر: p'k (Mir.Man.II,63) پاتر: pw'g (Mir.Man.III,60)

ykl : jagar : جگر $۱۵_{۵۱}$ پا: ندارد

YKʿYMWN-'tn' : ēstādan

۱- ایستادن ، قرار داشتن

YKʿYMWN-yt' = ēstēd : ایستد ، قرار گیرد $۴۷_{۶}$

پا: əstəţ

۲- با اسم مفعول افعال به صورت فعل معین به کار می رود و ماضی نقلی و بعید می سازد.

stlt' YKʿYMWN-'t' : stard ēstād :

بیهوش شده بود ، وارفته بود $۵۶_{۲۹}$ پا: stard əstāţ

BRʾ YKʿYMWN-ytʾ : bē ēstēd :

منحرف شود ۱٤$_{۲۲}$ پا: bō āstāṯ

LʾWHL YKʿYMWN-yy : abāz ēstē :

بازایستی، بازگردی. منحرف شوی ٥٦$_{۲٤}$ پا: awāz āstae

ر + ل

dlydʾh : drayā : دریا ٥٥$_{۷}$ پا: daryāwihā

drayāyīhā : (جمع) دریاها ٥٥$_{۲}$

پا: daryāwihā : مانتر dryʾb (Mir. Man. I,37)

زبور پهلوی: dlywʾy (PS. 38) نک:

dlydʾbʾl : drayā-bār : دریابار، ساحل دریا ٦١$_{۳۳}$

پا: daryāw-bār

dlhtʾ : draxt : درخت ٦١$_{۲۱,۳۸}$ پا: daraxt

dlʾdʾnʾywšnyh : drāyān-ǰavišnīh : سخن گفتن در حال غذا خوردن ۱$_{۳۳}$ پا: drāyan-jaišnī

dlʾdytnʾ : drāyīdan : سخن گفتن اهریمنی

drāyīd : گفت، هرزه درائی کرد ۱$_{۱۸۷}$ ٥٦$_{۳٤}$

پا: drāīt : مانتر drʾy-, drʾyst (Verbum, 209,15)

پاتر: drʾw- (Ghilain, 77)

glʾmyk : garāmīg : گرامی، عزیز ۱$_{۱۳۸,۱۵۱,۱۸۹}$ پا: garāmī

garāmīgtar : گرامی تر ۵۷,۷ پا: garąmītar

gl'mykyh : garāmīgīh : عزت ۱۰۶,۱ پا: garąmī

gl'n' : garān : گران ، سخت ۲۶,۲۸,۱ ۵۰,۳ پا: garąn

garāntar : گران تر ، سخت تر ۱۱ ۱,۹ ۱۳,۱۹ ۲۰,۲ ۳۵

۵ garąntar : پا ۳۹,۳۲

+ gl'n wn's : garān-vināh : بسیار گناهکار ، دارنده گناه گران

garąngunāh : پا ۲۶,۳۹

gl'nwn'syh : garān-vināhīh : سخت گناهکار بودن ،

بسیار گناهکار بودن ۱۲,۱ پا: garąngunāhī

۱۰ glpt'l : griftār : گرفتار ۱۰,۱ ۲۲,۱۶ ۳۷,۲ پا: giriftār

dlpwšt' : drupušt : محکم

drupušttar : محکم تر ۱۳,۲,۹ پا: drūpušttar

+ dlpwštyh : drupuštīh : دژ ، قلعه ، استحکامات ۳۱,م

پا: drūpuštī . K43 :

۱۵ [ ] شاید gwltyh' : gurdīhā : دلیرانه ۱۲,م

پا: gardihā

gltytn' : gardīdan : گردیدن

gardēd : گردد ۳۰,۶۱ پا: vardōṯ

dlt' : dard : درد ۲۷,۴۳ ۱۸,۵۶ ۱۹,۶۱ پا: dard

dlytl : dilītar : دلیرتر ۲۲ ۶ پا: dilōtar

glystk' : gristag : سوراخ، لانه (اهریمنی) ۴ ۸

پا: garista ۵ ۱۰ پا: garīsta . اوستا: -garəδa

(Wb. 522)

شاید dlymnk' : drimnag : درمنه گیاهی است

بیابانی، ۶۱ ۲۲

پا: dramna

در بندهش بصورت (ص ۱۳۱ س ۱۲) آمده است.

dlgwš : drayōš : درویش ۳۴ ۲،۱۲ ۵۷ ۲،۷ پا: daryōš

drayōšān : درویشان ۱۴ ۱۶،۲۴،۳۸ ۲۴ ۲،۶

پا: daryōšąn

drayōštar : درویش‌تر ۲۴ ۲،۴ ۵۶ ۲۲

پا: daryōštar

dlgwštwm : drayōštom : درویش‌ترین

۱۴ ۶ پا: daryōštum

: نک به

dlgwšyh : drayōšīh : درویشی ۱۴ ۲،۴ ۵۷ ۳ پا: daryōšī

y100 W 50 : ēsad ud panǰāh : صد و پنجاه ۴۳ ۲۶

پا: sat pančāh

garm : glm : گرم

garmtar : glmtl : گرم‌تر ۳۹₂,₁₀ پا : garmtar

garmtom : glmtwm : گرمترین ۶₂₈

پا : garmtum

۵ garmāg : glmʾk : گرما ۶₁₉ پا : garmā

darmān : dlmʾn : درمان ۵۶₁₈ پا : darman

نک. به [Pahlavi]

garmīh : glmyh : گرمی ۶₂₈ پا : garmī

drōv : dlwbʾ : دروغ ۱₁₇₇ ۱۱₂ ۳۵₂₉ ۳۶₃₃ پا : darōg

۱۰ فاتر : drw (Mir. Man. II, 51) پاتر : drwg (Mir. Man. III, 54)

زبور پهلوی : dlwby (PS. 38) نک. : [Pahlavi]

drōdīh : dlwtyh : درود ۶۲₈ پا : ندارد

garōdmān : glwtmʾn : گرزمان ، عرش ۶₁₁ ۵۱₉,₁₃

پا : garōθman

۱۵ drōz : dlwc : (نوعی) دیو . غالباً همراه با واژهٔ dēv می‌آید ۱₁₂

پا : drūz ۵۷₀ ۴۴₈ ۴۰₉,₁₀ ۳₁₂,₁₃,₁₄ ۵₆

drōzān : دیوان (جمع) ۱₁₇₃ ۷₄,₁₀ ۱۱₁₀ ۲۶₇₁ ۳۹₃₂

پا : drūzan ۶۱₁₄ ۵۶₂₈ ۴۸₁₃,₁₆ سغ . فاتر : drwzn : دروغگو

همچنین (Mir. Man. II, 51) drwxš : دیو ماده (Man. Stud. 69)

[Pahlavi] ¹ dlwcytn' : drōzīdan : دروغ گفتن، فریفتن

[Pahlavi] drōzēd : دروغ گوید، فریبد $۷_{۱۵}$ پا: drūzənd

نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] ² dlncytn' : dranjīdan : گفتن

[Pahlavi] dranjēnd : گویند $۴۳_{۲۸}$ پا: drənzinənd ۵

[Pahlavi] : نک به [Pahlavi] - [Pahlavi] ، [Pahlavi] - [Pahlavi] .

[Pahlavi] dlncšn' : dranjišn : گفتار $۱_{۱۳۵,۱۷۲}$ پا: drənzišn

[Pahlavi] dlwcnyh : drōzanīh : دروغزنی، دروغگوئی $۹_{۹}$

پا: drūzanī . سنج . فاتر: drwzn (Mir.Man.II,51)

زبور پهلوی : dlwcny (PS. 38) ۱۰

[Pahlavi] dlwš : drōš : نشانه، داغ، علامت $۳۹_{۳۱}$ پا: drūš

سنج . فارسی : دروش، درفش، نک : H.W. Bailey, BSOS, VI, P.595

[Pahlavi] dlwnd : drōvand : بدکار $۱_{۱۱۵,۱۲۰,۱۵۸,۱۸۳}$ $۶_{۲۱}$ $۷_{۴}$ $۹_{۲}$

$۱۲_{۷}$ $۱۴_{۱۵}$ $۲۰_{۲۲,۳۹}$ $۲۳_{۸}$ $۲۶_{۲۲,۲۳,۳۳}$ $۲۷_{۱۳}$ $۳۹_{۱۲,۲۷}$ پا: darvand

فاتر : drwnd (Mir.Man.II, 51) فارسی : دُروند ۱۵

[Pahlavi] dlwndyh : drōvandīh : بدکاری $۱_{۹,۱۶۳}$ $۱۵_{۶۳}$ $۲۰_{۱۲}$

$۳۵_{۱۴}$ $۳۷_{۶}$ $۳۹_{۱۶}$ پا: darvandī

[Pahlavi] dlwn : drōn : نان مقدس $۱۵_{۱۷}$ پا: drūn

د + ۶

ǰim : پا: ۵۶۲۱ ۷۲۸ جم، جمشید : ǰam : ym

ǰamąna : پا: ۲۶۱۰ زمانه : zamānag : z̲m'nk'

دراین مورد در متن پازند ۲۱۶ ۱۸۸ زمان : zamān : z̲m'n'

zamąn: پا: ۵۴۶ آمده است . این واژه در K43 نیامده است . yazdan

۵ فاتر : z̲m'n (Mir. Man. I,39)

سو اسلوا : z̲m'n Y 'kn'lk' :

۷۱۱ زمان بی کرانه ، زمان نامحدود : zamān ī akanārag

پا : zamąn i akanāra

damāvand : پا: ۶۱۲۰ دماوند : damāvand : dm'wnd

۱۰ xwn : فاتر . xūn : پا: ۱۵۰۰ خون : xūn : DMY'

اوستا : (Man. Stud. 63) gwxn : پاتر (Mir. Man. II,58)

۱۱۳ : نک . (Wb. 1434) vohunī-

مُردن : murdan = YMYTWN-tn'

mīrōd : پا: ۱۱۵۸ میرد : mīrēd

۱۵ mīrand: پا: ۶۱۳۵ ۵۶۱۱ ۴۳۳۲ میرند : mīrēnd

۳۶۹ ۲۶۴۴ ۱۵۶۶ ۸۸ ۱۱۱۳ زمی ، زمین : zamīg : z̲myk'

(Mir. Man. II,54) z̲myg : فاتر zamī : پا : ۴۳۲۰

(صفت دارنده گوهر زمینی : zamīg-čihrag : z̲myk cyhlk' ۹ و اسلوا

zamī čihara : پا: ۴۸۸۱۱ دسته ای از ستارگان)

زمستان : zamestān /damestān : z̲mst'n' /dmst'n'

(Mir. Man. I,37) dmyst'n : مانتر: damastan : پا $۴۸_{۲۱}$ $۴۳_{۵،۱۷}$ $۷_{۱۱}$

jamšīt : پا: $۲۶_{۲۴}$ جمشید : jamšēd : ymšyt'

guftan = YMRRWN-tn'

۵ guft : پا: $م_{۱۵}$ گفت : guft = YMRRWN-t'

gōet : پا: $۱_{۱۵۰}$ گوید : gōvēd = YMRRWN-yt'

(PS. 37) gwb-، gwpty : زبور پهلوی

ل + ا

gana-mēnōg : gn'yy mynwg : روح مخرب، لقب اهریمن

۱۰ gana mainyō : پا: $۱_{۱۸۳}$

ganāg : gn'g : مخرب، لقب اهریمن $۱۲_{۹}$ $۲۶_{۲۲}$ $۵۶_{۲۶}$

ganā : پا

ganāg-mēnōg : gn'g mynwg : روح مخرب، لقب اهریمن

ganāmainyō : پا: $۲۶_{۳۵}$

۱۵ gōhr : gwhl : گوهر، جوهر $۸_{۳،۷}$ $۹_{۷،۸}$ $۱۵_{۲۰،۲۴}$

gōhar : پا

: نک به زیر

نک به

gōhrīg : gwhlyk : عوض

[Pahlavi] : pad gōhrīg ī : به‌عوض $۲۶_{۳۳}$ پا: gōharī

[Pahlavi] نک : واژهٔ بعدی

[Pahlavi] dwbʾcdhwm : duāzdahom : دوازدهم $۳۶_{۵}$

در نسخهٔ K43 به‌صورت [Pahlavi] آمده است پا: duāzdahum

۵ [Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] dwbʾlstnʾ : duāristan : دویدن (اهریمنی)

[Pahlavi] duārist : دوید $۵۶_{۲۹}$ پا: duārist

[Pahlavi] duārēd : دَوَد $۱_{۱۵۸،۱۸۳}$ پا: duārōt

[Pahlavi] dwbʾlšnʾ : duārišn : دویدن (اهریمنی) $۱_{۱۲}$ پا: duārišn

۱۰ در K43 [Pahlavi] آمده است . فا متر: dwʾryyšn : جایگاه ، جای اقامت (Mir.Man. I,37)

[Pahlavi] gwbšnʾ : gōvišn : گفتار $۱۲_{۱۵،۱۸}$ $۱۴_{۶}$ $۱۵_{۲۷}$ $۱۹_{۵}$ $۳۸_{۵}$

پا: gavišn

[Pahlavi] نک : [Pahlavi] [Pahlavi] ، [Pahlavi] [Pahlavi]

۱۵ [Pahlavi] dwpʾd : dō-pāy : دوپا ، انسان

[Pahlavi] dō-pāyān : دوپایان ، آدمیان $۱_{۳۶}$ پا: du-wāyąn

[Pahlavi] gwptʾlyh : guftārīh : گویایی $۱۵_{۱۵،۵۵}$ پا: guftārī

[Pahlavi] gwptnʾ : guftan : گفتن $۱۵_{۵۸}$ پا: guftan

[Pahlavi] [Pahlavi] [Pahlavi] : gwptʾ YKᶜYMWN-ytʾ

gufṭ ēstēd : گفته شده است ۱۰،۱۹،۴۸ ۱ ۱۴۵

پا: gufṭ āstāṭ

gwpyt' : gōped : زَرد ایرانویج ۴۳۳۵ پا: gōpatšāh

gwpyt'šh : gōpedšāh : زَرد ایرانویج که جای او در کشور خنیرس است . ۸،۳۱ ۶۱ پا: gōpatišāh

۵

dwcyh : duzzīh : دزدی ۳۵۲۰ پا: duzī

gnck' : ganjag : گنجه (نام شهر) ۲۶۴۴ پا: (به غلط) dōzax

dwc' : duzz : دزد ۳۵۲۰ پا: duz

ywb'n' : javān : جوان ۱۳۰،۱۴۹ ۱ ۶۰۷ پا: yūąn

۱۰

نج . زبور پهلوی : ywb'nyhy (PS. 43)

ywbt'k : judāg : جُدا ۱۵۱،۱۸۹ ۱ پا: judā

ywbtbyš : judbēš : ضدّ غم (صفت ۱۱۱ : van)

پا: ۳۷،۴۱ ۶۱ jaṭ-bāš

نک :

۱۵

ywbtlyh : juttarīh : بدی ۷۱۷ ۲۲۵ ۲۶۹ ۵۱۱۵

پا: jatarī/vatarī

ywbt' : jud : جدا ، جز

jud jud : هریک جداگانه ، جداجدا ۱۹۵

ǰat ǰat : پا: ۲۶$_{۶}$

ǰud az : جز از، بجز، به استثنای،

ǰat az : پا: ۳۹$_{۳۲}$ ۲۵$_{۸,۱۰}$ ۲۰$_{۱۸}$ صرف‌نظر از ، خالی از

ǰuttar : ywb̠tl : جز آن، چیز دیگر. با فعل

(کردن) به کار رفته است :

ǰuttar kardan : ywb̠tl krtn' :

ǰuttar kardan : پا: ۷$_{۱۲}$ جز آن کردن، تغییر دادن

ǰud-ristagīh : ywb̠t' lystkyh : انکار

ǰat-rastaī : پا: ۴۱$_{۹}$ ۳۸م مخالف دین زردشتی داشتن

gandagīh : gndkyh : گندیدگی، بدبوئی

پاتر : gngyy : مانتر : gañdaī : پا: ۵۹$_{۹}$ ۶$_{۳۰}$

(Mir.Man. I,36) gndgyft

gandarv : gndlp' : دیوی است که بدست سام کشته شد. ۲۶$_{۵۰}$

پا: gañdarp . اوستا: gandarǝwa- (Wb. 493)

gōspand : gwspnd : گوسفند : ۴$_{۱}$ ۱۲$_{۲}$ ۱۵$_{۴}$ ۲۶$_{۳۰}$ ۴۳$_{۲۱}$

gōspañdan : پا ۵۱$_{۱۷}$ (جمع)

gōspand-čihrag : gwspnd.cyhlk' : دارندهٔ گوهر

حیوانی (صفت دسته‌ای از ستارگان) پا ۴۸$_{۱۰,۱۱}$ gōspañd-čihara:

dōstīh : dwstyh : دوستی : پا ۱$_{۲۱}$ dōstī

dōst : dwst' : دوست $م_{۵۹}$ $۱_{۵۳}$ $۱۳_{۲،۱۰}$ $۱۵_{۲۸،۶۰}$ $۳۰_{۴۰}$
$۳۲_{۴،۱۳}$ $۳۶_{۸}$ $۵۴_{۲،۶}$ $۶۰_{۷}$ پا: dōst

dusravīh : dwslwbyh : بدنامی $۱_{۹}$ $۱۵_{۶۳}$ $۵۹_{۵}$
پا: dusrūbī

dusrav : dwslwb' : بدنام $۱_{۵۹}$ $۳۰_{۱۵،۲۳،۳۸}$ $۴۳_{۱۸}$ ۵
پا: dusrūb

stadan = YNSB̲WN-tn' : ستدن $۷_{۹}$ $۱۱_{۷}$ $۲۵_{۸}$
پا: $۲۶_{۳۱}$ stadan

stad = YNSB̲WN-t' : ستد، گرفت $۱_{۱۷۶}$
پا: stadan ۱۰

stānēd = YNSB̲WN-yt' : ستاند، گیرد
$۳۸_{۴۵}$ پا: stānāt $۶۱_{۴۱}$ پا: stanāt

stānēnd = YNSB̲WN-d : ستانند، گیرند
$م_{۲۲}$ پا: stanənd

stān = YNSB̲WN' : بستان $۱_{۶۳}$ پا: stan ۱۵

abāz stad : L'WḤL YNSB̲WN-t' : بازستد، بازگرفت $۲۶_{۴۴}$ پا: awāž stat

نک به … زیر …

duš : dwš : دژ، دُش، بد $۱_{۱۶۸}$ پا: duš

dwštl : duštar : بدتر ۱$_{۱۲۹}$ پا: duštar

gwš : gōš : گوش ۱۵$_{۱۵,۵۵}$ پا: gōš

dwšhym : dušxēm : بدخوی ۲۵$_{۷,۸}$

پا: duš-xīm فارسی: دژخیم

dwš ʾdwʾcyh : duš-ēvāzīh : بی‌ادبی ۵۸$_{۱۰}$

پا: duš-āwāžī

dwšʾkʾs : dušāgāh : نادان ۱$_{۶۰}$ ۲۲$_{۵}$ ۲۵$_{۳,۷,۹,۱۰}$

۵۰$_{۲}$ ۵۳$_{۳,۴}$ ۵۶$_{۳۲}$ ۵۷$_{۳,۷}$ پا: duš-āgāh . فارسی: دژآگاه

dwšʾkʾsyh : dušāgāhīh : نادانی ۳۹$_{۳۲}$ ۵۰$_{۵}$

۵۱$_{۱۷}$ ۵۳$_{۴}$ ۵۷$_{۳}$ ۵۸$_{۹}$ پا: duš-āgāhī

dwšʾlm : dōšārm : دوستی ۹$_{۳,۱۱}$ ۳۶$_{۱۲,۱۸}$ ۳۸$_{۳۴}$

پا: dušārm . مانتر: dwšʾrm (Mir.Man. II,50)

dwšʾlmyh . نک به ۱۴

dwšhwhtʾ : duš-hūxt : گفتاربد ۱$_{۱۷۸,۱۸۲}$ ۶$_{۲۰}$

پا: duž-ūxt . سخ . مانتر: dwšxwpty : گفتاربد

(Mir. Man. II,50)

dwšhwʾ : dōšox : دوزخ ۱$_{۱۲,۴۱,۱۶۶,۱۸۵,۱۹۰}$

۵$_{۴}$ ۶$_{۴,۳۰}$ ۱۱$_{۱۵}$ ۱۷$_{۳}$ ۳۶$_{۲۸}$ ۴۱$_{۱۵}$ ۵۶$_{۱۴,۲۲}$ پا: dōžax

مانتر: dwšwx (Mir.Man. II,50)

dwšhwwlšt' : dušhuaršt : کردار بد ۱۷۸،۱۸۲ ۱ ، ۲۰ ۶

پا: duž-varəšt : کردار بد (و) ، فاتر . سنج : dwšwštyh

(Mir. Man. I, 37)

dwšp'thš' : duš-pādixšā : حکمران بد ۳۹ ۱۴

پا: duš-pādašāh

۵

dwšp'thš'yh : dušpādixšāyīh : پادشاهی بد ، حکومت بد ۱۳،۱۵،۲۷ ۱۴ : پا: duš-pādašāhī

dwšplg : dušfarrag : بدفر ، بدبخت ۲،٤ ٤۹

پا: duš-parg

نک به dwš-

۱۰

yw̌šd'sl : yōšdahr : پاک ۲۷ ۶۱ : پا:

yaoždāθar : فاتر : ywjdhr (Mir. Man. II, 56)

اوستا : yaoždāθra- (Wb. 1235)

dwšd'n'k : dušdānāg : نادان (لقب اهریمن) ۳۳ ۲۶

پا: duš-daha

۱۵

dwšgwbšn' : duš-gōvišn : بدگفتار ، کسی که گفتار او بد است . ۱۷۱ ۱ پا: duš-gaviš̌n

dwšdyn' : duš-dēn : بی دین ، کافر ۱۷۱ ۱ پا: duš-dīn

dwš k'm krt'lyh :

duškām-kardārīh : بدخواهی کردن ۱۱۵۱ پا: duš-kąm-kardārī

dwškwnšn' : duškunišn : بدکار، بدکردار ۱۷۱۱
پا: duš-kunišn

۵ dwšl'm : dušrām : غمگین، اندوهگین ۱۵۶۰
پا: duš-rąm

dušrāmtar : غمگین‌تر ۵۲ پا: duš-rāmtar

dwšl'myh : duš-rāmīh : اندوه ۱۶۲،۴ پا: duš-rāmī

dwšl'mšn' : dušrāmišn : اندوهگین

۱۰ dušrāmišntar : اندوهگین‌تر ۲۷۶،۱۳
پا: dušrāmtar . دربند ۲۱ نسخهٔ K43 :

dwšmt' : dušmat : اندیشهٔ بد ۱۷۸،۱۸۲۱ پا: duš-mat
نج. فاتر: dwšmtyy (Mir.Man. II,50)

dwšmynšn' : duš-menišn : بداندیش ۱۷۱۱
۱۵ پا: duš-manišn

dwšmyn' : dušmen : دشمن ۵۲۱ ۱۵۱۱ ۳۹
پا: dušman فاتر: dwšmyn (Mir.Man. II,50)

dwšmn' : dušmen : دشمن ۲۰۴۰ پا: dušman
نک :

نک به

dwš wh'k : duš-vahāg : بی بها ، بی ارزش ۴۲ ۲,۵,۱۴

پا: duš-gand . Nyberg آن را duš-viyāk+ خوانده است

(Manual, ۱۵۲)

dwšw'l : dušvār : دشوار ۵۳ ۲ پا: dušvār

dwšw'lyh : dušvārīh : دشواری ۱۵ ۵۹ پا: dušvārī

dwšwlwdšnyh : duš-virravišnīh : گروش بد ، اعتقاد نادرست

پا: duš-garōišnī ۵۸ ۷,۱۰

gwk's : gugāh : گواه ۳۸ ۱۵,۳۷ پا: guvāh . زبور پهلوی:

gwk'dyhy (PS. 37) . سغ . فاتتر: gwg'yy

(Man.Stud. 63) پاتتر: wyg'h (Mir.Man. III, 63)

gwk'syh : gugāhīh : گواهی ۱ ۱۳۵,۱۷۲,۱۷۷ پا: guvāī

نک :

gwk'ltn' : gugārdan : گواردن

gwk'lyt' : gugārēd : گوارد ۱۵ ۳۸

پا: guhārōž

gwk'ntn' : gugāndan : نابود کردن

gwk'nm : gugānēm : نابود کنم ۵۶ ۳۸

پا: vānōm . فاتتر : -gwg'n (Verbum, 172, 30)

؟ : ؟ ۵۶ نک : به دو کتاب Manual, Hilfsbuch از Nyberg - پا: ندارد

ywlt' : jōrdā : غلّه ۶۱ پا: zōrdāe

ywlt'd'n' : jōrdāyān : غلات ۱۵، ۱۲، ۱۴، ۱۵

۵ ۶۰ پا: zōrdāeqn : پاتر: yw'rd'w (Henning, List, 90)

ywlt'k : jōrdāg : غلّه ۲۰ پا: zōrdāe

نک :

gwltyk : gurdīk : زره ۴۲ پا: gurdī

این واژه در بندهش ۱۷۲ نیز آمده است. Bailey آن را از ریشهٔ √var

۱۰ (پوشاندن) دانسته است. سنج. اوستا: varəθa- : ارمنی: vartik'

(شلوار) vahan (سپر)، آسی: vart (سپر). فارسی: گرد

نک : (H.W. Bailey, JRAS, 1953, P. 110)

gwlg : gurg : گرگ ۲۶ پا: gurg

gwlsgyk : gursagīk : گرسنگی ۵۶ پا: gursnaī

۱۵ YWM = rōz : روز ۱ پا: ۸۹، ۹۹، ۱۱۵، ۱۶۱ rōz فاتر: rwz/rwc

(Mir. Man. I, 46)

10-wm : dahom : دُهم ۴ ۳۵ پا: dahum

gwm'ltn' : gumārdan : گماردن، گماشتن

: gwm'lt'YK' YMWN-yt'

gumārd ēstēd : گمارده شده است . ۴۸ ۱۳،۱۵ ۶۱ ۱۲،۱۳،۱۵،۲۲،۲۹

پا: gumārd ǝstǝṯ

gumār : گمار (فعل امر) ۱۵۷ پا: gumār

gwm'nykyh : gumānīgīh : گمان، شک ۴۰م

پا: gumąnī ۵

gwm'nklyh : gumāngarīh : گمان، شک ۴۴ ۸

پا: gumąngarī

gwmyhtn' : gumēxtan : آمیختن

gwmycyt' : gumēzēd : آمیزد، اختلاط پیدا کند

پا: ۴۷ ۸ gumǝzǝṯ ۱۰

gwmycyhyt' : gumēzīhēd : آمیخته شود

۲۲م پا: gumǝzihǝṯ . فانتز: gwmyz-, gwmyxt

(Verbum, 178, 14-15)

نک :

نک : ۱۵

gwmycšn' : gumēzišn : آمیزش، اختلاط ۸ ۴،۸ ۵۶ ۱۲

پا: gumǝzišn . نک :

ZNH = ēn : این ۱ ۵۱،۱۴۲ ۷ ۲ ۱۱ ۵ ۱۳ ۹ ۲۶ ۱۴ پا: īn

gbyd' : *giyāh : گیاه ۶۱ ۲۱ پا: mārd شاید

نک :

gwwc'l : guvizār : واضح ، روشن ۱۲ ۱۶،۱۷

پا : gaoyazār

drwdst' : drīst :

۵

۱- درست ، صحیح ۱ ۹۱ ۱۲ ۱۵

۲- سالم ، تندرست ۳۴ ۶،۱۴ ۴۷ ۵ پا : durust / durəst

فاتر : drγst (Mir. Man. II,51) پاتر : drwšt

(Mir. Man. III,54)

drīst dāštan : منظم نگاه داشتن

۱۰

پا : durust dāštan ۴۸ ۲۶

drwdst' cšm : drīst čašm : درست چشم ، کسی که چشم او سالم است

پا : durəst-čašm ۲۵ ۵،۶

drwdst'gwhl : drīst-gōhr : درست گوهر ، دارای نژاد درست

پا : durust-gōhar ۶۰ ۷

۱۵

gwnk' : gōnag : گونه ، چهره ۱۵ ۴۲،۵۲ پا : gūna

gwnk'gwnk' : gōnag gōnag : گونه گونه ، مختلف ۶ ۲۶

پا : gūna gūna ۵۶ ۱۲ ۲۰ ۴۴

z'hl : zahr : زهر ۱۹۱ پا: zahar . فاتر: zhr

(Mir.Man. I,39) پاتر: zhr (Mir.Man. III,56)

zyd'nk'l : ziyānkār : زیانکار

ziyānkārtar : زیانکارتر ۱۹ $_{۲،۵}$ ۵

پا: zyangartar

zyd'n' : ziyān : زیان ۱ $_{۲٤،۳۶}$ ۷ $_{۳۵}$ ٤۵ $_{۲،٤،۵}$ ۵۱ $_{۱۱}$

پا: zyan

zpl : zafr : دهان ۲۰ $_{۱۲}$ پا: zafar فارسی: زفر ۱۰

zt'l : zadār : زننده، آزاررساننده $_{۲۷}$ ۳۸ ۵۵ $_{۶}$

پا: zadār

zt'lyh : zadārīh : زدن، نابودکردن ۵۶ $_{۱٤}$ ۵۸ $_{۸}$

پا: zadārī ۱۵

ztn' : zadan : زدن ، آزار رساندن ۳۰$_{۹}$

پا : zadan

zad : زد ۲۶$_{۴۰}$ پا : zat

zanēd : زند ۱$_{۱۶۴}$ پا : zanōt

zy- = ī- : که . با ضمایر متصل زیر آمده است :

zy-t = ī-t : که + ت ، تو ۱$_{۱۳۶،۱۷۸}$ ۳۹$_{۹}$ پا : yat

zy-š = ī-š : که + ش ، او ۱$_{۱۵۴}$ ۷$_{۱۶}$ ۱۲$_{۱۲}$ ۱۴$_{۲۴}$

پا : yaš ۲۶$_{۴۲}$

zy-š'n : ī-šān : که + شان ، ایشان ۲۰$_{۲۵}$

پا : yašąn

zy-m : ī-m : که + م ، من ۱$_{۱۴۲}$ پا : yam

نک به که

zyšt' : zīšt : زشت ۱$_{۱۷۱}$ پا : zīšt

zīšttar : زشت‌تر ۱$_{۱۶۹}$ پا : zīšttar

zynytn' : zīnīdan : زیان رساندن ، آزار رساندن

zynyt' : zīnēd : زیان رساند ، آزار رساند ۳۵$_{۹}$

پا : awazanōt

zyndkyh : zīndagīh : زندگی ۱$_{۲۶،۱۱۰}$ ۱۸$_{۵}$ ۲۹$_{۲،۵}$

zīndaī : پا: ۶۱$_{۱۸}$ ۴۳$_{۲۵}$ ([Pahlavi] : K43)

zywndg : پاتر . (Verbum, 169,25) zyndg : فامتر . نخ

(Ghilain, 50) . نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] zywynyt'l : zīvēnīdār : زنده‌کننده ۵۵$_{۶}$

پا: zīvinīdār

[Pahlavi] zywynyt'lyh : zīvēnīdārīh : زنده‌نگاه‌داشتن ۵۵$_{۷}$

پا: zīvinīdārī

[Pahlavi] zywstn' : zīvistan : زیستن ۱۵$_{۶}$ ۱۸$_{۲,۴}$ ۳۲$_{۱۴,۱۶}$

پا: zīvastan

[Pahlavi] zywyt' : zīvēd : زید، زندگی کند ۲۹$_{۵}$ ۳۴$_{۶}$

پا: zīvāt فامتر: -zyw و zywystn (Verbum,169,25)

پاتر: -zyw (Ghilain,50)

[Pahlavi] zyn' : zēn : زین (= اسلحه) ۴۲$_{۷}$ پا: zīn

[Pahlavi] ZBNN-tn' = xrīdan : خریدن ۳۹$_{۸,۲۱}$ پا: xarīdan

+[Pahlavi] zywndkyh : zīndagīh : زندگی ۴۵$_{۴}$

پا: zīndaī . K43 : [Pahlavi] . نک : [Pahlavi]

[Pahlavi]

[Pahlavi] ZK = ān : آن ۱$_{۴}$ در بیشتر بندها آمده است . پا: an

[Pahlavi] ZKL = nar : نر ۱$_{۱۵۶}$ ۲۶$_{۱۷}$ پا: nar

zlyh : zrēh : دریا ۲۶$_{۴۴}$ پا: zrəh

zlyh : zrēh : دریا ۵۱$_{۱۴}$ ۴۳$_{۱۵}$

پا: zrəh . مانتر: zrgh (Man.Stud. 80) . اوستا: zrayah-

(wb.1701) . فارسی باستان: drayah- (Kent, OP.192)

۵ YLYDWN-tn = zādan : زادن، زائیدن

YLYDWN-yt' = zāyēd : زاید، زاده شود ۲۰$_{۱۸}$ ۲۵$_{۱۰}$

پا: zāet / zāeṯ ۴۳$_{۳۲}$

YLYDWN-d = zāyēnd : زایند، زاده شوند ۱۵$_{۵}$

۱۰ پا: zāeñd

YLYDWN-šnyk = zāyišnīg : زاینده ۴۸$_{۲۳}$

پا: zāišnī

YLYDWN-šn' = zāyišn : زایش، تولّد ۱۵$_{۱۲}$ ۲۶$_{۵۸}$

پا: zāišn

۱۵ zāyišnān : تولّدها، زایشها ۴۸$_{۲۵}$ پا: zāišnqn

zltk' : zardag : زرده (تخم مرغ) ۴۳$_{۱۰}$ پا: zarda

zltwhšt' : zardušt : زردشت ۱۲$_{۱۵}$ ۵۶$_{۲۴}$

پا: zaraθušt : نک :

zltwšt' : zardušt : زردشت [۱۰م] ۵۱$_{۲۰،۲۶}$

پا: zaraθušt . نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] ١ — zlh : zrēh : زره ٤٢٫٧ پا: zrəh . اوستا: zrāδa- (Wb. 1703)

[Pahlavi] ٢ — zlh : zrēh : دریا ٤٣٫١٤ پا: zrəh نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] — ZLYTWN-tn' = kištan : کاشتن، کِشتن

١٢٩ ... [Pahlavi] — ZLYTWN-t' .... kyn' : kēn...kišt :
(تخم) کین کاشت ٢٠٫٢٥ پا: xīn....zāt

[Pahlavi] — ZLYTWN-d = kārēnd : کارند ٦١٫٢١
پا: kišənd . فامتر: kyšt, k'r (Verbum, 192,7)

[Pahlavi] — zlyn' : zarrēn : زرّین ١٥٫٢٦ پا: zarīn

[Pahlavi] — zlgwnyh : zargōnīh : سرسبزی ٦١٫٢٢ پا: zarīnī

ز + ا

[Pahlavi] — zwhl : zōhr : آب مقدس ٤٫١٣ ٦١٫٣٢،٣٤ پا: zōr
فامتر: zwhr (Mir. Man. II,54). اوستا: zaoθra- (Wb.1654)

[Pahlavi] — zwhl lycšnyh : zōhr-rēzišnīh : ریختن آب مقدس (زوهر) ٦١٫٣٥ پا: zōr-rāžišnī

[Pahlavi] — zwp'y : zofāy : عمیق

[Pahlavi] — zofāytom : عمیق‌ترین ٦١٫٢٨ پا: zufurtum

[Pahlavi] — zndykyh : zandīgīh : زندیقی، زندیق بودن ٣٥٫١٦

پا : zandīkī

znšn' : zanišn : آزار، نابودی $۲_{۸}$ $۱٤_{۳۷}$ $۲٦_{۷٦}$ $٥٤_{٦}$ $٥٦_{۱۲}$

پا : zanišn

zwl : zōr : زور ، نیرو $۱٥_{٥۳}$ $٥٦_{۱۱}$ پا : zōr

۵ فامتر : zwr (Mir.Man. II,54) . پاتر : z'wr

اوستا : zāvar- (Wb. 1689) (Mir.Man. III,64)

zwl'wmnd : zōrōmand : زورمند ، نیرومند

zōrōmandtar : زورمندتر ، نیرومندتر $۱٥_{۱۲}$

پا : zōrmandtar . نک :

۱۰ zwl'wmndyh : zōrōmandīh : زورمندی ، نیرومندی $۲۲_{٤}$

پا : zōrmandī

zwlwn' : zurvān : زُروان (خدای زمان) (معمولاً باصفت

a-kanārag می آید) . $۷_{۸،۹،۱٥}$ $۲٦_{۱۰}$ پا : zurvan

40 : čahal : چهل : ۴۳ ۳۲ ۶۱ ۱۷ پا: čihal

s'ht'lyh : sāxtārīh : سازگاری، سازش ۱ ۷۹

پا: sāxtārī

s'ht' : saxt : سخت ۵۱ ۱۹ پا: saxt ۵

s''m : sām : سام (گرشاسب) ۲۶ ۴۹ ۶۱ ۲۰

پا: sąm ۶۱ ۲۳ پا: sāmąn

syd'wḫš : siyāvaxš : سیاوخش، سیاوش ۲۶ ۵۵

پا: syāvaxš

gyh'n' : gēhān : گیهان، جهان ۲۸ ۱ ۲۶ ۲ ۲ ۲۱ ۱۲ ۱۱ ۱۰

پا: gəhąn ۳۰ ۱۲ ۲۶ ۱۰،۱۲ ۱۴ ۲

gyh'n' mlncynyt'l : gēhān-marnčēnīdār :

نابودکننده جهان ۲۶ ۲۰ پا: gəhąn marōčinīdār

sḫt' : saxt : سخت ۳۶ ۳۴ پا: saxt

نک :

۱۵

رفتن : raftan = SGYTWN-tn'

raw : پا ۱$_{۲۷،۵۲،۶۲}$ رو ، برو : rau = SGYTWN

رفت ، برجودآمد : raft = SGYTWN-t'

raft : پا ۲۶$_{۷}$

۵ :۲۶$_{۱۰}$ ۲۰$_{۲۰}$ رَوَد : raved = SGYTWN-yt'

ravəţ : پا ۴۱$_{۱۱}$ انجام گیرد

۴۸$_{۱۹}$ روند : ravēnd = SGYTWN-d

ravəñd : پا

:frāʒ raved = pr'c SGYTWN-yt'

۱۰ fraʒ ravəţ : پا ۱$_{۱۰}$ فرازرود ، پیش رود

:abāʒ raft : L'WḤL SGYTWN-t'

awāʒ raft : پا ۲۶$_{۴۸}$ ادامه یافت

۴۴$_{۱۷}$ رفت و آمد : ravišn = SGYTWN-šn'

ravišn : پا

۱۵ (sahm) : پا ۳۴$_{۱۵}$ سهم ، ترس : sahm : shm

: نک به

sahmgin : پا ۱$_{۱۱۵}$ سهمگین : sahmgan : shmkn'

K43 :

۵۷$_{۱}$ ۵۶$_{۲۹}$ ۱$_{۱۴۸}$ سخن : saxon : shwn'

saxun :پا

ـــ + ع

ـــع : 12 : duāzdah : دوازده ۷۱۸ ۱۱۵ ۴۸۱۸،۱۹ ۵۶۱۳

duāzdah :پا

۵ 15-wm : pānzdahom : پانزدهم ۳۵۱۸ پا: pazdahum

12-'n' : duāzdahān : دوازده ها (= دوازده برج نجومی) ۷۱۷

duāzdahan :پا

12-wm : duāzdahom : دوازدهم ۳۵۱۰ پا: duāzdahum

۹/ع + ـپ

۱۰ sp'hpt' : spāhbad : سپاهبد ،سپهبد ۷۱۸،۱۹ ۱۱۵،۷

spāhwat :پا

spyyhl : spihr : سپهر ۱۲۸ ۲۷۱۰ پا: spihir

نک :

sp's : spās : سپاس

۱۵ sp's d'štn' : spās dāštan :

سپاس داشتن ۳۸۱۷،۴۲ پا: spās dāštan

sp's YHSNN-šn' : spās dārišn : باید سپاس داشت

باید سپاسگزاری کرد ۵۶۲۳ پا: spās dārišn

sp'sd'l : spāsdār : سپاسگزار ۵۱م ۲۶۴۶،۶۶ ۵۱۷

spāsdār : پا: ۶۲$_{۴}$ ۵۲$_{۶}$

sp'sd'lyh : spāsdārīh : سپاسگزاری ۱$_{۶۴,۷۲}$ ۲$_{۳,۷}$ ۳۶$_{۶}$

spāsdārī : پا: ۵۱$_{۲}$ ۴۲$_{۹}$

sp's gwbšnyh : spās-gōvišnīh : سپاسگزاری درگفتار ۱$_{۸۰}$

spās-gavišnī : پا:

sp's šn's : spās-šnās : قدردان

جمع : spās-šnāsan : پا: ۱$_{۸۳}$

sc'kyh' : sazāgīhā : سزاوارانه ۱۱$_{۶}$

sazāihā : پا: ۱۲$_{۲}$ (: K43)

spyhl : spihr : سپهر : پا: ۴۸$_{۱۶}$ spihar :

spyt'm'n' : spitamān : سپیتمان ، نام خانوادهٔ زردشت

spitaman : پا: ۱۲$_{۱۵}$ [م ۱۰]

[scytn' : sazīdan : سزاوار بودن ، شایسته بودن

sazēd : شایسته است ، سزاوار است (+ مصدر یا مصدر مرخم) م$_{۳۸}$ ۳۸$_{۳۴}$ پا: sazēt

نک :

spzg : spazg : غیبت کننده ۱$_{۵۸}$ ۱۹$_{۵}$ پا: spazg

spzgyh : spazgīh : غیبت ۱$_{۸,۱۱,۱۲}$ ۳۵$_{۲۵}$ ۳۶$_{۲۹}$

پا: spazgī ، مانتر : sprgjyh (Mir. Man. II, 63)

فارسی : سپزگی (در برهان به صورت سپرگی تصحیف شده است .)

spl : spar : سپر ۴۲۸ پا: spar

spltn' : spardan : سپردن ، پایمال کردن ، کوفتن

spard : در هم کوبید ، پایمال کرد ۲۶۱۴ پا: (sipard)

splmk'n' : sparmagān : اسپرغم ۶۱۵ پا: sparhamqn ۵

spwhtn' : spōxtan : باز داشتن ، دور داشتن

spwcyt' : spōzēd : دور دارد ، دور کند ۱۴۱۷ ۱۵۴۱ ۲۲۹

پا: spōzət . فارسی : سپوختن ، سنج . فاتر: spwxt (verbum, 182, 35)

spnc'nkyh : spanjānagīh : مهمانی : ۳۶۳۶

پا: aspañjānaī . نک : ۱۰

نک :

spwc' : spōz : دور

spōz dārēd : دور دارد ۳۵۳۲

پا: spōz dārət . نک :

spwk' : sbuk : سبک : ۱۵۴۷ پا: sabuk ۱۵

sbuktar : سبکتر : ۵۶۲۲ پا: sabuktar

gytydy : gētī : گیتی ، جهان ، جهان مادی ، مادیات .

امور دنیوی ۲۴۷،۵۰ ۱۱۵،۲۱،۹۸،۱۲۸،۱۳۱،۱۶۰،۱۶۹ ۱۱۲ ۱۳۱۶،۱۷ ۱۴۳۵

۱۷$_{۲}$ ۱۸$_{۵}$ ۳۸$_{۲۹}$ پا: gōθī . مانتر: gytyg (Mir. Man. II, 49)

gytydyy ʾlʾy : gētī-ārāy : گیتی‌آرا، کسی
که به امور دنیوی بیش از حد توجه دارد ۲۰$_{۲،۱۰}$ پا: gōθī-ārāe

gytydyy ʾlʾy : gētī-ārāy : گیتی‌آرا. کسی که به
امور دنیوی بیش از حد توجه دارد ۱$_{۱۰}$ ۳۹$_{۱۸}$ پا: gōθī-ārāe ۵

gytydyy dhšn : gētī-dahišn : آفریده برای
گیتی م$_{۲}$ پا: gōθī dahišnąn (جمع)

gytydyyyk : gētīg : جهانی. مادی ۴۵$_{۴}$ ۵۶$_{۱۵}$
پا: gōθī

۱۰ نک:

gytydʾnʾ : gētīyān : منسوب به گیتی، مربوط به گیتی، جهانی
م$_{۱}$ ۳۶$_{۷۲}$ ۴۸$_{۲۲}$ ۵۶$_{۲،۴،۱۳}$ پا: gōeyąn

gytydy : gētī : گیتی م$_{۳۱،۴۹،۶۱}$ پا: gōθī

gytydyk : gētīg : مربوط به گیتی، جهانی ۲۶$_{۳۳}$
۱۵ پا: gōeyąn

stʾdšnʾ : stāyišn : ستایش ۱۵$_{۵۱}$ ۲۰$_{۱۴}$ ۵۲$_{۲}$
پا: stāišn . زبور پهلوی : stʾdšny (PS.55)

stʾdytʾl : stāyīdār : ستاینده م$_{۵۹}$
پا: stāīdār . پنج . زبور پهلوی : -stʾd ، stʾdytky ،

st'dšny (PS.54,55)

st'lk' : stārag : ستاره : ۴۸ ۲،۳،۵،۱۴ پا: stāra

sthm : stahm : ستم : ۱۳۲ ۱ ۱۴ ۲۹ ۲۵ ۹ ۴۵ ۲

پا: stahm

۵ sthmkyh : stahmagīh : ستم ۳۵ ۲۳ ۳۷ ۵ ۵۱ ۱۰ ۵۷ ۵

پا: stahmaī

sthmk' : stahmag : ستمکار، ظالم

stahmagtar : ستمکارتر ۹۵ ۱ پا: stahmatar

[ ] stpīlyh' : stabrīhā : نیرومندانه ۹ م پا: stawarihā

۱۰ stp'ttk' : stafttag : سخت تازنده (صفت باد)

staft-oak پا: ۵۱ ۱۹ (دینکرد ۹ بسوتکر ۱۹۳ ۱۱۵) . سنج

نسک فرگرد ۱۳ بند ۳) . سنج . اوستا : dərəzi-takaəra- (Wb.743)

stykl : sedīgar : سدیگر، سوم ۴ ۶ ۵ ۶ ۶ ۲۰ ۲۶ ۱۸،۳۲

پا: sadīgar

۱۵ stl p'dk' : star-pāyag : ستاره پایه، یکی از طبقات آسمان

پا: ۶ ۹،۱۸ star-pāya

stltyh : stardīh : کودنی، خرفی ۳۹ ۲۳ پا: stardaī

stltn' : stardan : بیهوش شدن

stlt' YK'YMWN-'t' :

stard ēstād : بیهوش شده بود $۵۶_{۲۹}$ پا: stard əstāt

stw'dys : sadvēs : سدویس (= قلب العقرب یا فم الحوت)

TD₂ : satavaes : پا $۶۱_{۱۳}$

stwb' : stōv : شکست خورده، مغلوب $۵۶_{۲۹}$ پا: stuh

۵ stōv kardan : شکست دادن $۴۲_{۳،۵}$

پا: stuh kardan . پاتر: ʿstwb . سغ . فاتر: ʿstwyqwn

فارسی: ستوه (Henning, List, 81)

stwš : sedōš : سه شب نخست پس از مرگ $۲۰_{۱۰}$ $۶۲_{۷}$ پا: sədōš

stwl : stōr : ستور $۲۸_{۴}$ $۵۲_{۷}$ $۵۶_{۱۲،۱۸}$ $۶۱_{۱۶}$ پا: stōr

۱۰ stwl : stūr : قیم $۳۸_{۴}$ پا: star

stūr rāyēnīdārīh : به عهده گرفتن امور قیمومت $۳۵_{۸}$ پا: star-rāinīdārī

نک J.P. de Menasce, Feux et fondations pieuses dans le droit sassanide, p. 56.

stwltn' : sturdan : بیهوش شدن

۱۵ stwlt' : sturd : بیهوش شد $۵۶_{۲۹}$ پا: stard

stwlyh : stūrīh : قیمومت

stūrīh rāyēnēd : قیمومت را به عهده بگیرد $۳۶_{۱۳}$ پا: starī rāināt

stwnk' : stūnag : ستون (بدن) $۱_{۱۲}$ پا: ast

K43 : ۱۹۵ . شاید ʾstkʾ (astag) : استخوان

(Mir.Man. I,35) . فارسی : استه

symynʾ : sēmēn : سیمین ۱۵$_{۲۶}$ پا : sīmīn

synʾ mwlwʾ : sēn-murv : سیمرغ ۹۱$_{۱۰,۳۷}$

پا : sīna-mrū

slṭyh : sardīh : سردی ۶$_{۲۷}$ پا : sardī

slṭkʾ : sardag : نوع ٤۱$_{۲}$ ۵۲$_{۷}$ پا : sarda

اوستا : saraδa- (wb. 1566)

فارسی : سرده

sltʾ : sard : سرد ٤۳$_{۲۰}$ پا : sard

sardtar : سردتر ۳۹$_{۲,۱۵}$ پا : sardtar

sardtom : سردترین ۶$_{۲۷}$ پا : sardtum

SLYʾ = vad : بد ۹$_{۵,۸}$ ۱۵$_{۲۰}$ ۳۲$_{۱۱}$ پا : vaṱ

SLYʾ-tl = vattar بدتر ۱$_{۱۶۱,۱۸۹}$ ۱۶$_{۲}$ ۱۸$_{۲}$ پا : vaṱtar

SLYʾ-tlʾnʾ = vattarān : بدان ۵$_{۱۱}$ ۱۱$_{۱۰}$ ٤$_{۳۶}$ پا : vatarqn

SLYʾ-tlyh = vattarīh : بدی ۹$_{۸,۹}$ پا : vatarī

SLY-tl = vattar : بدتر ۱۲$_{۹}$ ۲۸$_{۷}$ پا : vatar/vaṱtar

SLY-tl'n' = vattarān : بدتران ، بدان

۱۸۷ ۴۱۱ پا : vatarąn

SLY-tlyh = vattarīh : بدتری ، بدی

۱۸۷ [۷۵] ۵۰۵ ۵۹۲،۱۳ پا : vatarī

۵ نک :

نک :

slyšk' : sreškْ : سرشک ، قطره ۵۱۱۴ پا : srāšk

پاتر : srsk (Henning, List, 82) اوستا : srasḱa- (Wb. 1645)

dglzm'n' : dēr-zamān : دیرزمان ۱۸۶ ۶۲۵

۱۰ پا : dār zamąn . زبورپهلوی : dgly (PS. 37)

gylk' : gilag : گله ۱۸۵ ۶۲۴ پا : gila

slm : salm : سلم (پسر فریدون) ۲۶۴۲ پا : salm

slm'k : sarmāg : سرما ۶۱۹ پا : sarmā

dglng : dērang : دیرنده ، دراز ۵۲۲۹ پا : dār

۱۵ سنج . زبورپهلوی : dgly : دیر (PS. 37)

dglng kwt'y : dērang-xᵛadāy : دارای سلطنت

طولانی (صفت زروان) ۲۶۱۰ پا : dārang xᵛadāe

slwš : srōš : سروش (ایزدی که پس از مرگ ، همراه با بهرام و وای به روان

راتا پل چینود همراهی می کند و به همراهی مهر از روان شفاعت می کند .) غالبا با صفت

ahlāy : می‌آید ۱ (۱۱۵،۱۱۸،۱۲۶،۱۶۱،۱۶۳) ۷٫۱۴ ۴۳٫۳۵ ۶۱٫۵ پا: srōš

burdan = YBLWN-tn' : بُردن ۵۶٫۱۷ پا: burdan

bar = YBLWN' : بَر (فعل امر) ۱ (۲۰،۲۵،۵۴) پا: bar

barēd = YBLWN-yt' : بَرَد ۱۵٫۳۵ پا: barāt

barēnd = YBLWN-d : برند ۱۲٫۳ ۵۹٫۴

پا: barənd

YBLWN-t' YKʿYMWN-yt' :

burd ēstēd : بُرده شده است ۶۱٫۱۶ پا: burd əstāt

[] barišn = YBLWN-šn' : باید بُرد

lnc QDM YBLWN-šn' :

ranj abar barišn : باید رنج برد ۳۰٫۲۳ م

پا: rañj awar barišn

نک :

slwʾwl : srūvar : شاخدار ۲۶٫۵۰ پا: sruvar

اوستا: srū: شاخ (wb.1647) ؛ sruvara-: شاخدار (wb.1650)

فارسی : سُرو (= شاخ)

YDH = dast : دست ۱٫۴۹ ۶٫۳۱ ۴۷٫۸ ۵۴٫۶ پا: dast

YDH YBLWN-d = dast ....barēnd :

dast barañd :پا ۲۱۵ دست زنند . اقدام کنند

۲ x"arah :پا ۲۰۱۱ [م ۵] x"arrah/farrah = GDH : خوره ، فرّ

x"arrahōmand/farrahōmand = GDH-ʾwmnd : دارای فرّ و شکوه

x"arəhmañd :پا ۶۰۸ ، ۱۳۹

۵ x"arrahōmandtar/ farrahōmandtar :

دارای فرّ و شکوه بیشتر پا ۴۸۵ : x"arəhmañdtar

x"arrah/ farrah-pērōz : GDH-pylwc : نام کاتبی که نسخهٔ K43 از روی نسخهٔ او استنساخ شده ، همچنین نام جدّ او . خ

dast-kārīh = YDH kʾlyh : ساخت دست ، صنعت

۱۰ dstklty : زبور پهلوی . نج . dast kārī : پا ۴۳۹

(PS.38) . فارسی : دستکار : صانع (السامی فی الاسامی ، چاپ عکسی ، ص ۱۷۱)

| + ۱ |

andar = BYN : اندر ، در

۱ـ حرف اضافه به معانی : در ، داخلِ ۱۱۲ ۸ ۸ نسبت به : ۱۱,۲۴,۱۵ ۲

۱۵ ۳۸۴۰

۲ـ قید ۳۲۱۶ پا : añdar

۳ـ پیشوند فعلی :

andar abāyēd = BYN ʾpʾytʹ : لازم است

añdar awāyat : پا ۱۵۸

:andar āyēd : BYN Y'TWN-yt'

andar āēt/āet :پا $۴۸_{۲}$ $۲۲_{۸}$ داخل شود

¹ : dādestān = DYN'

۱- قانون ، عدالت $۱_{۵۲,۱۲۲}$ $۷_{۱۵}$ $۲۵_{۸}$ $۲۷_{۹}$

۲- کار (همراه با واژه) $۱_{۶۸}$ ۵

۳- داستان ، وضع ، حالت $۶_{۵,۷}$:پا dāestan

² swh : savah : سوه (یکی از هفت کشور) $۱۵_{۱۰}$ $۴۳_{۱۳}$

:پا $۶۱_{۲۵}$ savahi . اوستا: savahī- (Wb.1562)

(؟) snʼhl (؟): snahr : تگرگ (؟) $۶_{۲۷}$:پا *yax

gywʼk : gyāg : جای $۶_{۲۷}$:پا *jā . فاتر: gyʼg ۱۰

(Mir.Man.II,49) . سنج . زبور پهلوی : gyrʼg (PS.37)

swtʼwmnd : sūdōmand : سودمند

sūdōmandtar : سودمندتر $۶۲_{۸}$

:پا sūtmandtar

swtkyh : sūdagīh : فراموشکاری ، بی توجهی $۵۸_{۷}$ ۱۵

:پا sūdaī . درمورد این واژه نک :

B.D. Dhabhar, Essays on Iranian Subjects. P. 136 ff.

swtmnd : sūdmand : سودمند

sūdmandtar : سودمندتر $۱۹_{۲,۴}$

sūdmandtar :پا

[Pahlavi] swt' : sūd : سود ۲۶_{۲،۱۴،۱۶،۱۹،۳۸} ۳۶_{۳۵} ۵۱_{۱۱} ۵۶_{۱۷}

sūt :پا

[Pahlavi] swt' hw'st'lyh : sūd-xᵛāstārīh :

۵ سودخواستاری ، طلب سود ۱_{۸۴} پا: sūt-xᵛāstārī

[Pahlavi] swc'k : sōzāg : سوزان

[Pahlavi] sōzāgtom : سوزان ترین ۶_{۲۸}

sōzātum :پا

[Pahlavi] srd'l : sālār : سالار ، سرور

۱۰ ۱_{۵،۸۴} ۳۲_{۳،۱۱} ۳۸_{۴۰،۴۱} ۶۰_۷ پا: sālār . مانتر : s'r'r

(Mir. Man. II, 62)

[Pahlavi] srd'lyh : sālārīh : سالاری ، سروری

[Pahlavi] :نک ۱_{۵۷،۸۷} پا: sālārī

[Pahlavi] swkš'ns : sōš(y)āns : سوشیانس (آخرین موعود دین زردشتی)

۱۵ sōšyōs :پا ۵۶_۷ ۲۶_{۶۳}

[Pahlavi] swk' d't'lyh : sōg-dādārīh : سود رساندن

savak-dādārī :پا ۱_{۷۷}

[Pahlavi] dyn' : dēn : دین ۱_{۱۶،۳۹} ۳_۵ ۷_{۱۸} ۱۱_۵ ۱۲_{۱۵} ۲۶_{۲۸}

dīn :پا ۵۶_{۲۱}

[Pahlavi] (=[Pahlavi]) dēn ī ŠPYL(=veh) : دین به ، دین زردشتی $۱۳_{۱۶}$ $۱٤_{۲۱}$ $۲٦_{٦۹}$ پا : dīn i vāh

[Pahlavi] شاید+ [Pahlavi] gyw'k : gyāg : جا(؟)؛ شاید k'ʾk : sw'k : *savāg : سودرساننده از ریشهٔ √sav . نک : R.C.Zaehner, BSOS IX, P.103 $۵۵_{۰}$ پا : ǰā

[Pahlavi] dyn'ʾkʾs : dēn-āgāh : دین آگاه . آگاه از دین ، عالم دینی

[Pahlavi] dēn-āgāhtar : دین آگاه‌تر $م_{٤۳}$ پا : dīn āgāhtar

[Pahlavi] dyn' bwltʾl : dēn-burdār : دیندار $۱۳_{۱۱}$ پا : dīn burdār

+[Pahlavi] dyn' bndk : dēn-bandag : بندهٔ دین خ . در نسخهٔ L : [Pahlavi] [Pahlavi] آمده است .

[Pahlavi] dyn' ptglptʾl : dēn-padīriftār : دین پذیرنده $۲٦_{۱۷}$ پا : dīn padīraftār

š- : -ش (ضمیر متصل سوم شخص مفرد) . با واژه‌های زیر آمده است :

: نک :

: نک : زیر

: نک :

: نک

kū-š : که + ش . او (نک :) ۱۵۱،۱۵۳ ،۱

۵

: نک :

: abāg-iš = LWTH-š : با ... اش ۳۰، ۵

پا: awāš (نک :)

-šān : š'n' : -شان (ضمیر متصل، سوم شخص جمع)

۱۰

: نک

hamvār-išān : همواره + شان ۳۱، ۶

پا: hamvār šąn

čand-išān : چند (= تا آنجا که) + شان ۱، ۱۱

پا: čaṅdašąn : نک :

۱۵

dēv = ŠDYʾ : دیو $۴۱،۱۱۵،۱۵۳،۱۶۴،۱۶۶^{۱}$ $۵_{۶}$ $۷_{۴}$ $۸_{۶}$

dāv : پا: $۴۳_{۱۷،۲۰}$ $۲۶_{۲۰،۲۲،۷۱}$

(ج)

dēv-ēzagīh : ŠDYʾ ʾyckyh : دیوپرستی $۱_{۹۲،۱۷۲}$

dəvāzaī : پا

dēv-yazagīh : ŠDYʾ yckyh : دیوپرستی $۳۵_{۱۹}$

dəvāzaī : پا

šādīh : šʾtyh : شادی $۱۶_{۲،۴}$ خ پا: šādī

šād : šʾtʾ : شاد $۱۵_{۶۱}$ $۱۶_{۴}$ پا: šāt

šādtar : شادتر $۴_{۲}$ $۲۷_{۵،۱۲}$ پا: šādtar

šāftar ,

: نک به

šāyistan : šʾdstnʾ : شایستن، ممکن بودن، توانستن

šāyēd : šʾytʾ : ممکن است، می توان ۳۲ م

šāyat : پا: $۳۱_{۴}$ $۲۰_{۲۱}$ $۸_{۲،۶}$ $۷_{۶،۱۲}$ $۶_{۳۱}$ ۵۱

: šāyīd had : šʾdytʾ ḤWH-t

ممکن می شدی (ماضی شرطی) $۹۵^{۱}$ پا: šāyast hat

: šāyīd had : šʾdytʾ ḤWHʾ-ʾt

ممکن می شدی (ماضی شرطی) $۲۶_{۳۶}$ پا : šāyast hēt

نک : زیر

š'dynd : šāyēnd : توانند $۱۵_{۶}$ $۵۲_{۲،۱۸}$

پا : šaiñd/šaeñd

۵ š'dyndk' : šāyēndag : شایسته $۵۰_{۳،۶}$

پا : šāiñda

š'dyndgyh : šāyēndagīh : شایستگی $۲۸_{۱}$ $۵۰_{۶،۷}$

پا : šāiñdaī

š'nzdhwm : šānzdahom : شانزدهم $۳۶_{۱۹}$

۱۰ پا : šazdahum

نک :

šp'n' : šabān : شبها (جمع) . در ترکیب واژه

: شبانروز به کار رفته است . نک به این واژه .

۱۵ ŠPYL = veh : به ، نیک $م_{۲۳}$ $۲۲_{۲۲،۶۱،۷۲،۱۱۵،۱۳۲،۱۷۴}$ $۳۲_{۲،۸}$

پا : $۴_{۱۱}$ $۱۳_{۴،۱۰،۱۱}$ $۱۴_{۱۱،۳۱}$ $۴۱_{۸}$ $۴۳_{۲۴}$ $۶۲_{۲}$: vēh

(ج)

[ ] ŠPYL dyn' : veh-dēn : بهدین . دین زردشتی

پا : $م_{۱۰}$: vēh-dīn

ŠPYL-yk = vehīh : بهی . نیکی ۱۸۷ ۹۶،۸ ۱۵۲۱ ۳۶۱۷

پا: ۵۹۲ ۵۰۰ ۴۳۲۵ vāhī

: نک :

štrywr : šahrēvar : شهریور خ

štr' : šahr : کشور م۳۵ ۱۴۱۶ ۳۰۱۰ ۳۲۸،۱۰،۱۶ ۴۳۶

پا: šahar . نج . فامتر: šhr (= دنیا) (Mir.Man. I,46)

štr'yd'l : šahriyār : شهریار (نام جد کاتب نسخه K43) خ

فامتر: šhry'r (Mir.Man. I,46)

šypšn' : šēbišn : آشفتگی م۴۱ پا: šōwišn

فامتر: šyb- (verbum,180,26)

ŠB̲KWN-tn' = hištan : هشتن، رها کردن ۱۰۱۰ پا: hištan

ŠB̲KWN-yt' = hilēd : هلد، رها کند ۳۶۲۱

پا: ۳۸۲۹ hālāt

ŠB̲KWN-ydy = hilēnd : رها کنند ۲۰۱۳

پا: hōland . فامتر: hyl-, hyšt زبور پهلوی: hyl-.

پاتر: hyrz- (Verbum,169, 6-8)

šyl : šīr : شیر (خوردنی) ۱۵۴ پا: šīr

šylyn' : šīrēn : شیرین سخن، چرب زبان

šīrēntar : شیرین سخن تر $۱۵_{۲۸}$ پا: šīrīntar

šywn' : šēvan : شیون $۵_{۱۳}$ $۴۳_{۲۹}$ پا: šīna

۵ ššwm : šašom : ششم $۳_{۷}$ $۵_{۹}$ $۳۴_{۱۰،۱۸}$ $۳۶_{۹}$

پا: šašum

ŠKBḤWN-tn' = nibastan : قرار داشتن

ŠKBḤWN-yt' = nibayēd : قرار دارد $۶۱_{۴}$

۱۰ پا: āstāt

Henning برابر ایرانی این هزوارش را nbst , nb'y- می داند.

سنج. پاتر: nb'y- (Ghilain, 70) . فاتر: nb'st

(verbum, 188_{16})

škptyh : škiftīh : سختی $۵۰_{۲}$ $۵۱_{۸}$ پا: škaftī

۱۵ škpt' : škift : سخت، شگفت

škifttar : سخت تر $۴۰_{۴،۱۳}$ پا: škafttar

فارسی: شگفت . فاتر: 'škyft (Man.Stud. 107)

škstn' : škastan : شکستن $۲۶_{۲۱}$ $۵۶_{۱۵}$ پا: škastan

pādixšāyīh = ŠLYT'-yh : پادشاهی، حکومت ۱۴$_{۱۲}$

پا: pādašāhī . نک :

višādan = ŠLYTWN-tn' : گشوده شدن، باز شدن

višāyēd : گشوده شود، باز شود ۲۶$_{۲۹}$

پا: kušāend ۵

šarm : šlm : شرم ۳۸$_{۳۲}$ ۶۰$_{۷}$ پا: šarm

šarmganīh : šlmknyh : شرمگینی، خجالت ۵۴$_{۵}$

پا: šarmginī

nām = ŠM : نام ۱$_{۶۷}$ ۱۵$_{۱۵}$ پا: nąm ۱۰

šnāxtan : šn'htn' : شناختن ۵۶$_{۱۸}$ پا: šnāxtan

šnāsēd : šn'syt'

۱- شناسد ۴۱$_{۱۲،۱۴،۱۵}$ پا: šnāsāt

۲- شناسید (فعل امر) ۳۹$_{۲۵،۲۷}$ پا: šnāsāt ۱۵

šnāyišn : šn'dšn' : خشنودی، رضایت، سپاس [م ۱]

پا: šnāišn ۲۱$_{۷۵}$. K43 :

šnāsīh : šn'syh : شناسائی ۲۵$_{۵}$ پا: šnāsaī

sāl = ŠNT : سال ۴۳$_{۲۵،۳۲}$ پا: sāl

šwd : šōy : شوی ، شوهر ۳۸~۳۹~ ۶۰~v~ پا : šūi

ŠRM = drōd : درود خ

šnwmk'n' : šnūmagān : سپاسگزاری . دعا برای سپاسگزاری

(šnūmagan) : پا ۵۱~v~

۵ šwn' : šōn : راه ، طریق ، وسیله ۱۶۱~۱~ پا : band

نک : P. de Menasce, ŠGV, Glossaire, 285

و

و + ...

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] k'hynytn' : kāhēnīdan : کاهش دادن $۵۱_۹$

پا : xāhināt

[Pahlavi] k'hšn' : kāhišn : کاهش $۲۲^۱$ $۴۷_{۱,۷}$ (K43 : [Pahlavi]) ۵

پا : xāhišn . فاتر : k'hyšn (verbum,191,32)

[Pahlavi] k'dws : kayōs : کاوس $۷_{۲۷}$ $۲۶_{۵۴}$ $۵۶_{۳۱}$

پا : kahōs

[Pahlavi] k'stn' : kāstan : کاستن

[Pahlavi] k'hyt' : kāhēd : کاهد. کاسته شود $۱۵_۵$ ۱۰

پا : xāhət

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

۱[Pahlavi] k'l : kār : مردم $۳۵_{۲۷}$ فارسی باستان : -kāra

(op.179) نج. فارسی : "کار" در ترکیب "کس و کار". پا : kasqn

۲[Pahlavi] k'l : kār : کار $م_{۵۴}$ $۱^{۱۷,۳۰,۶۸,۸۲,۹۵,۱۹۷}$ $۹_{۵,۶}$ $۱۲_{۱۰,۱۲}$ ۱۵

۱۳ ۱۴ ۱۵ ۲۶ ۳۱ ۴۰ ۵۹ ۶۱

پا: kār

kārāgāyīh: k'l'k'dyh : کارآگاهی ۵۷ نک. سطر ۷

kārāgāh : k'lk's : آگاه از کار، دانا ۲۲ پا: kār-āgāh

۵ فارسی: کارآگاه: کسی را گویند که از حقیقت کار آگاه و باخبر باشد و مردم صاحب فراست و منهی را نیز گویند. (برهان)

kārāgāhīh : k'l'k'syh : آگاهی از کار، دانائی ۵۶

پا: kār-āgāhī

kālbad : k'lpt' : کالبد ۲۶ ۴۷ ۵۶

۱۰ پا: kālbūt

kārdāg : k'ld'k : ساز، سرگردان ۳ ۳۶ پا: kārdahag

فاتر: k'rd'g . یونانی (دخیل از ایرانی): karδakes

نک: H.W. Bailey. Iranica II, JRAS, 1934, 512; BSOS., vii, 79

kārezār : k'lyc'l : کارزار ۵۶ پا: kārīzār

۱۵ kār-raftārīh : k'l lpt'lyh : پیشرفت کار ۱

پا: kār-raftārī

kām : k'm : کام، آرزو ۲۵ ۲۶ ۳۸

پا: kam

نک:

k'mstn' : kāmistan : خواستن ، آرزو کردن

kāmēd : بخواهد ۳۵$_{۱۲}$ پا : kāmāt

k'myst . زبر پهلوی : k'msty , k'm- فامتر :

(Verbum, 177, 13, 18)

۵ k'mk' : kāmag : آرزو ، میل م$_{۵۷}$ ۱$_{۲۸}$ ۱۵$_{۵۷}$

kāma : پا : ۴۱$_{۱۱}$ ۳۹$_{۲۴،۲۶}$. فارسی : کامه

k'mkrt'l : kāmkirdār : کامکار ۲۶$_{۲}$

پا : kāmkardār

k'nsyh : kānsēh : کیانسه (نام دریاچه‌ای است) ۲۶$_{۴۴}$ پا : kasāh

۱۰ [و + ل]

vas = KBY[R] : بس ، بسیار ۱$_{۱۰۰،۱۰۲،۱۱۵}$ ۲$_{۴۰}$ ۲۶$_{۴۰}$ پا : vas

KBY[R] hw'stk' : vas-xᵛāstag : ثروتمند ۱۴$_{۷،۱۲}$

پا : vas-xᵛāsta

KBY[R] bwnyšt' : vas-buništ : معتقد به مسلکهای مختلف

۱۵ م$_{۱۷}$ پا : vas-bunāšt

KBY[R] kyš : vas-kēš : معتقد به کیشهای مختلف م$_{۷}$

پا : vas-kāš

KBY[R] wlwdšn' : vas-virravišn : معتقد به عقائد مختلف

م$_{۱۷}$ پا : vas-garōišnī

kptn' : kàftan : افتادن

kpt' YKʿYMWN-yt' : kaft ēstēd : افتاده بود ۵۱۹ پا: kaft āstəẓ

۵ فاتر : kpt (verbum, 173, 5)

kpwt' : kabōd : کبود ۲۶۵۰ پا: kapūt

kt'm : kadām : کدام ۳۲ ۱۳۲،۳،۴ ۱۵۲ ۳۵۲ پا: kadam

ktk 'plwc' : kadag afrōz/abrōz : روشنی‌بخش خانه ۶۰۷

۱۰ پا: kada-awarōz : نک :

ktk' : kadag : منزل ۴۸۱۸ پا: kada

KTLWN-tn' = māndan : ماندن، برجای ماندن

KTLWN-yt' = mānēd : برجای ماند، باقی ماند

mānəẓ پا: ۳۰۲۲ ۱۵۵۸ ۱۳۰

۱۵ L'WḤL KTLWN-t' ḤWH'-yy : abāz mānd hē : بازمی ماند (ماضی شرطی) ۲۶۵۳ پا: awāz mand haē

kyhwslwb' : kayxusrav : کیخسرو ۱۹۵ ۵۶۷ پا: kai-xusraw

kyhwslwy : kayxusrō : کیخسرو ۲۶۵۹

kai-xusraw : پا

kayan: پا۲۶$_{۴۸}$ کیان، کیانیان : kayān : kd'n'

darōg : پا ۳۸$_{۴۶}$ ۱$_{۱۳۵}$ دروغ : drōv = KDB'

drwg : پاتر . (Mir.Man. II,51) drw : فاتر

نک : (Mir.Man. III,54)

kōš : پا ۳۵$_{۱۲}$ ۱۲$_{۱۱,۱۲}$ ۲$_{۳۶,۳۸}$ کیش : kēš : kyš

نک :

کشیدن : kešīdan : kyšytn'

kišət : پا ۱$_{۱۶۶}$ کشد : kešēd : kyšyt'

kišənd : پا ۱$_{۴۱}$ کشانند : kešānd : kyš'nd

کشور : kišvar : kyšwl

۵۶$_{۱۲}$ ۴۳$_{۱۳}$ ۲۶$_{۴۰}$ ۱۴$_{۱۳}$ ۸$_{۲,۱۶}$ ۱$_{۹۵}$

(PS.46) kyšwbly : زبور پهلوی kōšvar : پا ۶۱$_{۳۱}$

kai-kavāt : پا ۲۶$_{۴۵}$ کیقباد : kaykavād : kykw't'

۲۶$_{۶۴}$ کی لهراسب : kayluhrāsp : kylwhl'sp'

kai-lahurāsp : پا

کم : kem : kym

۳۸$_{۲۶}$ ۳۳$_{۴}$ ۲۵$_{۷}$ ۲۳$_{۸}$ ۲۰$_{۳۶,۴۱}$ ۱۵$_{۵۵}$ ۱$_{۸۶}$

kam : پا ۴۳$_{۲۲,۲۷}$

kaimtar : پا ۱۷$_{۲}$ کمتر : kemtar : kymtl

kai-guštāsp : پا ۲۶$_{۲۷}$ کی گشتاسب : kayuištāsp : kywšt'sp'

کین : kēn : kyn' — ۹ₒ ۳۰₂₁,₂₅ ۲۶₄₂ ۳۶₁₉ ۳۸₃₅
پا : xīn . فاتر : xyn (Mir. Man. I, 42)

kynwl : kēnvar : کینه ور، کینه جو . ۱₅₄⁺ (در نسخه K43
آمده است.) پا: ۲۰₅,₁₉ ۳۸₂₇ ۴۴₁₀ : xīnvar

۵ kynwlyh : kēnvarīh : کینه وری، کینه جوئی ۳۵₂₂ ۵۸₉ پا: xīnvarī

[k + y]

KZY = ahē : بزودی ، فورا ۱₁₅₁ ۲۱₅ پا : hae
فاتر : hy. پاتر : hs (Man. Hymn cycles: 189)

[k + s]

۱۰ ks : keh : که ، کوچکتر ۱₄ پا : kəh

[k + l]

KLB' = sag : سگ ۱₁₁₃ ۶₂₉ ۵۲₇ پا : sag
KLB' sltk' = sag-sardag : جیوانائی که از نژاد سگ
هستند . ۵۲₇ پا : sag-sardag . نک : ...

۱۵ klpi : kirb : شکل ، صورت ۱₁₂₉,₁₂₅ پا : karaf . فاتر :
qyrb (Mir. Man. I, 41)

klyhst : karīhist : کرده شد (فعل مجهول سوم شخص
مفرد از فعل ماضی از ...) ۵۶₁₅ پا : kard āstāt . فاتر : kyr yh- (Verbum, 105, 35)

KLYTWN-tn' = xᵛāndan : خواندن ، نامیدن

= x^{u}ānēnd : خوانند ، نامند ۲۶٫۵ پا: x^{u}ānand

¹ klynytn' : kirrēnīdan : آفریدن

klynyt' YK'YMWN-yt' :

kirrēnīd ēstēd : آفریده شده است ۵٫۴ پا: xarnīt

² klynytn' : kirrēnīdan : پاره پاره کردن ، دریدن ۵

kirrēnēnd : درند ، پاره پاره کنند . ۶٫۲۹ پا: xarānīnand

KLM' = raz : رز ، انگور ۱۵٫۱۱ پا: angūr

klm'hyk : karmāhīg : نام ماهیی است که پیرامون دریاچهٔ ورکش می گردد ۶۱٫۹،۳۰ پا: xar-māhī

6+9

۱۰

km'l : kamār : سر (در مورد موجودات اهریمنی) ۱٫۱۵۸

پا: kamār فامتر: qm'r (Man. Stud. 90)

اوستا: kamarəδa- (Wb. 440)

km'n' : kamān : کمان ۴۲٫۱۰ پا: kaman

۱۵ kmk' : kamag : نام مرغی است که به دست سام (= گرشاسب) کشته شده است . ۲۶٫۵ پا: kamak

1+9

= KR' har : هر ، همه ۱٫۵۱،۷۱،۹۵ ۳٫۲ ۶٫۱۵ ۹٫۲ پا: har

KR' g's : har gāh : همیشه ۶٫۱۴ ۵۴٫۴

hargāh :پا

har zaman : پا ۱۰٫۶ همیشه : har zamān : KR' zm'n'

۲۲٫۴ ستیزکردن ، جنگیدن : kōšīdan : kwhšytn'

kōxšīdan :پا

۵ ۵۲٫۱ جنگ کن ، مبارزه کن : kōš : kwhš

(Verbum, 184, 30) qwšydn : مانتر . kōxš :پا

۵۱۶ ۱۱۱۲ ستیز ، جدال : kōšišn : kwhššn'

(Verbum, 184, 29) kwšyšn : مانتر . kōšišn :پا

kanāra : پا ۵۵٫۷ کنار : kanār : kn'l

۱۰ نیرومند ، صاحب قدرت : kardār : krt'l

پا ۳۲٫۱۱ : kard-kār . نیرنگ : اکرۆ

۸۳٫۱ عمل ، کوشش : kardārīh : krt'lyh

۵۷٫۱ پا : kardārī . نیرنگ :

۱۸٫۱ نیرومند ، صاحب قدرت : kirdagār : krtk'l

۱۵ (Man. Stud. 90) qyrdg'r : مانتر kard kāran :پا

kardagan : پا ۲۶٫۵۱ عمل : kirdagān : krtk'n'

(Man. Stud. 89) kyrdg'n : مانتر

kərbaī : پا ۸۸٫۱ درست ، ثواب : kirfagīg/kirbagīg : krpkyk

ثواب کار : kirfakkar /kirbaggar : krpkgl

kyrbkr : فاتر. kərbagar :پا ۱۴* ۲۴،۳۲ نیکوکار
(Man. Stud. 89)

[Pahlavi] kirfag/kirbag: krpk' :کارنیک، ثواب ۲۴،۲۵،۵۴م
۱ ۱۷،۳۰،۴۵،۹۶ ۳۲ ۹۶ ۱۱۱۳ ۱۲۵ ۱۳۱۳ ۱۴ ۸،۱۹،۳۲ ۳۰۷ ۳۵۳۲ ۴۱۱۴

۵ kyrbg : فاتر. (PS.46) klpk : زبور پهلوی. kərba :پا
(Man. stud. 89). فارسی : کرفه

[Pahlavi] kirfag/kirbag-varzīdārīh: krpk' wlcyt'lyh :
نیکوکاری ۲۳۲ :پا kərba-varzīdārī

[Pahlavi] kōh/kōf : kwp :کوه ۱۹۹ ۵۵۲،۴ ۵۶۱۳ ۶۱۲۰ ۶۲۳

۱۰ kōh :پا. جمع : [Pahlavi] kōhīhā / kōfīhā :کوهها
فاتر: kwf (Mir. Man. I,41) زبور پهلوی : kwpy (PS.45)

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] krtn : kardan : کردن، ساختن ۱ ۳۰،۹۵،۹۶

kardan :پا ۳۱۸ ۱۵۴۶،۵۸

۱۵ [Pahlavi] : kard ēstēd : krt' YKᶜYMWN-yt'
ساخته شده است، کرده است. ۸۲،۷ ۱۴۷ :پا kard āstāt

[Pahlavi] ʾDYNʾt krt' HWH-m :
ēg-it ... kard hēm :پس تو مرا... کردی ۱ ۱۳۲،۱۷۹

[Pahlavi] klyhyst' : karīhist : کرده شد

(فعل مجهول، سوم شخص مفرد از فعل ماضی) kard āstōt :پا 56_{15}

ﻟﺮﺍﻟﺎ ۱۱۳۱۹ BR' krt' : bē kard : بیرون کرد

bā kard :پا $26_{40,44}$

اﻃ اﺭﻟﺎﺍﻮ ۱۱۱۳۱۹ 'L NPŠH krtn' :

۵ ō xᵛēš kardan : داراشدن، صاحب شدن $3_{18,52}$

kyrd: فاتز ō xᵛāš kardan : پا $42_{2,5}$ 35_{22} $21_{2,4}$

(Ghilain, 57) kr- : پاتز (Verbum, 202, 21) kwn-

واﻮﻪ۱۱۱۳۱۱ KRYTWN-tn' = xᵛāndan :خواندن، نامیدن

واﻮﻪ۱۱۱۳ KRYTWN-d = xᵛānēnd :خوانند، نامند

۱۰ xᵛānənd :پا 8_{2}

واﻓﻮ۱ kngdc' : kangdiz : کنگدز $31_{58,62}$ $61_{2,12}$

kandiz :پا

و الو knyk : kanīg : دختر، دوشیزه $1_{125,128,167,168}$

kanīk :پا

۱۵ واﻮﻪ۱ kwstk' : kustag : ناحیه، طرف 1_{120} $7_{18,19}$ ،

واﺴﻮﻪﺳ kwšyt'lyk : kōšīdārīh : تلاش 1_{166}

kōšīdārī :پا

واﺴﻮ۱۱۱ kwšytn' : kōšīdan : ستیزه کردن، جدال کردن 40_{9}

kōxšīdan : پا

kōšišnīg : kwššnyk : کوشش کننده ۵۱۱۳

kōšišnī : پا

kōšišn : kwššn' : تلاش ۱۱۶۵ پا : kōšišn

kōrčašm : kwlcšm : کورچشم ۲۵۱،۵،۶ پا : kōr-čašm ۵

فاتر : kwr (Henning, BBB.111) اوستا :

(wb. 474) kurō (?)

kōrdil : kwldyl : کوردل ۲۵۲ پا : kōr-dil

nūn = K^cN : اکنون ۲۸م ۱۱۵۹ پا : nūn ۱۰

kunišn : kwnšn' : کنش، عمل، کردار ۳۳،۵۴م ۱۴،۲۸،۱۰۹،۱۱۵،۱۳۰

۱۴۶ ۱۵۱۷ ۳۸۴۳ ۴۵۵ پا : kunišn

kūn-marz : kwnmlč : لواط ۷۱۰ ۳۵۴ پا : kūn-marz

man = L : من : م۶۰ ۱۷۱ا ۳۹۲۵ پا: man

nē = Lʾ : نه (حرف نفی) ۱۹،۳۱ا ۸۲ پا: nā

nēč : نه + نیز ۱۲۰ا پا: nāi-ča.

rāh : lʾh : راه ۷۳ا پا: ندارد. املاء جدید

29-wm : vīst ud nahom : بیست و نهم ۳۵۳۲ ۳۶۳۲

پا: vīst-nahum

26-wm : vīst ud šašom : بیست و ششم ۳۵۲۹ ۳۶۲۹

پا: vīst-šašum

۱۰

25-wm vīst ud panǰom : بیست و پنجم ۳۵۲۸ ۳۶۲۸

پا: vīst-panǰum

23-wm : vīst ud sevom : بیست و سوم ۳۵۲۶ ۳۶۲۶

پا: vīst-sәum

lʾpkklyh : lābaggarīh : لابه‌گری ۱۶۶ا

۱۵

پا: rāwagarī . نج. فاتر: rʾb ، پاتر: lʾb/lʾb "lʾb/lʾb"

(Heninng, List, 79, 85)

[Pahlavi] lābaggarīhā : l'pk'klyh' : لابه آمیز ۱ (۱۶۵)

پا: rāwagarīhā : نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] rādīh : l'tyh : رادی، بخشندگی ۱ (۶۷) ۲ (۲) ۳ (٤) ۳٦ (٤) ٤۲ (۱۱)

پا: rādī ۵

[Pahlavi] rāy : l'd : برای (حرف اضافهٔ مؤخر). به معانی زیر به کار رفته است:

۱- برای، بخاطرِ ۱ (۱۲۰) ۳ (۲) ۱٤ (۱٤، ۲۱، ۲۵) ۱۵ (۱۷) ۲۰ (۲۹، ٤۱) ۳٤ (۷) ۳٦ (۱)

۲- بعلتِ، به سببِ [م (۱۳، ۱٤)] ۱ (۱۲، ٤۱) ۲۰ (٤۱)

۳- دربارهٔ، درموردِ ۱ (۱۹٦) ٦ (۱۸) ۱٤ (۱۲) ۱۵ (۲۰) ۲۰ (۳۰) ۲۵ (۱۰) ۳٦ (۹)

پا: rā . زبور پهلوی: l'dy (PS. 46) ۱۰

[Pahlavi] 27-wm : vīst ud haftom : بیست و هفتم ۳۵ (۳۰) ۳٦ (۳۰)

پا: vīst haptum

[Pahlavi] 28-wm : vīst ud haštom : بیست و هشتم ۳۵ (۳۱) ۳٦ (۳۱) پا: vīst haštum

[Pahlavi] 24-wm : vīst ud čahārom : بیست و چهارم ۳۵ (۲۷) ۳٦ (۲۷)

پا: vīst čihārum ۱۵

[Pahlavi] LHYK : dūr : دور ۱ (۹۳، ۱۳۱، ۱۷۱) پا: dūr

[Pahlavi] LHYK YHSNN-yt' : dūr dārēd : دور نگاه دارد

۳٦ (۱۹) ٤۰ (۱۰) پا: dūr dārāṯ

[Pahlavi] l's : rāh : راه، طریق ۱ (۲۲، ۱۵۱، ۱۹۸) ۱۱ (۱۵) ۱٤ (۲۲) ۳۰ (۸) ۳٦ (۳) ۳۸ (۱۸)

۴۰$_{۳,۱۲}$ ۴۸$_{۶,۱۴}$ پا : rāh . فا متر : r'h (Mir.Man., II,67)

زبور پهلوی : l'sy (PS. 47)

l'styh : rāstīh : راستی ۲۹م ۱$_{۶۹,۷۳,۱۳۵}$ ۳$_{٤}$ ۹$_{۲,۱۰}$

rāstī : پا ۳۶$_{۵}$ ۱۱$_{۱۲}$

۵ l'styh' : rāstīhā : بطور درست ، عادلانه ۱۱$_{۶}$

rāstihā : پا

l'stk' : rāstag : رسته ، روش ، قاعده ۱٤$_{۲۸}$

(rīsta) : پا

l'st' : rāst :

۱۰ ۱- راست ، درست ۱$_{۹۱}$ ۱۱$_{۲,٤}$ ۱۲$_{۱۵}$ ۱٤$_{۱۶,۲۸}$ پا : rāst

۲- عادل (صفت رشن) ۱$_{۱۱۹,۱۶۳}$ پا : rāst

عادلانه ۱$_{۱۷۶}$ ۳۸$_{٤۵}$ پا : rāst

۳- برابر ۱$_{۱۲۲}$ ۱۱$_{۱٤}$ پا : rāst

rāsttar : راست تر ۳۸$_{۲۵}$ پا : rāsttar

۱۵ l'st'gwbšn' : rāst-gōvišn : راست گفتار ، راستگو

rāst-gavišn : پا ۱$_{۶}$ ٤$_{٤}$ ۶$_{۶}$

l'dyn'k : rāyēnāg : اداره کننده ، ترتیب دهنده ، منظم کننده

rāinā : پا ۵۵$_{۵}$ ۷$_{۲۱}$

l'dynyt'lyh : rāyēnīdārīh : اداره ، ترتیب دادن

rāinīdārī : پا: ۵۱$_{۸}$ ۳۵$_{۸}$ ۱$_{۶۸}$ م$_{۵۰}$

rāyēnīdan : l'dynytn' : اداره کردن ، ترتیب دادن م$_{۴۷}$

rāinīdan : پا: ۵۱$_{۱۴}$ ۱۵$_{۴۶}$

rāyēnēd : l'dynyt' : ترتیب دهد ، اداره کند

rāināt : پا: ۵۱$_{۵،۳۱}$ ۳۶$_{۱۳}$ فاتر: r'yn- (Verbum,187,19)

rāyēnišn : l'dynšn' : عمل ، فعالیت م$_{۳۴}$ ۳۵$_{۳۲}$ ۴۸$_{۲}$

rāinišn : پا

rāhnimāy : l'snm'y : راهنما م$_{۶۱}$ پا: rāh-namāe

ul = L'L' : بالا

نک : ۴۳$_{۱۳}$

nān = LḤM' : نان ، غذا ۱۵$_{۸،۱۷}$ ۴۳$_{۳۱}$ پا nqn

rāmēnīdārīh : l'mynyt'lyh : خوشی بخشیدن ۳۶$_{۲۵}$

rāminīdārī : پا

rāmēnīdan : l'mynytn' : آرام کردن ۳۸$_{۲۳}$

rāminīdan : پا

rāmišn : l'mšn' : خوشی ۱$_{۲۱}$ ۶$_{۱۷}$ ۱۳$_{۷،۱۴}$ ۱۴$_{۹،۱۱}$ ۱۸$_{۵،۶}$

rāmišn : پا: ۵۱$_{۱۰،۱۷}$ ۳۸$_{۸،۲۸}$ ۳۲$_{۱۴}$ ۲۶$_{۲۲}$

rāmišn-hayyār : l'mšn' hdyb'l : شادی بخش

rāmišn-ayār : پا: ۱۳$_{۵،۱۲}$

L'WHL = abāz : باز، دوباره $۱_{۹۵}$ $۷_{۱۶}$ $۱۴_{۲۲}$ $۲۴_{۳۳}$ $۴۳_{۱۵}$

پا: awāz . مانتر: ᵓbᵓc (Mir. Man. II,43)

L'WHL d'st'l : abāz-dāstār : بازدارنده

پا: $۵۵_{۱}$: awāz dāstār

ل + ب

LBBH = dil : دل $۳۸_{۹،۲۹}$ $۳۹_{۱۵}$ $۴۷_{۹}$ پا: dil

مانتر: dyl (Man. Stud. 67) . پاتر: zyrd

(Mir. Man. III,65)

21-wm : uīst udēkom : بیست ویکم $۳۵_{۲۱}$ $۳۶_{۲۴}$

پا: uīst yakum

ل + ص

ltyh : radīh : سروری $۱۵_{۱۵}$ پا: radī

lt' : rad : رد، سرور، سرکرده $۱۵_{۱۴}$ $۴۳_{۲۵}$ $۶۰_{۳،۳،۴،۶،۷}$ پا: rat

در $۱_{۲۲}$ نیز این واژه آمده است Henning آن را اشتباه کاتب دانسته است :

(GGA., 1935 Nr. 1 S. 18)

ل + ی/د

ly'hlyh : riyāhrīh : سخره $۱_{۸۴}$ $۶_{۲۳}$ $۱۵_{۳۱}$ $۲۰_{۴،۱۷}$

پا: ryārī . پاتر: سخ ryl (Henning, List, 87)

lyhtn' : rēxtan : ریختن

lycyt' : rēzēd : ریزد ۶۱$_{۳۴}$ پا: rəzət
فاتر: ryz (Verbum,177,31)

22-wm : vīst ud dōvom : بیست و دوم ۲۵$_{۲۵}$ ۳۶$_{۲۵}$
پا: vīst duam

نک :

نک :

lycšn' : rēzišn : ریزش ۴۳$_{۳،۱۲}$ پا: rāzišn

lyst'hycšnyh : rist-āxēzišnīh : رستاخیز کردن، عمل رستاخیز ۲۶$_{۱۳}$ پا: rist-āxāzišnī

lyst'hyc' : ristāxēz : رستاخیز ۱$_{۹۵،۱۹۳}$ ۲۶$_{۳۱،۵۳}$ ۳۶$_{۱۱}$ ۴۱$_{۱}$ ۵۶$_{۷،۲۱}$ ۶۲$_{۷}$ پا: ristāxāz

نک :

lyst' : rist : مرده ۶۱$_{۷}$ پا: rist

lyst' 'l'st'l : rist-ārāstār : ترتیب دهندهٔ رستاخیز، برانگیزندهٔ مردگان (صفت سوشیانس و هوم) ۲۶$_{۱۳}$ ۶۱$_{۷}$
پا: rist-ārāstār

lyst' wyl'st'l : rist-virāstār : ترتیب دهندهٔ رستاخیز، برانگیزندهٔ مردگان ۶۱$_{۲۸}$ پا: rist-vīrāstār

LGLH = pāy : پا : ۱$_{۳۹}$ ۴۷$_{۱۰}$ ۶۱$_{۳۲}$ پا: pāe / pāē

lymnyh : rēmanīh : کثافت $٦١_{٢٧}$ پا: rīmanī

lymn' : rēman : ریمن، کثیف

rēmantom : کثیفترین $١_{١٩٠}$ پا: rīmantum

فارسی : ریمن

٥

lstn' : rastan : رستن، رها شدن $٤٢_{٣،٥}$ پا: rastan

زبور پهلوی : lsty (PS. 48)

lsyk : rahīg : کودک $٢٨_{٤}$ $٣٨_{٣٧}$ پا: rādak

فارسی : رهی . مانی : rhyg (Mir. Man. II,68) . زبور پهلوی :

lsykyhy (PS. 48)

١٠

lšn' : rašn : رشن (ایزدی که بر سر چینود پل کارهای نیک و گناهان را می سنجد)

پا: $١_{١١٨،١٦٣}$ rašn

١٥

1000 : hazār : هزار $٥١_{٢٤}$ $٦١_{٢٨،٢٩}$ پا: hazār

1000-k' : hazāraq : هزاره $١_{٩٥}$ پا: hazāra

tō = LK : تو $١_{٤،١٢٨،١٣٠}$ $٥١_{٢}$ پا: θō

sīh : 30 : سی $٢٦_{٢٢}$ پا: sī

? : ? : پا: an̄dāšīdan

31-wm : sī ud ēkom : سی و یکم ۳۶$_{۳۴}$ پا: sī-yakum

30 w 3-wm : sī ud seyom : سی و سوم ۳۶$_{۳۶}$

پا: sī-u-sōum

30 w 2-wm : sī ud dōvom : سی و دوم ۳۶$_{۳۵}$ ۵

پا: sī u duam

LKWM = šmāh : شما ۵۱$_{۲۸}$ پا: šumā

30-wm : sīom : سی ام ۳۵$_{۲۲}$ ۳۱$_{۲۲}$ پا: sīum

llcytn' : larzīdan : لرزیدن ۱۰

llcynd : larzēnd : لرزند ۶$_{۳۰}$ پا: larzən̄d

فا متر: rrz (Henning, List, 87)

lmk'wmnd : ramagōmand : دارای رمه ۶۰$_{۸}$

پا: ramaōman̄d ۱۵

lwb'k : ravāg : رایج ۱۲$_{۱۱}$ ۱۴$_{۱۹}$ پا: ravā

ravāgtar : سریع تر ۱۵$_{۴۶}$

lwb'n' : ravān : روان ، روح م$_{۲۸}$ ۱$_{۲۰,۲۲,۱۲۳,۱۴۱}$ ۱۱$_{۱۲}$ ۱۴$_{۲۵}$

ruqn: پا ۳۷ ۲۷ ۲۰ ۱۷ ۱۵

raogan : پا ۱۵۲،۱۵۶ : روغن : rōvan : lwb'n'

rōvan صورت جنوبی واژهٔ rōδan (فارسی : روغن) است .

سنج . پهلوی : (روغن) rōn (خسرو و ریدک . متنهای آسانا ص س ۱۵) . پاتر : (درخت آسوری . متنهای پهلوی آسانا ص ۱۱۲ س ۹)

ravān bōxtārīh : lwb'n'bwht'lyh : نجات روان

ruqn bōxtārī : پا ۵۱

نک : ۱ زیر واژهٔ ۲

ravišn : پا ۵۶ ۴۸ ۶ : روش . حرکت : ravišn : lwbšn'

۱۰ نک : زیر واژهٔ ۲

: abāg = LWTH

۱- با (حرف اضافه) ۱ ۷ ۱۰ ۵۶

۲- با (حرف اضافهٔ مؤخر) ۱۸ ۲۱ ۳۲ پا : awā

abāg-iš = LWTH-š : نک به و

۱۵ rañǰ : پا ۱۲ ۳۵ ۱۲ : رنج : ranǰ : lnc

زبور پهلوی : lncy (Ps.48) مانتر : rnz (Mir.Man. II,68)

پاتر : rnj (Hymn, Cycles, 194)

: lnc' QDM YBLWN-šn'

rañǰ awar barišn : پا ۲۰،۲۳ : رنج باید برد : ranǰ abar barišn

[Pahlavi] : rang-dāstārīh : lnc dʾstʾlyh : رنج بردن ۱۸۶
پا: rañj dāstārī
[Pahlavi] : rōzēnīdārīh : lwcynytʾlyh : روشن کردن ۴۸۲۴ پا: rōzinīdārī
[Pahlavi] : rōz-šabān : lwc špʾnʾ : شبانروز ۱۱۲،۱۵۸۱
پا: rōz-šawąn
[Pahlavi] : rōzag-šabān : lwckʾ špʾnʾ : شبانروز ۱۶۰۱
پا: rōz-šawąn
[Pahlavi] : rang : lng : رنگ ۵۱۱۲ پا: rañg
[Pahlavi] : nēst = LᶜYTʾ : نیست ۲۶۳۷ ۶۱۲۱ پا: nāst
[Pahlavi] sar = LᶜYŠH
۱- سر ۱۴۹
۲- آغاز ۱۹۵ پا: sar
[Pahlavi] : rōyišn : lwdšnʾ : رویش، رشد ۱۵۵،۶۶ ۴۸۲۵ ۵۱۱۲
پا: rōišn : پاتز rwyyšn (Verbum, 183, 34)
نک: [Pahlavi]
[Pahlavi] : pēš = LᶜYNʾ : پیش ۱۱۲،۷۵،۱۸۳ پا: pāš
[Pahlavi] : rōstāg : lwstʾk : ناحیه ۴۳۲۱ پا: rōstāq
پاتز: rwdystʾg (Mir. Man. III, 61) فارسی: روستا
[Pahlavi] : rōstahm : lwsthm : رستم (نام جد کاتب نسخه K43) خ

رُستن ، رویُدن : rustan : lwstn'

rōdət : پا: ۶۱ ۳۸ روید : rōyēd : lwdyt'

: rust ēstēd: lwst'YKᶜYMWN-yt'

rust əstət : پا: ۶۱ ۷،۲۸ رُسته است

۵ rōšanī : پا: ۷ ۸ روشنی : rōšnīh : lwšnyh

۲۰ ۲۴ ۱۲ ۱۶،۱۷ روشن : rōšn : lwšn'

۳۹ ۳،۱۶ ۱۵ ۲۱ روشن تر : rōšntar : lwšntl

rōšantar : پا:

rōšanī : پا: ۱ ۱۴۶ روشنی : rōšnīh : lwšnyh

۱۰ vīstum : پا: ۲۵ ۲۳ بیستم : vīstom : 20-wm

əmā : پا: ۶ ۲۴ ۱ ۱۸۶ ما : amāh = LNH

rōn : lwn' : حرف اضافهٔ مؤخر، باحرف اضافهٔ ... به معنی : درناحیه ،

run : پا: ۶۱ ۱۲ درطرف

..... : درناحیهٔ ... ، درطرف ....

۱۵ سنج . فاتر : rwn 'w..... (Mir.Man. I,46)

(PS. 47) ᶜL.....lwny : زبور پهلوی

m : -m : م (ضمیر متصل، اول شخص مفرد) ۱۲۸، ۱۴۲[1]

به صورت متصل با کلماتی مانند : ... آمده است .

māh: m'h : ماه (= قمر) ۵[۷] ۱۱، ۴۸[۳،۱۴،۲۷]، ۵۲[۸]، ۵۶[۱۳] پا: māh

māh-pāyag : m'h p'dk' : طبقهٔ ماه (یکی از طبقات آسمان) پا: ۶[۹] māh-pāya

māhīg : m'hyk : ماهی ۱۲[۲] پا: māhīgan (جمع)

mahmān : m'hm'n' : جایگزین، مقیم ۲[۱۳]

پا: mahman . زبور پهلوی : m'hm'n (PS. 49)

سنج . فارسی : مهمان

mayānjīgīh : mdy'ncykyh : میانجیگری ۱[۱۸] پا: myanjī

mayān : mdy'n' : میان ۱۲[۱۸]، ۴۳[۱۰]، ۶۱[۲۶] پا: myan

māhvindād : m'hwnd't' : ماهونداد (نام یکی از کاتبان کتاب مینوی خرد) خ

m'cndl : māzandar : مازندر (نام دسته‌ای از دیوان)
پا: ۲۶‎ mãzañdar نک :

m'tkwl : mādaguar : اساسی. بهم ۴۸ ۵۱

mādaguartom : بهترین، اساسی‌تر از همه ۶۲
۵ در K43 نیامده است . پا: mādavartum

m'tl : mādar : مادر ۱۵ پا: mādar

m't' : mād : مادر ۳۸ پا: māt

MḤYTWN-tn' = zadan : زدن. نابود کردن ۲۶ پا: awazadan
[MḤYTWN-t'] zad = : زد، کشت ۲۶ پا: (awazat)
در این مورد ظاهراً در اصل ōzad بوده است .
۱۰ MḤYTWN-yt' = zanēd : زند. نابود کند ۱ ۲
پا: awazanōt ۲۷ پا: zanōt

mzdysn'n' : املا معمول بجای : mazdēsnān :
مزدیسنان ، پیروان دین مزدیسنی [م] ۱۲ ۱۴ ۳۰ ۳۴ ۳۶
۱۵ مفرد : ، ۴۱ ۵۶ پا: mazdayasnqn

[mzdysn'] : املای معمول بجای : mazdēsn
مزدیسنی، زردشتی (صفت دین) م پا: mahēst
جمع :

m'zndl : māzandar : مازندر (نام گروهی از دیوان)

نک : māzañdar : پا ۲۶،۱۰

m'l : mār : مار : ۱۹۱،۱ ۲۶،۵۰ ۴۳،۲۲ پا : mār

m'lytn' : mālīdan : حس کردن ، دست زدن

māled frāz : جاروکند ، یک جا جمع کند ۵۱،۱۱ پا : frāz mālēt

m'lšn : mālišn : حس (بویائی) ۱،۴۲ پا : mālišn ۵

نک : H.W. Bailey, Zor. prob., p. 97.

m'nyšt' : māništ : اقامتگاه ، جایگاه ۴۳،۱۶ ۴۷،۲،۱۰ ۶۱،۲۵

پا : mqnašlan/māništ

(؟) . شاید MY'-kynk' : *ābgēnag = آبگینه : ۵۱،۱۴

پا : āwgīna . ۱۰

نک : H.W. Bailey, Zor. prob. P. 131 .

Nyberg آن را mānēvak خوانده است ، Manual, 162.

m'n[w]šcyhl : manuščihr : منوچهر ۲۶،۱۱ پا : manōščihar

m'nšn' : mānišn : ماندن ، اقامت ، جایگاه ۴،۴ ۵،۸ ۶۱،۵

پا : mqnišn/mānišn : زبور پهلوی : m'nšny (PS. 49) ۱۵

m'n' : mān : خانه : ۴،۵ پا : mqn

MT' - deh : دیه ، ده ۱۴،۱۳ پا : dēh

mt'l : madār : آینده ، حرکت کننده ۱،۱۵ پا : madār

mtʾlyh : madārīh : آمدن ۱$_{۷۲}$ ۵۱$_{۲۰،۲۱}$ پا: madārī

[۱] mtnʾ : āmadan : آمدن ۲۶$_{۱۱}$ ۵۶$_{۹}$ پا: madan

mtʾ YKʿYMWN-ytʾ : āmad ēstēd : آمده است ، رسیده است ۱۵$_{۱۷،۱۹}$ ۲۴$_{۶}$ پا: mat̰ əstət̰

mtʾ ḤWH-yy̱ : āmad hē : می آمد (ماضی شرطی) ۲۶$_{۳۵،۳۶}$ پا: mat̰ haē

plʾc mtʾ : frāz āmad : فراز آمد ، نزدیک آمد ۱$_{۳۴}$ پا: frāz̰ mat̰

[۲] mtrʾ : mihr : مهر (= یکی از ایزدان) ۱$_{۱۱۸}$ ۲$_{۱۵}$ پا: mihir
مانی : myhr- (Mir. Man. I,49)

[۳] mtrʾ : mihr : مهر (= دوستی) ۳۸$_{۷،۲۷}$ پا: mihir

[۴] mtrʾ : mihr : مهر (= خورشید) ۱۱$_{۵،۷}$ ۵۲$_{۴،۸}$ پا: mihir

شاید + : mtrʾʾpʾnʾ : mihrābān : نام کاتب نسخهٔ K43 . خ

mtrʾʾn dlwc : mihrān-drōz : پیمان شکن ۱$_{۹۵}$ ۲۶$_{۵}$
پا: mihiran-drūz̰ . اوستا: miθrō-drug- . پاز: drwxtmyhr
(Henning, List, 82)

mtrʾʾn dlwcyh : mihrān-drōzīh : پیمان شکنی
پا: mihiran-drūz̰ī ۵۸$_{۸}$ ۳۶$_{۲۴}$ ۳۵$_{۲۱}$

9 + 6

mīzaq : mck' : مزه ۵٦‎ پا: mīza

6 + د/و

āb = MY : آب ۸ ۱۵ ۲۰ ۲٦ ٤۳ پا: āw

meh-ōzīh : myh 'wcyh : پرومندی ۵٦ پا: māh aōzī

meh-kūn : myhkwn : کون گنده ٦۰ پا: ندارد K43:

نک: F. Müller, Beiträge zu kritik und Erklärung des Mīnōg Chrat, P. 38:

mitōxt : mytwht' : دروغ ۹ ۱۸ ۲۹ ۳٤

پا: mīdōxt اوستا: -miθaoxta-, miθōxta (Wb. 1181)

mitōxt-menišn : mytwht' mynšn' : دروغ اندیش

پا: mīdōxt manišn ۲۰

mizd : myzd : مزد ۳۱ پا: mazd

abar = QDM :

۱- بر (حرف اضافه) [م] ٤٦ ۵٦

۲- حرف اضافه مؤخر ۱ ۲۰

۳- پیشوند فعلی ۱ پا: awar

sahistan = MDMHN-stn' : اندیشیدن، تصور کردن، پنداشتن، پسندیدن

sahist : MDMHN-st' : گمان کرد، تصور کرد ۲۹ پا: sīhast

sahēd = MDMHN-yt' :

۱- گمان کند، پندارد، اندیشد $۷_{۲۲}$ $۳۹_{۳۲}$ پا: šīhət

۲- انتظار دارد $۳۹_{۱۲،۲۴،۲۶}$ پا: šīhət

[Pahlavi] =MDMHN-šn' sahišn : باید انگارد، باید اندیشید

پا: $۲۶_{۷٤}$ šīhišn

فامتر: sh- (Verbum,171,8)

[Pahlavi] =MDMHN-šn' sahišn : پسند، نظر $٤۱_{۱۰}$ پا: šīhišn

همچنین نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] mynytn' : menīdan : اندیشیدن، تفکّر کردن، در نظر گرفتن

پا: $۵۱_{۷}$ $۳۸_{۱۷،٤۲}$ $۱۷_{۲}$ $۱_{۸۹}$ minīṯan / minīdan

[Pahlavi] ...... menīd ...... u-t : اندیشیدی،

به فکر... بودی $۱_{۱۳۳}$ پا: minīṯ

[Pahlavi] menēd : اندیشد $۷_{۲۳}$ $۹_{۵،۶}$ $۱۵_{۳۰}$ پا: minəṯ

[Pahlavi] mynšn' : menišn : اندیشه، تفکّر م$_{۵۷}$ $۱_{۱۸}$ $۱۲_{۱۰}$ $۱٤_{۶}$

پا: manišn $۵۲_{٤}$ $۳۸_{۶}$ $۳۶_{۱۹}$ $۱۵_{۲۷،٤٤}$. فامتر: mnyšn

(Verbum,172,18)

[Pahlavi] mywk' : mēvag : میوه $۱۵_{۱۶،۱۷}$ پا: mīwa

فامتر: myw (Mir.Man. I,42)

[Pahlavi] mynwg : mēnōg :

۱- مینو، جهان دیگر، بهشت م$_{٤۸،۶۱}$ $۱_{۱۰۷}$ $۱۱_{۲،٤،۱۱}$ $۲۰_{۱۵}$ $۲۱_{۶}$ $۲۳_{۸}$

پا: mainyō

۲. روح V ۱۵

mēnōg ī xrad : مینوی خرد، روح خرد

mainyō i xard : پا. م ۵۱،۵۲،۵۳،۵۶،۶۰ ۷۲ و در آغاز همه پرسش‌ها آمده است.

۲. مینو، امور مربوط به مینو، امور معنوی (در برابر گیتی، امور مادّی) م ۵۰

۱ ۱۵،۲۱ ۱۲ ۱۶،۱۷ ۱۴ ۳۰ ۵۶ ۵

mynwg'n' : mēnōgān : جهان دیگر ۱ ۹۷ ۳۲ ۳،۶

پا: mainyuqn

معنوی، غیرمادّی ۱ ۱۲ ۵۶ ۲،۴،۱۳،۱۵ پا: mainyuqn

mynwg'n' yzd'n' :

mēnōgān yazdān : ایزدان مینوی ۱ ۱۵۶

yzd'n' Y mynwg'n' :

yazdān ī mēnōgān : ایزدان مینوی م ۱ ۲۶ ۷۲

mynwg dhšn' : mēnōg-dahišn : مینوآفریده، آفریده برای جهان مینوی م ۲ پا: mainyō-dahišn

mynwg wšwp' : mēnōg-višōb : برهم زنندهٔ مینو، تباه‌کنندهٔ امور معنوی ۱ ۱۰۱ ۲۰ ۲،۱۰ ۳۹ ۱۸ پا: mainyō-vašōw

5+6

mzd : mizd : مزد ۱۲ ۱۰ پا: mazd : زبور پهلوی: mzdy (PS. 50)

نک : [Pahlavi]

[Pahlavi]۲ mzg : mazg : مغز ۱ ۴۹ ۴۷ ۴،۵،۶،۸ پا: mazg

[Pahlavi] mzdwbl : mizdvar : مزدور ۱۵ ۳۳ پا: ندارد

[Pahlavi]

۵ [Pahlavi] ms : meh : مه، بزرگتر ۱ ۴ ۳ ۲ ۱۴ ۱۱ ۱۵ ۱۳،۴۹،۶۶ ۶۲ ۳ پا: māh

[Pahlavi] ms'wc : meh-ōz : پرنیرو ۱ ۶ پا: māh-aoj

[Pahlavi] (ج)

[Pahlavi] mstwk' : mastōg : مست ۱ ۱۲ پا: mastūk

[Pahlavi] msd'tst'nyh' : mehdādestānīhā : بخاطر امر بزرگی، برای بدست آوردن نتیجهٔ بزرگی ۲۶ ۱۵

۱۰ پا: māhdāestqnihā

K43 : ندارد . TD2 : [Pahlavi]

[Pahlavi] msst' : mahist : مهست، بزرگترین ۱ ۴۵،۱۹۸ ۳ ۴ پا: mahāst

فاتر: mhystg (Mir. Man. II,59) پاتر: msyšt (Mir. Man. III,58)

[Pahlavi] msswtyh : meh-sūdīh : سودفراوان ۷ ۳۰ پا: māh-sūdaī

۱۵ [Pahlavi]

[Pahlavi] MKBLWN-t'lyh = padīriftārīh : پذیرائی ۲۰ ۳۱

پا: padīraftārī نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] MKBLWN-tn' : padīriftan : پذیرفتن ۲۶ ۱۹

پا: padīraftan

MKB̲LWN-t' = padīrift : پذیرفت ۱۱$_{۶}$

پا : ۱۲$_{۱۵}$ ۳۵$_{۱۳}$ padīraft

MKB̲LWN-yt' = padīrēd : پذیرد ۷$_{۲۲,۲۳}$ ۹$_{۱۰}$

پا : ۲۵$_{۶}$ ۳۸$_{۲۰,۲۱}$ ۵۹$_{۱۳}$ padīrāt

۵ MKB̲LWN-ydy = padīrēnd : پذیرند ۲۰$_{۳۶,۴۱}$

پا : padīrand

MKB̲LWN-šn' = padīrišn : باید پذیرفت

پا : ۳۸$_{۱۵,۲۷}$ padīrišn · فاتر : pdyrypt، pdyr- (Verbum., 105$_{10-12}$)

نک :

۱۰ [ ]

ml : mar : حساب پا : ۴۸$_{۳}$ mar

pad hēč mar-iz : بهیچوجه ۹$_{۴}$

mlc : mar-iz · نک : و ۹

mlt' : mard : مرد ۱$_{۶۱,۱۰۱}$ ۲$_{۷}$ پا : mard

۱۵ فاتر : myrd (Mir.Man. II, 60)

mltwm : mardōm : مردم ۶$_{۲۱}$ ۷$_{۱۷}$ ۸$_{۸}$ پا : mardum

فاتر : mrdwhm (Mir.Man. II, 60) زبور پهلوی : mldwmy (PS, 50) نک :

mltwmyh : mardōmīh : مردمی ۵۷$_{۶}$ پا : mardumī

mltwm z'tkyh : mardōm-zādagīh : مردم‌زادگی ،

زادهٔ مردم بودن $۴۱_{۱۲}$ پا: mardum-zādaī

mlgyh : margīh : مرگ $۱_{۱۱۱}$ $۷_{۲۰}$ $۱۷_{۳}$ $۱۸_{۲،۴،۶}$ $۲۰_{۱۸}$ $۳۹_{۲۹}$

پا: margī

MLKʾ = šāh : شاه

۵ MLKʾʾnʾ-MLKʾ = šāhān-šāh : شاهنشاه

خ $۱۳_{۱۴}$ $۲۶_{۲}$ پا: šāhąn šāh

mlkʾ : marag : شماره، تعداد $۴۸_{۲}$ پا: mara

mlkwsʾnʾ : malkūsān : منسوب به ملکوس (دیوی که در آخر هزارهٔ هوشیدر سه سال برف و باران و سرما ایجاد می کند.) $۲۶_{۳۸}$ پا: malkōsąn

۱۰ mlncynytl : marnǰēnīdār : نابودکننده $۲۶_{۲۰}$ پا: marōčinīdār

mlncynytʾlyh : marnǰēnīdārīh : نابودی $۴۱_{۶}$ $۵۱_{۱۴}$ $۶۲_{۶}$

پا: marōčinīdārī

MH = čē :

۱۵ ۱. چه (استفهام) $۱_{۱۴۲}$ $۲۶_{۶}$

۲. چه (= زیرا که) $م_{۲۵}$ $۱_{۱۰،۱۷،۴۸،۱۷۲}$ $۲۳_{۸}$ پا: či

MH lʾd = čē rāy : برای چه، چرا $[م_{۱۷}]$ $۱۲_{۲}$ $۱۷_{۲}$ پا: čirā

MH lʾd ʾMT : čē rāy ka : برای چه، چرا $۱۱_{۲}$ پا: čirā ka

1+6

az = MN : از (حرف اضافه) ۱ ۴،۳۹ ۱۵ ۳۰

از میان ۱۵ ۱۶ پا: az . فاتر: ʾz/ʾc (Mir. Man. II,45)

az-iz : نیز + از م ۳۰ نک : ۹

۵ : نک :

mwck : mōzag : کفش ۴۷ ۱۰ پا: mōza . فارسی: موزه : K43

mwd : mōy : موی ۱۲۱ پا: mū

نک :

mwdk : mōyag : مویه ۵ ۱۳ ۴۳ ۲۹ پا: mūyaī

۱۰ MNDʿM = tis/čiš : چیز م ۲۸ ۱ ۴۹،۹۲ ۷ ۶ ۱۷ ۲ ۲۴ ۵

پا: θis فاتر: tys (Mir. Man. II,69) پاتر : cyš

(Mir. Man. III,53)

MNDʿM-c = tis-iz/čiš-iz : هیچ ، هیچ چیز، به هیچ وجه

(در جملهٔ منفی) ۱ ۵۵،۱۶۶ ۶ ۱۹ ۷ ۲۳ ۹ ۲،۸،۱۱ ۱۲ ۶ ۳۸ ۲۴ ۳۹ ۲۸ پا: θis-iča

۱۵ mwstʾwmnd : mustōmand : گله‌مند، شاکی ۳۹ ۲۳ پا: must mand

mwst' : must : گله، شکایت ۱ ۱۸۵ ۶ ۲۴ پا: must . فارسی : مُست

mwstʾplmʾnd : must-abarmānd : دشمن صلبی ۱۵ ۷۱

پا: mustāwarmand : نک . R.C.Zaehner, JRAS, 1940, PP.35,42

mwlwʾk : muruāg : مروا ، فال م ۱ فاتر : mwrwʾ

(Mir.Man. II ,59)

[Pahlavi] mwlncynyt'lyh : murnǰēnīdārīh : نابودی ۱ ۸۹

پا: maročinīdārī : نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] mwlw' : murv : مرغ ۱۲ ۲ . ۲۶ ۵ . ۴۳ ۸ . ۶۰ ۹ . ۶۱ ۴

پا: murū . فاتر : mwrw (Man.Stud. 95) ، پاز :

۵ mwrg (Mir.Man. III,58) [Pahlavi] (ج) بند ۶۰ ۹ پا: murvąn :

[Pahlavi] MNW = kē :

۱- که ، چه کسی (استفهام) ۱ ۱۲۸ ، ۱۵۹

۲- که (موصول) ۱ ۹۵ ۱ ۴ کسی که ۱ ۴۹ ، ۱۳۴ ، ۱۷۴ پا: ka

ا

W = ud : و (حرف عطف) . در اغلب بندها آمده است . پا: u

wyd'p'nyh : viyāvānīh : فریب ۱۷$_{۵}$ ، ۵۶$_{۲۶}$.
پا: vyāwąnī

wyd'p'nyk : viyāvānīg : فریب دهنده ۲۶$_{۵}$
پا: vyāwąnī

nyd'c'wmndyh : niyāzōmandīh : نیازمندی ، احتیاج
پا: ۵۰$_{۲}$ nyāzmandī

wyd'p'n' : viyāvān : گمراه ۲۲$_{۵}$ ۵۶$_{۲۶}$ پا: vyāwąn:
نج . زبور پهلوی : wyd'p'n (PS. 39)

wyd'pyhst' : viyāvīhist : فریب خورد ۵۶$_{۲۶}$
پا: (vyāwihast)

نک :

نک :

nyd'dšn' : niyāyišn : نیایش ، عبادت ۱$_{۶٤}$
پا : nyāišn
K43 :

۱ nyd'k : niyāg : نیا : پا: ۲۶_۴۲ ۶۰_۷ : nyāk

پهلوی کتیبه‌ای : nyd'k (R. Frye. Acta Orientalia, xxx (1966, p. 84, l. 10)

۲ wh'k' : vahāg : بها : ۳۹_۸،۳۱ پا: vahā

مانتر: wh'g (Mir. Man. II, 52)

۵ w'hl'm : vahrām : بهرام (یکی از ایزدان) ۱_۱۱۵

پا: vaharąm

w'hl'wmndyh : vahrōmandīh : بهره‌مندی، استفاده

۴۸۶ پا: baharmandī

wh'nk' : vahānag : بهانه، وسیله، سبب ۳۸_۲۴

۱۰ پا: vahāna . مانتر: wh'ng (Mir. Man. II, 52)

نک:

w'ck' : vāžag : واژه خ

w'ckyh' : vāžagīhā : واژه‌ها (ج)

w't' : vād : باد : ۱_۱۴۰،۱۴۲ ۶_۱۵ ۵۹_۹ پا: vāt̰

۱۵ w't' hngyht'l : vād hangēxtār : باد انگیزنده، برانگیزندهٔ باد

پا: ۵۵_۴ vāt̰ anasaxtār

۱ w'y : vāy : پرنده : ۱_۱۱۲ پا: vae

۲ w'y : vāy : نسیم، باد

vāy ī veh : نسیم خوب (= ایزدی که پس از مرگ به استقبال نیکوکاران آید) ۱_۱۱۵

پا: vaē i vāh

[Pahlavi] : vāy ī vattar : نسیم بد (= دیومرگ) ۱۱۵,۱

پا: vaē i vatar (متن vae)

[Pahlavi] n'ylyk : nārīg : ماده، زن ۱۵۶,۱ پا: nāirīk

اوستا: -nāirīkā (Wb. 1065) نک: [Pahlavi]

۵

[Pahlavi] نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] ʿBYDWN-tn' = kardan : کردن

[Pahlavi] ʿBYDWN' = kun : کُن (فعل امر) ۸,۱۳,۴۴,۱ پا: kun

[Pahlavi] ʿBYDWN-t' = kard : کرد ۵۶,۳۰

پا: kard

۱۰

[Pahlavi] ʿBYDWN-yt' = kunēd : کند [۲,۱۳] ۲,۱۳

پا: kunōt

[Pahlavi] ʿBYDWN-d = kunēnd : کنند ۴۲,۱۳

پا: kunənd

۱۵

[Pahlavi] ʿBYDWN-yhynd = karīhēnd : کرده شوند، انجام گیرند ۵۶,۱۱ پا: šāiñd kardan. نک: [Pahlavi]

[Pahlavi] ʿBYDWN-šn' = kunišn : باید کرد ۲,۳۱

پا: kunišn

[Pahlavi] ʿHDWN-tn' = griftan : گرفتن ۶,۳۱ پا: giriftan

ʿḤDWN-m = gīrēm : گیرم ۱۵۹ ۱ پا : kunōm

ʿḤDWN-yt' = gīrēd : گیرد ۳۱ ۸ پا : kunōt

L'WḤL ʿḤDWN-d : abāz gīrēnd : بازگیرند (از شیر) ۱۵ ۷ پا : awāz kunənd

wḥšt' : vahišt : بهشت ۱ ۱۴۴,۱۸۵ ۶ ۲,۱۶ ۱۱ ۱۳ ۳۰ ۸ ۳۶ ۲

۴۱ ۱۵ ۴۲ ۲,۵,۱۴ ۵۶ ۹,۱۳,۱۴ پا : vahəšt

wḥšt' b'hl : vahišt-bahr : بهره‌مند از بهشت، بهشتی

خ

+ wḥšdšnyk' : vixšayišnīg : متحمل، بردبار

vixšayišnīgtar : متحمل‌تر، بردبارتر ۲۷ ۲,۸

پا : vāxūntar ، واژهٔ پهلوی از ریشهٔ √xšad است.

نک : R.C. Zaehner, BSOS, IX, P. 107 ، K43 :

+ wḥšdšn'yh : vixšayišnīh : تحمل، بردباری ۲۷ ۹

پا : vāxūnī . نگاه کنید به واژهٔ قبلی . K43 :

wḥšndk' : vaxšandag : درخشان ۲ ۱۰ پا : vaxšiṅda

w'spwhlkn' : vāspuhragān : خواص، اصیلزادگان ۲ ۲ پا : vāspuhargan

w'stlywš : vāstaryōš : کشاورز ۳۰ ۲,۱۱ ۵۸ ۴,۹

پا: vāstryōš

w'dyndk' : vāyōndag : پرنده $۱۲_{۲}$ $۶۰_{۳}$ $۶۰_{۱۶}$

پا: vāiñda

whl'm : vahrām : بهرام (نوعی آتش) $۵۲_{۵}$ نک:

w'l'n' : vārān : باران $۲۶_{۲۸}$ $۶۱_{۳۶,۴۲}$ پا: vārąn ۵

w'lytn' : vārīdan : باریدن

w'lyt' : vārēd : بارد $۶۱_{۲۷}$ پا: vārəţ

w'l't' : vārād : بارد $۶۱_{۳۶,۴۲}$ پا: vārəţ

n'lyk' : nārīg : ماده، زن $۲۶_{۱۷}$ پا: nāirīk

نک: ۱۰

n'mbwl t'l : nām-burdār : نامبردار $۱۳_{۴,۱۱}$ $۳۲_{۱۵}$

پا: nąmburdār

n'mcšt' : nāmčišt : بویژه، بخصوص $۵۱_{۱۴}$ پا: nąmčišt

pad nāmčišt : بویژه، بخصوص $۱۳_{۱۳}$ $۴۰_{۱۰}$

پا: pa nąmčišt ۱۵

nhwptn' : nihuftan : نهفتن، نهان کردن

nhwmbwt' : nihumbūd : نهفت، پنهان کرد

فاتر: nhwmb- , nhwpt (Verbum, 200.7,9)

پا: $۱۲_{۲,۱۰}$ nahuñbaţ

۲۲۶ ‏ nohom : nhwm : نهم ۴۱۲ ۵۱۲ ۳۶۱۲

پا : nahum . فامتر : nwwm (Man.Stud,98)

نک :

vourubaršn : w'wlwblšn' : وروبرشن (نام یکی از هفت کشور)

۵ ‏ پا : ۱۵۱۰ vōurubaršt

vourujaršn : w'wlwclšn' : وروجرش (نام یکی از هفت کشور) ۱۵۱۰

پا : vōuruzaršt

ا + ره

nibēg : npyk : خط ۲۶۲۳ پا : niwā

۱۰ ‏ فامتر : nbyg (Man.stud. 97) . فارسی : نبی = کتاب

nibištan : npštn' : نوشتن

.... : LNH....npšt' : amāh...nibišt :

مانوشتیم خ . فامتر : -nbys و nbyšt (Verbum,181,16)

۱۵ ‏ x^vēš = NPŠH : خویش ، مال خود ۱۳۴،۴۷،۴۹،۱۰۹ ۷۲۶ ۱۲۵ ۱۴۸

۲۱۲ پا : x^vəš . فامتر : xwyš و xwybš (Mir.Man. II,58)

پاتر : wxybyh (Mir.Man. III,63)

'L NPŠH krtn' :

ō x^vēš kardan : دارا شدن ، صاحب شدن ۴۸،۵۱م

ō xᵛāš kardan : پا: ۳۱$_{۲,۱}$ ۳۵$_{۲۲}$ ۴۲$_{۲,۵}$

NPŠH-tn' = xᵛēštan : خویشتن ۱$_{۷۲,۷۴}$ ۱۵$_{۲۲,۳۰,۶۰}$

xᵛāštan : پا: ۳۴$_{۱۶}$ ۳۱$_{۲۴}$ ۳۸$_{۲۲}$

NPŠH-tn' šn'syh : xᵛēštan-šnāsīh : خویشتن شناسی ۱$_{۹}$ پا: xᵛāštan šnāsaī

NPŠH-yh : xᵛēšīh : ملکیت خ

NPŠH k'myh' : xᵛēš-kāmīhā : بمیل خویش، خودسرانه (قید) ۵۱$_{۱۶}$ پا: xᵛāš kāmaihā

NPŠH krt'lyh : xᵛēš-kardārīh : به خود جلب کردن، به خود نزدیک کردن ۱$_{۷۷}$ پا: xᵛāš kardārī

wpl : vafr : برف ۶$_{۲۷}$ پا: vafr

nplt' : nibard : نبرد

nplt' 'L YBLWN' : nibard ma bar : نبرد مکن ۱$_{۵۴}$

nplt' YBLWN-yt' : nibard barēd : نبرد کند ۱۵$_{۳۱}$

پا: naward . پاز: -nbrd , nbrd'd : نبرد کردن (Ghilain, 53)

NPLWN-stn' = ōbestan : افتادن

ōftāt : پا: $_{۱۸,۲۲,۱۱۳}$ افتد : ōftēd = NPLWN-yt'

ōftənd : پا: $۶_{۳۰}$ افتند : ōftēnd = NPLWN-d

(verbum, 170,26) ʾwbyst , (verbum, 223,10) ʾwptʾd : فاتر

5 — $۵٤_{٤}$ بی‌ساز و برگ : vad-afzār /vad-abzār : wt ʾpzʾl

پا : ana-awazār

$۵٦_{۳۲}$ $۲۵_{۳}$ بدخیم ، بدخوی : vad-xēm : wt hym

پا : vat-xīm

$۵۸_{۹}$ بدخواهی : vad-xᵘāhīh : wt hwʾhyh

10 — پا : vat-xᵘāhī

vat-dil : پا: $۲۲_{۶}$ بددل ، ترسو : vad-dil : wt dyl

نک :

: viderišnīh : wtylšnyh

۱- عبور ، گذر $٤٠_{۱۲}$ پا : vadīrašnī

15 — ۲- درگذشت ، مرگ $۱_{۱۵٦}$ پا : vadīrišnī

$۵٤_{۲,۶}$ $۱۵_{۲۰}$ $۱_{۱۳}$ بدگوهر ، بداصل : vad-gōhr : wtgwhl

پا : vat-gōhar

بدگوهری ، بداصلی ، بدذاتی : vad-gōhrīh : wt gwhlyh

پا : $۹_{۱۰}$ vat-gōharī

wtkn' : vadagān / vadaγān : نام حکمران ظالمی که با ضحاک یکی دانسته شده است. ۵۶$_{۲۵}$ پا: vadagąn نک: (Nyberg, Hilfsbuch, II, 231)

wtltk' : vidardag : گذشته، سابق ۳۶$_{۱۲}$ پا: vadarda . نک:

۵

wtlt' : vidard : گذشته، از میان رفته ۳۵$_{۳۰}$ ۳۶$_{۲۳}$ پا: vadard

wtltn' : vidardan : گذشتن، عبور کردن

wtylyt' : viderēd : گذرد، عبور کند ۱۲۳،۱۲۴$_{۱}$

پا: vadīrāt . مانتر: -wdyr ، زبور پهلوی: -wtlty, wtyl

۱۰

(Verbum, 206, 16-17)

wtlg : vidarg : گذر، معبر ۱۸۹$_{۱}$ ۴۸$_{۱۲،۱۳،۱۴}$ ۵۱$_{۱۳}$

پا: vadarg مانتر: wdr (Mir. Man. II,52)

vidargīhā : گذرها (ج)

NTLWN-tn' = pādan : پایدار ماندن، ماندن، ایستادن

۱۵

NTLWN-yt' = pāyēd : پاید، پایدار ماند ۹۹$_{۱}$ پا: pāet

NTLWN-t' YKʿYMWN-d = pād ēstēnd : مانده اند، ایستاده اند ۱۱۶$_{۱}$ پا: pāt ōstənd

wt' : vad : بد ۳۶$_{۱۹}$ پا: vat . نک.

۱+۹

wc'lšn' : vizārišn : تبرئه . برائت از گناه ۵۲,۹

پا: guzārišn . فامتر : wyc'ryšn (Verbum, 192, 19)

wcyt'l : vizīdār : برگزیننده ، تمیزدهنده م۲,۱۹

پا: vazīdār . نک :

wcytn' : vizīdan : گزیدن ، انتخاب کردن

wcyn' : vizīn : گزین ، انتخاب کن ۱,۳۱ پا: vajīn

فامتر : wcyd- (Verbum, 182, 3)

wcyl : vičer/vijer : رأی ، حکم ۱,۳۶ پا: vazar . نک .

۱۰ wcylynytn' : vijerōnīdan : رأی دادن ، توضیح دادن

wcylynyt' YKʿYMWN-yt'

vijerēnīd ēstēd : توضیح داده شده است. م۲,۱۰

پا: vajirīnīt āstāt

نک :

۱۵ wcyn' : vizīn : گزین

pad vizīntar : گزیده تر ۶۱,۱۲

پا: vazīntar نک :

wcl : vičer /vijer : فتوی . رأی ۳۰,۶ پا: vazar

فارسی : وجر ، وچر . نک :

vizustan : wcwstn' : پژوهیدن، تحقیق کردن $۱۵_{۲۵}$

پا: vazōstan، فارسی: پژوهیدن نک: Henning, GGA, 1935, Nr.1, p.19

نک:

vazurg : wcwlg : بزرگ $۱_{۱۰۸}$ $۲۶_{۵۱}$ $۵۰_{۲}$

پا: guzarg / guzurg، فامتر: wzrg (Mir. Man. II, 52)

vazurg-sūdīh : wcwlgswtyh : سود بزرگ داشتن

پا: $م_{۵۱}$ guzurg sūdaī

ا + د/د

tā = 'D : تا (حرف اضافه) $م_{۲۹}$ $۱_{۱۸،۱۱۴}$ $۶_{۱۷}$ پا: andā

veh : wyh : به، نیک $۱_{۱۳۲}$ $۱۰_{۲}$ پا: vāh نک:

vehān : wyh'n' : نیکان (ج). $۱_{۸۷}$ پا: vāhąn

nihānīg : nyh'nyk : نهانی $۵۱_{۱۷}$ پا: nihąnī

نک:

vihēbēd : wyhypyt' : لواط کند، کسی را وادار به لواط کند $۳۵_{۵}$

پا: vāhāvinīda : K43

vēxtan : wyhtn' : بیختن $۵۶_{۱۴}$ پا: vāxtan

vehīh : wyhyh : بهی، نیکی $۱۰_{۲،۴}$ $۱۵_{۴۴}$ $۲۰_{۱۳}$ پا: vāhī

vihēzag : wyhyck' : گردش، حرکت $۴۸_{۲۷}$

پا: vahāza، فامتر: whyz- : حرکت کردن (Verbum, 178, 37)

wyhdyn' : vehdēn : بهدین ، دین زردشتی $۲۰_{۶}$ $۳۴_{۱۰}$

پا: $۳۶_{۱۵}$ $۵۱_{۵}$ vāh-dīn

wyh zywšnyh : veh-zīvišnīh : بهتر زندگی کردن

پا: $۵۶_{۱۰}$ vāh-zīvišnī

nyck' : nēzag : نیزه $۴۲_{۱۲}$ پا: nāza

wycn : vēzan : بیژن ، نام پدر yazdayyār خ

wyzlš : vīzarš : نام دیوی است که پس از مرگ به مخالفت با روان می ایستد و روان بدکاران را به دوزخ می کشاند . $۱_{۱۶۶،۱۶۴،۱۶۱}$ پا: vīzarš

wystwm : vīstom : بیستم $۳۶_{۲۲}$ پا: vīstum

'SGDH = namāz : نماز $۱_{۱۷}$ پا: namāz نک ، ...

¹wyš : vēš : بیش $۱۱_{۱۳}$ $۱۲_{۱۲}$ $۱۵_{۲۶}$ $۲۴_{۵،۷}$ $۲۶_{۳}$ $۳۶_{۲}$ $۵۳_{۲}$

پا: vāš

²wyš : vīš : زهر $۱_{۱۹۱}$ پا: vaš بجای *vīš ؛ اوستا: vīša

(wb,1472) ، عربی : بیش (الفاظ الفارسیه المعربه ۳۳) ، فارسی : بیش

NYŠH = zan : زن ، زوجه $۱_{۳۱،۵۰}$ $۱۳_{۱۲}$ $۱۵_{۲۸،۳۳،۶۰}$ $۳۲_{۶}$

پا: $۶۱_{۱۷}$ zan ، فامتر : zn (Mir. Man. II, 54)

wyl : vīr : ویر ، هوش $۱۵_{۴۰،۵۰}$ $۲۷_{۱۱}$ $۳۹_{۲۱}$ $۴۷_{۲،۴،۵،۷}$

پا: vīr

wyl'dšn' : virāyišn : تهذیب ، پاک کردن $۱۴_{۲۲}$

پا: uīrāišn . نک:

virāstan : wyl'stn' : پاک کردن ، درست کردن ، منظم کردن

۱۵ ۲۲ ۳۰ ۳۱ پا: uīrāstan

virāyēd : wyl'dyt' : مرتب کند ، منظم کند

۱ ۹۵ پا: uīrāet

۵ virāyēnd : wyl'dynd : مرتب کنند ، منظم کنند .

۶۱ ۷ پا: uīrāend . فامتر: wyr'y- ، wyr'st

(verlum, 187, 21,22) . زبور پهلوی: wyl'd- ، wyl'sty (PS.39)

neryōsang : nylywsng : نریوسنگ (نام پدر کاتب نسخهٔ L)

۱۰ خ ۲

? : ? : ? ۱ ۱۶۶

nīrmadōmand: nylmt'wmnd : سودبخش

nīrmadōmandtom : سودبخش ترین م ۱۳

پا: nīrmatmandtum . نک: H.W. Bailey, BSOS, VII. 1934, P. 285

۱۵ nīrmad-vindišnīh : nylmt'wndšnyh : سودیابی ، سود بدست آوردن

م ۹ پا: nīrmat-vandišnī

nērōg : nylwk' : نیرو م ۱۸،۵۱ ۲۳ ۸ ۳۸ ۲،۲۲ ۳۹ ۲۸ ۴۸ ۱۹

۵۶ ۵،۱ پا: nīrō

pad nērōgtar : نیرومندتر ۳۷ ۳،۱۰

پا: pa nīrōtar

vīmār :پا ۳۹~۳۲~ ۳۶~۳۶~ بیمار : vīmār : wym'l

۵۶~۱۸~ ۴۳~۲۷~ ۱۵~۵۱~ بیماری : vīmārīh : wym'lyh

پا: vīmārī

۵ nēm-mardōm : nym'NŠWT' : نیم مردم . کسی که رفتار او گاهی انسانی و گاهی دیوی است ۵ ۴۱ پا: nīm-mardum

nīm-tan :پا ۶۱~۳۲~ نیمه‌تن : nēmtan : nymtn'

nēm-dēv = nym ŠDY' : نیم دیو . کسی که رفتار او دیوی است. ۴۱~۵،۱۲~ پا: nīm-dēv

۱۰ nīm-rōz :پا ۵۲~۵~ نیمروز . ظهر : nēmrōz : nymlwc

nēm-mardōm : nymmltwm : نیم مردم . کسی که رفتار او گاهی انسانی و گاهی دیوی است ۴۱~۱۰~ پا: nīm-mardum

vīmand :پا ۶۱~۴~ سرحد : vimand : wymnd

مانتر : wymnd (Mir. Man. II,52)

۱۵ ۲۶~۶۲~ مرتب کردن . ساختن : vinārdan : wyn'ltn'

پا: vīnārdan

vīnārd :پا ۲۶~۲۵~ مرتب کرد . ایجاد کرد : vinārd

: wyn'lt' YKʿYMWN-yt'

۴۳~۲،۹~ مرتب شده است . نهاده شده است. : vinārd ēstēd

پا: vīnārd āstāṯ

فامتر: -wyn'r ، wyn'rd . زبور پهلوی: wn'lty

(Verbum, 193, 20-22)

[Pahlavi] wyn'lšn : vinārišn : ترتیب، قرار داشتن ۴۳۳ ۵۶۱۲،۱۳

پا: vīnārišn

۵

[Pahlavi] wgwptkyh : viguftagīh : تناقض ۱۳۱۸

پا: vīnaftaī . vi-√gaub

[Pahlavi]+ ngws'l : nigōsār : سرنگون، نابود ۵۶۲۸

پا: nazār . فارسی: نگوسار . K43 : [Pahlavi]

۱۰

Nyberg آن را ngnys'l : nignē-sār خوانده است (Manual, 100).

[Pahlavi] ndwšytn' : niyōšīdan : نیوشیدن، گوش کردن

[Pahlavi] niyōšēd : نیوشد، گوش کند ۴۱۹ پا: nyōxšāṯ

فامتر: -nywš ، زبور پهلوی: -ngwš . پاتز: nydwhšyt

(Verbum, 185.3-5) نک: [Pahlavi]

۱۵

[Pahlavi] wynšn' : vēnišn : دیدار، بینائی ۶۱۷،۲۴ ۱۵۱۵،۵۵ ۳۹۳۲ ۴۲۱۴

۵۶۱۵ ۶۱۲۷ پا: vīnišn

[Pahlavi] ndwkhšytn' : niyōšīdan : نیوشیدن، گوش کردن

[Pahlavi] : niyōšēd : نیوشد، گوش کند ۵۶۲۶

پا: (nyōxšīt) . نک :

nēkīh : nywkyh : نیکی ۱$_{۲۸,۷۲,۹۸}$ ۳$_{۷}$ ۶$_{۵}$ ۲$_{۵,۱۷,۲۳}$ ۱۱$_{۵,۷}$ ۱۵$_{۲۶,۲۷}$
۳۱$_{۴}$ ۲۲$_{۵}$ ۲۳$_{۸}$ ۲۶$_{۳,۹,۱۳}$ ۳۲$_{۱۶}$ ۳۶$_{۸,۱۰}$ ۳۷$_{۲}$ ۴۱$_{۶}$ ۵۶$_{۳۲}$
پا: ۶۲$_{۴,۵}$ nākī

۵ nēk-dāštārīh : nywk dšt'lyh : نیکوداشتن، نیکوکاری
پا: ۱$_{۸۵}$ nāk-dāštārī

nēkīh-kāmag : nywkyh kʾmk' : خیرخواه، نیکخواه ۷$_{۲۲}$
پا: nākī-kāma

nēk-gōhrīh : nywkgwhlyh : نیک‌گوهری، دارای اصل خوب
۱۰ بودن ۹$_{۹}$ پا: nāk-gōharī

nēkēn : nywkyn' : نیک ۱$_{۱۲۵}$ پا: nāk

nēk : nywk' : نیک م۱ ۱$_{۱۳۰}$ ۹$_{۷,۸}$ ۱۳$_{۱۱,۱۲}$ ۱۵$_{۲۰}$
پا: nāk

vivanghān : wywnghʾn' : نام پدر جمشید ۲۶$_{۴}$ پا: vīvanqn

۱۵ S+1

nazdīk : nzdyk : نزدیک ۱$_{۱۲۹,۱۷۴}$ ۶۱$_{۱۴,۲۰}$ پا: nazdīk

nazdīkīh : nzdykyh : نزدیکی ۱$_{۱۵۸}$ ۶$_{۲۲}$ ۶۱$_{۴۰}$
پا: nazdīkī

nizišt : nzyšt' : نام دیوی است که پس از مرگ به مخالفت روان می‌ایستد

پا: nizišt $۱_{۱۱۵}$

wznd : vizand : گزند $۱_{۳۶}$ $۵۱_{۱۰}$ پا: vazand

wzndgl : vizandgar : گزندرسان ، آزاررسان $۲_{۱۸}$ پا: vazandgār

۵ wznd krtʾl : vizand-kardār : گزندرسان $۱۴_{۳۳}$ پا: vazand-kardār

wzl : vazr : گرز $۴۲_{۹}$ پا: vazra

ʿZLWN-tn = šudan : رفتن $۸_{۲،۶}$ $۴۸_{۱۸}$ پا: šudan

ʿZLWN = šav : رو (فعل امر) $۱_{۵۸}$ پا: šō

۱۰ ʿZLWN-yt = šavēd : روید $۳۵_{۲۷}$ $۳۹_{۲۷}$ $۴۳_{۱۵}$ پا: šahōt

ʿZLWN-m = šavēm : رویم $۱_{۱۵۹}$ پا: šavōm

plwtʾ ʿZLWN-yt : frōd šavēd : فرودروید $۴۳_{۱۴}$ پا: frōt šahōt

۱۵ BYN ʿZLWN-yt = andar šavēd : داخل شوید ، وارد شوید $۱_{۱۸۲}$ پا: andar rōvāt/zarōvāt

ws : vas : بس $۱_{۱۹۳}$ پا: vas

wyddpš : vidadafš : ویدفش (یکی از کشورهای هفتگانه) $۱۵_{۱۰}$ پا: vīdadafš

ns'y : nesāy : لاشه ، مرده ۱۱۱۳ ۵۹ ۶۱۲۷ پا: nasāe

ws hw'stk' : vas-xᵛāstag : دارندهٔ دارائی بسیار

پا: ۱۴۱ vas-xᵛāsta

ws 'n'kyh : vas-anāgīh : پرآزار ۱۴۹۱ پا: vas-anāī

۵ [...] wsp'n' swt' : vispān-sūd : دارندهٔ همهٔ سودها م۱

پا: vīspąn-sūt

wydpt' : vīft : کسی که مفعول قرار گیرد ۳۵۵ پا: vəhəfta

[...] : K43

[...] wsp ŠPYL = visp-veh : دارندهٔ همهٔ نیکیها م۱۱

۱۰ پا: vīspa-vəh

wst'hw' : vistāx : اعتمادکننده ۱۰۶،۱۰۳، ۹۸، ۷۱، ۱ ۳۲۱۲

پا: vastāx . فارسی: گستاخ . فاتر: wyst'hyh : اعتماد

(Mir. Man. II, 53) . زبور پهلوی : wst'hwy (PS. 40)

[...] ..... [...] : PWN....wst'hw' YḤWWN-tn' :

۱۵ pad....vistāx būdan : اعتماد کردن به ....

wst'lyh : vistārīh : ستی تعقل ۱۷۵۱ پا: vastārī . فارسی: بستار

wstlg : vistarg : بستر ۱۵۲ پا: vastarg

wstwhmk' : vastōxmag : بس تخمه ، دارندهٔ تخم بسیار (صفت

ون) ۲۱،۳۷ ۶۱ پا: harvisp-tuxma

wsyk'l : vasīkār : بسیار ۴۳$_{۲۲}$ پا: vasyār

nswb'lšn' : nihuārišn : حرکت ۴۳$_{۱۳}$ پا: añbārišn

ناتر: nyxw'r- (Verbum, 192,23) پاتز: nydf'r- (Ghilain, 74)

wš't'-dwb'lšnyh : višād-duārišnīh :
بدون کُستی (= کمربند زردشتیان)، راه رفتن ۳۵$_{۱}$ پا: kušāt-duārišnī

nš'stn' : nišāstan : نشاستن، نشاندن
۳۸$_{۲۲}$ ۵۱$_{۱۱}$ پا: nišāstan

nš'nyt' : nišānīd : نشاند، نشانید ۱$_{۱۵٤}$
پا: nišānīt

wšt'sp' : vištāsp : گشتاسب ۱۳$_{۱٤}$ ۳٦$_{۲،۲۸}$ ۵٦$_{۲۰،۲۱}$
پا: guštāsp

'ŠTHN-tn' = x^{u}ardan : خوردن

'ŠTHN-t' = x^{u}ard : خوردن (مصدر مرخم) ۱$_{۱۹۲}$
پا: ۱۵$_{۱۹}$ x^{u}ardan

.... 'ŠTHN-t' 'MT-š'n' :
ka-šān x^{u}ard : هنگامی که خوردند ۱۵$_{۵}$ پا: x^{u}ardan

'ŠTHN = x^{u}ar : خور (فعل امر) ۱$_{٤۲}$ پا: x^{u}ar

'ŠTHN-yt' = x^{u}arēd : خورَد ۱$_{٤۹}$ ۳$_{۱۳}$

xᵘarə̄t : پا: ۳۵، ۲۰، ۱۴

xᵘarēnd = ᶜŠTHN-d : خورند ۱۵

پا: xᵘarən̄d

nšdm : nišīm : جای نشستن ۵۵ پا: nišīm

فارسی : نشیم

۵

nšdmn' : nišīman : نشیمن، جای نشستن، اقامتگاه ۴۷

پا: našīm

nšst' : nišast : نشست (مصدر مرخم) (= نشستن) ۶ ۴۳

پا: ۵۹ nišastan

۱۰

ᶜŠMHN-tn' = ašnūdan : شنیدن

ᵓMT-š ᶜŠMHN-t' = kaš..ašnūd :

هنگامی که شنید ۵۱ پا: nyōxšīt

ᶜŠMHN-šn' = ašnavišn : شنوائی ۱۵ پا: šnawišn

wšwptn' : višuftan : ازمیان بردن ، برهم زدن

۱۵

višuft : برهم زد ، خراب کرد ۲۶ پا: (vašōft)

višōbēd : برهم زند ، ازمیان برد ۱۴ ۱۵ ۳۵

پا: vašōwə̄t .

فارسی : گسفتن . نامتر : -wšwb (Varlum, 184, 24)

wšwtk' : višūdag : فرزند اهریمنی ۹ ۲۶ ۵۶

پا: vašūdagąn (ج) . شاید (پرسش ۲ بند ۱) نیز تصحیفی از باشد چنانکه از صورت پازند برمی آید .

wšwtn' : višūdan : زائیدن (اهریمنی) ۱۱$_{۷}$ پا: vašōftan

wšwt' : višūd : زائید ۲$_{۱۰}$ پا: vašūt

۵ wšwt' HWH-d : višūd hēnd : زائیده شدند

۲$_{۴}$ پا: vašūt hənd

ا + و

nk'sd'lyh : nigāhdārīh : نگاهداری ، حفاظت ۳۵$_{۱۳}$

پا: nagāhdārī

۱۰ nk'n' : nigān : پنهان ، مدفون پا: nagąn

nk'n' krt' YHʿYMWN-yt' :

nigān kard ēstēd : مدفون کرده است ۵$_{۹}$

PWN nk'n' d'št' :

pad nigān dāšt : پنهان داشت ۲۶$_{۲۲}$

۱۵ nkyl'y : nigerāy : منکرشونده ، انکارکننده ۳۵$_{۱۳}$ پا: nigārāe

nkdlytn' : nigerīdan : نگریدن ، نگریستن

QDM nkdlyt' : abar nigerīd :

برنگرید ، نگریست ۲$_{۲۴}$ پا: awar nigirīt

nkdlšn' : nigerišn : توجه ، مراقبت ۳۰$_{۵}$ ، ۳۱$_{۶}$ ، ۵۶$_{۱۷}$

nigirišn پا:

PWN nkdlšn' dʾštn' :

pad nigerišn dāštan : تحت توجه و مراقبت قرار دادن ۲۸

vak : wk' : وک، وزغ ۶۱ پا: vak

۵

ʿL = ō : به، برای ۲۷ ۱۱۰ از ۱ و آغاز همهٔ پرسشها.

به، به سوی ۱ پا: ō

var : wl : دژ، قلعه ۲۶ پا: var

var ī jamkard : wl Y ymkrt' :

۱۰ قلعه‌ای که جمشید آن را بنا کرده بود. ۲۶ ۶۱ پا: var i jam-kard

var : wl : دریاچه ۱ ۲۶ پا: var

vahrām : wlhlʾm : بهرام، آتشی که از آتش‌های مختلف طی مراسم دینی خاصی گرد می‌آمد و در معابد بزرگ نگاهداری می‌شد ۳۵ پا: vahrqm

varōmand : wlʾwmnd : شکاک، سوءظن دار ۲۰

۱۵ varōmand پا: ۵۱

varzīdārīh : wlcytʾlyh : عمل ۴۲ ۱

varzīdārī پا: . نک :

varzīdan : wlcytn' : کردن

bwšʾsp' ʾL wlc' :

būšāsp ma varz : زیاد مخواب ، تنبلی مکن ۱,۲۹ پا : varz

lwš'sp' k'mk' wlcyt' :

būšāsp kāmag varzēd : میل به خواب زیاد (تنبلی) داشته باشد.

۱۵,۵۷ ۳۶,۲۶ پا : varzət

۵ kirbag varzīdan : krpk' wlcytn' :

کار نیک کردن ۵۲,۹ پا : kərba varzišn

نک :

۱ wlc' : varz : نیرو ، قدرت ۵۶,۲۱ پا : varz

۲ wlc' : varz : کشاورزی ، زراعت ۴,۲ ۳۰,۱۱ ۵۶,۱۷

۱۰ پا : varz

wltytn' : vardīdan : گردیدن

wltyt' : vardēd : گردد ، عوض شود ۱,۲۱ ۵۰,۶

پا : vardət

wltynd : vardēnd : گردند ۴۸,۱۳ پا : vardinand

۱۵ L'WHL wltyt' : abāz vardēd : بازگردد ، برگردد ، تغییر کند ۵۲,۲,۳ پا : awāž vardət

زبور پهلوی : wld- (PS. 39)

wltynytn' : vardēnīdan : گرداندن ، تغییر دادن ۷,۶,۱۲,۲۴,۲۵

پا : vardinīdan ۹,۷

vardēnīd : wltynyt' : گردانید، تغییرداد، عوض کرد

پا: ۷ ۲۸،۳۰ vardinīt

vardēnēd : wltynyt' : گرداند، تغییردهد ۱۵ ۵۲

پا: vardinət

۵

vardišnīgīh : wltšnykyh : گذران بودن، بی ثباتی ۱۷ ۳

پا: vardišnī

virēxtan = ʿLYKWN-tn' : گریختن ۴۶ ۴،۸ پا: varəxtan

varišn: wlšn' : رفتار ۵۶ ۲۴،۲۶ پا: barišn

در پهلوی نیز به این معنی به کار رفته است. نک:

R.C. Zaehner, Zurvan, p. 466

۱۰

varkaš : wlkš : نام دریائی است افسانه‌ای و در ادبیات پهلوی به نام فراخکرت نیز آمده است. ۴۳ ۱۵ ۶۱ ۲۶،۲۸ پا: varkaš.

اوستا: vouru.kaša- (Wb. 1424)

narmāhān : nlmʾhʾnʾ : پسر نرماه (پدر mākvindād

ōy = ʿLH : او ۱ ۲۱،۲۹ پا: ōi

۱۵

ōyšān : ʿLHšʾnʾ : ایشان ۱ ۹۵ ۶ ۱۱ ۵

پا: əšąn

virravišnīh : wlwdšnyh : گروش، اعتقاد ۲ ۱۸

پا: garōišnī

[Pahlavi] : wlwdšn' : virravišn : گروش ، اعتقاد ۳۶,۳۸م ۱۱,۱۷ ۱۲

پا: ۴۱۸ garōišnī/garōišn . زبورپهلوی : wlwyšny (PS.39)

[Pahlavi] wlnykyh : varanīgīh : شهوت‌پرستی ۲۳ ۱ پا: varunī

[Pahlavi] wln k'mkyh : varan-kāmagīh : شهوت‌پرستی ، میل به شهوت

پا: ۳۶۲۱ : varun-kāmaī

۵

[Pahlavi] wln' : varan : شهوت ۲۱,۲۲ ۱۵ ۴۰۱۱ پا: varun

6+1

[Pahlavi] nm'c' : namāz : نماز ، عبادت ۵۲م ۱۵۵۱ ۵۲۲,۵

پا: namāz نک : [Pahlavi]

۱۰

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] نک : [Pahlavi]

[Pahlavi] nmwtn' : nimūdan : نمودن ، نشان دادن ۳۰۸ پا: namūdan

[Pahlavi] nm'yt' : nimāyēd : نماید ، نشان دهد ۱۵۳۱

پا: namāet

1+1

۱۵

[Pahlavi] wn'sytn' : vināhīdan : آزار رساندن ، تباه کردن

[Pahlavi] wn'syt' : vināhēd : آزار رساند ، تباه کند ۱۱٦٤ ۱۵۵۱

پا: vanāsāt

[Pahlavi] wn'synd : vināhēnd : آزار رسانند ٦۱۲٤

پا: vanāsənd

vināh : wn'sٍ : گناه ۱ ۱۸،۴۱،۸۸ ۲۰ ۲۱ ۲۶ ۳۹ ۳۵ ۲،۴ ۳۶ ۲۵

. ۳۸ ۲۲ ۴۱ ۱۴ پا: gunāh

فاتر : wyn'h (Mir. Man. I, 38)

۵ vināhkār : wn'sk'l : گناهکار ۲۶ ۵

پا: gunāhkār

vināhkārīh : wn'sk'lyh : گناهکاری، گناهکار بودن

gunāhkārī : پا: ۳۵ ۱۴

nang : nng :

۱۰ ۱- نام و ننگ، شهرت ۱ ۲۲ ۳۶ ۲۵ پا: nañg

۲- ننگ، عیب ۴ ۱۱ پا: nañg

nōzdahom : nwzdhwm : نوزدهم ۳۶ ۲۲

پا: nōzdahum

nōg : nwk' : نو

۱۵ nōg nōg : نو نو، پی در پی پا: nō nō م ۸

az nōg : MN nwk' : از نو ۲۵ ۱۰ پا: az nō

van : wn' : درخت

van ī jud-bēš : wn' Y ywbtbyš : درخت ضد غم (نام درختی است افسانه‌ای) ۶۱ ۳۷،۴۱ پا: van i jat-bēš

۱۱۱ ڤ wnnd : vanand : ونند (ستارهٔ نسر واقع) ۱۲ ۴۸

پا: vanañt

یک واژهٔ اوستائی

maiδyōzarm : نام گاهنبار بهاری. در این جا به معنی «بهاری» است.

۵ پا۱ ۱۵۲،۱۵۶ : maidyōzarm . اوستا : -maiδyōi.zarəmaya
(Wb. 1118)

اعداد

در خط پهلوی اعداد با حروف هم شکل اند. بنابراین به ترتیب الفبا در ردیف حروف قرار گرفته اند.

در اینجا نیز صورتی جداگانه از آنها می آید.

١

٣

٥

٦

٩

١١

١٢

١٣

١٤

١٥

١٦

١٧

١٨

١٩

٢٠

٢١

٢٢

٢٣

٢٤

٢٥

٢٦

٢٧

٢٨

٢٩

٣٠

٣١

۳۲

۳۳

۴۰

۹۰

۶۰۰

۵

۹۳۰

۱۰۰۰

۹۰۰۰

۹۹٬۹۹۹

لغاتی که خواندن و معنی دقیق آنها روشن نیست

[illegible]	۲ ۱۹
[illegible]	۱ ۱۶۶
[illegible]	۵۴ ۱۱
[illegible]	۵ ۸

یادداشت ها

ص ٤ س ٣ لغت *axᵛān* اصولاً جمع *axᵛ* (جهان، وجود) است ولی به‌صورت جمع نیز همین معنی را دارد . مقایسه شود با *gēhān* (گیهان ، جهان) که از صورت جمع حالت اضافه مشتق شده است .

ص ۲۱ س ۱۲ *ādarōg* (در متنهای دیگر هم آمده است) به آتشهایی که از نظر اهمیت در درجهٔ سوم قرار داشته‌اند اطلاق می‌شده است . همین نوع آتش بعدها معروف به‌آتش دادگاه شده است . در عبارت مینوی خرد *ādarōg* در برابر آتش بهرام (شاه آتشها) به انواع دیگر آتش اطلاق شده است . برای توضیحات بیشتر رجوع کنید به مقالهٔ اخیر پروفسور مری بویس :

M. Boyce, *On the Sacred Fires of the Zoroastrians*, BSOAS, Vol XXXI, Part 1, 1968, pp. 52-68.

ص ۳۵ س ۱٤ صورت پازند این فعل *vañdāţ* است .

ص ۴۲ س ۳ در مورد املاء کلمهٔ *harvisp* باید این نکته را ذکر کرد که گاهی حرف و ا در آخر کلمات به صورت متصل نوشته می‌شود و این ترکیب از نظر شکل با حرف (ت) پهلوی یکسان است . از همین قبیل است املاء کلمهٔ *tahmurip* (ص ۱۱۱ س ۵ این واژه‌نامه) که به صورت نوشته می‌شود و این املاء سبب شده‌است که این کلمه را به غلط تهمورت، تهمورث بخوانند .

ص ۴۴ س ۵ در ۱ه۴م صورت پازند *mārəspənd* آمده است .

ص۵۳ س ۴ کلمه [Pahlavi] در دینکرد (DKM. 527. 12) نیز آمده است و از فحوای عبارت معنایی مانند « آسودگی ، آسایش » از آن بر می‌آید ، بنابراین در این مورد احتیاجی به تصحیح کلمه به *an-āvāmīh* نیست . قرائت کلمه شاید *hu-bāmīh* باشد .

ص ۸۰ س ۸ *bē ka* در فارسی به صورت بیك (لیکن، ولی) به‌کار رفته است . (نك : شمس‌قیس رازی، المعجم به تصحیح محمد قزوینی ۱۳۲۷ هجری س ۲۸۱).

ص ۹۳ س ۴ صورت پازند کلمه *patūī* است .

ص ۹۸ س ۹ در نسخهٔ K43 [Pahlavi] آمده که صورت درستی‌است و باید *pɤyn'* (*paɤen*) خوانده شود .

ص ۱۱۱ س ۵ درمورد املاء تهمورث رجوع کنید به‌یادداشت مربوط به ص ۴۲ س ۳ .

ص ۱۳۴ س ۱۸ علاوه بر مراجع ذکر شده این لغت در ۲۵ء نیز آمده‌است.

ص ۱۴۷ س ۱۹ کلمهٔ *gōhrīg* اصولاً به‌معنی «بیعانه یا وجه‌الضمان» به‌کار رفته است . نك : H.K. Mirza, *Sir J.J. Zarthoshti Madressa Centenary Volume*, Bombay, 1967, p.56 n.

همین لغت به‌معنی « در عوضِ ، بجای » (بیشتر با کلمهٔ *pad* : به) به‌کاررفته است . مثلاً DKM. 512. 12. (*gōhrīg rāy*), DKM. 513. 22 (*pad gōhrīg ī*), Zd. Sp. III. 86 (*gōhrīg*), Gr. Bd. 218. 4 (*pad gōhrīg*) (واژه‌نامهٔ بندهش تألیف مهرداد بهار، ص ۱۴۱ س ۱۸ اصلاح شود).

همین لغت با حرف اضافهٔ *az* به‌معنی «عوض شدن، تغییر سمت دادن» است:

REA. V.18.

فعل *gōhrīdan* به معنی «عوض کردن (لباس)» در شایست نشایست به کار رفته است:

Tavadia, *Šnš*. III.6 (p.74) West, *SBE*, *Pahl. Texts*, Part I.p.277

همین فعل به‌صورت «گوهریدن» در برهان قاطع آمده وچنین معنی‌شده است: «چیزی را به چیزی عوض و بدل کردن».

ص ۱۵۷ س ۱۹ این کلمه را Müller به‌صورت *drwāi* می‌خواند و آن را با کلمهٔ اوستائی ‑*dru* (بار تولومه *Air. Wb.* 738. سنج. فارسی: دار به‌معنی‌درخت) یکی می‌داند: *Beiträge zu Kritik und Erklärung des Mīnōīg Chrat.*

ص ۱۷۸ س ۱۵ کلمهٔ پازند به صورت *Saošyōs* هم آمده است.

ص ۲۰۵ س ۱ این لغت در مقدمه (بند ۱۹) آمده است. لازم به‌توضیح است که بندهای ۱ تا ۲۸ مقدمه در نسخهٔ K43 مینوی خردنیست و صورت پهلوی این قسمت از روی صورت پازند درزمانهای متأخر ساخته شده است.

ص ۲۲۵ س ۱۶ کلمهٔ نهمبیده، نهنبن فارسی مرتبط با همین کلمهٔ پهلوی است.

ص ۲۲۹ س ۱۹ به‌جای این سطر جملهٔ زیر افزوده شود:

[Pahlavi] *vad-dōšārmīh: wt' dwš'lmyh* : کینه، دشمنی ۳۶~۱۹~ پسا:

vaṯ - dušārmī

ص ۲۴۰ ص ۹ در ۵۹~۴~ و ~۵~ صورت پازند *vāšast* است.

ص ۲۴۱ س ۱۵ در مورد این کلمه رجوع کنید به:

C.Bartholomae, *ZSR*, II,38.

ص ۴۴ س ۵ در ۱۳۴ صورت پازند *mārəspənd* آمده است.

ص۵۳ س ۴ کلمه [Pahlavi] در دینکرد(DKM.527.12)نیز آمده است و از فحوای عبارت معنایی مانند « آسودگی ، آسایش» از آن بر می آید ، بنابراین در این مورد احتیاجی به تصحیح کلمه به *an-āvāmīh* نیست . قرائت کلمه شاید *hu-bāmīh* باشد .

ص ۸۰ س ۸ *bē ka* در فارسی به صورت بیك (لیکن، ولی) به‌کار رفته است . (نك : شمس‌قیس رازی، المعجم به تصحیح محمد قزوینی۱۳۲۷ هجری‌س۲۸۱).

ص ۹۳س۴ صورت پازندکلمه *patūī* است .

ص۹۸ س ۹ در نسخهٔ K43 [Pahlavi] آمده که صورت درستی‌است و باید *pʾyn* (*pažen*) خوانده شود .

ص ۱۱۱ س ۵ درمورد املاء تهمورث رجوع کنید به‌یادداشت مربوط به ص ۴۲ س ۳ .

ص۱۳۴ س۱۸ علاوه بر مراجع ذکر شده این لغت در ۲۵ نیز آمده‌است.

ص۱۴۷ س ۱۹ کلمهٔ *gōhrīg*اصولاً به‌معنی «بیعانه یا وجه‌الضمان» به‌کار رفته است . نك : H.K.Mirza, *Sir J.J. Zarthoshti Madressa Centenary Volume*, Bombay, 1967, p.56 n.

همین لغت به‌معنی « در عوض ، بجای »(بیشتر با کلمهٔ *pad* : به) به‌کاررفته است . مثلاً DKM.512.12.(*gōhrīg rāy*), DKM.513.22 (*pad gōhrīg ī*), Zd.Sp. III.86 (*gōhrīg*), Gr.Bd.218.4 (*pad gōhrīg*)

(واژه‌نامهٔ بندهش تألیف مهرداد بهار، ص ۱۴۱ س ۱۸ اصلاح شود).

همین لغت باحرف اضافهٔ *az* به‌معنی « عوض شدن ، تغییرسمت دادن » است:

REA. V.18.

فعل *gōhrīdan* به معنی «عوض کردن (لباس)» در شایست نشایست به کار رفته است:

Tavadia, *Šnš.* III.6 (p.74) West, *SBE*, *Pahl. Texts*, Part I.p.277

همین فعل به‌صورت « گوهریدن » در برهان قاطع آمده وچنین معنی‌شده است: « چیزی را به چیزی عوض و بدل کردن ».

ص ۱۵۷ س ۱۹ این کلمه را Müller به‌صورت *drwāi* می‌خواند و آن را با کلمهٔ اوستائی *dru-* (بار تولومه *Air. Wb.* 738. سنج. فارسی: دار به‌معنی‌درخت) یکی می‌داند: *Beiträge zu Kritik und Erklärung des Mīnōīg Chrat.*

ص ۱۷۸ س ۱۵ کلمهٔ پازند به صورت *Saošyōs* هم آمده است.

ص ۲۰۵ س ۱ این لغت در مقدمه (بند ۱۹) آمده است. لازم به‌توضیح است که بندهای ۱ تا ۲۸ مقدمه در نسخهٔ K43 مینوی خردنیست و صورت پهلوی این قسمت از روی صورت پازند درزمانهای متأخر ساخته شده است.

ص ۲۲۵ س ۱۶ کلمهٔ نهمبیده ، نهنبن فارسی مرتبط با همین کلمهٔ پهلوی است.

ص ۲۲۹ س ۱۹ به‌جای این سطر جملهٔ زیر افزوده شود:

vad-dōšarmīh: wt' dwšlmyh : کینه ، دشمنی ۳۶~۱۹~ پا :

vat̰ - dušarmī

ص ۲۴۰ س ۹ در ۵۹~۴،۵~ و صورت پازند *vāšast* است.

ص ۲۴۱ س ۱۵ در مورد این کلمه رجوع کنید به :

C.Bartholomae, *ZSR*, II, 38 .

فهرست لغات فارسی*

آ

آب ٤ـ٢١٣ و ١٤ـ٢٠
آبادان ١٨ـ٧
آبادانی ١٧ـ٧
آبان ٤ـ١١
آبسالان ١٨ـ١٥
آبگینه ٩ـ٢١١
آبی ٤ـ١٤
آتش ١٠ـ٢١
آراستن ١١ـ٣٧
آز ١٥ـ٢٠و١٠ـ١٨
آزادی (=سپاس) ٢ـ٨
آزار ١٥ـ٩
آزردن ٧ـ١٩
آزرم ٤ـ٤٩و١٣ـ١٩
آزمایش ٢ـ٦٣
آزوَر ٤ـ٢١
آسانی (=آسایش) ١٠ـ٣٠
آسمان ١٧ـ٣٢
آسموغ←آشموغ
آسودن ٢ـ٣٤
آشتی ١٨ـ٣٤
آشکاره ١١ـ٣٥
*آشموغ ٤ـ٣
آشنا ٥ـ٣٦
آشیان ١٤ـ٣٤
آغشته ٦ـ٣٢
آفرین ٣ـ٢١
آگاه ٨ـ٣٦

* این فهرست اسامی خاص را نیز در بر دارد .

آگاهاندن ۱۰ـ۳٦
آمار ۱٥ـ٤۳
آمدن ۲ـ۲۱۲و۱۹ـ۱۲٦
آمرزیدن ۱۷ـ٤۷
آموختاری ۱۷ـ٤٦
آموختن (=یاد دادن) ۱۹ـ٤٦
آموزش ۸ـ٤۷
آن ۱۸ـ۱٦۱
آوار ۹ـ۲۸
آواز ٥ـ٥۰و۷ـ۲۸
آوردن ۱٤ـ۱۲۷
آهو (=عیب) ۹ـ٤
آیفت ٦ـ۲۲
آیین ۱۸ـ۲۸

ا

ابر ۱۸ـ۱۸
اختر ٥ـ۱
ارجمند ٤ـ۳۸
ارجمندی ۷ـ۳۸
ارزانی ۱۸ـ۳۷
ارزه ۱۳و۱۱ـ۳۹
اروند ٦ـ٤۲
از ۲ـ۲۱۹
ازش ٥ـ۱۸
اژگان ۸ـ۳٥
اژگهان ۸ـ۳٥
اژگهن ۸ـ۳٥
اسب ۱۹ـ۳۰
اسپرغم ٥ـ۱٦۹
است ۱۷ـ۲۳
استاد ٤ـ٦٤
استام ۱٦ـ۱٦
استان ۷ـ٦٤
استخوان ٦ـ۳۱
استوار ۱۲ـ٦٤
استه ۲ـ۱۷۳
اسکندر ۱۹ـ۳۹
افتادن ۱۹ـ۲۲۷
افد ۱۱ـ۱۲
افدم ۱٤ـ۱٤
افراسیاب ۱٥ـ۹۹
افروختن ۱ـ۲۰
افزار ۱ـ۱٥
افزایش ۱۷ـ۱٤
افزودن ٥ـ۱٥
افسوس (استهزاء) ۱۰ـ۱۷
اگر ۸ـ۲۱

البرز ۱۶ـ۳۷
الماس (= فولاد) ۱۸ـ۴۰
ِام (درامروز،امسال، امشب) ۱۴ـ۴۲
امرداد ۱ـ۴۸
امشاسپند ۳ـ۴۴
امهرسپند ۳ـ۴۴
امید ۱۶ـ۲۷
انبار ۱ـ۳و۵۳ـ۱۰ـ۴۴
انباز ۸ـ۴۴
*انبسان ۱۵ـ۵۳
انجمن ۱۱ـ۵۷
انداز ۱۸ـ۵۷
اندام ۶ـ۵۲
اندر ۱۳ـ۱۷۶
اندروا ۵ـ۶۱
اندك ۱۰ـ۶۰
اندوختن ۷ـ۶۱
اندیشیدن ۱۹ـ۶۴
انگاردن ۴ـ۵۸
انگاره ۱۱ـ۵۸
انگشت ۱۶ـ۶۱
انگور ۸ـ۶۲
انگیزنده ۵ـ۶۳
انیسان ← انبسان
اوباردن ۱۸ـ۵۴
اورشلیم ۲ـ۶۸
اورمزد ۱۵ـ۵۲
اوژن ← شیراوژن
اوسانیدن ۱۳ـ۶۳
اوستا ۱۳ـ۱۶
اهریمن ۵ـ۳
اهلبوب ← اهلوب
*اهلوب ۱۱ـ۳
ایخشت ← ایخشست
ایخشست ۱۱ـ۲۹
ایدون ۴ـ۲۴
ایرانشهر ۲ـ۲۷
ایرانویج ۶ـ۲۷
ایرانی ۴ـ۲۷
ایرج ۸ـ۲۷
ایزد ۱۶ـ۱۲۵
ایزدان ۹ـ۱۲۳
ایستادن ۱۴ـ۱۴۰
این ۱۸ـ۱۵۷
ایوار ، ایواره ۱۸ـ۳۰

ب

با ۱۲ـ۲۰۶

باد ۱۴ـ۲۲۲
بار (=دفعه) ۱۳ـ۷۵
باران ۵ـ۲۲۵
بارنده ۱۹ـ۷۵
باره (=اسب) ۱۸ـ۷۵
باریدن ۶ـ۲۲۵
باز ۱ـ۲۰۲
بالش ۱۶ـ۷۵
بالین ۱۴ـ۷۵
بام (=وام) ۸ـ۱۰
بامداد ۱ـ۷۶
بایستن ۳ـ۹
بَبَر، و بَبَر ۱۰ـ۷۶
بخت ۷و۸ـ۷۵
بخشایش ۱۰ـ۹
بخشش ۱۵ـ۴۰
بد ۱۵ـ۱۷۳
بدخواهی ۹ـ۲۲۸
بدخیم ۷ـ۲۲۸
بددل ۱۱ـ۲۲۸
بدگوهر ۱۶ـ۲۲۸
بر ۱۸و۱۹ـ۷۸
بر (حرف اضافه) ۱۳ـ۲۱۳
برادر ۱ـ۷۹
برتنی ۱۲ـ۱۹
بردن ۲ـ۱۷۵
برزگر ۱۴ـ۶۷
برسم ۱ـ۸۰
برف ۱۱ـ۲۲۷
برنا ۷ـ۲۰
بریدن ۱۷ـ۹۷
بزرگ ۴ـ۲۳۱
بزه ۱۲ـ۷۶
بس ۱۸ـ۲۳۷و۱۱ـ۱۸۹
بستار ۱۶ـ۲۳۸
بستر ۱۷ـ۲۳۸
بستن ۱۱ـ۳۲
بسیار ۱ـ۲۳۹
بغ ۱۵ـ۷۶
بغان ۱۴ـ۷۸و۱۵ـ۷۶
بلند ۳ـ۸۳
بلندگوش ۱۶ـ۸۲
بن ۶ـ۸۳
بند ۷ـ۸۱
بنده ۳ـ۸۲
بنه ۷ـ۸۴
بودن ۸ـ۱۳۵و۱۸ـ۸۰
بوشاسب ۶ـ۸۲

بوم ۸۳_٤
به (پیشوند فعلی) ۸۰_٥
به (حرف اضافه) ۱۰۸_۸
به (= نیک) ۱۸۲_۱٥و۲۳۱_۱۰
بها ۲۲۲_۳
بهار ۷٤_۱۰
بهانه ۷٥_٤و۲۲۲_۹
بهدین ۲۳۲_۱
بهر ۷٤_٤
بهرام (ایزد) ۲۲۲_٥
بهرام (آتش) ۲۲٥_٤و۲٤۲_۱۲
بهره‌مندی ۲۲۲_۷
بهره‌وری ۷٥_۲
بهشت ۲۲٤_٥
بهی ۱۸۳_۱و۲۳۱_۱۷
بی‌بر ۷_۱۱و۱۲_۱۹
بی‌بیم ۷_٥
بیختن ۲۳۱_۱٦
بیژه(=ویژه) ۱۳_٤
بیستم ۲۰۸_۱۰_۲۳۲_۹
بی‌سود ۱۲_۱٦
بیش (=زهر) ۲۳۲_۱٤
بیش ۲۳۲_۱۱
بی‌شمار ٥۲_۱۳
بیک ۲٥٤_٦
بی کرانه ۳٦_۱۸
بی گزند ۱۰_۱۸
بی گمان ۸_۱٤
بی گمانی ۸ _ ۱۰
بی گناه ۷۱_۱٦
بیم ۷۷_۱۳
بیمار ۲۳٤_۲
بیماری ۲۳٤_۳
بی‌مزه ۱۰_۹
بیمگن ۷۷_۱۷
بیواز ۹۲_۱۹
بیور ۷۸_۱
بیوراسب ۷۸_۲

پ

پا ۲۰۳_۱۹
پاداش ۸۸_٤،۱۰
پاداشن ۸۸_٤
پادافراه ۸٦_۱٤و۸۷_۱٥
پادشاه ۸۷_٤
پادشاهی ۱۸٥_۱
پاره (=رشوه) ۸۸_۱٤
پاسخ ۹۷_٦
پاک ۱٤۰_۹

پانزدهم ۵ـ۱۶۷و۱۷ـ۸۸
پایه ۱۲ـ۸۸
پائیز ۱۹ـ۸۷
پتت ۱۱ـ۹۵
پتیاره ۷ـ۱۳و۸ـ۱۱
پدر ۱۶ـ۹۲
پدشخوار گر ۱۳ـ۸۹
پذیرائی ۱۶ـ۸۹
پذیرفتن ۱۸ـ۲۱۶
پذیره ۵ـ۹۰
پُر ۱۰ـ۱۰۷
پراگندن ۱۰ـ۱۰۲
پراگنده ۱۴ـ۱۰۲
پرداختن ۴،۱۱ـ۱۰۱
پرستار ۱۸ـ۱۰۲
پرستش ۵ـ۱۰۳
پرستیدن ۱ـ۱۰۳
پرسیدن ۱ـ۱۰۹
پرغس ۷ـ۱۰۲
پر گس ، پر گست ۷ـ۱۰۲
پرنیان ۱۰ـ۱۰۵
پروانه (= اجازه) ۳ـ۱۰۵
پروردن ۱۴ـ۱۰۴
پرورش ۱۸ـ۱۰۴
پرهیختن ۹ـ۸۵
پرهیز ۹ـ۸۵
پَری ۸ـ۱۰۲
پژوهیدن ۱ـ۲۳۱و۴ـ۸۱
پس ۹ـ۲
پسند ۱۱ـ۹۷
پسندیدن ۱۵ـ۹۷
پشت ۷ـ۱۰۷
پشتیبانی ۸ـ۱۰۷
پشیمان ۵ـ۹۸
پشیمانی ۳ـ۹۸
پل ۱۵ـ۱۰۶
پناه ۱۹ـ۱۰۵
پنبه ۱۷ـ۱۰۵
پنج ۱۷ـ۵
پنجم ۱۸ـ۱۰۶
پود (= پوسیده) ۱ـ۱۰۷
پهنا ۹ـ۸۶
پیچیده ۴ـ۹۴
پیدا ۱۲ـ۹۴
پیر ۶ـ۹۶
پیرامون ۸ـ۹۶
پیروزگر ۱۴ـ۹۶
پیروزی ۱۱ـ۹۶

پیری ۹۶ـ۱۰
پیش ۲۰۷ـ۱۶
پیشداد ۹۵ـ۱۹
پیشکار ۹۶ـ۴
پیشه ۹۶ـ۵
پیشیار ۹۵ـ۱۶
پیشینیان ۹۶ـ۱
پیکار ۹۱ـ۱
پیل ۹۶ـ۷
پیمان ۹۱ـ۱۵،۱۹
پیوستن ۹۳ـ۵
پیوند ۹۳ـ۱۹

ت

ت (ضمیر متصل) ۱۱۰ـ۱
تا (حرف اضافه) ۲۳۱ـ۹
تا (= تارمو) ۱۱۰ـ۱۲
تابستان ۱۱۰ـ۸
تاریك ۱۱۰ـ۱۴
تاریکی ۱۱۱ـ۴
تباه ۱۱۱ـ۱۵
تُخشا ۱۱۴ـ۸
تخم ۱۱۴ـ۱۶و۱۱۶ـ۱
تخمه ۱۱۴ـ۱۸
ترازو ۱۱۳ـ۶
ترك ۱۱۵ـ۱۸
تشنگی ۱۱۲ـ۴
تن ۱۱۶ـ۷
تندرست ۱۱۶ـ۱۸
تندرستی ۱۱۶ـ۱۶
تندی ۱۱۶ـ۱۵
تو ۲۰۴ـ۱۸
توان ۱۱۵ـ۹،۱۰
توانگر ۱۱۵ـ۲
توانگری ۱۱۵ـ۶
توختن ۴۵ـ۱۰
تور (= تورانی) ۱۱۵ـ۱۷
تور (پسر فریدون) ۱۱۵ـ۱۴
تهمورث ۱۱۱ـ۵و۲۵۳ـ۱۴
تهی ۱۱۴ـ۴
تیر ۱۱۲ـ۵
تیز ۱۱۱ـ۱۹
تیشتر ۱۱۲ـ۲
تیمار ۱۱۲ـ۷

ج

جادوگر ۱۲۶ـ۱۳
جام ۱۳۳ـ۱۱
جان ۱۳۵ـ۳

جان‌سپار ۱۳۵_۴
جانور ۱۳۵_۶
جای ۱۷۷_۱۰
جدا ۱۴۹_۱۲
جز ۱۴۹_۱۸
جگر ۱۴۰_۱۲
جم ۱۴۶_۱
جمشید ۱۴۷_۳
جوان ۱۴۹_۱۰
جهش ۱۳۲_۹
جهود ۱۳۳_۱۸

چ

چارپا ۱۱۹_۱۲و۱۱۸_۱۳
چاره ۱۱۹_۱۱،۱۴
چرا ۲۱۸_۱۷
چرب ۱۲۲_۳
چربی ۱۲۲_۲
چشم ۱۲۱_۱۰
چم ۱۲۰_۱۹
چند ۱۲۲_۶
چون ۱۲۰_۸
چونی (=چگونگی) ۱۲۰_۱۶
چه ۲۱۸_۱۴
چهار ۳۷_۱۵
چهاردهم ۱۲۷_۱۲و۱۱۹_۲
چهارم ۱۱۹_۴
چهل ۱۶۵_۱
چیچست ۱۲۰_۴
چیدن ۱۲۰_۶
چیری ۱۲۰_۱۸
چیز ۲۱۹_۱۰
چینورپل ۱۲۱_۸

خ

خاستن ۱_۱۱
خاك ۱۹_۲
خایه (=تخم‌مرغ) ۲_۴
خایه دیس ۵۶_۱۰و۲_۳
خجیر ۵۶_۱۰
خدا ۵۵_۱۱
خر ۴۶_۱۶
خراستر ۳۸_۱۱
خِرد ۳۸_۱۷
خرداد ۷۲_۱
خردمند ۳۸_۱۳
خرده ۶۷_۱۵
خرده‌نگرشنی ۶۷_۱۸،۱۹

خرسند ١١_٧٢
خرگوش ١٠_٣٩
خرما ١٨_١١١
خریدن ١٤_١٦١
خستر ١١_٣٨
خستو ، خستوان ١٥_٣١
خشم ١٦_٣٥
خشمن ٤_٣٦
خشنود ١٩و١٧_٦٦
خشنودی ١٥،١٣_٦٦
خفتن ٦_٤١
خماهن ١٩_٧١
خنرث ، خنرس ، خنیرث ٤_٧٢
خواسته ٦_٥٠
خواندن ٨_١٩٦و١٩_١٩٢
خواهش ١٠_٥٠
خوب ٥_٥٥
خود ١٧_٨٠
خوردن ١٣_٢٣٩
خوردنی ١١_٦٨
خورش (=غذا) ١٢_٦٨
خورشید ٦_٦٨و٦_٦٧
خوره ٢_١٧٦
خوش ٧_٧٨و٧_٦٥
خوشی ١٢_٧٨و٢_٦٦
خون ١٠_١٤٦و٨_٧٣
خونیرث ، خونیرس ٣_٧٢
خوی ٣_٦٧
خویش ١٥_٢٢٦
خویشاوند ١٤_٥٩
خویشتن ٢_٢٢٧
خویشتن شناسی ٥_٢٢٧
خیم ٢_٥٠و١٥_٢٧

د

داد ١٥_١٢٥
دادار ٢_١٢٥
دادن ٥_١٢٤
دارو ١٥_١٣٢
داستان ٦_١٧٧
داشتن ٥_١٣١و٨_١٢٩
داشن ٦_١٣٢
دانا ١٦_١٣٣
دانائی ١٤_١٣٣
دانستن ٦_٥٩
دانش ١٨_١٣٤
دانشمند ١٦_١٣٤
داور ٧_١٢٦

داوری ۹ـ۱۲۶
دبیری ۵ـ۱۳۸
دد ۱۳ـ۱۳۷
ددیگر ۱۱ـ۱۳۷
در ۶ـ۷۶
درایيدن ۱۵ـ۱۴۱
درخت ۱۲ـ۱۴۱
درد ۱۹ـ۱۴۲
درست ۵ـ۱۵۸
درفش ۱۲ـ۱۴۵
درمان ۶ـ۱۴۴
درمنه ۵ـ۱۴۳
درود ۲ـ۱۸۶و۱۲ـ۱۴۴
دروش←درفش
دروغ ۳ـ۱۹۱و۹ـ۱۴۴
دروغزنی ۸ـ۱۴۵
دروند ۱۵ـ۱۴۵
درویش ۹ـ۱۴۳
درویشی ۱۷ـ۱۴۳
درو کردن ۹ـ۱۴
دریا ۶ـ۱۴۱
دریابار ۱۰ـ۱۴۱
دزد ۹ـ۱۴۹
دزدی ۶ـ۱۴۹
دُژ ، دش ۱۹ـ۱۵۱
دژآگاه ۸ـ۱۵۲
دژخیم ٤ـ۱۵۲
دست ۱۸ـ۱۷۵
دستکار ۱۱ـ۱۷٦
دستور ۵ـ۱۳۹
دُش← دژ
دشت ۱۳ـ۱۳۹
دشتان ۱۲ـ۱۳۹
دشمن ۱٦،۱۸ـ۱۵٤
دشوار ۵ـ۱۵۵
دل ٦ـ۲۰۲
دلیرتر ۱ـ۱۴۳
دماوند ۹ـ۱٤٦
دو (=۲) ٤ـ۱۳٦و۸ـ۱۱۳
دوازده ۳ـ۱٦۷
دوازدهم ۸ـ۱٦۷،۳ـ۱٤۸
دوپا (=انسان) ۱۵ـ۱٤۸و۱۱ـ۱۳٦
دور ۱٦ـ۱۹۹
دوزخ ۱۷ـ۱۵۲
دوست ۱ـ۱۵۱
دوستی ۱۹ـ۱۵۰
دَه ۵ـ۱۲۳
دِه ، دیه ۱۸ـ۲۱۱

دهان ۷ـ۱۰۸
دهم ۱۷ـ۱۵۶و۲ـ۱۳۵و۸ـ۱۲۳
دیدن ۱۶ـ۳۱
دیرزمان ۹ـ۱۷٤
دیرنده ۱٤ـ۱۷٤
دین ۱۸ـ۱۷۸
دیو ۲ـ۱۸۱
دیه←ده

ر

را ٦ـ۱۹۹
رادی ٤ـ۱۹۹
راست ۹ـ۲۰۰
راستی ۳ـ۲۰۰
رامش ۱٦ـ۲۰۱
راه ۱۹ـ۱۹۹و٥ـ۱۹۸
راهنما ۸ـ۲۰۱
رد ۱۳ـ۲۰۲
رز ۷ـ۱۹۳
رستاخیز ۱۰ـ۲۰۳
رُستن ۱ـ۲۰۸
رَستن ٦ـ۲۰٤
رَسته ۷ـ۲۰۰
رسیدن ۲ـ۱۳۳
رشك ۲ـ۳۹
رشکن ۹ـ۳۹
رشن ۱۲ـ۲۰٤
رفتن ۱ـ۱٦٦
رمه (درترکیب رمه‌مند) ۱٤ـ۲۰٥
رنج ۱٥ـ۲۰٦
رنگ ۸ـ۲۰۷
روان ۱۹ـ۲۰٥
روز ۱٥ـ۱٥٦
روستا ۱۸ـ۲۰۷
روش (=حرکت) ۹ـ۲۰٦
روشن ٦ـ۲۰۸
روشنی ٥،۹ـ۲۰۸
روغن ۲ـ۲۰٦
رومی ٤ـ٤۲
رون (=جهت) ۱۲ـ۲۰۸
رویش ۱۳ـ۲۰۷
رهی ۹ـ۲۰٤
ریختن ۱۹ـ۲۰۲
ریزش ۷ـ۲۰۳
ریمن ٤ـ۲۰٤

ز

زادن ٦ـ۱٦۲
زایش ۱۳ـ۱٦۲

زبان ٦٣_٣
زبر ١١_٥
زدن ١٦٠_١،٢١٠_٨
زردشت ١٦٢_١٧،١٩
زرده (تخم‌مرغ) ١٦٢_١٦
زرگونی ١٦٣_١١
زرمان ٣٠_٥
زروان ١٦٤_١٢
زره ١٦٣_٢
زرین ١٦٣_١٠
زشت ١٦٠_١٤
زفر (= دهان) ١٥٩_١٠
زمان ١٤٦_٣
زمانه ١٤٦_٢
زمستان ١٤٧_١
زمی ١٤٦_١٦
زن ٢٣٢_١٥
زندگی ١٦٠_١٩و١٦١_١٥
زندیقی ١٦٣_١٩
زور ١٦٤_٤
زورمند ١٦٤_٧
زهر ١٥٩_٢
زیان ١٥٩_٧
زیانکار ١٥٩_٤
زیر ١٤_٥
زیستن ١٦١_٨
زین (= اسلحه) ١٦١_١٣

س

سال ١٨٥_١٩
سالار ١٧٨_٩
سالاری ١٧٨_١٢
سام (= گرشاسب) ١٦٥_٦
سبك ١٦٩_١٥
سپاس ١٦٧_١٤
سپاهبد، سپهبد ١٦٧_١٠
سپر ١٦٩_٢
سپُردن ١٦_٥
سپَردن ١٦٩_٣
سپرگی ← سپزگی
سپزگی ١٦٩_١
سپنج ٣١_٢
سپوختن ١٦٩_٨
سپهر ١٦٧_١٢،١٦٨و١٠
سپیتمان ١٦٨_١١
ستاره ١٧١_٢
ستایش ١٧٠_١٦
ستدن ١٥١_٧
ستم ١٧١_٣
ستور ١٧٢_٩

ستون ۱۷۲_۱۹
ستوه ۱۷۲_۷
سخت ۱۶۵_۵،۱۵
سخن ۱۶۶_۱۹
سدویس ۱۷۲_۲
سدیگر ۱۷۱_۱۳
سر ۲۰۷_۱۰
سرد ۱۷۳_۱۲
سرده ۱۷۳_۱۱
سردی ۱۷۳_۸
سرشك ۱۷۴_۷
سرما ۱۷۴_۱۳
سرو (=شاخ) ۱۷۵_۱۶
سروش ۱۷۴_۱۸
سگ ۱۹۲_۱۲
سلم (پسرفریدون) ۱۷۴_۱۲
سود ۱۷۸_۲
سودمند ۱۷۷_۱۲،۱۸
سوه ۱۷۷_۷
سه (=۳) ۵_۵و۱۱۳_۷
سه‌شبه ۶_۸
سهم ۱۶۶_۱۵
سهمگن ۱۶۶_۱۷
سی (=۳۰) ۲۰۴_۱۹
سیاوخش ، سیاوش ۱۶۵_۸
سیج ،سیز ۲۵_۱۴و۱۳۸_۱۵
سیر ۱۳۹_۷
سیری ۱۳۹_۸
سیزدهم ۱۲۴_۳و۱۳۸_۱۷
سیزگی ۱۳۸_۱۵
سیصد ۶_۱۳
سیمرغ ۱۷۳_۵
سیمین ۱۷۳_۴

ش

ش (ضمیرمتصل) ۱۸۰_۱
شاد ۱۸۱_۱۰
شادی ۱۸۱_۹
شاگرد ۳۴_۱۶
شانزدهم ۱۲۴_۲و۱۸۲_۹
شاه ۲۱۸_۴
شاهنشاه ۲۱۸_۵
شایستن ۱۸۱_۱۴
شبانروز ۲۰۷_۴،۶
شتافتن ۶۵_۱۸
شدن (=رفتن) ۲۳۷_۸
شرم ۱۸۵_۶
شرمگنی ۱۸۵_۷

شش(=٦) ٦ـ٥
ششصد ١٣ـ٥
ششم ١٨٤ـ٥و١٤ـ٥
شکستن ١٨٤ـ١٨و٩ـ١١١
شکم ١٥ـ٣٥
شگفت ١٨٤ـ١٧
شگفتی ١٨٤ـ١٤
شما ٢٠٥ـ٧
شناختن ١٨٥ـ١٢
شنیدن ٢٤٠ـ١٠
شوی ١٨٦ـ١
شهر (= کشور) ١٨٣ـ٦
شهریور ١٨٣ـ٥
شیر (خوردنی) ١٨٣ـ١٩
شیراوژن ١٤٠ـ٨
شیرین ١٨٤ـ١
شیون ١٨٤ـ٣

ض

ضحاك ١٢٣ـ٧و١٥ـ١٥

ف

فرّ، خوره ١٧٦ـ٢
فرارون ١٠٠ـ٥
فراز ١٠٦ـ٦و٩ـ٩٩
فراموش ١٠٤ـ٥
فرجام ١٠٠ـ٩
فرّخ ١٠٠ـ٧
فرددفش ١٠١ـ٩
فرزند ١٠٧ـ٣
فرسنگ ١٠٣ـ٧
فرشگرد ١٠٣ـ١٠
فرمانبردار ١٠٣ـ١٥،١٨
فرمودن ١٠٤ـ١
فروردگان ١٠٥ـ١٣
فروشی ، فروهر ١٠٤ـ١٣
فرهنگ ٩٩ـ١
فریاد ٩٨ـ١٣
فریب ١٠٢ـ١
فریبش ١٠١ـ١٩
فریدون ١٠٢ـ٤
فریفتن ١٠١ـ١٤
فریفته ١٠١ـ١٣

ك

کار ١٨٧ـ١٥
کار← کس وکار
کارآگاه ١٨٨ـ٥

کارآگاهی ۱۸۸ـ۳،۷
کارزار ۱۸۸ـ۱۴
کاستن ۱۸۷ـ۹
کالبد ۱۸۸ـ۹
کام ۱۸۸ـ۱۷
کامه ۱۸۹ـ۶
کاوس ۱۸۷ـ۷
کاهش ۱۸۷ـ۵
کبود ۱۹۰ـ۶
کدام ۱۹۰ـ۸
کده ۱۹۰ـ۱۱
کردن ۱۹۵ـ۱۳و۲۲۳ـ۷
کرفه ۱۹۵ـ۶
کژدم ۱۳۸ـ۳
کس ۲۵ـ۱۷
کس و کار ۱۸۷ـ۱۴
کِشتن ۱۶۳ـ۵
کشور ۱۹۱ـ۱۱
کشیدن ۱۹۱ـ۸
کم ۱۹۱ـ۱۶
کمان ۱۹۳ـ۱۴
کنار ۱۹۴ـ۹
کندن ۲۰ـ۹
کنش ۱۹۷ـ۱۱
کنگدژ ۱۹۶ـ۱۱
کورچشم ۱۹۷ـ۵
کوردل ۱۹۷ـ۸
کوشش (جدال، تلاش) ۱۹۴ـ۷و۱۹۷ـ۳
کوشیدن (ستیز کردن) ۱۹۴ـ۳و۱۹۶ـ۱۹
کوه ۱۹۵ـ۹
کِه ۱۹۲ـ۱۰
که ۲۶ـ۵و۴۴ـ۱۵،۲۲۰ـ۷
کیان ۱۹۱ـ۲
کیانسه ۱۸۹ـ۹
کیخسرو ۱۹۰ـ۱۸،۱۹
کیش ۱۹۱ـ۶
کیقباد ۱۹۱ـ۱۳
کی گشتاسب ۱۹۱ـ۱۹
کی لهراسب ۱۹۱ـ۱۴
کین ۱۹۲ـ۱
کینه‌ور ۱۹۲ـ۳
کینه‌وری ۱۹۲ـ۵

گ

گام ۱۳۳ـ۱
گاو ۱۱۶ـ۱۲
گاه (جای) ۱۲۸ـ۱۶
گاه (زمان) ۱۲۹ـ۲

گاه (تخت) ١٢٩_٤
گاهنبار ١٢٩_٦
گجسته ١٣٨_١
گذر ٢٢٩_١٢
گذشتن ٢٢٩_٨
گذشته ٢٢٩_٤
گرامی ١٤١_١٩
گران ١٤٢_٣
گراییدن ٦٠_١٧
گُرد ١٥٦_١١
گرداندن ٢٤٣_١٨
گردیدن ١٤٢_١٧و٢٤٣_١١
گرز ٢٣٧_٧
گرزمان ١٤٤_١٣
گرسنگی ١٥٦_١٤
گرفتار ١٤٢_١٠
گرفتن ٢٢٣_١٩
گرگ ١٥٦_١٣
گرم ١٤٤_١
گرما ١٤٤_٥
گرمی ١٤٤_٨
گروش ٢٤٤_١٨و٢٤٥_١
گرویدن ٢٨_٤
گریختن ٢٤٤_٧
گریستن ٧٦_٢
گزند ٢٣٧_٢
گُزیدن ٢٣٠_٦
گُزین ٢٣٠_١٥
گستاخ ٢٣٨_١٢
گشتاسب ٢٣٩_١١
گشفتن ٢٤٠_١٨
گشودن ١٨٥_٣
گفتن ١٤٧_٤و١٤٨_١٨
گِله ١٧٤_١١
گماردن ١٥٦_١٨
گمان ١٥٧_٤
گناه ٢٤٦_٢
گناهکار ٢٤٦_٥
گناهکاری ٢٤٦_٧
گنجه ١٤٩_٧
گندم ٢٢_١
گواردن ١٥٥_١٤
گواه ١٥٥_٩
گواهی ١٥٥_١٢
گوسفند ١٥٠_١٥
گوش ١٥٢_٢
گونه ١٥٨_١٥
گونه گونه ١٥٨_١٦

گوهر ۱۵ـ۱۴۷
گوهریدن ۶ـ۲۵۵
گیاه ۱۹ـ۱۵۷
گیاهچه ۵ـ۱۳۶
گیتی ۱۳ـ۱۷۰و۱۸ـ۱۶۹
گیهان ،جهان ۱۰ـ۱۶۵
گیومرث ۱۴ـ۱۲۸

ل

لابه گری ۱۴ـ۱۹۸
لرزیدن ۱۰ـ۲۰۵

م

م (ضمیر متصل) ۱ـ۲۰۹
ما ۱۱ـ۲۰۸
مادر ۶ـ۲۱۰و۱۲ـ۴۵
مار ۲ـ۲۱۱
مازندر ۱۹و۱ـ۲۱۰
ماندن ۱۲ـ۱۹۰
ماه (=قمر) ۵ـ۲۰۹
ماهی ۸ـ۲۰۹
مرد ۱۴ـ۲۱۷و۱۲ـ۱۳۶
مردم ۱۶ـ۲۱۷و۷ـ۶۶
مردمی ۱۸ـ۲۱۷
مردن ۱۳ـ۱۴۶
مرغ ۴ـ۲۲۰
مرگی ۲ـ۲۱۸
مروا ۱۹ـ۲۱۹
مزد ۱۹ـ۲۱۵و۱۲ـ۲۱۳
مزدور ۳ـ۲۱۶
مزدیسن ۱۷ـ۲۱۰
مزدیسنان ۱۴ـ۲۱۰
مزه ۲ـ۲۱۳
مُست ۱۶ـ۲۱۹و۱۳ـ۱۰
مست ۸ـ۲۱۶
مغز ۲ـ۲۱۶
من ۱ـ۱۹۸
منش ۱۳ـ۲۱۴
منوچهر ۱۳ـ۲۱۱
موزه ۶ـ۲۱۹
موی ۷ـ۲۱۹
مویه ۸ـ۲۱۹
مه (حرف نهی) ۷ـ۳۷
مه (= بزرگتر) ۵ـ۲۱۶
مهر (ایزد) ۹ـ۲۱۲
مهر (=دوستی) ۱۱ـ۲۱۲
مهر (=خورشید) ۱۲ـ۲۱۲
مهست ۱۲ـ۲۱۶

مهمان ۱۱-۲۰۹
می ۷-۳۰
میان ۱۳-۲۰۹
میانجی ۱۲-۲۰۹
مینو ۱۹-۲۱۴
میوه ۱۶-۲۱۴

ن

ناآبادان ۱۵-۴۸
نا ارزانی ۱۷-۵۱
ناامید ۱۷-۵۲
ناسپاس ۱۶-۶۳
ناسپاسی ۱۹-۶۳
نام ۱۰-۱۸۵
نامبردار ۱۱-۲۲۵
نان ۱۱-۲۰۱
نبرد ۱۲-۲۲۷
نبی (= کتاب) ۱۱-۲۲۶
نر ۱۹-۱۶۱
نزدیك ۱۶-۲۳۶
نزدیکی ۱۷-۲۳۶
نشاستن ۷-۲۳۹
نشست ۸-۲۴۰ و ۱۸-۱۳۶
نشستن ۱-۱۳۷
نشیم ۵-۲۴۰
نشیمن ۶-۲۴۰
نگاهداری ۸-۲۴۱
نگریدن ۱۶-۲۴۱
نگوسار ۹-۲۳۵
نماز ۸-۲۴۵ و ۱۰-۲۳۲
نمودن ۱۲-۲۴۵
ننگ ۹-۲۴۶
نو ۱۴-۲۴۶
نود (۹۰) ۹-۳۲
نوزدهم ۱۲-۲۴۶ و ۱-۱۲۴
نوشتن ۱۲-۲۲۶ و ۱-۱۴۰
نه (حرف نفی) ۳-۱۹۸
نه(۹) ۷-۵
نهانی ۱۲-۲۳۱
نهفتن ۱۶-۲۲۵
نهم ۱-۲۲۶ و ۱۲-۵
نیا ۱-۲۲۲
نیازمندی ۷-۲۲۱
نیایش ۱۵-۲۲۱
نیرو ۱۷-۲۳۳
نیزه ۵-۲۳۲
نیست ۹-۲۰۷
نیک ۱۲-۲۳۶

نیکی ۲۳۶ـ۲
نیمروز ۲۳۴ـ۱۰
نیوشیدن ۲۳۵ـ۱۱و۱۷

و

و ۱ـ۲۲۱و۱۶ـ٦
واژه ۲۲۲ـ۱۲
وام ، بام ۸ـ۱۰
وجر ، وچر ۲۳۰ـ۱۹
ورز (=زراعت) ۲۴۳ـ۹
ورزیدن ٦۷ـ۱٤
وروبرش ۲۲٦ـ٤
وروجرش ۲۲٦ـ٦
وك ۲٤۲ـ٤
وند ۲٤۷ـ۱
ویددفش ۲۳۷ـ۱۹
ویر ۲۳۲ـ۱۷
ویران ٦۱ـ۳
ویژه ۱۳ـ٤

ه

هاموار ۳ـ۱٦
هجدهم ۳۵ـ۱و۱۲۷ـ۱۰
هرزگی ۳۹ـ۱۸
هرزه ٤۰ـ۱
هرگز ۳٦ـ۱۵
هزار ۲۰٤ـ۱۵
هزاره ۲۰٤ـ۱٦
هزینه ۵۷ـ٤و٦
هست ۲۳ـ۱۷
هستی ۲۳ـ۱٦
هشت (۸) ۱۱٦ـ٦
هشتم ۲ـ۳۵و٦ـ۲۳
هشتن ۱۸۳ـ۱۳
هفت ۳ـ۲۳و۱٦ـ۱۱
هفتان ۲۳ـ٤
هفت اورنگ ۱۱ـ۱۰
هفتم ۱۲ـ٦
هفدهم ۱۱ـ۱۲
هگرز ۳٦ـ۱۵
هم ٤۲ـ۱۱
همال ٤۲ـ۱۷
همانا ٦۹ـ۱۲
همتا ٤۵ـ٤
همکار ٤٦ـ۱۰
هموار ، همواره ٤۷ـ٦
همه ٤۳ـ۱۰
همی ٤۳ـ۱
همیز←همین

همیشه ۱ـ۴۶
همین ۷ـ۴۶
هندوستان ۷ـ۶۲
هنر ۱۹ـ۷۲
هنرمندی ۲ـ۷۳
هُنیره ۳ـ۷۲
هوش (=مرگ) ۷ـ٤
هوشنگ ۱۱ـ۶۵
هوشیار ۱۰ـ۶۵
هوشیدر ۳ـ۶۶
هوشیدر ماه ۵ـ۶۶
هوم ۱۰ـ۶۹
هیچ ۱٤ـ۲۳

ی

ی ۱ـ۷٤و۱۲ـ٤۸و۲ـ۲۲
یا ۱۰ـ۲۸
یاد ۱۰ـ۲٤
یار ٤ـ۲۵
یاری ۷ـ۲۵
یازدهم ۱٤ـ۱۳۶
یافتن ۱۰ـ۲۲
یزدگرد ۱۱ـ۱۳۲
یك ۲ـ۲۹
یکتا ۱۲ـ۲۸
یگانه ۱۲ـ۲۹
یگانگی ۱٤ـ۲۹
یهود ، جهود ۱۸ـ۱۳۳

vīša- 232-13

vohunī- 73-9, 146-12

vouru-kaša- 244-13

xrvī-drav- 68-4

xrvīdruš 68-5

xᵛāpara- 49-1

yaθā ahu vairyō 5-2

yaoždāθra- 153-13

zaoθra- 163-14

zbā/zav 30-2

zrāδa- 163-2

zrayah- 162-4

فارسی باستان

kāra- 187-13

uta 6-16

اوستائی

āaţ 1-1

a-iθyaǰah- 25-14

arəzahī 39-12

arəzūra- 39-16

armaēšta- 41-2

aurušа- 42-8

baēšaza- 77-11

bawra- 76-10

dab- 101-18

dərəzi-takaθra- 171-12

drayah- 162-5

dru- 255-9

dvaēšah-/ţbaēšah- 77-1

fradaδafšū- 101-10

gandarəwa- 150-14

gərəδa- 143-3

hunav- 72-7

hu-raoδa- 68-18

hvąθwa- 68-16

iθyeǰah- 138-15

kamərəδa- 193-13

kurō (?) 197-7

maiδyōi-zarəmaya- 247

miθaoxta-/miθōxta- 213-9

miθrō-drug- 212-16

nāirikā- 223-5

paēman- 96-17

paitita 95-11

raod- 41-12

sav- 179-4

sarəδa- 173-10

savahī- 177-8

sraska- 174-8

srū- 175-15

srvara- 175-15

šud- 33-19

taxma urupay- 111-6

ţbišta- 77-6

uš- 65-9

ušah- 65-17

ušastara- 65-14

vərəθa- 156-10

عربی

آبسال ۱۸–۱۵
أبسال ۱۸–۱۵
برنکان ۱۱–۱۰۵
بیش ۱۴–۲۳۲
فروانق ۳–۱۰۵
هنداز ۱۹–۵۷
هنزمن ۱۴–۵۷

apartanēr 19-12
apsparem (apasparem) 16-9
aspnǰakan 31-2
ir 26-16
dašn 88-5
nštvnᵓ (ništavān) 126-5
vahan 156-11
varti-kᶜ 156-10

mzdy 215-19
nydʾk 222-2
nydwhšyt 235-13
pʾthšʾdy 87-3
pʾthšʾdyhy 87-11
pʾtwplʾsy 86-15
phkʾpty 91-7
plʾy 99-7
plcndy 107-5
plmwšyt 104-8
ptmwc- 92-11
stʾd- 170-19
stʾdšny 170-17, 171-1
stʾdytky 170-19
twmy 116-5
wld- 243-17
wlwyšny 245-2
wnʾlty 235-2
wstʾhwy 238-13
wtlty, wtyl- 229-10
wydʾpʾn 221-10
wylʾsty, wylʾd- 233-8
ywbʾnyhy 149-11
yzdty 125-17

پهلوی کتیبه‌ای

ʾywp 28-11
hwytwdʾhy 59-3
plmʾt 104-3
tgl 112-5

سغدی

xwsndyʾ 4-19

ختنی

pasāla 15-19

آسی

nystván/nistáuœn 126-5
vart 156-11

پشتو

psarlai 15-19

اصفهانی

heyyār 25-6

لغات قرضی ایرانی در زبانهای دیگر

یونانی

karδakes 188-12

سریانی

ʾšpzʾ 31-3
hanzaman 57-13

ارمنی

apartanakan 19-12

زبور پهلوی

ʾbyʾt 24-10
ʾcšy 18-7
ʾdwyny 29-1
ʾhsty, ʾhyc- 1-13
ʾknyn 37-5
ʾlšk 39-3
ʾncwmnyhʾy 57-15
ʾndʾc- 57-18
ʾndlcy 60-15
ʾpʾlwny 10-3
ʾphšʾdšny 20-19
ʾsʾdšny 34-6
ʾwbʾm 53-3
ʾwbšy 54-4
ʾwgwn 62-11
ʾwstyknyhy 64-16
ʾwzdysy 56-18
ʾwzwʾn 63-4
dʾšny 132-7
dgly 174-10,15
dlwby 144-11
dlwcny 145-10
dlywʾy 141-9
dstklty 176-10
gbyʾ 136-6
gwkʾdyhy 155-10
gwpty, gwb- 147-7
gyrʾg 177-11
hyl- 183-17
kʾmsty, kʾm- 189-3
klpk 195-5
kwpy 195-11
kyšwbly 191-12
lʾdy 199-10
lʾsy 200-2
lncy 206-16
lsty 204-7
lsykyhy 204-10
lwny 208-16
mʾhmʾn 209-10
mʾnšny 211-15
mldwmy 217-17

nbʾy- 184-12
nbrdʾd, nbrd- 227-17
ngwš- 235-13
nydfʾr- 239-3
pʾdgws 88-8
pdkʾr- 91-2
pdmʾn 91-18
pdmwc- 92-10
pdmwcn 92-15
pdwʾc- 93-1
prywj/prywg 96-12,13
ptwd, ptʾw- 11-19, 93-3
pwʾg 140-11
rnj 206-17
rwdystʾg 207-18
ryl 202-18
sʾn- 63-11
srsk 174-8
tʾbʾn 110-9
twsyg 114-6
wxybyh 226-17
wxʾšt, wxʾz- 81-19, 82-1
wyfrʾs 19-5
wygʾh 155-11
xwmbwyg 54-10
ywʾrdʾw 156-5
zʾwr 164-5
zyrd 202-7

Z

zhr 159-2

zmʾn 146-5

zmyg 146-17

zn 232-16

zryh 162-4

zwhr 163-14

zwr 164-5

zyndg 161-2

zywystn, zyw- 161-11

پارتی

ʾʾlʾb/lʾb 198-15

ʾbwyn- 62-5

ʾbxšʾh- 20-19

ʾbyʾd 24-11

ʾbyʾs- 25-3

ʾbyspʾr- 16-8

ʾdr 27-12

ʾdyʾwr 25-6

ʾgs 36-9

ʾhyʾng 34-15

ʾmbʾg 44-9

ʾmwc- 47-4

ʾndrz 60-15

ʾndrwʾz 61-5

ʾndrxtn 27-1

ʾnjmn 57-13

ʾwʾgwn 62-11

ʾwjd, ʾwjn- 56-7, 140-8,9

ʾwsnyndyft 63-12

ʾwwd 114-1

ʾwystʾm 64-7

ʾz 70-5

ʿstwb 172-6

bg 76-16

bwd[ystʾn] 54-8

bwj- 81-3

cwʾgwn 120-14

cwhrbʾd 119-1

cwhrm 119-6

cwhrwm 119-7

cyš 219-11

drʾw- 141-18

drwg 144-10, 191-4

drwšt 117-1, 158-7

drwxtmyhr 212-16

gndgyft 150-12

gwxn 146-11

hndʾm 52-7

hs 192-8

hyrz- 183-18

jhr 159-3

jyw- 161-12

jywndg 161-2

kr- 196-7

lʾb 198-15

msyšt 216-13

mwrg 220-6

šyb- 183-12

T

tʾryg 110-15
trw- 113-16
tsbʾy 118-15
tswm 119-6
twʾn 115-9,11
twʾngr 115-3
twhm 114-17
twhyg 114-6
twxm 114-17
tys 219-11

W

wcyd- 230-8
wdr 229-13
wdyr- 229-10
whʾg 222-4
whʾng 222-10
whʾr 74-11
whyz- 231-19
wnybwt 6-4
wšwb- 340-18
wycʾryšn 230-3
wymnd 234-14
wynʾh 246-4
wynʾrd, wynʾr- 235-2
wynd- 35-13
wyrʾst, wyrʾy- 233-7
wystʾhyh 238-12
wzrg 231-5

X

xwʾbr 49-1
xwʾryy 52-4
xwʾst, xwʾh- 81-19
xwb 55-8
xwdʾwn 55-14
xwdʾwy 55-16
xwdʾy 55-13
xwmbwyg 54-10
xwn 146-10
xwrn 69-9
xwrxšyd 67-7
xwybš/xwyš 226-16
xyn 192-2
xyr 26-15
xyšm 35-17

Y

ywjdhr 153-12
yz- 23-10

pʾdyxšʾyy 87-11

pʾdyz 88-1

pʾk 140-11

pd 108-14

pdyrypt, pdyr- 217-8

pdyš 90-9

phlwm 86-7

phryz- 86-1

phykʾʾr 91-2

phykl- 91-6

pnzwm 5-18, 106-19

prʾmwš 104-6

prʾmwšt 104-8

prʾmwšyy 104-6

prʾy 99-7

prgn- 102-12

prmʾy- 104-3

prngʾn 105-11

prnpt, prnm- 105-6

prtwm 101-6

prwʾng 105-2

prwrd, prwr- 104-16

prwxyy/prwxyh 100-8

pryʾd- 98-19

przʾpt 100-11

pswx 97-7

ptʾy- 11-18, 93-3

ptyʾr 11-8

pymʾn 91-17

pymwcn 92-14

pymwxt, pymwc- 92-9

pyrwzyh 96-12

pywʾz- 92-19

pywn 93-19

pywst 93-13

R

rʾb 198-15

rʾh 200-1

rʾyn- 201-5

rhyg 204-9

rnz 206-16

rrz 205-12

rwn 208-15

rwyyšn 207-14

rwz/rwc 156-15

ryz- 203-2

S

sʾrʾr 178-10

sh- 214-5

swyg 33-19

Š

šhr 183-7

šhryʾr 183-9

hmbʾr- 53-2
hmbʾw 44-9
hmwxt, hmwc- 47-3
hmyw 43-3
hnʾm 52-7
hndʾc- 57-18
hngʾr- 58-11
hnzmn 57-12
hrwysp 41-17
hšʾgyrd 34-17
hwmbwy- 54-9
hwnsnd 4-19, 72-12
hwstygʾn 64-15
hwšnwd 67-1
hyʾr 25-5
hyšt,hyl- 183-17

K/Q

kʾhyšn 187-6
kʾrdʾg 188-12
kʾmyst 189-3
kʾmyst, kʾm- 137-19
qmʾr 193-12
kwf 195-11
kwr 197-6
qwšydn 194-6
kwšyšn 194-8
qyrb 192-16
kyrbg 195-5
kyrbkr 195-1
kyrd, kwn- 196-6,7
kyrdgʾn 194-17
qyrdgʾr 194-15

M

mhystg 216-13
mnyšn 214-14
mrdwhm 66-8, 217-17
mwrw 220-5
mwrwʾ 219-19
myhr 212-10
myrd 136-13,217-15
myw 214-17

N

nbʾst 184-12
nbyg 226-10
nbyšt, nbys- 226-14
nwwm 226-2
nywš- 235-13
nyxwʾr- 239-3
nyyd, ny- 138-11

P

pʾdʾšyn 88-4

bn 81-10
bnd 81-11
bwxtʾr 80-14
bwxtn 80-16
bwy 54-8
bwz- 81-3
by 76-16
bzg 76-13

C

cʾwn 120-14
cʾwnyh 120-17

D

dʾdystʾn 125-10
dʾrwg 132-16
dʾšyn 132-6
dmystʾn 147-2
drʾyst, drʾy- 141-17
drw 144-10, 191-4
drwnd 145-15
drwxš 144-19
drwzn 144-18
dryʾb 141-8
dryst 116-19, 158-7
dwʾryyšn 148-10
dwdyg 137-12
dwšʾrm 152-12
dwšmyn 154-17
dwšwštyh 153-2
dwšwx 152-19
dwšxwpty 152-15
dyl 202-7

F

frystı 38-12

G

gʾh 128-17, 129-5
gngyy 150-11
gryw 122-14
gryyst, gryy- 76-4
gwgʾn- 155-19
gwgʾyy 155-10
gwmyxt, gwmyz- 157-12
gyʾg 177-10
gytyg 170-1

H

hʾmyn 46-7
hmʾg 43-11
hmbʾr 44-11

ʾ*n* 70-4
ʾ*nʾgyh* 50-16
ʾ*ndrz* 60-15
ʾ*ngwšydg* 52-11, 61-18
ʾ*nwh* 114-1
ʾ*ny* 4-13
ʾ*pr* 19-1
ʾ*pwrd*, ʾ*pwr-* 134-12
ʾ*rmʾs* 40-19
ʾ*rwy* 41-13
ʾ*ryšk* 39-3
ʾ*rzʾn* 38-1
ʾ*stʾr* 31-8
ʾ*stg* 31-11
ʾ*w-* 6-17
ʾ*wʾm* 53-6
ʾ*wbʾrd* 55-3
ʾ*wbyst* 228-3
ʾ*wptʾd* 228-3
ʾ*wrwr* 69-2
ʾ*wsʾn-* 63-10
ʾ*wš* 17-19
ʾ*wšybʾm* 65-16
ʾ*wt* 11-15
ʾ*wystʾm* 64-7
ʾ*wyš* 54-4
ʾ*wyštʾb-* 66-1
ʾ*wzd*, ʾ*wzn-* 56-6, 140-7
ʾ*wzdys* 56-16
ʾ*wzdyscʾr* 57-2
ʾ*wzdyspryst* 56-17
ʾ*wzyd*, ʾ*wzyh-* 56-13
ʾ*yʾb* 28-11
ʾ*yʾd* 24-11
ʾ*yʾpt*, ʾ*yʾb-* 22-11
ʾ*yʾst*, ʾ*yʾs-* 25-2,3
ʾ*yg* 33-1
ʾ*yr* 27-11
ʾ*yrnz-* v. ʿ*yrxt*
ʾ*ywyn* 29-1
ʾ*z* 219-3
ʾ*zyš* 18-9

ʿ

ʿ*spgjyh* 168-19
ʿ*spwxt* 169-8
ʿ*stwyqwn* 172-6
ʿ*škyft* 184-17
ʿ*yg/*ʿ*y* 123-3
ʿ*ym* 42-16
ʿ*yr* 26-16
ʿ*yrxt*, ʾ*yrnz-* 26-19, 50-1
ʿ*yw* 22-2, 74-2
ʿ*zwʾn* 63-4

B

bʾ 80-5,9,11
bhr 74-5

فارسی میانۀ ترفان

ʾʾ

ʾʾ*gnyn*, ʾ*gnyn* 37-5

ʾʾ*prʾh* 19-4

ʾʾ*stwʾn* 31-15

ʾʾ*št* 34-19

ʾʾ*wn* 62-10

ʾʾ*z* 20-15

ʾʾ*zʾr*-, ʾʾ*zyrd* 19-10

ʾ

ʾ*b* 20-14

ʾ*bʾc* 202-2

ʾ*bʾmyh* 10-7

ʾ*bʾn* 11-4

ʾ*bʾryg* 10-15

ʾ*bʾyšn* 8-9

ʾ*bdwm* 14-13

ʾ*brwxt*, ʾ*brwc*- 20-3

ʾ*bxšʾy*- 9-11, 20-18

ʾ*byʾwš* 65-9

ʾ*bycg* 13-3

ʾ*bydʾg* 13-8

ʾ*bysyh*- 13-19

ʾ*bywzynd* 11-1

ʾ*bywzyndyh* 11-2

ʾ*bywznd* 11-2

ʾ*bzʾy*- 15-11

ʾ*bzw*- 15-11

ʾ*c/ʾz* 219-3

ʾ*gʾ* 36-9

ʾ*gnyn* 37-5

ʾ*gr* 21-9

ʾ*gyrd* 37-2

ʾ*hlw* 3-12

ʾ*hrʾpt*, ʾ*hrʾm*- 2-14

ʾ*hy* 192-8

ʾ*jgʾhʾnyy* 35-8

-*whrʾspnd* 44-6

ʾ*mwrz*- 47-19

yašqn 160-11
[1]yašt 139-14,
[2]yašt 139-18
yaštan 139-16
yat 160-7
yazaṯ 125-16
yazdqn 123-11, 146-4
yāzdahum 136-15
yazišn 23-10
yazišngarī 23-13
*yax 177-9
yūqn 149-10

Z

zadan 160-2
zadār 159-13
zadārī 159-15
zāeñd 162-10
zāeṯ/zāēṯ 162-8
zafar 159-10
zahar 159-2
zahišn 132-10
zāišn 162-14
zāišnqn 162-15
zāišnī 162-12
zamqn 146-4
zamī 146-17
zamī-čihara 146-19
zan 232-16
zañdīkī 164-1
zanəṯ 160-4, 210-12
zanišn 164-3
Zaraθušt 162-18, 163-1
zarda 162-16
zarīn 163-10
zarīnī 163-11
zarōvəṯ 237-16
zaṯ 160-3
zāṯ 163-7
zīn 161-13
ziñdaī 161-1,16
zīšt 160-14
zīšttar 160-15
zīvastan 161-9
zīvəṯ 161-11
zīvinidār 161-5
zīvinīdārī 161-7
zōr 163-13, 164-4
zōrdāe 156-3,4,6
zōrdāeqn 156-5
zōrmañdī 164-11
zōrmañdtar 164-9
zōr-rəžišnī 163-16
[1]zrəh 162-2,4, 163-4
[2]zrəh 163-2
zufurtum 163-18
Zurvqn 164-13
zyqn 159-8
zyqngartar 159-6

x^vaftangāh 75-16
x^vaftə̄ţ 41-8
x^vāh 81-17
x^vāhən̄d 81-16
x^vāhə̄ţ 81-14
x^vāhišn 50-10
x^vānən̄d 81-16,193-1,196-10
X^vaniras 72-4
x^var 239-18
x^vardan 239-15,17
x^varəh 176-2
x^varəhman̄d 176-4
x^varəhman̄dtar 176-6
x^varən̄d 240-3
x^varə̄ţ 240-1
x^vārī 48-14, 52-4
x^varišn 68-13
x^varišnī 68-11
x^varsan̄d 72-12
x^varsan̄dī 72-15
x^varsan̄dihā 72-18
x^varšə̄ţ 67-7, 68-6
x^varšə̄ţ-(pāya) 68-9
x^vaspən̄d 41-10
x^vāsta 50-7
x^vāstan 81-12,19
x^vastvār 64-9,10
x^vastvārī 64-11
x^vaš 65-7
x^vašī 66-2, 78-12
x^vašnūda 66-18, 67-1
x^vašnūdī 66-14,16
x^vaštar 78-9
x^vaštum 78-11
x^vaţ 80-17
x^vaţ-dōšaihā 62-2
x^vaţ-dōšī 55-19
x^vāwarī 48-19
x^vazīna 57-4,6
x^vazīţ 56-13
x^vəš 226-16, 227-1
x^vəšāvan̄d 59-15
x^vəšī 59-18
x^vəšīnīdārī 60-7
x^vəš-kāmaihā 227-8
x^vəš-kardārī 227-10
x^vəškārī 60-9
x^vəštan 227-3
x^vəštan-šnāsaī 227-5
x^vəš-xardaihā 59-17

Y

Yahūţān 134-1
yak 29-3
yak yak 29-5
yak an̄dar diţ 29-7
yak awā diţ 29-9
yam 160-12
yaozdāθar 153-12
yaš 160-9

vīst yakum 202-10
Vīvanqn 236-14
Vīzarš 232-8
Vōurubaršt 226-5
Vōuruzaršt 226-7
vyāwqn 221-9
vyāwqnī 221-4,6
vyāwihast 221-12

X

xāea 2-4
xāhəẓ 187-11
xāhinəẓ 187-4
xāhišn 187-6
xākī 19-2
xañdan 20-9
xanəñd 20-13
xar 46-16
xarāninəñd 193-6
xard 38-18
xardmañd 38-13
xard-xᵛāstārī 39-1
xargōš 39-10
xarīdan 161-14
Xarmāhī 193-9
xarnīẓ 193-4
xarwastar 38-11
xasašta 32-7
xašm 35-17
xašmgin 36-3
xašmginī 36-2
xašm-kāmihā 36-1
xaẓ hāẓ 20-12, 70-17
xīm 27-15
xīn 192-2
xīnvar 192-4
xīnvarī 192-5
xīr 26-14, 119-17
xruī-draoš 68-4
xūb 55-6
xūb-drəñžīšnī 55-10
xūbihā 55-4
xūbtar 55-7
xūn 73-8, 146-10
xūnāhin 71-19
xunar 73-1
xunarmañdī 73-3
xūram 67-12
xūrdak nigirišnī 67-18
xurdatum 67-16
xurmā 111-18
xusānəẓ 63-10
xusrūb 65-4
xusrūbī 65-3
xusrūbtar 65-5
xuštāwəẓ 66-1
xuzina 57-5
xᵛadāe 55-13
xᵛadāī 55-16
xᵛaētvōdaθ 58-18, 59-2

vaẓ 173-15
vāẓ 222-14
vāẓ-anasaxtār 63-7, 222-16
vatar 173-19
vatarąn 173-17, 174-2
vatarī 149-17, 173-18, 174-4
vaẓ-dil 228-11
vaẓ-dušārmī 255-8
vaẓ-gōhar 228-17
vaẓ-gōharī 228-19
vaẓtar 173-16,19
vaẓ-xīm 228-8
vaẓ-xᵛāhī 228-10
vaxšiñda 224-16
vāxūñī 224-15
vāxūñtar 224-11
vazañd 237-2
vazañdgār 237-4
vazañd-kardār 237-6
vazar 230-9,18
vazīntar 230-17
vazōstan 231-2
vazra 237-7
vəh 182-16, 231-10
vəhąn 76-16, 231-11
vəh-dīn 182-19, 232-2
vəhəfta 238-7
vəhəviñīda 231-15
vəhī 183-2, 231-17
vəh-zīvišnī 232-4
vəš 232-12
vəšast 255-19
vəxtan 231-16
Vīdadafš 237-19
vīmañd 83-4, 234-13
vīmār 234-2
vīmārī 234-4
vīnaē 32-5
vīnaftaī 235-7
vīnārd 234-17
vīnārdan 234-16
vīnārd əstəẓ 235-1
vīnārišn 235-5
vīnastan 31-16
vīnəẓ 32-3
vīnišn 235-16
vīr 232-18
vīrāeñd 233-7
vīrāeẓ 233-5
vīrāišn 233-1
vīrāstan 233-3
vīspa-vəh 238-10
vīspąn-sūẓ 238-6
vīst čihārum 199-15
vīst duam 203-4
vīst haptum 199-12
vīst haštum 199-13
vīst nahum 198-7
vīst pañǰum 198-11
vīst səum 198-13
vīst šašum 198-9
vīstum 208-10, 232-9

Vahrąm 242-13
vāiñda 225-3
vaǰīdār 230-5
vaǰīn 230-7
vaǰirīnīţ əstəţ 230-13
vaǰōst 81-5, 231-3
vak 242-4
val 127-9
Vanañt 247-2
vanāsəñd 246-1
vanāsəţ 245-18
vañdāţ 253-11
vąnginəţ 76-4
van i ǰaţ-bəš 246-19
vānōm 155-19
var 242-8,11
var i Jamkard 242-10
vārāməţ 79-3
vārąn 225-5
vardəţ 142-18, 243-13,16
vardinəñd 243-14
vardinəţ 244-4
vardinīdan 243-19
vardinīţ 244-2
vardišnī 244-6
vārəţ 225-7,8
varəxtan 244-7
vāriñda 75-19
Varkaš 244-12
varōmañd 242-15
varun 245-6
varunī 245-3
varun-kāmaī 245-5
varz 243-1,8,10
varzəţ 243-4
varzīdārī 242-17
varzišn 243-6
vas 189-11, 237-18
vas-anāī 238-4
vas-bunəšt 189-15
vas-garōišnī 189-19
vas-kəš 189-17
vas-məh 18-14
vāspuhargąn 224-18
vastarg 238-17
vastārī 238-16
vastāx 238-12
vāstryōš 225-1
vas-xᵛāsta 189-13, 238-3
vasyār 239-1
[1]*vaš* (=**vīš*) 232-13
[2]*vaš* 18-1,9
vašąn 18-3
vaš-kəhąn 18-13
vaš-məhąn 18-17
vašōft 240-15
vašōftan 241-3
vašōwəţ 240-17
vašūdagąn 126-17, 241-1
vašūţ 241-4
vašūţ həñd 241-6
vat 11-15

tuąn 115-9,11

tuąngar 115-3

tuąngarąn 115-1,4

tuąngarī 112-15, 115-7

tuąngartar 115-5

tuąn-sāmānaihā 115-13

tum 116-2

Tūr 115-17

Turūkąn 115-19

tuxm 114-16, 116-4

tuxma 114-18

tuxšā 114-9

tuxšāī 114-12

tuxšātar 114-10

tuxšəţ 114-14,15

Θ

θagī 112-15

θagītar 112-13

θis 219-11

θis-iča 26-2, 219-14

θō 204-18

θōž 115-14

θūm 116-2,3,4

θuñdī 116-15

U

u 221-1

ūl 127-9

Ūrəšlim 68-2

urvar 69-2

urvar-čihara 69-4

uzdəst 62-12

uzdəst-parastąn 56-16

uzdəst-parastišnī 62-16

uzdəžār 62-18

uzdəzār 57-1, 62-19

V

Vadagąn 229-2

vadard 229-7

vadarda 229-5

vadarg 229-13

vadīrašnī 228-14

vadīrəţ 229-10

vadīrišnī 228-15

vae 222-17

vaē i vatar 223-3

vaē i vəh 223-1

vafr 227-11

vahā 222-3

vahāna 75-4,6, 222-10

vahār 74-10

Vaharąm 222-6

vahəšt 224-6

vahəža 231-19

vahī 131-1

šāyast hāẕ 181-18
šāyast hǝẕ 71-2, 182-1
šāyaẕ 181-16
šązdahum 182-10
šąždahum 124-2
šǝwišn 183-11
šīhast 213-18
šīhǝẕ 214-1,2
šīhišn 214-4,6
šīna 184-3
šīr 183-19
šīrīntar 184-2
škaftī 184-14
škafttar 184-16
škandan 111-10
škanǝẕ 111-12,13
škastan 184-18
šnāišn 185-17
šnāsaī 185-18
šnāsǝẕ 185-14,15
šnawišn 240-13
šnāxtan 185-12
(*šnūmagąn*) 186-4
šō 237-9
šudan 237-8
šūi 186-1
šumā 205-7

T

- *t* 110-6
Tahmuraf 111-5
[1]*tāk* 110-12
[2]*tāk* 110-13
tan 116-8
tandurǝst 116-19
tandurǝstī 116-17
tandurǝsttar 117-3
tandurustī 116-17
tañgītar 114-5
tan i pasīn 116-11
tanōmañdī 116-14
tar 112-19, 113-1
tarāža 113-6
tarāzinīdārī 113-5
tārīk 110-14
tārīkī 111-4
tārīktar 111-1
tārīktum 111-2
tarmanišn 113-13
tarmanišnī 113-9,11
tarvinǝñd 113-15
tāšīẕ 110-11
tawāh 111-15
tawāhihǝẕ 111-16
tāwastąn 110-8
tǝž 111-19
tǝžtar 112-1
tīmār 112-9
tīr 112-5
tišnaī 112-4
Tištar 112-3

spāsdār 168-1

spāsdārī 168-3

spās-gavišnī 168-5

spās-šnāsąn 168-7

spazg 168-17

spazgī 168-19

spihir 167-12, 168-10

Spitamąn 168-12

spōž 169-14

spōžəţ 169-8

srəšk 174-7

Srōš 175-1

sruvar 175-14

stadan 151-8, 10

staft-θak 171-11

stahm 171-4

stahmaī 171-6

stahmatar 171-8

stāīdār 170-19

stāišn 170-17

stan 151-15

stanənd 151-14

stanəţ/stānəţ 151-12

star 172-10

stāra 171-2

stard 172-15

stard əstāţ 140-19, 172-1

stardaī 171-17

starī 172-18

star-pāya 171-16

star-rāinīdārī 172-14

staţ 151-17

stawarihā 171-9

stōr 172-9

stuh 172-4

sūdaī 177-16

sūdmańdtar 178-1

sūţ 178-3

sūţmańdtar 177-14

sūţ-xᵛāstārī 178-5

Syāvaxš 165-9

Š

šādī 181-9

šādtar 181-11

šāend 182-4

šahar 183-7

šāhąn-šāh 218-6

šahōţ 237-11,14

šāind 182-4, 223-16

šāinda 182-6

šāindaī 182-8

šarm 185-6

šarmginī 185-8

šaš 5-6

šaš-saţ 5-13

šašum 5-14, 184-6

šāţ 181-10

šāţtar 181-12

šavōm 237-12

ruqn-bōxtārī 206-7
ruñ 208-13
rust əstəț 208-4
ryārī 202-18

S

sabuk 169-15
sabuktar 169-16
sadīgar 171-14
sag 192-12
sag-sardag 192-14
sahm 166-15
sahmgin 166-17
sāl 185-19
sālār 178-10
sālārī 178-13
Salm 174-12
Sąm 165-7
Sāmąn 165-7
Saošyōs v. Sōšyōs
sar 207-12
sard 173-12
sarda 173-9
sardī 173-8
sardtar 173-13
sardtum 173-14
sarmā 174-13
Satavaes 172-3
saț pañžāh 143-19
Savahi 177-8
savak-dādārī 178-17
saxt 165-5,14
sāxtārī 165-4
saxun 167-1
sažāihā 168-9
sazəț 168-15
sažəț 59-9
sə 5-5, 113-7
sədōš 172-8
sə-pāe 5-16
sər 139-7
sərī 139-9
sə-saț 6-12
sə-šawa 6-9
səzdahum 124-3, 138-18
səžmañd 138-15
sī 204-19
sīmīn 173-4
Sīnamrū 173-6
sipard 169-4
sī u duam 205-6
sīum 205-8
sī u səum 205-4
sī yakum 205-2
Sōšyōs 178-15, 255-11
sōžātum 178-8
spāhwaț 167-11
spar 169-2
sparhamąn 169-5
spās 167-16

R

rā 199-10
radī 202-12
rādī 199-5
raft 166-4,12
rāh 200-1
rāh-namāe 201-8
rāinā 200-18
rāinəţ 201-5
rāinīdan 201-3
rāinīdārī 201-1
rāinišn 201-7
ramaōman̄d 205-15
rāminīdan 201-15
rāminīdārī 201-13
rāmišn 201-17
rāmišn-ayār 201-19
ran̄g 207-8
ran̄ž 206-15
ran̄ž-dāštārī 207-2
raogan 206-2
rasəţ 133-4,6,8
rasišn 133-10
rāst 200-10, 13
rastan 204-6
rāst-gavišn 200-16
rāstī 200-4
rāstihā 200-6
rāsttar 200-14
Rašn 204-13
raţ 202-13
ravā 205-17
ravən̄d 166-8
ravəţ 166-6,10
ravišn 166-14, 206-9
raw 166-2
rāwagarī 198-15
rāwagarihā 199-3
rədak 204-8
rəžəţ 203-1
rəžišn 203-7
rīmanī 204-1
rīmantum 204-3
rist 203-13
rīsta 200-8
rist-ārāstār 203-16
ristāxəž 203-11
ristāxəžišnī 203-9
rist-vīrāstār 203-18
rōdəţ 208-2
rōišn 207-14
rōstāg 207-17
rōšanī 208-5,9
rōšantar 208-8
rōvəţ 237-16
rōž 156-15
rōžinīdārī 207-3
rōž-šawqn 207-5, 7
ruqn 206-1

pasañdašnītar 97-14

pasañdəṯ 97-16

pāsux 97-6

pašəmąn 98-5

pašəmąnī 98-4

pašəmąntar 98-8

pāṯ əstəñd 229-18

patit 95-11

patitī 95-8,9

pāṯ-huzvąnī 87-14

patkār 91-1

paṯkōs 88-7

patkōwəṯ 91-6

paṯmōžan 92-14

paṯmōžəñd 92-9

patūī 254-8

patyāra 89-8, 94-9

patyārai 94-7

pṉya 88-12

pažāmīnīdan 97-1

pažāmišn 97-4

pąždahum 88-18, 167-5

pəčīda 94-5

pədā 94-13

pədāī 94-15

pədāinəñd 95-7

pədāinīdan 95-3

pədāīnīṯ 95-5

pədāyəhəṯ 95-1

Pəhan 98-9

pərāmūn 96-9

pərōžgarī 96-11

pəš 207-16

pəša 96-5

Pəšdāṯ 95-19

pəšīnīgąn 96-2

pəšagārąn 96-4

pəšyār 95-15

pīm 96-16

pīr 96-6,7

pīrī 96-10

pīrōžgar 96-15

piṯ 92-16

[1]*puhal* 106-15, 17

[2]*puhal* 106-17

Puitīk 107-2

pur-āsąn 107-15

pur-nəkī 108-6

pur-ōmədī 107-13

pur-rāmišn 108-4

pursaē 109-7

pursəñd 109-9

pursəṯ 109-4

pursīdārī 108-19

pursīṯ 109-3, 5

purtar 107-11

pur-xardī 107-17

pur-xᵛarəh 107-19

Pušt-Guštāspąn 95-18

puštpānaī 107-9

pūṯ 107-1

padaš 90-8
pādašāh 87-1,8
pādašāhąn 87-5
pādašāhī 87-10, 185-2
pādašāhtar 87-3
Padašxᵛārgar 89-14
pādəž 87-19
padīra 90-5
padīraft 217-2
padīraftan 216-19
padīraftārī 89-17, 216-17
padīrənd 217-6
padīrəţ 217-4
padīrišn 217-8
padīxᵛī 89-10
padīxᵛīnīdan 89-12
padmōžan 92-14
padmōžənd 92-8
padvāžəţ 92-19
pādyāvandatar 86-12
pāe/pāē 203-19
paemąn 91-15
paemąnaihā 91-13
paēmąn-gavišnī 92-4
paēmānī 91-9
paēmąnī-xᵛarišnī 91-11
pāeţ 229-16
paevand 93-15,18
paevandəţ 93-8,13
paevast 93-10
pahalum 86-3,7
pahalumtar 86-5
pahalumtum 86-7
pahanāe 86-9
paharəxtan 85-5
paharəxtār 85-3
paharəž 85-8,12, 86-1
paharīžəţ 85-7
pāk 140-9
pāktar 140-10
panāh 105-19
panāhī 106-5
pānāī 89-1
pānāī-kardārī 89-3
pānātar 89-5
panba 105-17
panǰ 5-17
panǰum 106-19
paoiryō-dkaešī 108-2
pāra 88-13
pāra-stānišnī 88-16
parastār 102-18
parastəţ 103-2
parastīdan 103-1,4
parastišn 103-6
pardāzišnī 101-4
parganda 102-14
pargast 102-6
parvārd əstəţ 104-16
parvarišn 104-19
pas 2-9,10
pasand 97-11

nəkī-kāma 236-8
nəst 207-9
nəža 232-5
nīeţ 138-9
nigərāe 241-15
nigirišn 242-1
nigirīţ 241-18
nihąnī 231-12
nīm-dəv 234-9
nīm-mardum 234-6,12
nīm-rōž 234-10
nīm-tan 234-7
nīrmaţmańdtum 233-14
nīrmaţ-vańdišnī 233-16
nīrō 108-17, 233-18
nišānīţ 239-10
nišastan 136-18, 240-9
nišāstan 239-8
nišast haē 137-6
nišast hōm 137-4
nišīm 240-4
nišīnəńd 137-10
nišīnəţ 137-2, 8
nišīnišn 136-19
niwə 226-9
nīyəńd 138-11
Nīzišt 237-1
nō nō 246-15
nōždahum 124-1, 246-13
nuh 5-7
nuh-hazār 5-11
nuń 197-10
nyāišn 221-16
nyāk 222-1
nyāžmańdī 221-8
nyōxšəţ 235-12
nyōxšīţ 236-1, 240-12

O

ō 71-12, 242-7
ōča-ōi 122-13
ōftəńd 228-2
ōftəţ 228-1
ōgąm 53-3
ōgąmąn 53-11
ōgąmī 53-5
ōi 244-15
omən 70-3
ōməţ 27-16
ōstādąn 64-5
ōstāţ 64-4
ōstyąn-gavišnī 64-15

P

pa 108-14
pādabaxšnihā 88-4
pādafrāh 86-15, 87-16
pādāišn 88-2,10

məhdāestąnihā 216-10
məh-sūdaī 216-14
mən 51-14, 198-1
mīdōxt 213-8
mīdōxt-manišn 213-10
[1]*mihir* 212-11, 12
[2]*Mihir* 212-9
mihirąn-drūž 212-16
mihirąn-drūžī 212-19
minəţ 214-12
minīdan/minīţan 214-9
minīţ 214-11
mīrən̄d 146-15
mīrəţ 146-14
mīwa 214-16
mīža 213-2
mōža 219-6
mū 219-7
mūrd 157-19
murū 220-5
murvąn 220-6
must 219-16
mustāwarmąnd 219-18
mustman̄d 219-15
mūyaī 219-9
myąn 209-13
myąnžī 209-12

N

nagāhdārī 241-9
nagąn 241-10
nahum 5-12, 226-2
nahun̄baţ 225-19
nāirīk 223-4, 225-9
nąm 185-10
namāeţ 245-14
namāž 232-10, 245-9
nąmburdār 225-12
nąmčišt 225-13,15
namūdan 245-12
nąn 201-11
nan̄g 246-10,11
nar 161-19
nasāe 238-1
našīm 240-7
navaţ 32-9
naward 227-17
nazār 235-9
nazdīk 236-16
nazdīkī 236-18
nə 198-3
nəi-ča 198-4
nək 67-4, 236-11,13
nək-dāštārī 236-6
nək-gōharī 236-10
nəkī 236-4

L

laržəñd 205-11

M

ma 37-7
madan 212-2
mādar 210-6
madār 211-19
madārī 212-1
mādavartum 210-5
mae 30-7
māh 77-19, 209-5
mahəst 210-17, 216-12
māhigąn 209-8
mahmąn 209-10
māh-pāya 209-7
Maidyōzarm 247
mainyō 215-1
mainyō dahišn 215-15
mainyō-vašōw 215-17
mainyuąn 123-15, 215-8,9
māləẓ 211-4
mālišn 211-5
Malkōsąn 218-9
mąn 211-16
mąnaštan 211-8
mąnd haē 190-16
mānəẓ 190-14
mānišn 211-15
manišn 214-14
mąnišn 211-15
māništ 211-8
Manōščihar 211-13
mār 211-2
mar 217-11
mara 218-7
mard 136-13, 217-14
mardum 66-8, 217-16
mardumąn 66-10
mardumī 66-12, 217-18
mardum-zādaī 218-1
mārəspəñd 254-1
margī 218-3
marōčinīdār 218-10
marōčinīdārī 218-12, 220-3
mastūk 216-8
māẓ 45-12, 210-7
maẓ 212-8
maẓ əstəẓ 212-4
maẓ haē 70-19, 212-6
Māzañdar 210-2, 211-1
mazd 213-11, 215-19
Mazdayasnąn 210-15
mazg 216-2
məh 216-5
məh-aoǰ 216-6
məh-aōžī 213-5

kālbūṯ 188-10
kam 191-17
hąm 188-18
kāma 189-6
kamak 193-16
kamąn 193-14
kamār 193-12
kāməṯ 137-19, 189-2
kāmkardār 189-8
kamtar 191-18
kanāra 194-9
(kan̄d) 20-10
Kan̄diž 196-12
kanīk 196-14
kapūt 190-6
kār 188-2
karaf 192-15
kārāgāh 188-4
kārāgāhī 188-8
kard 196-3, 223-10
kardagąn 194-16
kārdahag 188-11
kardan 195-14
kardārī 194-13
kard əstəṯ 192-18, 195-16, 196-1
kardkār 194-11
kardkārąn 194-15
kārīžār 188-14
kār-raftārī 188-16
kas 25-17
kasąn 25-19, 187-14
Kąsəh 189-9
Kayąn 191-2
kə 220-9
kəh 192-10
kərba 195-5
kərbagar 195-1
kərbaī 194-18
kərba-varzīdārī 195-8
kəš 191-6
kəšvar 191-12
[1]*kišən̄d* 163-9
[2]*kišən̄d* 191-10
kišəṯ 191-9
kōh 195-10
kōrčašm 197-5
kōrdil 197-9
kōšīdārī 196-18
kōšišn 194-8, 197-4
kōšišnī 197-3
kōxš 194-6
kōxšīdan 194-4, 197-1
ku 26-7
kun 223-8
kunən̄d 47-14, 223-14, 224-4
kunəṯ 47-12, 223-12, 224-2
kunišn 197-12, 223-18
kŭnmarž 197-13
kunōm 51-4, 224-1
kušāen̄d 185-5
kušāṯ-duārišnī 239-6
kusta 196-16

hū-rama 68-15
hūraost 68-18
hurvāxm 69-5
hū-spās 63-18
hustąm 64-6
Hušədar 66-4
Hušədarmāh 66-6
hū-tuxšąn 56-3
hū-xīm 50-3
hūxt 49-14, 71-15
hūxt-gāh 49-17
hvarəšt 73-5
hvaršt 73-5
hvaršt-gāh 73-7

I

i 123-3
iča 118-3, 137-16
iñ 157-18

J̌

ǰā 177-10, 179-5
ǰādañgō 125-14
ǰādañgō-barišnihā 125-19
ǰādañgōī 125-12
ǰāduąn 126-15
ǰāduī 126-12
ǰahəţ 139-4
ǰahī 131-1
ǰāma 133-11
ǰamąna 146-2
J̌am-kard 242-10
J̌amšīţ 147-3
ǰąn 135-3
ǰąn-awaspār 135-5
ǰąnvarąn 135-7
ǰast əstəţ 139-2
ǰaţ 150-1
ǰatarī 149-17
ǰaţ-bəš 149-14
ǰaţ-rastaī 150-9
ǰim 146-2
ǰudā 149-12
ǰuţtar kardan 150-7

K

ka 45-2
kada 190-11
kada-awarōž 190-10
kadąm 190-8
kaft əstəţ 190-4
Kahōs 187-8
Kai-Guštāsp 191-19
Kai-Kavāţ 191-13
Kai-Lahurāsp 191-15
Kai-Xusraw 190-18, 191-1

han 4-12
hañdurun 69-9
hanіča 4-15
hañǰaman 57-12
Haošyañg 65-12
hapt 11-16
har 193-18
Harburz 37-17
har gāh 194-1
hargižіča 36-15
har kas 26-4
harvisp 41-17
harvisp-pāsīẓ 42-2
harvisp-tuxma 238-19
harvistīn 41-19
har zamąn 194-2
hast 23-17
hastača 24-1
hast i ka 24-3
hastī 23-16
haštdahum 35-1, 127-11
haštum 23-6, 35-3
hāẓ 70-12
havañd 4-16
havaš 54-2, 3
hazār 204-15
hazāra 204-16
hәč/ hәča/ hәči 23-15
hәlәñd 183-17
hәlәẓ 183-15
hәñd 71-4,5
hihir 22-19
hištan 183-13
hizvąn 63-3
Hōrmәzd 52-16
hōš 65-9
hōšąstar 65-14
hōšbąm 65-16
hōšyār 65-10
hōm 70-3,8,9
hū-añgōšīda 52-11
hū-āvāžī 50-5
hū-bōi 54-6
hū-bōī 54-11
hū-bōitar 54-7
hū-čašm 57-8
hū-čašmī 57-10
hū-čihar 56-9
hū-čihartar 56-11
hū-gavišn 61-14
hū-hīm 50-3
hūm 69-11
humānā 69-13
hū-manišn 70-1
humat/hūmat 69-18
humat-gāh 69-16
humatī 69-14
hū-pādašāh 54-14
hū-pādašāhī 54-16
hupārd әstāẓ 55-1
hupārәẓ 55-3
hūram 67-11
hūrām 67-12

gumąngarī 157-7
gumąnī 157-5
gumār 157-3
gumārd əstəţ 157-2
gumə̄žəţ 157-10
gumə̄žihəţ 157-12
gumə̄žišn 157-17
gūna 158-15
gūna gūna 158-17
gunāh 246-3
gunāhkār 246-6
gunāhkārī 246-8
gurdī 156-8
gurg 156-13
gursnaī 156-14
Guštāsp 239-12
guvāh 155-9
guvāī 155-12
guzarg 231-5
guzārišn 230-3
guzurg 231-5
guzurg sūdaī 231-7

H

[1]*hae/haē* 70-12,13
[2]*hae* 192-7
haft 23-3
haftąn 23-4
haft awāxtar 7-2
haft awāxtarąn 7-4
haftdahum 11-13
Haftōirañg 11-11
haftum 12-7, 23-5
hala 40-1
halaī 39-18
ham 42-11
hamā 43-11
hamayār 42-17
hamayārąn 42-19
hambāe 44-8
ham čim rā 42-16
hamə̄ 43-1,2
hamə̄māl 46-3
hamə̄-ravišnihā 43-6
hamə̄stagąn 45-19
hamə̄stār 45-15
hamə̄stārī 45-17
hamə̄ša 46-1
hamə̄ u hamə̄ ravišnihā 43-14
hamgōhar 46-5
hamgūna 46-9
hāmīn 46-6
hamkār 46-10
hamōīn 3-19, 27-18
hampursaī 44-14
hamtāk 45-5
hamtuxmagąn 45-8
hamθōǰ̆ī 45-10
hamvār 3-16, 44-2,11, 47-5

frōɉmąnd 105-8
frōx 100-7
fryādəɉ 98-19
fryāɉ 98-13

G

[1]*gāh* 128-17
[2]*gāh* 129-2
[3]*gāh* 129-4
gahañbār 129-7
gaǰasta 138-2
gąm 133-1
Ganā 147-12
Ganā mainyō 147-10,14
Gañdarp 150-14
gañdaī 150-11
gañdum 22-1
gaovazār 158-3
garāmī 141-19
garąmītar 142-1
garąn 142-3
garąn-gunāh 142-7
garąn-gunāhī 142-9
garąntar 142-5
gardihā 142-16
garista 143-3
garmā 144-5
garmī 144-8
garmtar 144-2
garmtum 144-4
garōēɉ 28-6
garōišn 245-2
garōišnī 244-19, 245-2
garōθmąn 144-14
gāv 116-12
gavišn 148-13
gayā 136-6
Gayōmard 128-15
gazdum 138-4
gəhąn 165-11
gəhąn-marōčinīdār 165-13
gəθī 170-1,9,13
gəθī-ārāe 170-3,5
gəθī dahišnąn 170-7
gəθyąn 123-13, 170-12,15
gila 174-11
giriftan 223-19
giriftār 142-10
gōeɉ 147-6
gōhar 108-16, 147-16
gōharī 148-1
Gōpatišāh 149-5
Gōpatšāh 149-3
gōspəñdąn 150-16
gōspəñd-čihara 150-18
gōš 152-2
guft 147-5
guftan 148-18
guftārī 148-17
guft əstəɉ 149-2
guhārəɉ 155-16

ərtanī 27-13
əstac 141-4
əstāţ 140-19
əstəţ 140-16, 141-2, 184-10
əstišn 25-16
əšąn 244-17
əugāna 29-12
əugānagąn 29-13
əugānaī 29-15
əvāž 28-7
əwadā 28-12
əwar 29-16
əwāra 30-17
əwāž 28-13
əž 219-2
əž nō 246-16

F

farhañg 99-2, 5
farǰąm 100-10
farǰąmgārī 100-13,19
farmācţ 104-3
farmąn-burdār 103-16,19
farmōš 104-5
farmōšīdārī 104-11
farmōšt 104-8
farnaft 105-6
farnyāk 105-11
farsañg 103-7
farvąnaī 105-1
farvardyąn 105-15
farvarišn 104-19
faryąn 102-9
farzañd 107-4
Fradadafš 101-10
fradum 101-6
fradumī 101-8
frārūñ 100-5
frārūnī 100-3
frārūñtar 100-6
Frāsyāk 99-16
frašəgard 103-9
frašəgard kardārąn 103-13
fravaš 104-13
frāž 99-9, 106-8
frāžtar 106-9
frāžtum 106-11
frāž-vaǰīdār 106-14
Frədūn 102-4
frəfta 101-13
frəh 99-6
frəhbūţ 99-8
frəhəst 99-14,19, 102-7
Frəhzišt 102-17
frəw 102-1
frəwəţ 101-16
frəwinəñd 101-18
frəwišn 101-19
frīnəţ 102-12
frīž 101-12
frōţ 105-9

drūžąn 144-18
drūžanī 145-9
drūžənd 145-2
du 113-8, 136-4
duārəṯ 148-8
duārist 148-7
duārišn 148-9
du-axānī 136-7
duāzdah 167-4
duāzdahąn 167-7
duāzdahum 148-4, 167-8
du-pāe 136-11
dūr 199-16,18
durəst 158-6
durəst-čašm 158-12
durust 158-6,10
durust-gōhar 158-14
dusrūb 151-6
dusrūbī 151-4
duš 151-19
duš-āgāh 152-8
duš-āgāhī 152-10
dušārm 152-12
duš-āwāžī 152-6
duš-daha 153-15
duš-dīn 153-18
duš-gand 155-3
duš-garōišnī 155-8
duš-gavišn 153-17
duš-kąm-kardārī 154-2
duš-kunišn 154-4
dušman 154-17,18
dušmanišn 154-15
duš-mat 154-12
duš-pādašāh 153-5
duš-pādašāhī 153-7
duš-parg 153-9
duš-rąm 154-6
duš-rāmī 154-8
duš-rāmtar 154-7,11
duštar 152-1
dušvār 155-5
dušvārī 155-6
duš-xīm 152-4
duž 149-9
dužī 149-6
duž-ūxt 152-15
duž-varəšt 153-2
du-wāyąn 148-16

Ə

[1]*ə* 22-2, 74-2
[2]*ə* 48-5
[3]*ə* 22-4
ədum 24-5
əmā 208-11
ə mōk 28-3
ərąnagąn 27-5
ərąnšahar 27-3
ərąnvēž 27-7
əraz 27-9
ərtan 27-11

darmąn 144-6
darōg 144-9, 191-3
dārū 132-15
darvaṅd 145-14
darvaṅdī 145-17
daryāw-bār 141-11
daryāwihā 141-6,8
daryōš 143-9
daryōšąn 143-11
daryōšī 143-17
daryōštar 143-13
daryōštum 143-15
dast 107-7, 175-18
dast-kārī 176-10
dastūr 139-6
daša 131-19
dašt 139-13
dāšt 131-13,15
dāštan 131-6,8,10
daštąn 139-11
dāštār 131-2
dāštārī 131-4
[1]*dāẓ* 124-14
[2]*dāẓ* 125-15
dāẓ əstəẓ 124-19
dāẓ haē 124-7
dāẓ həṅd 124-16
dāẓihā 125-8
dāvar 126-8
dāvarī 126-10
dəh 211-18
dəhwad 128-13
dər 174-14
dəraṅg-xᵛadāe 174-17
dər-zamąn 174-10
dəv 181-3
dəvāžai 181-6,8
dil 202-6
diləṭar 143-1
dīn 178-19
dīn-āgāhtar 179-8
dīn-burdār 179-10
dīn i vəh 179-2
dīn-padīraftār 179-14
[1]*dīẓ* 31-17,19
[2]*dīẓ* 115-15
diẓ-iča 115-16
diwərī 138-5
dō-saxunąn 136-10
dōst 151-2
dōstī 150-19
dōžax 149-8, 152-18
drāīẓ 141-17
dramna 143-7
drāyąn-ǰōišnī 141-14
drəṅžinəṅd 145-5
drəṅžišn 145-7
drūn 145-18
drūnəṅd 14-11
drūpuštī 142-14
drūpuštar 142-12
drūš 145-11
drūž 144-16

čāšišn 119-10
čāšīẓ 119-9
čašm 121-10
čašm-aršginī 121-12
čašm-arškaī 121-13
čašm-xāhišn 121-15
čašm-xāhišntar 121-19
čərī 120-18
či 218-16
čirā 218-17
čirā ka 218-19
čihal 165-1
čihār 37-15
čihārdahum 119-3, 127-13
čihārum 119-5
čihār-wāe 119-12
čihār-wāeąn 118-15
čihrāw 120-1
čim 120-19
čimī-varzišnąn 121-4
čīnəẓ 120-7
čūñ 120-13
čūnī 120-16

D

dadąn 137-14
dādār 125-3
dādārī 125-5
dadīgar 137-12
dādihā 125-8
dāestąn 125-9, 177-6
dah 123-5
Dahāk 123-7
dahąn 108-7
dahəñd 124-9
dahəwaẓ 128-13
[1]*dahišn* 124-11
[2]*dahišn* 132-2
[3]*dahišn* 132-6
dahišnąn 132-4
dahiwaẓ 128-13
dahum 123-8, 135-2, 156-17
dąm 132-18
dāmąn 132-19
damastąn 147-2
Damāvañd 146-9
dąn 59-8
dānā 133-17
dānāī 133-15
dānəst 59-13
dānəẓ 59-11
dānistan 59-5,7
dānišn 134-18
dąnišnmañd 134-17
dār 130-3,10
dar 76-6
daraxt 141-12
* *dard* 142-19
dārəẓ 129-11,15, 130-1,8,13
darīhā 76-7
[1]*dārišn* 129-13, 130-6, 131-18
[2]*dārišn* 130-18, 132-13

bə 80-5
bəš 76-19
bəšazgartum 77-11
bəš-burdār 77-4
bəšəţ 77-9
bəšišn 77-12
bəšīţtar 77-5
bīm 77-14
bīmgin 77-17
bīmmañd 77-16
bīm-namūdārī 78-5
biţ 76-18
bōi 81-6
bōm 135-15
bōxtan 80-16
bōxtārī 80-14
bōžišn 81-2
brāţ 79-1
brəh 79-5
brəhinihəst 79-12
brəhinišn 79-18
brəhinīţ 79-10,14
brəhinīţ əstəţ 79-16
brihīnišn 79-17
būdan 135-9,14
bulañd 83-3
bun 83-6,7
buna 84-7
buñda 83-19
bundahišn 83-17
bundahišnī 83-17
buñdamanišnī 84-4
buñdatar 84-1
bun-xąn 83-15
burdārī 83-2
burdan 175-2
burd əstəţ 175-8
burzāvañdihā 82-14
burzgōš 82-17
burzīdan 82-15
burzišn 83-1
buržišn 82-19
buržišnī 82-18
būšyāsp 82-5,12
būšyāsp-kāma 82-8
[1]*būţ* 76-18
[2]*būţ* 135-11,13
būţ əstəţ 81-1

Č

-ča 118-3
Čaēčist 120-5
čañd 122-7, 8, 9
čañdašąn 122-11, 180-15
čañdōr 121-8
čāra 119-11,14
čarw 122-3
čarwī 122-2
čarwtar 122-4

ayārī 25-10

ayārmaṅdī 25-8

ayāṯ 24-10

ayōxšušt 29-11

āž 20-15

āžādī 8-4

āzādī-kardārī 8-6

Āž-dəv 18-10

azāišnī 41-12

āzār 19-8

āzārəṯ 19-9

āzārišn 9-15

āzarm 19-14, 15

azarmąn 30-5

āzarmī 19-18

ažaš 18-7

azbāišn 30-3

azōr 14-5

Āži-dahāk 15-15

āzūr 21-4

āzūrī 21-5

āžūrī 21-6

ažwar 11-6

B

baē 135-16

baevar 78-1

Baevarāsp 78-3

bagąn 78-15

baγō-baxt 75-10, 12

bahar 74-5,7,9

bahara 74-14

baharmaṅdī 222-8

baharvarī 75-3

bahōṯ 135-18

bālīn 75-14

bąmdāṯ 76-1

[1]*baṅd* 186-5

[2]*baṅd* 81-8,10

baṅda 82-4

baṅdəṯ 32-15

bar 78-18,19, 175-3

bār 75-13

bāra 75-17

barəhinišn 79-18

barəṅd 47-16, 175-6, 176-1

barəṯ 175-4

barhinā 79-7

barīdan 97-18

barīn 79-19

barišn 175-12, 206-19, 244-8

barsum 80-2

bastan 32-11

bāš 135-19

bavišn 136-2

bawra 76-9

baxšəṅd 40-9,14

baxšəṯ 40-7

baxšišn 40-16,17

baxt 75-8

baxt əstəṯ 40-5,12

baža 76-13

awaspārəţ 16-6
Awastā 16-14
awastąm 16-15,18
awāš 180-9
awāxš 9-8
awaxšāišnī 9-11, 20-18
awāxtar 7-2
awāyast 9-7
awāyastan 9-2
awāyaţ 9-5, 176-19
[1]awāž 28-8
[2]awāž 202-2
awazadan 56-5, 140-4, 210-8
awazāeţ 15-9,11
awazāišn 14-18
awazanəţ 160-18, 210-11
awazār 15-2
awazārmañd 15-4
awazaţ 140-5, 210-9
awāž dāštār 202-4
awazūnyąn 15-14
āw-čihara 12-10
awəbar 12-19
awəbartar 7-12
awəbīm 7-6
awəbīmī 7-8
awəbīmihā 7-10
awəbūţ 7-13
awəgumąn 8-15, 17-17
awəgumānī 8-11
awəgumąnihā 8-13
awəgunāh 71-16
awəmīža 10-9
awəmust 10-11,12
awərdāţ 72-2
awəsūdī 12-15
awəsūţtar 12-18
awəvazañdtar 11-1
āwgīna 211-10
āwī 14-4
awīr 14-6
awīrtar 14-8
awīža 13-3
āwsārąn 15-18
awsihəñd 13-19
awsōš 17-9
awzanəñd 140-6
awzudan 15-6
axąn 4-3
āxəzəţ 1-13
āxəžəţ 2-1
axtar 1-5,8
axtarąn 1-10
axᵛarsañdī 4-18
axᵛašihā 6-11
axᵛəškār 4-5
axōš 4-6
ayå 28-11
ayāft 22-5
ayāftan 22-10
ayāft-xᵛāstārī 22-9
ayār 25-5

āstār 31-7
astuxąn 31-6
Astvahāţ 31-13
āstvąn 31-14
aš 1-2
ašāgard 34-16
ašahī 2-19
ašgāhan 35-8
ašgāhanī 35-5
āšišn 34-14
āškāra 35-11
aškum 35-15
āšmōī 3-4
āšnā 36-6
ašō 2-17, 3-11
ašō-dāţ 3-9
ašōī 3-14
āštī 34-18
ātaš 21-10
ātašąn 21-11
aval 127-9
avarziţ 67-14
[1]avīn 6-3
[2]avīn 62-10
avīnišn 62-5
avīrąn 61-3
āw 20-14, 213-4
awā 206-13
awą 62-9
awad 12-11
āwādąn 7-19
āwādānī 7-17
awādašāh 7-15
āwādīh 8-1
awadum 14-13,15
awāgī 9-12
awāharihā 29-17
awāišnītar 8-9
awąm 10-7
[1]awar 18-18
[2]awar 213-15
āward 128-2
awarə 10-15
awarəgąn 10-16
āwarəñd 127-18
āwarəţ 127-16,128-4,130-16
awarnāe 20-6
awarōžəñd 20-5
awarōžəţ 20-2
awar-tanī 19-11
awārūñ 10-1,3
awārūñ-drəñžišnī 10-5
awārūnī 9-17
awāš 180-9
awasihəţ 13-19
awasihīnīdan 13-14
awasīnišn 13-12,16
awasōs 17-7,9
awasōsgar 17-15
awasōsī 17-13
awaspār 16-12
awaspārəñd 16-8

angārənd 58-9
angidaī 58-16
angōšīda 61-18
angūr 62-8, 193-7
angušt 61-16
ānō 113-19
anōša 72-6
anōšaī 72-8
anžāmišn 63-2
aomən 70-4
apaemąn-xᵛarəšnī 11-18
[1] apar 18-19
[2] apar 134-5
aparənd 134-12
aparišn 134-15
apasandašnītar 17-3
apatūihā 12-3
apatyāra 11-8, 13-6
apədā 13-8
apədāī 13-10
apōišn 21-1
apurdan 134-3
apurd əstəʒ 134-10
apurəʒ 134-7
apurnāe 20-7
ārāend 37-14
ārāeʒ 37-12
ārāišn 37-10
Araksandar 39-19
ārāməʒ 2-14
arāst 60-16
aratištārąn 38-16
Arburz 37-17
arəšk 39-2
arməšt 41-2
arməštum 41-4
aršgin 39-8
artištārąn 38-16
Arūmāigąn 42-5
Arzahi 39-12, 14
arząnī 38-3
arząnyąn 38-1
aržmandī 38-8
aržmandtar 38-6
Ārzūr 39-16
āsāihəʒ 34-4
āsānəʒ 34-6
āsānī 30-11
āsānī-manišnī 30-13
asar 32-10
āsārīhəʒ 36-16
asəž 25-13
asəzišnī 25-12
āsmąn 32-18
āsn-xard 34-11
asōišn 33-12
asp 30-19
aspanž 31-2
aspanžānaī 169-10
āsrūn 32-16
ast 31-10, 172-19
astāna 31-9

akard 37-2
Alburz 37-17
almāst 40-18
alōs 42-6
āmadan 127-1
āmār 43-16
amar 43-19, 46-11
amarg 46-13
amargī 46-15
amāvañţ 44-7
Amərdāţ 48-2
Aməšāspəñdąn 44-5
āmōxtan 47-1
āmōxtārī 46-18
āmōžəñd 47-3
āmōžišn 47-9,12,14,16
āmuržōm 47-19
ąn 161-18
ana-awazār 228-6
anāgāhihā 50-14
anāī 50-16,19
anā-kāma 51-8
anā-kāmaī 51-10
anā-kardār 51-15
anā-kardārī 51-12
anaomədihā 36-14
anaoməţţar 52-19
anarząnītum 52-3
anarząnyąn 52-1
anaspās 63-17
anaspāsī 64-1
anaspāsihā 64-3
anāst 50-9
anāštī 50-12
anāwādąn 48-16
anāwaxšišnmañdī 49-12
anawazār 48-18
anaxušmār 52-14
anāzarm 49-3
anāzarmī 49-6,10
anāzarmihā 49-8
añbār 44-10
añbārišn 53-2, 239-2
añbasąn 53-13,15
añd 57-16
añdā 231-9
añdā hamə u hamə ravišnī 43-9
añdak 60-10
añdąm 52-6
añdar 176-16
añdarūn 61-6
añdarwāe 61-4
añdaržiniţ hae 60-14
añdāzišn 57-17
añd-čañd 58-14
añdəšəţ 65-1
añdəšīdan 205-1
añdōxtan 61-8
añdōxt əstəţ 61-10
añdōžəţ 61-12
anərañg 49-19
añərąn 61-2
anərī 60-19
añgāra 58-10
añgārd 58-7

فهرست لغات پازند

A

abə̄š 6-1

abīm 6-2

aburžišnī 6-14

ačdast 14-2

ȧčdastī 8-18

adāestąnī 22-13

adāestąn-xᵛarišnī 22-16

adānī/adąnī 23-2

adard 27-10

ādarō 21-13

adāẓihā 22-18

āeñd 127-5

āēẓ/ āeẓ 127-3,7, 177-2

āfrāh 19-4

āfrīn 21-3

āgāh 36-8

āgāhinīdan 36-11

agār 36-12

agar 21-8

*agārīhə̄ẓ 36-17

agnīn 37-4

agumąn 29-18

agunāh 71-17

Āharman 3-7

āhō 4-8

ahumānā 4-11

ahunavar 5-3

aibigaẓ 23–8

aigin 33-1

aiginča 33-4

aigin–ča-š 33-7

aigiš 33-9

aigit 33-3

āina 28-19

aina 28-17, 34-8

airōžinəñd 26-19

aiwyāsīẓ 25-2

ajīhašnī 62-4

akanāra 36-19

zōhr 'libation' 163-13

zōhr-rēzišnīh 'pouring libation' 163-15

zōr 'force' 164-4

zōrōmand 'strong, forceful' 164-7

zōrōmandīh 'strength, forcefulness' 164-10

[1]*zrēh* 'sea' 162-2,3, 163-4

[2]*zrēh* 'coat of mail' 163-2

Zurvān 164-12

x^vēšīh 'possession' 59-18, 227-6

x^vēš-kāmīhā 'voluntarily' 227-7

x^vēš-kardārīh 'attaching to oneself' 227-9

x^vēškārīh 'duty' 60-8

x^vēštan 'self' 227-2

x^vēštan-šnāsīh 'knowledge of oneself' 227-4

x^vēš-xradīhā ' wilfully , behaving according to one's own opinion' 59-16

Y

Yahūd/J̆ahūd 'Jew' 133-18

yašt 'worship' 139-14

yaštan 'consecrate' 139-15

yazd 'god' 125-16

yāzdahom 'llth' 136-14

yazdān 'gods' 123-9 v. *yazd*

Yazd-hayyār 126-18

Yazdgird 132-11

yōšdahr 'clean, pure' 153-11

Z

zādan, zāy- 'be born' 162-6

zadan, zan- 'strike, beat, smite' 160-1, 210-8

zadār 'smiter' 159-12

zadārīh 'smiting, destructiveness' 159-14

zafr 'mouth' (daevic) 159-10

zahr 'poison' 159-2

zamān 'time' 146-3

~ *ī akanārag* 'infinite time' 146-7

zamānag 'time' 146-2

zamestān 'winter' 147-1

zamīg 'earth, land' 146-16

zamīg-čihrag 'having the seed of the earth' 146-18

zan 'woman, wife' 232-15

zandīgīh 'heresy' 163-19

zanišn 'injury, harm, smiting, destruction' 164-2

zardag 'yolk of an egg' 162-16

Zardušt 'Zoroaster' 162-17,19

zargōnīh 'greenness' 163-11

zarrēn 'golden, made of gold' 163-10

zāyišn 'birth' 162-13

zāyišnīg 'procreative, 162-11

zēn 'weapon' 161-13

zīndagīh 'life' 160-19, 161-15

zīnīdan 'do harm, injure' 160-16

zīšt 'ugly' 160-14

zīvēnīdār 'life-giving, vivifier' 161-4

zīvēnīdārīh 'vivification' 161-6

zīvistan, zīv- 'live' 161-8

ziyān 'harm, injury, damage' 159-7

ziyānkār 'harmful' 159-4

zofāy 'deep' 163-17

zofāytom (super.)

xrafstar 'reptile' 38-9

xrīdan 'buy' 161-14

xūb 'good, well' 55-5

xūb-dranǰišnīh ' good speech , good speaking' 55-9

xūbīhā 'well' 55-4

xūn 'blood' 73-8, 146-10

xurdag 'humble, inferior' 67-15

xurdagtom (super.)

xurdag-nigerišnīh 'narrow-mindedness' 67-17

xūrdrūš ' having a bloody spear ' (epithet of Wrath) 68-3

xurmā/armāv 'date' 111-18

xusrav 'well-famed, of a good reputation' 65-4

xusravīh 'good reputation' 65-2

Xusrōyšāh 65-6

xušnūd 'contented' 66-19

xušnūdag 'contented' 66-17

xušnūdagīh 'content' 66-15

xušnūdīh 'content' 66-13

x^vābarīh 'beneficence' 48-19

x^vad 'self; indeed' 80-17

x^vadāy 'lord, ruler, sovereign' 55-11

x^vadāyīh 'rule, sovereignty, lordship' 55-15

[*x^vad*]*-dōšīh* 'selfishness' 55-18

x^vaftan,x^vāb- 'sleep' 41-6

x^vāhrīh 'bliss' 48-14

x^vanāhen 'shining metal' 71-18

x^vāndan, x^vān- 'call' 192-19, 196-8

X^vanīrah/X^vanīras 72-3

x^varan 'banquet' 69-8

x^vardan, x^var- 'eat , drink, consume' 239-13

x^vārīh 'bliss' 52-4

x^varišn 'food' 68-12

x^varišnīg 'eatable' 68-11

x^varrah/farrah 'fortune' 176-2

x^varrahōmand/farrahōmand 'fortunate' 176-3

X^varrah-pērōz/Farrah-pērōz 176-7

x^varšēd 'sun' 67-6, 68-6

x^varšēd-pāyag ' station of the sun ' 68-8

x^varxšēd v. *x^varšēd*

x^vāstag 'property, possession' 50-6

x^vāstan, x^vāh- 'wish, desire, supplicate' 81-12

x^vaš 'pleasant, good' 65-7, 78-7

x^vaštom (super.)

x^vašīh 'joy, happiness, pleasure' 66-2, 78-12

x^vāyišn 'supplication' 50-10

x^vēdōdāh ' consanguineous marriage ' 58-17, 59-1

x^vēš 'own' 226-15

ō ⁓ *kardan* ' possess ' 196 - 5 , 226-19

x^vēšāvand 'relative, kinsman' 59-14

x^vēšēnīdārīh ' relationship , kinship ' 60-6

viyāvān 'going astray' 221-9

viyāvānīg 'deceitful' 221-5

viyāvānīh 'deception' 221-3

viyāvīh- 'be deceived' 221-11

vizand 'harm, damage' 237-2

vizandgar 'harmful' 237-3

vizand-kardār 'harmful' 237-5

vizārišn 'acquittance' 230-2

Vīzarš (demon) 232-7

vizīdan, vizīn- 'choose' 230-6

vizīdār 'discerning' 230-4

vizīn 'choice'

pad — adj. 'select' 230-15

vizustan 'investigate' 231-1 v. *buzust*

Vourubaršn 226-4

Vouruǰaršn 226-6

U

u- 'and' 6-16

ud 'and 221-1

ul 'up' 201-9

Urišlim 'Jerusalem' 68-2

urvāhmīh 'happiness' 69-6

urvar 'plant' 69-1

urvar-čihrag 'having the seed of the plants' 69-3

uš v. *u-* and *-š* 17-18

ušān v. *u-* and *-š* 18-2

ušastar 'east' 65-13

uš-bām 'dawn' 65-15

ut v. *u-* and *-t* 11-14

uzdēs 'idol' 62-12

uzdēs-parast 'idol-worshipper, idolator' 56-14

uzdēs-parastišnīh 'idolatory' 62-15

uzdēszār 'idol-temple' 57-1, 62-18

uzēn 'expense' 57-6

uzēnag 'expense' 57-4

uzīd 'past' 56-12

uzmāyišn 'experiment' 63-2

uzvān 'tongue' 63-3

X

xāk 'dust' 19-2

xar 'donkey' 46-16

xargōš 'hare' 39-10

xašm 'anger, wrath' 35-16

xašman 'wrathful' 36-3

xašmanīh 'wrathfulness' 36-2

xašm-kāmagīhā 'maliciously' 35-19

xāyag 'egg' 2-4

xāyagdēs 'egg-like' 2–2

xēm 'disposition'27-15

xīr 'thing, possession' 26-14, 119-16

xōg 'habit' 67-3

Xōrdād 72-1

xrad 'wisdom' 38-17

xradōmand 'wise' 38-13

xrad-x^{v}āstārīh 'search of wisdom' 38-19

vičerēnīdan/viǰerēnīdan 'decree' 230-10

Vidadafš 237-19

vidard 'past, bygone' 229-6

vidardag 'past' 229-4

vidardan,vider- 'pass' 229-8

vidarg 'passage' 229-12

viderišnīh 'passing, crossing ; passing away, death' 228-13

vīft 'seduced' 238-7

viguftagīh 'controversy' 235-6

vihēzag 'movement' 231-18

vihēb- 'commit sodomy' 231-14

viǰer v. *vičer*

viǰerēnīdan v. *vičerēnīdan*

vimand 'border' 234-13

vīmār 'ill, sick' 234-2

vīmārīh 'illness, sickness' 234-3

vināh 'sin' 246-2

vināhīdan, vināh- 'injure, do harm' 245-16

vināhkār 'sinful' 246-5

vināhkārīh 'sinfulness' 246-7

vinārdan 'arrange, put in order' 234-15

vinārišn 'arrangement' 235-4

vindīdan 'find' 35-12

vīr 'intelligence' 232-17

virāstan, virāy- 'arrange, put in order' 233-2

virāyišn 'restoration, refining' 232-19

virēxtan 'escape' 244-7

virravistan, virrav- 'believe' 28-4

virravišn 'belief, creed' 245-1

virravišnīh 'belief, creed' 244-18

vispān-sūd 'all-benefiting' 238-5

visp-veh 'all-good' 238-9

vistarg 'clothes' 238-17

vistārīh 'slackness' 238-16

vistāx 'confident, reliant' 238-11

vīstom 'twentieth' 208-10,232-9

vīst ud čahārom 'twenty fourth' 199-14

vīst ud dōvom 'twenty second' 203-3

vīst ud ēkom 'twenty first' 202-9

vīst ud haftom 'twenty seventh' 199-11

vīst ud haštom 'twenty eighth' 199-13

vīst ud panǰom 'twenty fifth' 198-10

vīst ud sevom 'twenty third' 198-12

vīst ud šašom 'twenty sixth' 198-8

vīst ud nohom 'twenty ninth' 198-6

vīš 'poison' 232-13

višād-dvārišnīh 'walking without the *Kusti*' 239-5

Vištāsp 239-11

višūdag 'offspring' (daevic) 126-17, 240-19

višūdan, višāy- 'open' 185-3

višūdan 'give birth' (of demons) 241-3

višuftan, višōb- 'destroy , spoil , disperse' 240-14

Vivanghān 236-14

vixšayišnīg 'patient, forbearing' 224-9

vixšayišnīh ' patience, forbearance ' 224-14

vahrōmandīh 'fruition, enjoyment' 222-7
vak 'frog' 242-4
van 'tree' 246-17
Vanand 'Wega' 247-1
vanē 'annihilated, wasted' 6-3
[1]*var* 'castle' 242-8
~ *ī J̌amkard* 'castle built by J̌am'
[2]*var* 'lake' 242-11
varan 'lust' 245-6
vārān 'rain' 225-5
varanīgīh 'lustfulness' 245-3
varan-kāmagīh 'desire of lust' 245-4
vardēnīdan, vardēn- 'change' 243-18
vardīdan, vard- 'turn, change' 243-11
abāz ~ 'turn back'
vardišnīgīh 'transience' 244-5
vārīdan, vār- 'rain' 225-6
varišn 'mode of conduct' 244-8
Varkaš 244-11
varōmand 'doubter, doubtful' 242-14
[1]*varz* 'power' 243-8
[2]*varz* 'agriculture, cultivation' 243-9
varzīdan, varz- 'do, practice' 242-18
varzīdārīh 'doing, action' 242-16
vas 'many' 189-11, 237-18
vas-anāgīh 'full of evil' 238-4
vas-buništ 'having different principles' 189-14
vasīkār 'many, numerous' 239-1
vas-kēš 'having different doctrines' 189-16
vāspuhragān 'nobles' 224-17
vāstaryōš 'husbandman' 224-19
vastōxmag 'many-seeded, of many seeds' 238,18
vas-virravišn 'having different beliefs' 189-18
vas-xᵛāstag 'having much property' 189-12, 238-2
vattar v. *vad*
vattarān pl. of *vattar*
vattarīh 'badness, evil, wickedness' 174-3
vaxšandag 'blazing' 224-16
[1]*vāy* 'breeze' 222-18
[2]*vāy* 'bird' 222-17
vāyēndag 'bird' 225-2
vāžag 'word' 222-12
vazr 'mace' 237-7
vazurg 'great' 231-4
vazurg-sūdīh 'great advantage' 231-6
veh 'good, better' 182-15, 231-10
Vehdēn 'Good Religion, Mazdean' 182-18, 232-1
vehīh 'goodness, good' 183-1, 231-17
veh-zīvišnīh 'good living' 232-3
vēnišn 'seeing, sight, meeting' 235-15
vēš 'more' 232-11
vēxtan 'sift' 231-16
Vēžan 232-6
vičer/viǰer 'decree' 230-9,18

tarmānīh 'contempt' 113-9

tar-menišn 'contemptuous' 113-12.

tar-menišnīh 'contempt' 113-10

tarvēnīdan 'overcome, conquer' 113-14

tāšīdan 'fashion, create' 110-10

tavān [1]'might, power; [2]be able (as impersonal verb)' 115-8

tavāngar 'rich' 115-2

tavāngarīh 'wealthiness, riches' 115-6

tavān-sāmānīhā 'to the full extent of one's ability ; as far as possible' 115-12

tavānīg 'rich, wealthy' 114-19

tēz 'swift' 111-19

tīmār 'grief, care' 112-7

   ~ ***burdan*** 'grieve, worry'

tīr/tigr 'arrow' 112-5

tis/čiš v. ***čiš***

tišn 'thirst' 33-16

tišnagīh 'thirst' 112-4

Tištar 'Sirius' 112-2

tō 'thou, thee' 204-18

tōm 'seed ; sperm ; race' 116-1

tōxm 'sperm' 114-16

tōxmag 'lineage, stock' 114-18

tuhīg 'empty' 114-4

Tūǰ 115-14

tundīh 'harshness' 116-15

Tūr 'title of Afrāsiyāb' 115-17

Turk 'Turk' 115-18

tuxšāg 'diligent' 114-8

tuxšāgīh 'diligence' 114-11

tuxšīdan, tuxš- 'endeavour' 114-13

V

vad 'bad' 173-15

   vattar 'worse'

   vattom 'worst'

vād 'wind' 222-14

vad-abzār/afzār 'untalented' 228-5

Vadagān/Vaδaγān 229-1

vad-dil 'cowardly' 228-11

vad-dōšārmīh 'unlovingness, disesteem' 229-19, 255-17

vad-gōhr 'of bad character, ill-natured' 228-16

vad-gōhrīh 'ill nature, bad substance' 228-18

vād-hangēxtār 'raiser of the wind' 63-6, 222-15

vad-xēm 'ill-disposed' 228-7

vad-x^{v}āhīh 'malevolence' 228-9

vafr 'snow' 227-11

vahāg 'price' 222-3

vahānag 'pretence' 222-9 v. ***bahānag***

vahišt 'paradise' 224-5

vahišt-bahr 'having share in paradise' 224-7

Vahrām 'name of a god ; a kind of fire' 222-5, 225-4, 242-12

šād 'happy' 181-10

šādīh 'happiness' 181-9

šāh 'king' 218-4

šāhān-šāh 'king of kings' 218-5

šahr 'country' 183-6

Šahrēvar (month) 183-5

Šahriyār 183-8

šānzdahom 'sixteenth' 124-2, 182-9

šarm 'shame, decency' 185-6

šarmganīh 'shame' 185-7

šaš 'six' 5-6

šaš-sad 'six hundred' 5-13

šašom 'sixth' 5-14, 184-5

šāyēndag 'decent' 182-5

šāyēndagīh 'decency' 182-7

šāyistan, šāy- 'be able, can' 181-14

šēbišn 'confusion' 183-11

šēvan 'mourning, wailing' 184-3

šīr 'milk' 183-19

šīrēn 'sweet' fig. 'pleasant' 184-1

škastan, škan- 'break, cut, destroy' 111-9, 184-18

škift 'hard, severe' 184-15

škiftīh 'hardship, violence' 184-14

šmāh 'you' 205-7

šnāsīh 'understanding, knowledge' 185-18

šnāxtan, šnās- 'recognize, know' 185-12

šnāyišn 'satisfaction' 185-16

šnūmagān 'dedicatory formula' 186-3

šōn 'way, manner' 186-5

šōy 'husband' 186-1

šudan, šav- 'go' 237-8

andar ~ 'enter'

frōd ~ 'sink (of the sun)'

T

-t (enclitic pronoun) 'thee' 110-1

tā 'till, until' 231-9

tabāh 'spoiled' 111-15

~ *kardan* 'spoil'

tabāhīh 'be spoiled' 111-16

tābestān 'summer' 110-8

tāg [1]'(single) hair; [2]'branch' 110-12

tagīg 'brave' 112-11

tagīgīh 'bravery' 112-14

Tahmurip 111-5, 253-15

tan 'body' 116-7

~ *ī pasēn* 'final body'

tandrīst 'healthy' 116-18

tandrīstīh 'health' 116-16

tanōmandīh 'corporeality' 116-13

tar 'despised' 112-17

~ *kardan* 'despise'

tarāzēnīdārīh 'weigh' 113-4

tarāzūg 'balance' 113-6

tārīk 'dark' 110-14

tārīktom (super.)

tārīkīh 'darkness' 111-4

sōzāgtom (super.)
spāhbad 'commander' 167-10
spanǰānagīh 'hospitality' 169-9
spar 'shield' 169-2
spardan, spar- 'trample' 169-3
sparmagān 'flower' 169-5
spās 'thanks' 167-14
∼ *dāštan* 'be grateful'
spāsdār 'grateful' 167-19
spāsdārīh 'thanksgiving' 168-2
spās-gōvišnīh 'thanksgiving' 168-4
spās-šnās 'grateful, thankful' 168-6
spazg 'slanderer' 168-17
spazgīh 'slander' 168-18
spihr 'firmament' 167-12, 168-10
Spitamān 168-11
spōxtan, spōz- 'keep away, remove' 169-6
spōz 'setting aside' 169-12
∼ *dāštan* 'set aside'
srešk 'drop' 174-7
Srōš 174-18
srūvar 'horned' 175-14
stabrīhā 'strongly' 171-9
stadan, stān- 'seize, take' 151-7
abāz ∼ 'take back, retrieve' 151-16
stafttag 'running severely, blowing severely' 171-10
stahm 'tyranny, oppression' 171-3
stahmag 'oppressive' 171-7
stahmagīh 'tyranny, oppression' 171-5
stārag 'star' 171-2
stardan 'be stupefied' 171-18
stardīh 'stupefaction' 171-17
star-pāyag 'star station' 171-15
stāyīdār 'praiser' 170-18
stāyišn 'praise, glorification' 170-16
stōr 'draught cattle' 172-9
stōv 'defeated' 172-4
∼ *kardan* 'defeat, overcome'
stūnag 'pillar' 172-19
stūr 'guardian' 172-10
sturdan 'be stupefied' v. *stardan* 172-14
stūr-rāyēnīdārīh 'arrangement of guardianship' 172-13
stūrīh 'guardianship' 172-16
sūd 'benefit, profit' 178-2
sūdagīh 'negligence' 177-15
sūdmand 'profitable' 177-18
sūdōmand 'profitable' 177-12
sūd-xᵛāstārīh 'seeking advantage' 178-4

Š

-š (enclitic pronoun) 'him, her, it' 180-1
-šān (pl.)
šabān v. *rōz-šabān*

rōz 'day' 156-15

rōzag-šabān 'day and night' 207-6

rōzēnīdārīh 'brightening' 207-3

rōz-šabān 'day and night' 207-4

rustan, rōy- 'grow' 208-1

S

Sadvēs 'Antares' or 'Fomalhaut' 172-2

sag 'dog' 192-12

sag-sardag 'dog species' 192-13

sahistan, sah- 'think, expect' 213-17

sahišn 'approval' 214-6

sahm 'terror' 166-15

sahmgan 'terrible' 166-17

sāl 'year' 185-19

sālār 'leader' 178-9

sālārīh 'leadership' 178-12

Salm 174-12

Sām 165-6

sar 'head ; beginning' 207-10

sard 'cold' 173-12

sardtom (super.)

sardag 'kind, sort' 173-9

sardīh 'coldness' 173-8

sarmāg 'cold' 174-13

savāg (?) 'beneficent, prospering' (?) 179-4

Savah 177-7

saxon 'word, saying' 166-19

saxt 'hard, severe' 165-5,14

sāxtārīh 'compatibility' 165-3

sazāgīhā 'deservedly' 168-8

sazīdan, saz- 'be fitting, becoming 168-13

sbuk 'light, unsteady' 169-15

se 'three' 5-5, 113-7

sedīgar 'third' 171-13

sedōš 'three first nights after death' 172-8

sēmēn 'silvery' 173-4

Sēn-murv 'name of a mythical bird' 173-5

se-pāy 'three-footed' 5-15

sēr 'satisfied, full, satiated' 139-7

sērīh 'satiety' 139-8

se-sad 'three hundred' 6-12

se-šabag 'of three nights duration' 6-8

sēzdahom 'thirteenth' 124-3, 138-17

sēzōmand 'dangerous' 138-14

sīh 'thirty' 204-19

sīom 'thirtieth' 205-8

sī ud dōvom 'thirty second' 205-5

sī ud ēkom 'thirty first' 205-2

sī ud seyom 'thirty third' 205-3

Siyāvaxš 165-8

snahr (?) 'hail' (?) 177-9

sōg 'hunger' 33-16

sōg-dādārīh 'beneficence' 178-16

Sōš(y)āns 178-14

sōzāg 'burning' 178-6

rahīg 'child' 204-8
rāhnimāy 'guide' 201-8
ramagōmand 'having flocks, prolific' 205-14
rāmēnīdan 'tranquillize' 201-14
rāmēnīdārīh 'gratification' 201-12
rāmīšn 'joy' 201-16
rāmišn-hayyār 'giver of joy' 201-18
rang 'colour' 207-8
ranǰ 'toil, trouble, suffering' 206-15
  ⁓ ***burdan*** 'suffer' 175-11, 206-18
ranǰ-dāštārīh 'having toil' 207-1
rasīdan, ras- 'reach, arrive' 133-2
  abar ⁓ 'enter, come'
  frāz ⁓ 'come forth'
rasišn 'arrival ; contact' 133-9
rāst 'true, right ; just ; equal' 200-9
rāstag 'manner, custom' 200-7
rastan 'escape' 204-6
rāst-gōvišn 'true-speaking' 200-15
rāstīh 'truth' 200-3
rāstīhā 'truly' 200-5
Rašn 204-12
ravāg 'progressive, current' 205-17
ravān 'soul' 205-19
ravān-bōxtārīh 'salvation of the soul' 206-6
ravišn 'association; movement' 166-13, 206-9
rāy 'for, about, as regards, regarding, concerning (postposition)199-6
rāyēnāg 'managing, directing' 200-17
rāyēnīdan, rāyēn- 'arrange, direct' 201-2
rāyēnīdārīh 'management, arrangement, advancement' 200-19
rayēnišn 'activity' 201-6
raz 'grape' 193-7
rēman 'filthy' 204-2
  rēmantom (super.)
rēmanīh 'dirt, filth' 204-1
rēxtan, rēz- 'pour' 202-19
rēzišn 'pouring' 203-7
rist 'dead body' 203-13
rist-ārāstār 'resurrector of the dead' 203-14
ristāxēz 'resurrection' 203-10
ristāxēzišnīh 'resurrection' 203-8
rist-virāstār 'preparer of the dead' 203-17
riyāhrīh 'mockery' 202-17
[1]***rōn*** 'butter' 206-4
[2]***rōn*** (postp. with prep. ***pad***) 'in the direction of' 208-12
rōstāg 'region' 207-17
Rōstahm 207-19
rōšn 'light, bright' 208-6
rōšnīh 'light' 208-5,9
rōvan 'butter' 206-2
rōyišn 'growth' 207-13

paymānig-xᵛarišnīh 'moderate eating' 91-10

paymōxtan, paymōz- 'put on clothes' 92-6

paymōzan 'clothes' 92-13

payvand 'family ; connection' 93-14

payvastan, payvand- 'continue; have relations ; associate' 93-5

payvāxtan, payvāz- 'answer' 92-17

pazāmēnīdan 'cause to grow up' 96-19

pazāmišn 'growth' 97-3

pēčīdag 'complicated' 94-4

pēm 'milk' 96-16

pērāmōn 'around' 96-8

pērōzgar 'victorious' 96-14

pērōzīh 'victory' 96-11

pēš 'forward ; in front of, in the presence of' 207-16

pēšag 'profession' 96-5

Pēšānsi 95-17

pēšārvār 'urine' 95-15

Pēšdād 'title of Hošang' 95-19

pēšēnīgān 'predecessors' 96-1

pēškār 'servant' 96-3

petīt 'repentance' 95-10

pad ∽ ***būdan*** 'repent' 95-12

petītig 'penitent' 95-8

petītigīh 'repentance' 95-9

petiyārag 'adversary' 89-7, 94-8

petiyāragīh 'adversity, opposition' 94-6

pid 'father' 92-16

pīl (?) 'elephant' 96-7

pīr 'old, old person' 96-6

pīrīh 'old age' 96-10

pōryōtkēšīh 'original Religion, doctrine of the first followers' 108-1

pūd (?) 'putrid, rotten' 107-1

Pūdīg 107-2

puhl '[1]bridge; [2]punishment' 106-15, 16

purr 'full; perfect' 107-10

purr-āsān 'full of peace, all-peaceful' 107-14

purr-ēmēdīh 'fullness of hope' 107-12

purr-nēkīh 'full of goodness' 108-5

purr-rāmišn 'full of joy' 108-3

purr-xradīh 'complete wisdom' 107-16

purr-xᵛarrah /farrah 'full of fortune' 107-18

pursīdan, purs- 'ask' 109-1

pursīdārīh 'enquiry' 108-19

pušt 'back' 107-7

puštēbānagīh 'support' 107-8

R

rad 'chief' 202-13

radīh 'chieftainship' 202-12

rādīh 'generosity' 199-4

raftan, rav- 'go' 166-1

abāz ∽ 'continue, go on'

frāz ∽ 'go forth'

rāh 'way' 198-5, 199-19

pad-vizīn 'selected' 230-16

pahlom 'foremost' 86-2

pahlomtar (comp.) 86-2

pahlomtom (super.)'foremost' 86-7

pahnāy 'width' 86-9

pahrēxtan, pahrēz- 'abstain, refrain' 85-4

pahrēxtār 'abstainer' 85-2

pahrēz ' [1]abstinence; [2] care' 85-12, 15

~ *kardan* 'abstain' 85-13

pāk 'clean' 140-9

pambag 'cotton' 105-17

pānag 'protected' 89-4

pānagīh 'protection' 88-19

pānagīh-kardārīh 'protection' 89-2

panāh 'refuge' 105-19

pad ~ *griftan* 'take refuge' 106-1

panāhīh 'refuge' 106-5

panǰ 'five' 5-17

panǰom 'fifth' 106-18

pānzdahom 'fifteenth' 88-17, 167-5

pārag 'bribe' 88-13

pārag-stānišnīh 'bribery' 88-15

parastār 'servant' 102-18

parastīdan, parast- 'worship' 103-1

parastišn 'worship, praise' 103-5

pardaxtan, pardaz-'carry out' 101-11

pardāzišnīh (?) 'attention, care' 101-3

pargandag 'scattered, dispersed' 102-14

pargandan, pargan- 'scatter, disperse' 102-10

pargast 'God forbid!' 102-6

parīg 'peri, female demon' 102-8

parniyān 'multi-coloured damask'105-10

parvānagīh 'guidance' 105-1

parvārdan 'nourish' 104-14

parvārišn 'nourishment' 104-18

pas 'then; backward' 2-8

pasand 'approval' 97-11

pasandīdan, pasand- 'approve' 97-15

pasandišnīg 'praiseworthy, admirable' 97-12

pasox 'answer, response' 97-6

~ *kardan* 'answer'

Pašan, Pašen (wolf) 98-9, 254-10

pašēmān 'penitent, regretful' 98-5

pašēmānīh 'regret, penitence' 98-3

pattūgīh 'perseverance' 93-2

pāy 'foot' 203-19

pāyag 'rank' 88-12

paydāg 'manifest,clear' 94-12

paydāgēnīdan 'make manifest, reveal' 95-2

paydāgīh 'manifestation' 94-14

paydāgīh- 'be made manifest' 94-19

pāygōs 'region, district' 88-7

paykaftan 'fall down' 91-4

paykār 'strife' 91-1

paymān 'measure ; right measure, moderation ; treaty' 91-14

~ *kardan* 'conclude a contract' 92-1

paymān-gōvišnīh 'moderate speaking' 92-3

paymānīg 'moderate' 91-8

paymānīgīhā 'moderately' 91-12

niyāzōmandīh 'neediness' 221-7

niyōšīdan, niyōš- 'listen' 235-11,17

Nizišt (demon) 236-19

nōg 'new' 246-14

nōg nōg 'successively, consecutively'

az nōg 'anew'

noh 'nine' 5-7

noh hazār 'nine thousand' 5-10

nohom 'ninth' 5-12, 226-1

noh sad ud sīh ud hašt '938' 5-8

nōzdahom 'nineteenth' 124-1, 246-12

nūn 'now' 197-10

O

ō 'to, towards' 71-12, 242-6

ōbārdan, ōbār- 'swallow' 54-18

ōbestan, ōft- 'fall' 227-19

ōgrāy (?) 'inclined' (?) 60-16

Ōhrmazd 52-15

ōsānīdan 'bring down' 63-8

ōstād 'master' 64-4

ōstām 'dwelling-place, residence' 64-6

ōstvār 'reliable; firm, resolute' 64-8

ōstvārīh 'confidence, reliance' 64-11

ōštāftan, ōštāb- 'hurry' 65-18

ōy 'he, she' 244-15

ōyšān (pl.) 'they, those'

ōzadan, ōzan- 'kill' 56-5, 140-3

P

pačēn 'copy' 94-2

pad 'with, through, towards, as, for, for the sake of' 108-8

pādafrā 'punishment' 86-13, 87-15

pādafrāh 'punishment' 86-14

pādan, pāy- 'remain, stay' 229-15

pādāšin 'present, gift' 88-2,10

padēx^{v}ēnīdan 'prosper' (trans.) 89-11

padēx^{v}īh 'prosperity' 89-9

pādēz/pāyēz 'autumn' 87-19

pad-gōhr 'noble' 108-15

padīrag 'towards' 89-18

ō ~ āmadan 'to come to meet' 90-1

padīriftan, padīr- 'accept' 216-18

padīriftārīh 'entertainment' 89-16, 216-16

padīrišn v. ***padīriftan*** 217-7

padiš 'to' (postposition) ; v. ***pad, š*** 90-6

Padišx^{v}ārgar 89-13

pādixšā '[1]mighty; ruler, sovereign; [2]be able' (with inf.) 86-19, 87-6

pādixšāyīh 'lordship, sovereignty' 87-9, 185-1

pādiyāvand 'mighty, powerful' 86-10

pad-nērōg 'strong' 108-17, 233-19

pāduzvānīh 'keeping one's tongue' 87-13

nāmčišt 'especially' 225-13
pad ~ 'especially'
nān 'bread, food' 201-11
nang 'fame; shame, disgrace' 246-9
nar 'male, man' 161-19
nārīg 'female, woman' 223-4, 225-9
Narmāhān 244-14
navad 'ninety' 32-9
nazdīk 'near' 236-16
nazdīkīh 'nearness, vicinity' 236-17
nē 'negative particle' 198-3
nēk 'good' 236-12
nēk-dāštārīh 'beneficence' 236-5
nēkēn 'good' 236-11
nēk-gōhrīh 'being of good essence' 236-9
nēkīh 'goodness, prosperity' 236-2
nēkīh-kāmag 'benevolent' 236-7
nēm-dēv 'demi-demon' 234-8
nēm-mardōm 'demi-man' 234-5,11
nēmrōz 'midday' 234-10
nēmtan 'mid-body' 234-7
nērōg 'strength' 233-17
pad ~ 'strong'
Neryōsang 233-9
nesāy 'corpse' 238-1
nēst 'is not' 207-9
nēzag 'lance, spear' 232-5
nibard 'fight, battle' 227-12
~ *burdan* 'fight, do battle'
nibastan, nibay- 'lie down' 184-8
nibēg 'writing' 226-9
nibištan, nibēs- 'write' 140-1; 226-12
nīdan, nay- 'lead' 138-7
nigāhdārīh 'keeping, safe cusdody' 241-8
nigān 'concealed, buried' 241-10
pad ~ *dāštan* 'conceal'
~ *kardan* 'bury'
nigerāy 'denier, repudiating' 241-15
nigerīdan, niger- 'observe' 241-16
nigerišn 'attention, inspection' 241-19
nigōsār 'turned upside down, overthrown' 235-8
nihānīg 'hidden' 231-12
nihuftan, nihumb- 'conceal, hide' 225-16
nihvārišn 'movement' 239-2
nimūdan, nimāy- 'show' 245-12
nīrmadōmand 'profitable' 233-12
nīrmad-vindišnīh 'searching benefit' 233-15
nišān- 'seat' (vb.) 137-9, 239-9
nišast 'residence ; association; subsidence' 136-17, 240-8
nišāstan 'seat, settle; restrain' 239-7
nišastan, nišīn- 'sit' 137-1
abar ~ 'sit upon'
nišīm 'seat, resting-place' 240-4
nišīman 'seat, residence' 240-6
niyāg 'grandfather' 222-1
niyāyišn 'prayer, praise' 221-15

may 'wine' 30-7
mayān 'middle' 209-13
mayānǰīgīh 'mediation' 209-12
Māzandar '(a kind of demon)' 210-1, 19
Mazdēsn 'Mazdean, Mazda-worshipper' 210-16
Mazdēsnān (pl.) 210-13
mazg 'brain' 216-2
meh 'greater, superior' 216-5
mehdādestānīhā 'for an important purpose' or 'expediently' 216-9
meh-kūn 'having big buttocks' 213-6
meh-ōz 'powerful' 216-6
meh-ōzīh 'powerfulness' 213-5
meh-sūdīh 'great benefit' 216-14
menīdan, men- 'think, pay attention' 214-8
menišn 'thought' 214-13
mēnōg 'spiritual, spiritual world, spirit' 214-18
mēnōgān 'spiritual world' 215-7
mēnōg-dahišn 'spiritually created' 215-14
Mēnōg ī Xrad 'Spirit of Wisdom' 215-3
mēnōg-višōb 'destroyer of *mēnōg*' 215-16
mēvag 'fruit' 214-16
Mihr (God) 212-9
mihr [1]'sun; [2]affection' 212-11, 12
Mihrābān 212-13
mihrān-drōz 'commiting a breach of contract' 212-15
mihrān-drōzīh 'breach of contract' 212-18
mitōxt 'lie' 213-8
mitōxt-menišn 'false-thinking, deceitful' 213-10
mizag 'taste' 213-2
mizd 'reward, recompense, wages' 213-11, 215-19
mizdvar 'hired-worker, servant' 216-3
mōy 'hair' 219-7
mōyag 'lamentation' 219-9
mōzag 'shoe' 219-6
murdan, mīr- 'die' 146-13
murnǰēnīdārīh 'destructiveness' 220-2
murv 'bird' 220-4
murvāg 'omen' 219-19
must 'complaint' 219-16
must-abarmānd 'hereditary enemy' 219-17
mustōmand 'complaining ; afflicted, troubled' 219-14

N

nām 'name' 185-10
namāz 'homage, worship' 232-10, 245-8
nām-burdār 'preserver of fame' 225-11

kōrčašm 'blind' 197-5

kōrdil 'inwardly blind' 197-9

kōšīdan 'fight, struggle, quarrel' 196-19, 194-3

kōšīdārīh 'struggle' 196-17

kōšišn 'struggle' 194-7, 197-4

kōšišnīg 'diligent' 197-2

kū 'where; that; so that; than(with comp.)'26-5

kunišn 'action, deed' 197-11

kūn-marz 'sodomy' 197-13

kustag 'side' 196-15

L

lābaggarīh 'entreaty, supplication' 198-14

lābaggarīhā 'supplicatingly' 199-2

larzīdan, larz- 'shiver' 205-10

M

-m 'me' (enclitic pronoun) 209-1

ma 'negative particle used with imperative' 37-7

mād 'mother' 210-7

mādagvar 'essential' 210-3

mādar 'mother' 45-12, 210-6

madan v. ***āmadan***

madār v. ***āmadār***

madārīh v. ***āmadārīh***

māh 'month ; moon' 77-19, 209-5

māhīg 'fish' 209-8

mahist 'greatest' 216-12

mahmān 'residing, lodger, visitor'209-9

māh-pāyag 'station of the moon' 209-6

Māhvindād 209-14

mālīdan, māl- 'touch' 211-3

frāz ~ 'sweep'

mālišn 'perception, feeling' 211-5

Malkūsān 218-8

man 'me' 198-1

mān'house' 211-16

māndan, mān- 'remain' 190-12

abāz ~ 'remain' 190-15

mānišn 'dwelling-place' 211-14

māništ 'dwelling-place' 211-7

Manuščihr 211-13

mār 'serpent' 211-2

mar 'reckoning' 217-11

pad hēč mar-iz 'by no means'

marag 'number' 218-7

mard 'man' 136-12, 217-14

mardōm 'people, human being' 66-7, 217-16

mardōmīh 'humanity, human nature' 66-11, 217-18

mardōm-zādagīh 'human race' 217-19

margīh 'death' 218-2

marnǰēnīdār 'destroyer' 218-10

marnǰēnīdārīh 'destructiveness' 218-11

mastōg 'drunken' 216-8

kāhēnīdan 'decrease' 187-3

kāhišn 'decrease' 187-5

kālbad 'body' 188-9

kām 'wish, desire' 188-17

kāmag 'wish, desire' 189-5

Kamag (bird) 193-15

kamān 'bow' 193-14

kamār 'head (daevic)' 193-11

kāmistan, kām- 'wish, want' 137-17, 189-1

kāmkirdār 'successful' 189-7

kanār 'side, edge' 194-9

kandan, kan- 'demolish, destroy' 20-9

Kangdiz 196-11

kanīg 'girl' 196-13

Kānsēh 189-9

[1]*kār* 'work, duty' 187-15

pad — *dāštan* 'keep at work' 130-9

[2]*kār* 'people' 187-13

kārāgāh 'wise, intelligent' 188-4

kārāgāhīh 'sagacity' 188-7

kārāgāyīh v. *kārāgāhīh* 188-3

kārdāg 'traveller, wanderer' 188-11

kardan, kun- 'do, make' 195-13, 223-7

kardār 'mighty' 194-10

kardārīh 'action' 194-12

kārezār 'battle' 188-14

karīh- 'be done' 192-17, 195-19

Karmāhīg (fish) 193-8

kār-raftārīh 'progress of work' 188-15

kas 'anyone, someone' 25-17

kasān (pl.) 'others'

kāstan, kāh- 'diminish, decrease' (intrans.) 187-9

Kayān (pl. of) *Kay* 'Kavi' 191-2

Kaykavād 191-13

Kayluhrāsp 191-14

Kayōs 187-7

Kayvištāsp 191-19

Kayxusrav/Kayxusrō 190-18, 19

kē 'who' (relat. interrog. pron.) 220-7

keh 'inferior' 192-10

kem 'less' 191-16

kēn 'vengeance' 192-1

kēnvar 'vengeful' 192-3

kēnvarīh 'vengefulness, vengeance' 192-5

kēš 'doctrine' 191-6

kešīdan, keš- 'pull' 191-8

kirb 'shape, form' 192-15

kirbag/kirfag 'good deed' 195-3

kirbag/kirfag-varzīdārīh 'doing good deeds, piety' 195-7

kirbaggar/kirfaggar 'pious, beneficent, virtuous' 194-19

kirbagīg/kirfagīg 'meritorious' 194-18

kirdagān 'action' 194-16

kirdagār 'mighty, powerful' 194-14

kirrēnīdan '[1]create; [2]lacerate' 193-2,5

kištan, kār- 'sow' 163-5

kišvar 'region, country' 191-11

kōh/kōf 'mountain' 195-9

Hušēdar 66-3

Hušēdarmāh 66-5

hutuxš 'artisan' 56-1

huxēm 'well-disposed' 50-2

hūxt 'good word, good speech' 49-13, 71-15

Hūxt-gāh 'Place of Good Words' 49-16

huxᵛadāy 'good sovereign' 52-8

hvaršt 'good deeds' 73-4

Hvaršt-gāh 'Place of Good Deeds' 73-6

I

ī izafat; rel. pro. 'who, which' 123-1, 160-6

im 'this' 42-14

∽ *čim rāy* 'for this reason' 42-15, 121-1

-iz 'too' 118-1, 137-16

J̌

ǰādaggōv 'defender, protector (of the poor)' 125-13

ǰādag-gōvīh 'defence, protection' 125-11

ǰādūg 'wizard, witch, sorcerer' 126-13

ǰādūgīh 'sorcery' 126-11

ǰādvānag-barišnīhā 'defence' (?) 125-18

ǰagar 'liver' 140-12

ǰahišn 'fate' 132-9

J̌ahūd v. *Yahūd*

J̌am 146-1 v. *J̌amšēd*

ǰāmag 'cup' 133-11

J̌amkard v. *var*

J̌amšēd 47-3

ǰān v. *gyān*

ǰān-abespār v. *gyān-abespār*

ǰānvar v. *gyānvar*

ǰastan, ǰah- 'happen' 138-19

ǰavān 'young, youth' 149-10

ǰōrdā 'corn' 156-3

ǰōrdāg 'corn' 156-6

ǰud 'separate'

ǰud ǰud 'separately' 149-18

ǰud az 'except' 150-2

ǰudāg 'separate' 149-12

ǰudbēš 'opposed to harm' 149-13

ǰud-ristagīh 'heterodoxy' 150-8

ǰuttar 'otherwise'

∽ *kardan* 'to do otherwise, to change' 150-4

ǰuttarīh 'evil' 149-16

K

ka 'as, when, if, though, so that, even if' 44-15

kabōd 'dark blue' 190-6

kadag 'house' 190-11

kadag- afrōz/abrōz 'who enlivens the house' 190-9

kadām 'which' 190-8

kaftan 'fall' 190-2

– *gāh* 'always' 129-3, 193-19
– *kas* 'everybody' 26-3
– *zamān* 'always' 194-2
harvisp 'all' 41-16 , 253-12
harvispīn (pl.)
harvisp-pēsīd 'all-adorned' 42-1
hast/ast 'is' 23-17
hast....hast/ast....ast 'some....some'; 'sometimes .... sometimes' 23-18
hastīh 'existence' 23-16
hašāgird 'follower' 34-16
hašt 'eight' 116-6
haštdahom 'eighteenth' 35-1, 127-10
haštom 'eighth' 23-6 , 35-2
hāvand 'similar, like' 4-16
hayyār 'friend' 25-4
hayyārīh 'help' 25-9
hayyārōmandīh 'helpfulness' 25-7
hazār 'thousand' 204-15
hazārag 'millenium' 204-16
hē v. *h-*
hēč 'never' 23-14
hēnd v. *h-*
hērbad 'herbad, Zoroastrian priest' 3-2
Hindūgān 'India' 62-7
hištan, hil- 'leave' 183-13
hixr 'impure matter' 22-19
hōm 69-10
homānāg 'like, similar' 69-12
hōš 'intelligence, understanding' 65-8
Hōšang 65-11
hōšiyār 'aware, cautious' 65-10
Hrōmāyīg 'Roman' 42-4
hubāmīh (?) 'tranquillity, ease' 53-4, 254-2
hubōy 'fragrant' 54-5
hubōyīh 'fragrance' 54-11
hučašm 'kind-eyed, kindly regardful, enviless' 57-7
hučašmīh 'kind eye, envilessness' 57-9
hučihr 'beautiful' 56-9
hudāg 'beneficent' 58-2
huēvāzīh 'politeness, speaking politely' 50-4
hugōvišn 'well-speaking' 61-13
humānīh 'good thought' 69-14
humat 'good thought' 69-17
Humat-gāh 'Place of Good Thoughts' 69-15
humenišn 'well thinking' 69-19
hunar 'virtue' 72-19
hunarāvandīh 'virtuousness' 73-2
hunsand 'content, happy' 72-11
hunsandīh 'contentment' 72-14
hunsandīhā 'contentedly' 72-17
hunušag 'evil offspring' 72-6
hupādixšā 'good sovereign' 54-13
hupādixšāyīh 'good sovereignty' 54-15
hurām 'delightful' 67-11
huramag 'having good flocks' 68-14
hurust 'well-shaped' 68-17
huspās 'grateful' 63-18
hustēvān-gōvišnīh 'talking believingly'(?)

guvizār 'well explained, clear' 158-2
gyāg 'place' 177-10, 179-3
gyān/ǰān 'soul' 135-3, 179-3
gyān/ǰān-abespār 'life-expending, devoted' 135-4
gyānvar/ǰānvar 'animal' 135-6

H

h- (*ham/hēm, hē, hād, hēnd*) 'be' 70-6
haft 'seven' 11-16, 23-3
haftān 'seven planets' 23-4
haftdahom 'seventeenth' 11-12
haftom 'seventh' 12-6, 23-5
Haftōrang 'The Great Bear' 11-10
hagarz 'never' 36-15
halag 'stupid' 40-1
halagīh 'stupidity' 39-18
ham 'same, alike' 42-11
ham v. *h-*
hamāg 'all' 43-10
hamahl 'peer, equal, friend, companion' 42-17
hambār 'store' 44-10
hambārišn 'storage' 53-1
hambasān 'contradictory' 53-14
hambasānīg 'contradictory' 53-12
hambāγ 'partner' 44-8
hamē 'preverb ; ever, always' 43-1
tā hamē ud hamē ravišnīh 'for ever' 43-8
hamē ud hamē ravišnīhā 'for ever' 43-13
hamē-ravišnīhā 'for ever' 43-5
hamēmāl 'opponent' 46-2
hamēstagān 'purgatory' 45-18
hamēstār 'antagonist' 45-14
hamēstārīh 'opposition' 45-16
hamēšag 'always, ever' 46-1
hamgōhr 'of the same essence' 46-4
hamgōnag 'exact, in the like manner' 46-8
hamīn 'summer' 46-6
hamkār 'collaborator' 46-10
hāmōyēn 'all' 3-18, 27-17
hampursagīh 'association' 44-13
hamtāg 'equal, peer' 45-4
hamtōxmag 'relative, kinsman' 45-6
hamtōzīg 'sharing atonement' 45-9
hămvār 'always' 3-15 , 47-5
handāzišn 'attention' 57-17
handēšīdan 'think' 64-19
handōxtan, handōz- 'collect, acquire' 61-7
hangadīh 'possession' 58-15
hangārag 'reckoning' 58-10
hangārdan, hangār- 'suppose, consider' 58-4
hangēxtār v. *vād-hangēxtār* 63-5
hanǰaman 'assembly' 57-11
hannām 'limb' 52-6
har 'every, each' 193-18

Ganǰag (city) 149-7
garāmīb 'dear' 141-19
garāmīgīh 'esteem' 142-2
garān 'heavy' 142-3
garān-vināh 'grievously sinful' 142-6
garān-vināhīh 'grievous sinfulness' 142-8
gardīdan, gard- 'turn' 142-17
garm 'warm' 144-1
garmtom (super.)
garmāg 'heat' 144-5
garmīh 'heat' 144-8
garōdmān 'heaven' 144-13
gāv 'cow' 116-12
Gayōmard 128-14
gazdom 'scorpion' 138-3
gēhān 'world' 165-10
gēhān-marnǰēnīdār 'destroyer of the world' 165-12
gētī 'world' 169-18, 170-13
gētī-ārāy 'world-adorning' 170-2,4
gētī-dahišn 'worldly created' 170-6
gētīg 'worldly' 170-8,14
gētīyān 'worldly, belonging to the world, worldly existences' 170-11
giǰistag 'accursed' 138-1
gilag 'complaint' 174-11
giyāh (?) 'vegetable, herb' 157-19
giyāhīzag 'herb' 136-5
gōhr 'substance, essence' 147-15
gōhrīdan 'exchange, change' 255-3
gōhrīg 'exchange money, earnest money' 254-13
pad ~ *ī* 'in exchange for' 148-1, 254-13
gōnag 'complexion' 158-15
gōnag gōnag 'various' 158-16
Gōped, Gōpedšāh 149-3,4
gōspand 'cattle, sheep' 150-15
gōspand-čihrag 'having the seed of the cattle' 150-17
gōš 'ear' 152-2
gōvišn 'speech, saying' 148-12
griftan, gīr- 'take' 223-19
az šīr abāz ~ 'wean' 224-3
griftār 'captured, involved' 142-10
gristag 'lair, burrow' 143-2
gristan, griy- 'weep' 76-2
grīv 'neck' 122-13
guftan, gōv- 'say, speak' 147-4, 148-18
guftārīh 'speech' 148-17
gugāh 'witness' 155-9
gugāhīh 'testimony, witness' 155-12
gugāndan, gugān- 'destory' 155-17
gugārdan, gugār- 'digest' 155-14
gumāngarīh 'doubt' 157-6
gumānīgīh 'doubt' 157-4
gumārdan, gumār- 'appoint' 156-18
gumēxtan, gumēz- 'mix' 157-8
gumēzišn 'mixture' 157-16
gurdīh 'armour' 156-8
gurdīhā(?) 'heroically' 142-15
gurg 'wolf' 156-13
gursagīh 'hunger' 156-14

farrox 'fortunate' 100-7
frābūd 'excess' 99-8
Fradadafš 101-9
frahang 'education' 99-1
   ~ *kardan* 'educate'
frahist 'mostly' 99-13, 17
frajaft 'finished' 101-1
frajām 'end' 100-9
frajāmēnīdan 'finish, complete' 100-14
frajāmgārīh 'termination, end' 100-18
frajāmgarīh 'termination, end' 100-12
framān-burdār 'obedient' 103-15,18
framōš 'forgotten' 104-5
framōšīdārīh 'negligence' 104-10
framūdan, framāy- 'order' 104-1
framušt 'forgotten' 104-7
franaftan 'enter' 105-4
frārōn 'proper, good' 100-4
frārōnīh 'propriety, rectitude, virtue' 100-2
frasang 'frasang, unit of length' 103-7
Frāsiyāg 99-15
frašgard 'renovation of the world' 103-8
frašgard-kardār 'renovator of the world' 103-10
fratom 'first' 101-5
fratomīh 'beginning' 101-7
fravahr 'fravahr' 104-12
fravardīgān 'five days belonging to the fravahrs' 105-13
frāy 'more' 99-6
frāz 'forth, up' 99-9, 106-6
   az ~ 'thereafter' 106-7
   az nūn ~ 'henceafter, hereafter' 99-11
   frāztar 'superior' 106-9
   frāztom 'supreme' 106-11
frazand 'offspring' 107-3
Frazišt (demon) 102-17
frāz-vizīdār 'choosing, selecting' 106-13
frēb 'deceit' 102-1
frēbišn 'deceit' 101-19
Frēdōn 102-4
frēftag 'deceived' 101-13
frēftan, frēb- 'deceive' 101-14
frīst '(it is) known' 102-5
friyād 'help' 98-13
   ō ~ *rasīdan* 'help' 98-15
friyādīdan 'help' 98-17
frōd 'down' 105-9
frōdmānd 'shortcoming' 105-7

G

gāh 'place' 128-16; 'time' 129-2; 'throne' 129-4
   ~ *griftan* 'reside'
gāhānbār 'season festivals' 129-6
gām 'step' 133-1
Ganā(g)-mēnōg 'Evil Spirit' 147-9, 13
Ganāg 'Destructive' (= Ahriman) 147-11
gandagīh 'stench' 150-10
Gandarv (demon) 150-13
gandom 'wheat' 22-1

duš-vahāg 'depreciated' 155-2

dušvār 'difficult' 155-5

dušvārīh 'difficulty' 155-6

duš-virravišnīh 'evil belief' 155-7

dušxēm 'ill-disposed' 152-3

duzz 'robber' 149-9

duzzīh 'robbery' 149-6

dvārišn 'rushing, running' 148-9

dvāristan, dvār- 'run, rush' 148-6

dvāzdah 'twelve' 167-3

dvāzdah axtarān v. ***axtar***

dvāzdahān 'twelve signs of the Zodiac' 167-6

dvāzdahom 'twelfth' 148-3, 167-8

E

ē 'a' 22-2, 48-12, 74-1

ēd 'this' 48-5

- ~ ***rāy*** 'for this reason, because'
- ~ ***rāy čē*** 'for this reason, because'

ēdōn 'thus' 24-4

- ~ ***čeōn*** 'like'
- ~ ***homānāg čeōn*** 'like'
- ~ ***kū*** 'in such a way that, so ... that' 26-11

ēg 'then' 32-19

ēk 'one' 29-2

- ~ ***abāg did*** 'one with another'
- ~ ***andar did*** 'one against another'

ēmēd 'hope' 27-16

ē-mōg 'having one shoe on' 28-2

ēn 'this' 157-18

ēnyā 'otherwise, except' v. ***bē*** 28-15, 34-7

Ēraǰ 27-8

Ērānag 'Iranian' 27-4

Ērānšahr 27-2

Ērānvēǰ 27-6

ēraxtan, ēranǰ- 'condemn' 26-17

ērtan 'humble' 27-11

ērtanīh 'humility' 27-13

ē sad ud panǰāh '150' 143-8

ēstādan, ēst- 'stand' 140-13

- ***abāz*** ~ 'desist' 141-3
- ***bē*** ~ 'turn, deviate' 141-1

ēstišn 'residence' 25-15

ēvar 'certainly' 29-16

- ***ēvarīhā*** 'believingly' 29-17

[1] ***ēvārag*** 'removed, taken away' 28-8

[2] ***ēvārag*** 'evening' 30-17

ēvāz 'voice' 28-7

ēvēnag 'manner' 28-18

ēvgad 'aggressor' 23-7

ēvgānag 'unanimous' 29-12

ēvgānagīh 'unanimity' 29-14

ēvtāg 'unique' 28-12

ēzišn 'worship' 23-9

ēzišngarīh 'worship' 23-12

F

farrah v. ***x^{v}arrah***

Farrah-pērōz v. ***X^{v}arrah-pērōz***

of both worlds' 136-7
dō-pāy 'two-footed' 136-11, 148-15
dō-saxon 'double-faced, hypocrite' 136-8
dōst 'friend' 151-1
dōstīh 'friendship' 150-19
dōšārm 'love' 152-11
dōšox 'hell' 152-17
dranǰīdan, dranǰ- 'utter' 145-4
dranǰišn 'utterance' 145-7
drav- v. **drūdan**
draxt 'tree' 141-12
drayā 'sea' 141-6
drayāyīhā (pl.)
drayābār 'sea-coast' 141-10
drāyān-ǰavišnīh 'talking while eating' 141-13
drāyīdan, drāy- 'talk, utter' 141-15
drayōš 'poor' 143-9
drayōštom (super.)
drayōšīh 'poverty' 143-17
drimnag (?) 'wormseed' 143-5
drīst 'correct, healthy, whole' 158-4
∽ **dāštan** 'keep in order'
drīst-čašm 'sound-eyed' 158-11
drīst-gōhr 'of good origin, noble' 158-13
drōd 'greeting' 186-2
drōdīh 'peace' 144-12
drōn 'consecrated bread' 145-18
drōš 'brand' 145-11
drōv 'lie' 144-9, 191-3
drōvand 'wicked, evil-doer' 145-13
drōvandīh 'wickedness' 145-16
drōz 'a kind of demon' 144-15
drōzanīh 'falsehood' 145-8
drōzīdan, drōz- 'lie' 145-1
drūdan, drav- 'reap' 14-9
drūpušt 'firm' 142-11
drūpuštīh 'stronghold, fortress' 142-13
dūr 'far, away' 199-16
∽ **dāštan** 'keep away'
dusrav 'ill-famed' 151-5
dusravīh 'ill-fame, ill-repute' 151-3
duš 'bad, evil' 151-19
dušāgāh 'ignorant' 152-7
dušāgāhīh 'ignorance' 152-9
dušdānāg 'ignorant' 153-14
dušdēn 'irreligious' 153-18
duš-ēvāzīh 'impoliteness' 152-5
dušfarrag 'ill-fated, unfortunate' 153-8
duš-gōvišn 'evil-speaking' 153-16
duš-hūxt 'evil words' 152-14
dušhvaršt 'evil deeds' 153-1
duškām-kardārīh 'malevolence' 154-1
duškunišn 'evil-doing' 154-3
dušmat 'evil thoughts' 154-12
dušmen 'enemy' 154-16,18
duš-menišn 'evil-thinking' 154-14
dušpādixšā 'evil ruler' 153-4
dušpādixšāyīh 'evil sovereignty' 153-6
dušrām 'unhappy' 154-5
duš-rāmīh 'unhappiness, sorrow' 154-8
dušrāmišn 'unhappy' 154-9

dah 'ten' 123-5

Dahāk 123-7

dahān 'mouth' 108-7

dahišn 'creature' 132-1

dahom 'tenth' 123-8, 135-2, 156-17

dām 'creature' 132-17

Damāvand 146-9

damestān 'winter' 147-1 v. *zamestān*

dānāg 'wise' 133-16

dānāgīh 'wisdom' 133-14

dānistan, dān- 'know' 59-4, 6

dānišn 'knowledge' 134-18

dānišnōmand 'learned, wise' 134-16

dar 'door, gate; court' 76-6

darīhā (pl.)

dard 'pain' 142-19

dārišn 'nourishment' 130-17, 132-12 v. *dāštan*

darmān 'remedy' 144-6

dārūg 'medicine' 132-15

dast 'hand' 175-18

ō.... ~ burdan 'put one's hands to'

dast-kārīh 'handwork' 176-9

dastōr 'Dastor, high priest' 139-5

dāšin 'present, gift' 132-5

dašt 'plain' 139-13

daštān 'menstruation' 139-11

dāštan, dār- 'keep, preserve' 129-8, 131-5

abāz ~ 'prevent' 129-14

pad kār ~ 'put into practice' 130-9

pad... ~ 'consider' 129-19

dāštār 'maintainer' 131-2

dāštārīh 'keeping, maintenance' 131-3

daxšag 'memory' 131-19

deh 'village' 211-18

dehbad 'master of the country, ruler' 128-12

dēn 'religion' 178-18

dēn ī veh 'Good Religion, Zoroastrianism' 179-1

dēn-āgāh 'acquainted with religion' 179-6

dēn-bandag 'servant of religion' 179-11

dēn-burdār 'religious' 179-9

dēn-padīriftār 'accepter of religion' 179-13

dērang 'long' 174-14

dērang-xᵛadāy 'of long dominion' 174-16

dēr zamān 'long time' 174-9

dēv 'demon' 181-2

dēv-ēzagīh 'demon worship' 181-5

dēv-yazagīh 'demon worship' 181-7

dibīrīh 'scribesmanship' 138-5

did 'other' 115-15

did-iz 'again'

dīdan, vēn- 'see' 31-16

didīgar 'second' 137-11

dil 'heart' 202-6

dilītar 'braver' 143-1

dō 'two' 113-8, 136-4

dō-axᵛānīg 'belonging to the two worlds,

burdan, bar- 'take, bring' 175-2

burdārīh 'endurance' 83-2

burzāvandīhā 'loudly' 82-13

burzgōš 'long-eared' 82-16

burzīdan 'respect, honour' 82-15

burzišn 'respect, honour' 82-19

burzišnīg 'honourable' 82-18

būšāsp 'sleepiness, sloth' 82-5

~ ***varzīdan*** 'practice sleepiness' 242-19

būšāsp-kāmag 'desire of sleepiness, sloth' 82-7

buzust 'investigated' 81-4 v. ***vizustan***

byt (?) 'fruit' (?) 76-18

Č

čahal 'forty' 165-1

čahār 'four' 37-15

čahārdahom 'fourteenth' 119-2, 127-12

čahārom 'fourth' 119-4

čahār-pāy 'quadruped' 118-13

čand 'how many; as much as' 122-6

čār 'help, remedy' 119-11

čārag 'means' 119-14

čarb 'mild, suave' 122-3

čarbīh 'mildness' 122-2

čārpāy 'quadruped' 119-12

čāšišn 'teaching' 119-10

čašm 'eye' 121-10

čašm-areškanīh 'envious looks' 121-11

čašmgāh 'notorious' 121-17

čašmgāyān 'notorious people' 121-14

čāštan 'teach' 119-8

čē 'what; because' 218-14

~ ***rāy*** 'why' 218-17

~ ***rāy ka*** 'why' 218-18

Čēčast 120-4

čeōn 'how; that; as' 120-8

čeōnīh 'nature, being' 120-16

čērīh 'violence' 120-18

čīdan, čīn- 'gather' 120-6

čihrāb 'a kind of falcon' 119-19

čim 'reason' 120-19

im ~ ***rāy*** 'for this reason' 121-1

čimīg-varzišn 'acting logically' 121-3

Čināmrōš 121-5

Čīnvar 121-8

čiš / tis 'thing' 219-10

čiš-iz / tis-iz 'nothing, by no means' 118-9, 219-13

D

dad 'wild animal' 137-13

dād 'law, 'judgement' 125-15

dādan, dah- 'give; create' 124-4

dādār 'creator' 125-2

dādārīh 'creatorship' 125-4

dādestān 'judgement, justice' 125-9, 177-3

dādīhā 'justly' 125-7

dādvar 'judge' 126-7

dādvarīh 'judgement' 126-9

band 'bond, tie, connection, custom' 81 - 7

bandag 'servant' 82-3

bar 'fruit, profit' 78-17

bār 'time' 75-13

bārag 'horse' 75-17

bārandag 'rainy' 75-19

barišn v. ***varišn***

barsom 'Barsom twigs' 80-1

bastan, band- 'tie' 32-11

bavandag 'perfect' 83-18

bavandag-menišnīh 'perfect-mindedness' 84-2

baxšišn 'gift, donation; division, distribution' 40-15

baxt 'fate' 75-8

baxtagīh '(good) fortune' 75-7

baxtan, baxš- 'distribute; dispense , destine' 40-2

bazag 'sin' 76-12

bēš 'grief, sorrow' 76-19

∽ ***burdan*** 'grieve' 77-2

bēšazgartom 'most healing' 77-10

bēš-burdār 'sufferer of grief' 77-4

bēšišn 'affliction' 77-12

bēvar '10,000' 78–1

Bēvarasp 'having 10,000 horses' (epithet of Azidahag) 78-2

bīm 'fear' 77-13

bīmgan 'fearsome' 77-17

bīm-nimūdārīh 'showing respect' 78-4

bīmōmand 'fearful' 77-15

bištan, bēš- 'hurt, torment' 77-7

bišttar 'more harmed, injured' 77–5

bōxtan 'save' 80–15

bōxtārīh 'salvation' 80–13

bōy 'smell' 81-6

bōzišn 'salvation' 81-2

brād 'brother' 79-1

brāmīdan, brām- 'weep' 79-2

brēh 'fate, decree' 79-4

brēhēnāg 'destining, one who destines' 79–6

brēhēnīdan, brēhēn- 'create, fashion; destine, decree' 97–8

brēhēnīh- 'be created' 79–11

brēhēnišn 'fatality' 97–17

brīdan 'cut' 79–17

brīn 'fate' 79–19

būdan, bav- 'be, become' 80–18, 135–8

buland 'high, lofty' 83–3

būm 'land' 83–4

bun 'basis, origin, principle; beginning ; responsibility' 83–5

ō ∽ ***kardan*** 'entrust' 83-14

ō ∽ ***būdan*** 'have responsibility' 83-12

pad ∽ ***būdan*** 'have responsibility' 83-10

bunag 'residence' 84-5

∽ ***dāštan*** 'have place, reside' 84-6

bundahišnīh 'original creation' 83-16

bun-xān 'source' 83-15

aviš 'to him etc.; to (postposition)' 53–18
avvēnišn 'reproach' 62–4
āxēzistan, āxēz- 'rise' 1–11
abar ~ 'rise' 1–14
axtar 'fixed star; sign of Zodiac' 1–4
axᵛān 'world' 4–3 , 253–1
a-xᵛašīhā 'uncomfortably' 6–10
a-xᵛēškār 'undutiful' 4–4
ayāb 'or' 28–10
ayād 'memory' 24–10
andar ~ dāštan 'remember'
~kardan 'remember'
āyaft 'gift, boon' 22–5
ayāftan 'find' 22–10
āyaft-xᵛāstārīh 'seeking of boons' 22–8
ayāsīdan, ayās- 'remember' 24–19
ayōxšust 'metal' 29–10
āz 'lust' 20–15
az 'from, among' 219–2
azabar 'above' 11–5
āzādīh 'gratitude' 8–1
~guftan 'give thanks, be grateful' 8–3
āzādīh-kardārīh 'thanksgiving' 8-5
āzardan, āzār- 'hurt, torment' 19-7
āzārišn 'harm, torment, injury' 9-15
āzarm 'respect, regard' 19-13
~dāštan 'have regard'
a-zarmān 'unageing' 30-4
āzarmīgīh 'respect, regard' 19-18
azbāyišn 'worship' 30-1
Āz-dēv 'Demon of Lust' 18-10
azēr 'below' 14-5
Āzidahāg 15-15
aziš 'from him etc., from (postposition)' 18-4
aziš-kehān 'inferiors' 18-12
aziš-meh 'superior' 18-14
aziš-mehān (pl.) 18-16
āzvar 'lustful' 21-4
āzvarīh 'lustfulness' 21-5

B

ba / be / bē 'preverb ; but ; out, outside' 80-4
babrag 'beaver' 76-9
bagān / baɣān / bayān 'gods' 76-15, 78 - 14
baɣō-baxt 'destined by gods' 75- 9,11
bahān 'cause' 75-4
bahānag 'cause' 75-5
bahār 'spring' 74-10
bahr 'share' 74-4
~kardan 'share' 74-6
bahrag 'reason, cause' 74-12
az ān ~ 'for that reason'
ān ~ rāy 'for that reason'
bahrvarīh 'having a share' 75-2
bālēn 'bed-side' 75-14
bālišn-gāh 'bed' 75-15
bāmdād 'dawn' 76-1

areškan 'envious' 39–8

armāv v. *xurmā*

armēšt 'poor, helpless' 41–1

armēšttom (super.)

ārōyišnīg 'growing' 41–11

artēštār 'warrior' 38–14

arūs 'white' 42–7

arvand 'swift' 42–6

Arzah 39-11

Arzahi 39–13

arzānīg 'deserving, worthy' 37–18

arzānīgīh 'worthiness' 38–2

arzōmand 'valuable, excellent' 38-4

arzōmandīh 'valuableness, preciousness' 38-7

Arzūr 39-15

āsānīh 'comfort, ease' 30-10

āsānīh-menišnīh 'thinking of other people's comfort' 30-13

asar 'infinite' 32-10

a-sazišnīg 'eternal' 25-11

a-sēz 'dangerless' 25-13

āsmān 'sky' 32-17

āsn-xrad 'innate wisdom' 34-10

a-sōhišn 'hungerless, without hunger' 33-12

asp 'horse' 30-19

Aspāndār 30-15

aspanǰ 'banquet, feast' 31-1

āsrōn 'priest' 32-16

ast/hast 'is' 23-17

astag 'bone' 31-10, 173-1

āstānag 'calamity' 31–9

āstār 'sin' 31–7

astaxān 'bone' 31–6

āstvān 'believing, professing' 31–14

Astvidād/Astvihād 'Demon of Death' 31–12

āsūdan, āsāy- 'rest' 34–2

ašgahān 'lazy' 35–6

ašgahānīh 'laziness' 35–4

āšiyān 'nest' 34–14

āškārag 'manifest' 35–11

~ *kardan* 'reveal'

aškom 'belly' 35–15

āšnāg 'known, familiar' 36–5

ašnavišn 'hearing' 240–13

ašnūdan, ašnav- 'hear' 240–10

āštīh 'peace' 34–18

ātaš 'fire' 21–10

[1]*āvām* 'time' 53–3

[2]*āvām* v. *ābām*

āvāmīg 'temporal' 53–10

āvardan, āvar- 'bring' 127–14

abāz ~ 'bring back' 127–19

ō x^{v}*ēšīh* ~ 'possess' 128–5

ō paydāgīh ~ 'reveal' 94–17, 128-9

a-varzīd 'uncultivated' 67–13

avērān 'desolate' 61–3

avēzag v. *abēzag*

a-vināh 'innocent' 71-16

Avistāg v. *Abistāg*

anāgīh-kāmag 'malevolent' 51–7
anāg-kāmagīh 'malevolence' 51–9
anāg-kardār 'evil–doing, maleficent' 51–11
anāg-kunišn 'evil–doing, maleficent' 51–13
anā-kardār 'evil–doing, maleficent' 51–15
an-angōšīdag 'unparalleled' 52–10
an-arzānīg 'undeserving' 51–17
an-arzānīgtom (super.)
an-aspās 'unthankful, ungrateful' 63–16
an-aspāsīh 'ingratitude' 63–19
an-aspāsīhā 'unthankfully, ungratefully' 64–2
an-āštīh 'discord, strife, enmity' 50–11
<*an*> *āvāmīh* 'troublelessness'(?) 53–4 v. *hubāmīh*
an-āzarm 'unrespected' 49–3
an-āzarmīg 'unrespected' 49–9
an-āzarmīh 'disrespect, dishonour' 49–5
an-āzarmīhā 'disrespectfully' 49–7
and 'so much, so many, several' 57–16
andak 'few, little' 60–10
andar 'in, within' 176–13
andarōn 'inside, interior' 61–6
andarvāy 'air, atmosphere' 61–4
andarzēnīdan 'admonish, give advice' 60–11
andčand 'however' 58–13
anē 'other' 4–12
an-ērān 'non–Iranian' 61–2
an-ērang 'faultless' 49–19
an-ērānīh 'estrangement' 60–18
angōšīdag 'way, manner' 61–17
angūr 'grape' 62–8
angust 'finger' 61–16
anhast/anāst 'lie, falsehood' 50–8
a-niyōšagīhā 'obstinately, wilfully' 62–1
anōh 'there' 113–19
an-ōmēd 'hopeless, desperate' 52–17
Anōšag-ravān 72–9
anōšagīh 'immortality' 72–8
an-ušmār 'innumerable' 52–13
āōn 'thus' 62–9
a-pādixšā 'powerless' 7–14
a-pasandišnīg 'unapprovable' 17–1
a-pattūdagīh 'powerlessness' 11–17
a-pattūgīhā 'impatiently' 12–2
a-paydāg 'disappeared, invisible' 13–8
a-paydāgīh 'disappearance' 13–10
a-petiyārag 'unopposed, free form adversity' 11–7, 13–5
a-pōhišn 'without thirst, thirstless' 21–1
appar 'robbery' 18–19
appurdan, appar– 'rob,usurp' 134–2
appurišn 'robbery, plunder' 134–14
ārāstan, ārāy– 'arrange' 37–11
abāz ⌣ 'rearrange' 37–13
ārāyišn 'arrangement' 37–9
arešk 'envy' 39–2
⌣burdan 'envy' 39–4

a-gumān 'undoubted, unquestionable' 29-18

āγištag/āgištag 'mixed' 32-6

ahē 'soon' 192-7

ahlamōγīh 'heresy' 3-3

ahlav 'just, righteous' 3-10

ahlavdād 'almsgiving' 3-8

ahlavīh 'righteousness' 3-13

ahlāy 'just' 2-16 , 175-1

ahlāyīh 'righteousness' 2-18

āhōg 'defect, fault' 4-8

a-homānāg 'unlike' 4-10

a-hōš 'immortal' 4-6

ahrāftan, ahrām- 'go forth, ascend' 2-12

Ahriman 3-5

Ahunavar 5-2

a-hunsandīh 'discontentment' 4-17

ai 'that is to say' 22-4

a-kanārag 'boundless' 36-18, 146-7

a-kār 'undone' 36-12

a-kard 'undone' 37-1

a-kārīh- 'be made powerless' 36-16

akōmandīhā 'evilly' 36-13

Alburz 37-16

Aliksandr 'Alexander' 39-19

almāst 'steel' 40-18

(ā)madan, āy- 'come' 126-19, 212-2

andar ~ 'enter' 127-6, 212-2

fraz~ 'come near, approach' 99-10, 212-7

ul ~ 'rise' 127-8

(ā)madār 'comer' (agent noun) 211-19

(ā)madārīh 'coming' 212-1

amāh 'we, us' 208-11

Amahraspand 44-3

a-mar 'innumerable' 46-11

āmār 'reckoning, judgement' 43-15

~*kardan* 'bring to account' 43-17

a-mār 'innumerable' 43-19

a-marg 'immortal' 46-12

a-margīh 'immortality' 46-14

āmārīg 'equitably, justly' 44-1

amāvand 'powerful' 44-7

AMD 45-11

āmōxtan, āmōz- 'teach' 46-19

āmōxtārīh 'teaching, instruction' 46-17

āmōzišn 'teaching, instruction' 47-8

~*burdan* 'teach' 47-15

~*griftan* 'be addicted, accustomed' 47-11

ō .....~*kardan* 'teach, train' 47-13

Amurdād 48-1

āmurzīdan, āmurz- 'forgive' 47-17

ān 'that' 161-18

an 'I' 70-2

an-ābādān 'uninhabited' 48-15

an-abaxšāyāvandīh 'unmercifulness' 49-11

an-abzār 'powerless' 48-17

an-afzār v. *an-abzār*

an-āgāhīhā 'ignorantly' 50-13

anāgīh 'evil, torment, harm' 50-15

~*kardan* 'do harm, torment' 51-1

~*dīdan* 'suffer torments' 50-18

abēbūd 'deficiency' 7-13
abēgumān 'undoubtful,unquestionable, undoubting' 8-14, 17-16
abēgumānīh 'undoubtfulness, unquestionableness' 8-10
abēgumānīhā 'unquestionably' 8-12
abēmizag 'tasteless' 10-9
abēmust 'untroubled, free from tyranny; free from complaint' 10-10
abēr 'very' 14-6
abērtar 'more'
abesīhēnīdan 'destroy' 13-14
abesīhēnišn 'destruction' 13-15
abesīhistan, *abesīh-* 'be destroyed' 13-17
abesīhišn 'destruction' 13-12
abespārag (kardan) 'consign' 16-11
abespārdan, *abespār-* 'consign' 16-5
abestām 'reliance' 16-15
a-bēš 'undistressed' 5-19
abēsūd 'unprofitable' 12-16
abēsūdīh 'uselessness' 12-14
abēvizand 'unharmed' 10-18
abēzag 'pure' 13-1
ābgēnag (?) 'crystal' 211-9
ābīg 'watery, aquatic' 14-4
a-bīm 'unalarmed, undismayed' 6-2
Ābistāg 'Avesta' 16-13
abr 'cloud' 18-18
abrōxtan , *abrōz-* 'polish , inflame ' 20-1
ābsālān 'spring' (season) 15-17
aburnāy 'under age' 20-6
a-burzišnīg 'unrespected' 6-13
abzār'm eans, instrument' 15-1
abzārōmand ' resourceful , powerful' 15-3
abzāy- v. *abzūdan*
abzāyišn 'increase' 14-17
abzōnīg 'holy' 15-13
abzūdan, *abzāy-* 'increase, be increased' 15-5
a-dādestānīh 'illegality' 22-12
a-dādestān-xᵛarišnīh 'unlawful eating' 22-14
a-dādīhā 'unjustly' 22-17
a-dānīh 'ignorance' 23-1
a-dard 'painless' 27-10
Ādarōg 'a kind of fire' 21-12, 253-4
afd 'marvellous' 12-11
afdom v. *abdom*
afdomīh v. *abdomīh*
āfrāh 'teaching' 19-3
āfrīn 'blessing' 21-3
afrōxtan, *afrōz-* v. *abrōxtan*
afsōs 'mockery' 17-5
afsōsgar 'scoffing' 17-14
afsōsīh 'mockery' 17-11
afzār v. *abzār*
afzārōmand v. *abzārōmand*
afzāy- v. *abzūdan*
afzāyišn v. *abzāyišn*
afzōnīg v. *abzōnīg*
afzūdan v. *abzūdan*
āgāh 'aware' 36-8
āgāhēnīdan ' inform , maek aware ' 36-10
agar 'if' 21-8
āgnēn 'together' 37-4

فهرست لغات پهلوی

A

ā 'then' 1–1

āb 'water' 20-14, 213-4

ābādān 'cultivated, populous' 7-18

ābādānīh 'cultivation , populousness' 7-16

abāg 'with' 206-11

abāgīh 'assistance , accompaniment' 9-12

ābām 'loan' 10-6

Ābān (month) 11-4

abar 'on, upon' 213-13

abārīg 'other' 10-14
    abārīgān (pl.)

abarmānd 'heredity' 19-16

abārōn 'evil, wicked, improper' 10-2

abārōn-dranǰišnīh 'evil talking' 10-4

abārōnīh 'evil, impropriety' 9-16

abārōnīh-hangēz 'exciting viciousness' 9-19

abartanīh 'arrogance' 19-11

abaxš 'penitent, regretful' 9-8

abaxšāyišnīg 'merciful , forgiving ' 20-17

abaxšāyišnīh 'mercy, forgiveness' 9-10

abāxtar 'planet' 6-19

abāyēd v. ***abāyīdan***

abāyīdan,abāy- 'want , wish ; be necessary' 9-1

abāyīdīh 'desire, wish' (?) 8-17

abāyišnīg 'becoming, worthy, deserving' 8-7

abāz 'again' 202-1

abāz-dāštār 'preventer, restrainer ' 202-3

ābčihrag 'having the seed of the waters' 12-9

ābdast 'gauntlet' (?) 14-1

abdom 'lastly, finally' 14-12

abdomīh 'end' 14–15

abēbar 'fruitless, unprofitable' 7-11, 12-19

abēbīm 'fearless, secure' 7–5

abēbīmīh 'fearlessness, security' 7–7

abēbīmīhā 'fearlessly' 7-9

اغلاط و استدراکات

صفحه سطر	غلط	درست
ص ۱۹ س ۲	پا: xāxī	پا: xākī
ص ۲۷ س۳	پا: ērąnšahr	پا: ērąnšahar
ص ۲۸ س ۱۲	پا: ēwdā	پا: ēwadā
ص ۲۹ س ۱۲	پا: ēvgāna	پا: ēugāna
ص ۲۹ س ۱۳	پا: ēvgānagąn	پا: ēugānagąn
ص ۲۹ س ۱۵	پا: ēvgānaī	پا: ēugānaī
ص ۳۶ س ۱۶	پا: asārīhēẓ	پا: āsārihēẓ
ص ۵۰ س ۱۰ کلمهٔ سوم	xᵛāhišn	xᵛāyišn
ص ۵۳ س ۸	Manichäische	manichäischen
ص ۵۷ س ۸	پا: hu-čašm	پا: hū-čašm
ص ۶۵ س ۱۸	شتافتن	تاختن بر،زیرفشار قراردادن
ص ۶۵ س ۱۹	شتابد	بتازد ، زیر فشارقراردهد
ص ۶۸ س ۲	پا: ūrēšlim	پا: (ūrēšlim)
ص ۹۶ س ۷	پا: pīr	پا: (pīr)
ص ۱۰۲ س ۱۴	پا: pargañda	پا: (pargañda)
ص ۱۰۵ س ۸	frōẓmąnd	پا: (frōẓmąnd)
ص ۱۱۰ س ۱۴	tārīk	تاریك : tārīk
ص ۱۱۱ س ۵ و ۷	tahmurit : thmwlyt'	tahmurip : thmwlyp'
ص ۱۱۶ س۱۴، p.59.11	tanōmañdī	tanmañdī
ص ۱۲۰ س۱	čihrāw	čəhrāw
س ۱۲۶ س۱۹	āmadan	(ā)madan
ص ۱۲۸ س ۴	āvarēẓ	āwarēẓ
ص ۱۳۴ س ۱	yahūẓąn	(yahūẓąn)
ص ۱۴۸ س ۱	پا: gōharī	پا: (gōharī)
ص ۱۶۲ س ۲	پا: zrəh	پا: (zrəh)
ص ۱۶۸ س ۱۷ و ۱۸	غیبت	افترا
ص ۱۷۰ س ۵	۱۱۰	۱۱۰۱
ص ۱۷۸ س ۱۵	sōšyōs	sōšyōs/saošyōs
ص ۱۸۹ س ۹	پا: kąsēh	پا: (kąsēh)
ص ۱۹۸ س ۶	vīst ud nahom	vīst ud nohom
ص ۲۰۵ س ۱	? ?	:handēšīdan=LKYBWNtn اندیشیدن ۳۱۹
ص ۲۱۱ س ۱۹ کلمهٔ سوم	madār	(ā)madār
ص ۲۱۲ س ۱	madārīh	(ā)madārīh
ص ۲۱۲ س ۲	āmadan	(ā)madan
ص ۲۳۷ س ۱	nizišt	nīzišt

ص ۳۵ س ۱۴ اضافه شود پا: vañdāẓ

ص ۴۴ س۶ اضافه شود پا: ۱۳۴ mārəspᵊñd

ص ۷۲ کلمات سطرهای ۶ تا ۱۰ باید پس از سطر ۱۸ قرارگیرد.

ص ۷۷ س ۸ کلمه bēšēd در ۱۵۶۰ ممکن است bēšīd به‌معنی «رنجیده» باشد . صورت پازند bēšt نشان می‌دهد که در نسخه‌ای bišt بوده است (نك به‌همین صفحه س۵) .

ص ۷۷ س ۹ اضافه شود پا: ۱۵۶۰ *bəšt*

ص ۹۳ س ۴ اضافه شود پا: *patūī*

ص ۱۳۴ س ۱۸ اضافه شود ۲۵۶

ص ۱۳۴ س ۱۹ و ۱۳۵ س۱ این دو سطر حذف شود .

ص ۱۳۷ کلمات سطرهای ۱۵ ص۱۳۷ تا سطر ۵ ص۱۳۸ باید پس‌ازسطر ۱۵ ص ۱۳۶قرار گیرد .

ص ۱۳۹ س ۸ شماره های ۶۱۶ ۶,۱۹ ۳۹ حذف شود.

ص ۱۶۷ س ۱۶ اضافه شود ۵۱۷

ص ۱۷۷ س ۴ اضافه شود ۱[۴]

ص ۱۹۴ کلمات سطرهای ۱۰ تا ۱۷ باید پس ازسطر ۱۲ ص ۱۹۵ قرارگیرد .

ص ۲۱۶ سطر ۵ در ۱۶۴۹ کلمه پهلوی تصحیف *may*: می است .

ص ۲۲۴ کلمات سطرهای ۵ تا ۱۶ ص ۲۲۴ باید پس از سطر ۳ ص ۲۲۵ قرارگیرد .

ص ۲۳۵ س۱۵ اضافه شود ۱۸۵[۱]

ص ۲۴۰س۹ اضافه شود پا : ۵,۹۴[۵] *vəšast*

ص ۲۵۰ اولین کلمه پهلوی حذف شود .

p. 14. 21 after *handēšīdan* ‘ think’ 64-19 add 205-1

p. 41 *l.* 7 after *bəšiţtar* add *bəšt* 77-8

I would be failing in my duty if I did not express my gratitude to Professor S. Kya (University of Tehran), Professor Mary Boyce and Dr. D.N. MacKenzie (University of London), and the Reverend J. de Menasce O.P. (University of Paris), under whom I have had the great privilege of studying, and who have always given me valuable help and encouragement.

Tehran, 1969 **A. Tafazzoli**

(1) The transcription is based mainly on the reading of Manichaean Middle Persian texts.

(2) For Pazand equivalents the author has relied upon the Pazand text and footnotes given by Anklesaria, as the original Pazand MSS. were not accessible.

(3) If a word is written in different ways, all the forms are given, e.g. the orthographies of *p't'pl'y*, *p't'pl's* and *p'tpl'y* found in the MSS. are given in their respective places.

(4) Substantives are listed under their singular forms.

(5) Compounds are given as such, but their components are also recorded separately.

(6) Verbs are listed under their infinitives.

(7) The numbers after each Pahlavi word refer to the question number and paragraph as given in the Anklesaria edition. Words occurring in the Introduction (i.e. the portion before Question One) are indicated by م followed by the number of the paragraph, and those in the colophones by خ.

SIGLA

[ ] = the Pahlavi word reconstructed in *MX.* (ed. Anklesaria) from the Pazand.

( ) = the Pazand word reconstructed in *MX.* (ed. Anklesaria) from the Pahlavi.

< > = necessary addition by the compiler.

+word = corrected.

18th century. Other Pahlavi MSS. of *MX*. appear to be retranscriptions from the Pazand text. There exist two critical editions of the Pahlavi text of *MX*., namely that of D.P. Sanjana and that of T.D. Anklesaria, but with the lapse of time a new critical edition of the text would be welcome.

In the compilation of the present *Glossary*, **K_{43}**. was chosen as the basis and the missing folios in **K_{43}** were substituted from **TD_2** collated in the Anklesaria edition, as the original MS. was not accessible.

ARRANGEMENT OF PAHLAVI LETTERS

The Pahlavi words are arranged in the following order:

[Pahlavi letters]

The Pahlavi script is very ambiguous owing to its polyphonic nature, and it is well known that the combination of two (or more) letters may look like another Pahlavi letter or ligature. To avoid confusion and to facilitate the use of the *Glossary*, the words are arranged according to their written shapes, as explained below:

The ligature [Pahlavi ligature] (ʾ + ʾ or *y*+*d*+ʾ etc.) comes under ʾ+ʾ; [Pahlavi ligature] (ʾ+*p*/*c* etc.) under ʾ+*p*; [Pahlavi ligature] (*y*/*g*/*d*+*p*/*c* etc.) under *d*+*p*; [Pahlavi ligature] (=letter *s* or *y*/*d*+*g*/ *y* etc.) under *s*; [Pahlavi ligature] (*s* +*y*/*g* or *d*+*s* etc.) under *d*+*s* ; and [Pahlavi ligature] (*s* +*n*/*w*/*r* or *g* /*d*+*y*+*n* etc.) under *s*+*n*.

In the compilation of the *Glossary*, the following principles have been taken into consideration:

INTRODUCTION *

The present volume contains a complete glossary of the Pahlavi text of *Dādestān ī Mēnōg ī Xrad* "Judgements of the Spirit of Wisdom". The text appears to have been written during the reign of Xosrau I (A. D. 531 - 79), but nothing is known about its authorship. It is written in catechismal style and has the characteristics of the religious *andarz* literature.

The oldest Pahlavi manuscript of *MX*. is preserved in the codex **K** $_{43}$, written at intervals by Mihrābān son of Anosagravān, at the end of the 16th century. He copied the text of the *MX*. in the year 938 after the 20th year of King Yazdgird = A.D. 1589. Unfortunately some folios of this MS. are missing. Another Pahlavi MS., **TD**$_2$, formerly belonging to T. D. Anklesaria and now in the family of B.T. Anklesaria, was copied probably in the

* This is a summary of the Persian Introduction. For references and footnotes the reader is requested to refer to the original.

TEHRAN 1969

GLOSSARY

of

MĒNŌG Ī XRAD

By

A. TAFAZZOLI



IRANIAN
CULTURE FOUNDATION
‹63›